

UNIVERSITAT JAUME·I

ENQUESTA A TITULATS RECENTS 2004

Experiències durant els estudis dels titulats de la Universitat Jaume I

Observatori Ocupacional
Oficina de Cooperació Internacional i Educativa
Vicerectorat de Cooperació Internacional i Solidaritat
Universitat Jaume I

ÍNDEX

1 INTRODUCCIÓ 3

1.1 PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL 3
1.2 JUSTIFICACIÓ DE L'ESTUDI 4

2 RESUM EXECUTIU I CONCLUSIONS 5

3 EXPERIÈNCIES DURANT ELS ESTUDIS DELS TITULATS I TITULADES RECENTS 9

3.1 L'ESTUDI DE LES EXPERIÈNCIES DURANT LA CARRERA DELS TITULATS I TITULADES RECENTS 9
3.1.1 ASSISTÈNCIA A CLASSE I ALTRES ACTIVITATS ACADÈMIQUES 10
3.1.2 TREBALL DURANT ELS ESTUDIS 10
3.1.3 ACTIVITATS DOMÈSTIQUES 11
3.1.4 ASPECTES I MODALITATS DE L'ENSENYAMENT EN LA INSTITUCIÓ D'EDUCACIÓ SUPERIOR 11
3.1.5 COMPETÈNCIES 12
3.2 EL MERCAT LABORAL I LA SITUACIÓ ECONÒMICA EN EL MOMENT DE LA GRADUACIÓ 12
3.2.1 SÍNTESI DE LA REALITAT ECONÒMICA I DEL MERCAT DE TREBALL EN EL PERÍODE 1998-2004 13
3.2.2 EVOLUCIÓ TEMPORAL DELS PRINCIPALS INDICADORS LABORALS I ECONÒMICS 14
3.2.3 EVOLUCIÓ TEMPORAL DELS PRINCIPALS INDICADORS UNIVERSITARIS 15
3.2.4 SECTORS ECONÒMICS I CONTRACTACIO DE TITULATS I TITULADES 18
3.3 L'ENQUESTA A TITULATS I TITULADES RECENTS DE LA UNIVERSITAT JAUME I 28
3.3.1 OBJECTIUS DE L'ESTUDI 28
3.3.2 CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES DE L'ESTUDI 28
3.3.3 POBLACIÓ I MOSTRA 29
3.4 EXPERIÈNCIES DURANT ELS ESTUDIS DELS TITULATS I TITULADES RECENTS DE LA UNIVERSITAT JAUME I 31
3.4.1 DADES SOCIOBIOGRÀFIQUES 32
3.4.1.1 Sexe 32
3.4.1.2 Edat 32
3.4.1.3 Situació de convivència 33
3.4.1.4 Residència 34
3.4.2 ESTUDIS A LA UNIVERSITAT JAUME I 36
3.4.2.1 Elecció i duració dels estudis 36
3.4.2.1.1 Motivació per a cursar estudis universitaris 36
3.4.2.1.2 Elecció vocacional 37
3.4.2.1.3 Duració dels estudis 38
3.4.2.1.4 Titulats dins del termini 40
3.4.2.2 Activitats durant els estudis 41
3.4.2.2.1 Activitats acadèmiques 41
3.4.2.2.2 Activitats no acadèmiques 45
3.4.2.3 Competències i coneixements adquirits 50

3.4.2.3.1 Valencià 50
3.4.2.3.2 Llengües estrangeres 53
3.4.2.3.2.1 Anglès 53
3.4.2.3.2.2 Francès 55
3.4.2.3.2.3 Alemany 57
3.4.2.3.3 Informàtica 59
3.4.2.3.4 Competències 64
3.4.3 VALORACIÓ DELS ESTUDIS 66
3.4.3.1 Aspectes i modalitats d'ensenyament 66
3.4.3.2 Característiques de la titulació 69
3.4.3.3 Satisfacció 72
3.4.3.4 Valoració dels serveis de la Universitat Jaume I 77
3.4.4 TRANSICIÓ LABORAL DELS TITULATS I TITULADES RECENTS 80
3.4.4.1 Situació laboral i recerca d'ocupació 80
3.4.4.1.1 Recerca d'ocupació 80
3.4.4.1.2 Actituds enfront de la recerca d'ocupació 81
3.4.4.1.3 Situació laboral 84
3.4.4.1.3.1 Situació laboral prèvia als estudis 84
3.4.4.1.3.2 Situació laboral en el moment de titular-se 86
3.4.4.1.4 Treballs desenvolupats 91
3.4.4.2 Expectatives de realització d'activitats i formació complementàries 93
3.4.4.2.1 Expectatives d'activitats futures 93
3.4.4.2.2 Objectiu de la formació complementària 97
3.4.4.2.3 Continguts formatius 98
3.4.4.2.4 Modalitats formatives 101
3.4.4.3 Expectatives laborals 106
3.4.4.3.1 Tipus d'empresa 106
3.4.4.3.2 Sector econòmic 107
3.4.4.3.3 Percepció del mercat laboral 111

4 BIBLIOGRAFIA 119

1 INTRODUCCIÓ

1.1 PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL

La creació de l'Observatori Ocupacional de la Universitat Jaume I, dins de l'Àrea d'Inserció Professional de l'Oficina de Cooperació Internacional i Educativa, ha proporcionat, fins al moment, una quantitat d'informació important sobre les trajectòries seguides per les titulades i titulats en la nostra universitat.

Els resultats dels seus primers treballs, amb persones que ja havien deixat la universitat feia quatre o cinc anys, ens han permès dissenyar estratègies i polítiques d'ajuda al nostre estudiantat antic, que són una realitat en el moment actual.

No obstant això, el procés d'inserció laboral de les graduades i graduats universitaris es troba en un moment decisiu tenint en compte la posada en marxa de l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES).

La nova estructura organitzativa de les titulacions de les universitats europees i l'adequació dels estudis superiors a les demandes actuals de treball, exigixen un esforç en l'obtenció d'una informació que proporcione dades de qualitat plenament actualitzades.

Per aquest motiu l'any 2004 es va iniciar una **enquesta a titulats i titulades recents** que ens permet comparar les seues activitats abans i durant el període d'estudis a la Universitat Jaume I, i també les seues expectatives o realitats d'inserció laboral.

Aquest primer estudi a titulats i titulades recents, impulsat sota la coordinació de l'anterior vicerectora, Ana Maria Fuertes Eugenio, pretén ser l'inici d'un treball continu i longitudinal de les trajectòries laborals de les nostres titulades i titulats.

L'aposta de futur que va suposar la creació de l'Observatori Ocupacional, s'ha convertit, en aquests moments, en una eina molt valuosa per a les decisions inajornables que la Universitat Jaume I haurà de prendre els pròxims anys.

Per tot això, els resultats que ací es presenten, aspiren a ser d'una gran eficàcia per a totes les persones implicades en el procés de renovació i modernització de la nostra universitat.

Leonor Lapeña Barrachina
Vicerectora d'Estudiants i Ocupació

1.2 JUSTIFICACIÓ DE L'ESTUDI

Des de la posada en marxa del projecte d'Observatori Ocupacional dins de l'Àrea d'Inserció Professional de l'Oficina de Cooperació Internacional i Educativa, un dels objectius ha sigut generar informació clau que contribuïsca a la correcta transició de la Universitat Jaume I a l'espai europeu d'educació superior (EEES).

Una de les línies prioritàries del procés de convergència se centra a incrementar el nivell de qualitat de l'educació superior i preparar de forma adequada els titulats per al seu ingrés en un mercat de treball competitiu, sense fronteres i en constant canvi (Fundación Universidad Empresa, 2005).

Tant en la revisió del actuals estudis universitaris com en el disseny dels nous títols, hauran de tenir-se en compte els objectius, competències i habilitats que els graduats i graduades necessiten per a integrar-se en el mercat laboral.

Aquest context obliga a conèixer les demandes reals de les empreses i entitats ocupadores que componen el mercat laboral. Així es pot reunir una informació fidel dels requeriments actuals de recursos humans dels ocupadors que permeta elaborar una planificació en consonància amb les polítiques universitàries amb la finalitat d'incorporar en els plans d'estudis les necessitats que han de complir els futurs professionals amb titulació universitària.

Dins el treball concret de l'Observatori Ocupacional, aquest projecte servirà de prova pilot per a enquestar contínuament els graduats i graduades que recullen el seu dipòsit de títol, la qual cosa permetrà bastir un sistema d'avaluació contínua i longitudinal de les trajectòries laborals dels titulats universitaris.

Aquest sistema d'enquesta continu i longitudinal permetrà obtenir dades metodològicament més correctes i a més obtenir-les en el moment de finalitzar els estudis. També serà possible optimitzar els recursos disponibles, ampliar el percentatge de resposta i per tant, reduir l'error, reduir la quantitat d'ítems que s'han de preguntar en una futura enquesta d'inserció laboral, i alhora obtenir dades de la mateixa persona en diferents moments futurs.

2 RESUM EXECUTIU I CONCLUSIONS

Objectius

Estudiar les principals activitats abans i durant els estudis dels titulats i titulades de la Universitat Jaume I en el curs 2004, i les seues expectatives d'inserció laboral, tenint en compte les possibles diferències per sexe i per grups de titulacions.

Característiques tècniques de l'estudi

ÀMBIT: Universitat Jaume I.

UNIVERS: titulats i titulades recents que han pagat les taxes d'expedició del títol durant 2004 a l'UJI. Població: 1.488 titulats/es de 26 titulacions.

MOSTRA RECOLLIDA: mostreig aleatori estratificat. 472 qüestionaris.

ESTRATIFICACIÓ: en funció de les següents variables:
- Gènere.
- Branques d'ensenyament, segons el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport

PROCEDIMENT: enquesta formalitzada en el moment de pagar les taxes del títol i reforç postal per a maximitzar la resposta.

ERROR MOSTRAL: per a un nivell de confiança del 95,5%, i P = Q, l'error real és de ±3,73% per al conjunt de la mostra i en el supòsit de mostratge aleatori simple.

REALITZACIÓ: de gener a desembre de 2004.

Perfil sociodemogràfic

El 59,45% de la mostra està formada per dones, amb una mitjana d'edat de 25,53 anys. Prop d'un 77% dels graduats viuen amb els pares, mentre que s'observen diferències per àmbit d'estudi. En relació al seu origen geogràfic, el 78% dels titulats prové de la província de Castelló.

Elecció i duració dels estudis

Respecte de la seua elecció vocacional, un el 79,75% van optar pels seus estudis en primera opció. Aquest aspecte és molt positiu i facilita la major integració, motivació i implicació en els estudis dels estudiants. No obstant això, respecte al motiu per cursar els dits estudis, en les dones predomina la conducta motivacional (49,58%), mentre que en els homes predomina la conducta d'oportunitat (més adreçada a inserir-se ràpidament en el mercat) (60,12%).

Considerant la durada oficial dels estudis, l'estudiantat supera en un 18,26% el temps esperat de finalització dels estudis. Aquest indicador és menor en totes les àrees d'estudi, excepte, però, en les ETCE de cicle curt, que tarden de mitjana un 42,18% més del temps estimat en finalitzar els estudis, i en les CSJ de cicle llarg, que tarden un 18,80% més. Només un 27,57% conclouen els seus estudis en el temps establert.

Formació acadèmica i complementària durant els anys d'estudi

En relació amb les hores invertides en activitats acadèmiques, els titulats van ocupar una mitjana de 27,11 hores setmanals a assistir a classe, i és major aquesta proporció en el cas de les titulacions tècniques. En total, un 99,1% dels estudiants hi van acudir regularment a classe. En referència a les tutories, un 70% dels estudiant n'han fet ús, amb una mitjana d'una hora i mitja setmanal, que augmenta en el cas de les titulacions d'Humanitats i ETCE de cicle curt. A més, van ocupar 14 hores setmanals en activitats d'estudi. Totes tres activitats van ser realitzades en major mesura per part de les dones que els homes.

Un 6,74% van gaudir de beques col·laboració i un 3,04% de beques d'investigació.

Respecte a activitats no acadèmiques durant els estudis, quasi un 44 % dels titulats van desenvolupar algun tipus de treball durant els estudis, encara que en les titulacions tècniques i experimentals aquest percentatge és inferior. Durant l'estiu, un 51% dels titulats desenvolupaven alguna ocupació laboral i quasi la mateixa proporció també es van dedicar a l'estudi complementari. Finalment, quasi un 52% va col·laborar en tasques domèstiques.

Competències i coneixements adquirits

S'analitza el nivell de competències dels titulats en el moment de la graduació. Respecte del valencià, un 99,8% dels titulats en tenen algun coneixement, i tenen un nivell (en una escala de 0 a 4) de 2,94 de capacitat d'escriptura, 3,14 d'expressió verbal, 3,55 de capacitat lectora, i 3,71 de la comprensió oral. Respecte de les llengües comunitàries, el 96% dels titulats tenen coneixements d'anglès, el 27,1% de francès i el 12,3% d'alemany. Destaquen les titulacions d'Humanitats, i en menor mesura, les de ET+CE de cicle llarg, en coneixements de llengües estrangeres.

En relació a la informàtica, el 98,3% de titulats i titulades tenen algun coneixement sobre processadors de textos, un 92,9% sobre fulls de càlcul, un 89,4% sobre bases de dades, 98,3% sobre Internet, un 49,7% sobre programació i un 48,5% sobre programari específic.

Respecte de les competències Tuning, en una escala de 0 a 4, destaca el major nivell en competències interpersonals de les dones, i un nivell al voltant de 3 en els tres tipus de competències: sistèmiques, interpersonals i instrumentals.

Valoració de la formació reglada i els serveis oferits i compromís amb els estudis

Els elements més representatius de l'estil formatiu de la universitat serien la importància de les teories i conceptes, amb una valoració de 3,11 sobre 4 (l'escala va de 0 a 4), seguit del professor com a principal font d'informació (2,45) i l'assistència regular a classe (2,44). L'aspecte menys rellevant és l'elaboració d'una tesina.

La motivació per a cursar estudis universitaris és molt elevada: més del 94% dels graduats i graduades tornarien a cursar estudis universitaris. A més, més del 90% dels titulats i titulades tornarien a triar la nostra institució per a cursar estudis superiors i un 78,22% triarien la mateixa titulació. Aquest indicador reflecteix l'alt grau de vinculació dels titulats amb la seua universitat.

Respecte de la satisfacció amb la titulació, el conjunt de titulats i titulades de la Universitat Jaume I concedeix un 2,9 (en una escala de 0 a 4) a la satisfacció amb els èxits acadèmics aconseguits en els estudis. La satisfacció amb al procés d'ensenyament-aprenentatge és d'un 2,43. Finalment, tenen una satisfacció moderadament alta amb la titulació cursada (2,81).

El 41,72% dels serveis de millora de l'ocupabilitat (exemple, OCIE (Oficina de Cooperació Internacional i Educativa), USE (Unitat de Suport Educatiu), PIAC (Punts d'Informació i Assessorament de Centre), CEPFC (Centre d'Estudis de Postgrau i Formació Continuada), etc., els quals ofereixen formació i orientació diversa) són coneguts pels nostres titulats i titulades, però en canvi globalment només n'han fet ús el 18,82% d'aquests. Les dones i les titulacions d'Humanitats tenen més coneixement i utilitzen amb major freqüència aquests serveis.

Expectatives de realització d'activitats i formació complementàries després de la titulació

Més d'un 84% dels titulats i titulades recents pensen realitzar algun tipus de formació complementària. Més d'un 21% de graduats i graduades pensa treballar a l'estranger, mentre que quasi un 17% pensen apropar-se a les col·laboracions professionals i pràctiques lliures en empreses. Un 14% anirien a estudiar a l'estranger, i finalment, un 8,7% dels graduats i graduades recents treballarien sense remuneració com a activitat complementària després de finalitzar els estudis. En totes aquestes activitats les dones mostren una intenció superior als homes.

Per àmbits d'estudi, Humanitats mostra un interès alt per treballar i estudiar a l'estranger i per la possibilitat de treballar sense remuneració. CSJ de segon cicle presenta una demanda elevada d'activitats en general, sobretot de col·laboracions professionals i pràctiques lliures en empreses i treball sense remuneració. Des de les CSJ de cicle llarg hi ha interès en la possibilitat de treballar sense remuneració. Els titulats i titulades dels ET+CE de cicle llarg es mostren interessats, sobretot, per treballar a l'estranger. Finalment, des dels ET+CE de cicle curt es mostra interès a fer col·laboracions professionals i pràctiques lliures en empreses.

Respecte a l'objectiu de la formació complementària, un 76,15% dels titulats i titulades que pensen fer accions formatives complementàries triaran una formació relacionada amb la seua titulació, mentre que la resta pretenen reorientar la seua carrera (en major mesura, titulacions d'Humanitats i ET+CE cicle curt). En relació als continguts de la formació, el 68% es decantarien per idiomes, el 62% per formació sobre continguts específics de la titulació que van cursar i el 58% per informàtica. Humanitats i ET+CE de cicle llarg mostren interès sobre tot per l'adquisició d'idiomes. El conjunt de les CSJ presenten, sobretot, interès en la formació centrada en continguts específics de les pròpies titulacions. Finalment, són les titulacions de ET+CE de cicle curt les que presenten sobretot interès en la informàtica com a contingut de la formació futura.

En relació a la modalitat de formació complementària, més d'un 50% realitzarien postgraus, màsters i similars, un 37% formació continuada, quasi un 28% tenen previst cursar una segona titulació. Més d'un 20% tenen previst realitzar cursos de FPO (Formació Professional Ocupacional), i finalment al voltant d'un 15% cursarien estudis de doctorat.

Situació laboral dels titulats

La taxa d'activitat dels titulats en el moment de titular-se és elevada, 76,32%, en major percentatge els homes. Les persones inactives es dediquen principalment a complementar la seua formació i preparar oposicions.

A més, 65 de cada 100 titulats actius es troben treballant en el moment de ser enquestats, en un percentatge lleugerament superior en el homes, mentre que un 25% estan a l'atur i buscant treball. Aquest índex és superior en àrees d'estudi CSJ i ET+CE de cicle llarg. Quasi un 6% treballen per compte propi, mentre que un 15% treballen alhora que estudien.

La situació més freqüent dels titulats universitaris que han treballat és que hagen tingut una ocupació abans dels estudis (encara que el 80% solament es dedicaven a estudiar) i dues durant els estudis.

Recerca d'ocupació

Un 72,9% dels titulats i titulades han buscat treball en algun moment des que van començar els seus estudis. El 55% dels titulats i titulades que han buscat treball alguna vegada ho van començar a fer durant els estudis (en major proporció els titulats i titulades d'Humanitats i els de ET+CE de cicle curt) mentre que el 45% restant es van esperar a finalitzar la carrera. El seu nivell d'autoeficàcia per a la recerca d'ocupació és moderat (2,65 en una escala de 0 a 4).

Expectatives laborals

En relació al seu objectiu professional, un 47% dels titulats enquestats preferirien treballar en l'àmbit públic (en major mesura dones), mentre que un 25% ho preferiria en una empresa privada i només un 8,5% triarien establir-se pel seu compte com a empresaris o autònoms (en major mesura titulacions de CSJ de cicle llarg). Un 19% es manifesten indiferents enfront d'aquesta pregunta.

Preguntats pel sector econòmic en el qual els agradaria treballar, el major percentatge de graduats i graduades (35%) prefereix el sector educatiu, seguit de l'administració pública (quasi un 14%) i la indústria manufacturera (11%). Amb valors menors, però lleugerament per sobre del 5%, trobem sectors com la intermediació financera, les activitats sanitàries i de serveis socials, altres activitats socials a la comunitat (que inclouen els serveis personals) i la producció i distribució d'electricitat, gas i aigua.

Respecte a la possibilitat de trobar un treball relacionat amb els estudis en la situació actual del mercat de treball, els titulats es mostren moderadament optimistes, ja que el 38% es mostren d'acord o totalment d'acord davant aquesta afirmació, mentre que el 25% es mostren en desacord. Els homes es mostren més optimistes sobre la seua inserció futura, i també a nivell general els graduats i graduades de ET+CE de cicle curt. Els titulats dels àmbits d'Humanitats són els que es mostren més pessimistes per trobar un treball relacionat en la seua ocupació. A més, més del 64% dels enquestats troben que no és possible triar l'empresa en la qual treballar.

Davant la pregunta si preferirien estar empleats per un ocupador o treballar per compte propi, només un 22% preferirien treballar per compte propi, mentre que més d'un 59% prefereixen treballar per a un ocupador, i un 19% es mostren indiferents.

Finalment, la disponibilitat enfront de la mobilitat és molt elevada, ja que més d'un 81% acceptarien un treball que impliques canvi de localitat de residència, i un 39% estarien oberts a un canvi de país de residència .

3 EXPERIÈNCIES DURANT ELS ESTUDIS DELS TITULATS I TITULADES RECENTS

3.1 L'ESTUDI DE LES EXPERIÈNCIES DURANT LA CARRERA DELS TITULATS I TITULADES RECENTS

El conjunt d'estudis existents que analitzen l'ajust entre l'oferta i la demanda del mercat laboral universitari mostren una alta coincidència en mostrar una discrepància entre la formació adquirida pels titulats universitàries durant els estudis i la demandada pels ocupadors. Un dels estudis més citats d'aquest grup és el projecte CHEERS que incloïa preguntes sobre les activitats dels estudiants durant els estudis, a més d'altres sobre la transició laboral, l'adquisició de competències i el seu us en el lloc de treball i altres. Un altre estudi important que abraça aquests continguts és el del Projecte Tuning, que posa de manifest els desajustos entre les competències desenvolupades en l'àmbit acadèmic i les sol·licitades en el món laboral.

Però una vegada s'han detectat aquests desajusts de competències caldrà buscar els mecanismes d'adquisició de competències per tal de posar en marxa les accions oportunes per a corregir aquesta falta d'encaix. És en aquest context que té sentit l'estudi de les activitats que els estudiants universitaris duen a terme durant la carrera. Hem d'entendre el procés d'inserció laboral com una fase d'un procés més llarg, en el qual l'estadi anterior és l'estada en la universitat i les activitats que s'hi han realitzat.

Teichler (2003) afirma que «les enquestes a graduats universitaris que només se centren en els fets posteriors a la titulació produirien resultats totalment distorsionats» i proposa un model d'anàlisi de l'èxit de la educació superior que té en compte els següents elements:

- Informació relacionada amb la procedència sociobiogràfica dels enquestats i la seua educació prèvia.
- Informació sobre la universitat i els recursos i condicions d'estudi.
- Activitats dutes a terme pels titulats i titulades durant els estudis i quin us han fet dels recursos i condicions d'estudi.

Aquest model intenta donar la seua justa importància al paper de la universitat en l'èxit de la inserció laboral futura del titulat/ada, ja que també té en compte altres factors diferents de la institució d'educació superior. Rodríguez i Prades (2003) afirmen respecte a açò que no tota la formació -no totes les competències, afegim nosaltres- es possible adquirir-la en la universitat.

Hi ha un conjunt d'aspectes i activitats que es poden incloure a l'hora d'abordar l'anàlisi de les activitats dels titulats i titulades durant els estudis. Cal destacar el temps dedicat a l'assistència a classe, tutories i estudi, el treball, la realització de tasques domèstiques o

atenció a fills o familiars, els aspectes i modalitats d'ensenyament, l'ús dels serveis de la universitat i l'adquisició de competències.

A continuació repassarem, sense voler ser exhaustius, algunes d'aquests aspectes i activitats clau que tenen lloc durant els estudis universitaris.

3.1.1 ASSISTÈNCIA A CLASSE I ALTRES ACTIVITATS ACADÈMIQUES

Tradicionalment l'assistència a les classes es considera l'activitat fonamental que ha de desenvolupar l'alumne per a aconseguir l'èxit acadèmic. Actualment, les classes magistrals han donat pas a altres activitats acadèmiques que contribueixen a l'adquisició dels coneixements teòrics i pràctics. Ens referim a les tutories, les pràctiques o els treballs en grup i l'estudi individual per compte propi. Cal mesurar la intensitat en què es desenvolupen aquestes activitats, molt relacionades amb l'expedient acadèmic al final dels estudis.

3.1.2 TREBALL DURANT ELS ESTUDIS

La concepció de l'educació superior com una activitat a temps complet assumeix que qualsevol treball que han de desenvolupar pels estudiants és infreqüent i circumscrit al període de vacances. En canvi, dades recents indiquen que la compaginació d'estudis i treball és cada vegada més freqüent (Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, d'ara endavant AQU, 2005).

En l'àmbit universitari de l'Estat espanyol no hi ha massa dades sobre les activitats laborals de l'estudiantat universitari durant la realització de la carrera, però podem trobar més estudis en l'àmbit anglòfon. Els estudis en aquest àmbit expliquen aquesta situació deguda, principalment, a la disminució de beques en els darreres anys i a l'augment del cost de la vida, sobretot del preu del lloguer de vivendes (Ford i Bosworth, 1995). Encara que, en general, la relació entre el treball i l'acompliment acadèmic està poc estudiada -sobretot per que no hi ha estudis de conjunt, si no treballs elaborats per institucions concretes sobre la seu pròpia situació– (Watts i Pickering, 2000), un conjunt d'estudis ens ofereixen les següents dades sobre aquest tema (Ford i Bosworth, 1995; Watts i Pickering, 2000; Watts, 2002; Manthei i Gilmore, 2005):

- Aproximadament entre un 30 i un 50% dels estudiants desenvolupen algun tipus de treball remunerat durant els estudis (almenys 20 hores setmanals durant tot el període acadèmic).
- Al voltant del 41,67% dels treballs no estava relacionat amb els estudis, mentre que la resta estava relacionat en part
- Entre el 66,67 i el 75% dels estudiants de darrers cursos informen de conseqüències acadèmiques negatives per aquests tipus de treballs.
- Aproximadament el 50% d'aquests estudiants informen tant d'efectes negatius com positius.
- Efectes negatius:
    - Els estudiants que treballen obtenen notes significativament mes baixes (altres estudis no troben aquesta relació).
    - Deixar de realitzar activitats d'estudi com ara assistència a conferències i tutories.

  - Fatiga i estrès.
  - Poca vida social.
- Efectes positius:
  - Si el treball està relacionat amb els estudis, els estudiants perceben que contribueix positivament en els estudis.
  - Aquest tipus de treball contribueix a desenvolupar habilitats laborals i d'ocupabilitat que després s'apliquen en les entrevistes de selecció.

L'Enquesta d'Inserció Laboral duta a terme per l'Observatori Ocupacional sobre titulats i titulades de la Universitat Jaume I de les promocions de 1998 a 2000 (d'ara endavant, EIL 98-00), presenta alguns resultats que podem comparar amb els mostrats en els paràgrafs anteriors, encara que les metodologies poden no ser totalment coincidents:

- Un 35% dels titulats i titulades tenien ja un treball en el moment de finalitzar els estudis.
- Vam trobar correlacions significatives i negatives entre el treball durant els estudis i les activitats d'estudis durant l'estiu (assistència a acadèmies, estudiar, etc.) i alguns components de la satisfacció laboral (en l'ocupació desenvolupada en el moment de respondre a l'enquesta, un vegada ja titulats), concretament la satisfacció amb els companys de treball.

3.1.3 ACTIVITATS DOMÈSTIQUES

En el context actual de preocupació per l'afavoriment de la conciliació de la vida laboral i familiar, pensem que pot ser interessant explorar aquesta variable. Des del primer projecte realitzat des de l'Observatori Ocupacional, l'EIL 98-00, em inclòs aquesta qüestió. No hem trobat estudis sobre aquest tema i per tant ací només podem oferir les dades recollides per nosaltres mateixos:

- Els titulats d'aquestes promocions van realitzar una mitjana setmanal de 4 hores de treballs domèstics, com ara tasques de la llar o tenir cura de familiars.
- Vam trobar correlacions significatives i negatives entre la realització d'activitats domèstiques i l'expedient acadèmic, la intensitat en la recerca d'ocupació i alguns components de la satisfacció laboral (en l'ocupació desenvolupada en el moment de respondre l'enquesta, una vegada ja titulats), concretament la satisfacció amb les tasques desenvolupades. També hi trobem una correlació significativa i positiva amb el temps transcorregut fins aconseguir la primera ocupació després de finalitzar els estudis i la realització d'activitats d'estudi durant l'estiu (assistència a acadèmies, estudiar, etc.).

3.1.4 ASPECTES I MODALITATS DE L'ENSENYAMENT EN LA INSTITUCIÓ D'EDUCACIÓ SUPERIOR

Un altre dels objectius considerats és la dissecció precisa dels aspectes rellevants de l'educació universitària. Els estudis universitaris no només suposen la transmissió de coneixements, que poden tenir un caràcter més aplicat o més teòric en funció de la matèria, el cicle o l'enfocament general dels estudis en cada país. Existeix tot un seguit d'actituds de tipus social i habilitats comunicatives que també formen part de l'aprenentatge en general, i de l'ensenyament superior en particular. Una altra de les activitats a la qual els alumnes concedeixen una gran importància consisteix en l'avaluació dels mètodes d'ensenyament. Entre aquests mètodes es considera la

importància de l'assistència regular a classe, el professor com a font principal d'informació, l'èmfasi en l'aprenentatge independent i el basat en problemes pràctics i projectes.

3.1.5 COMPETÈNCIES

Són moltes les causes per a incloure les competències en els estudis sobre les activitats dels titulats i titulades durant els estudis. Les dades relatives a competències poden servir per a mantenir o millorar la qualitat dels estudis superiors, atesa la importància de la possessió d'algunes d'aquestes per a la participació efectiva en el mercat laboral. Cal saber en quina mesura les institucions desenvolupen competències clau en l'estudiantat. En aquesta línia, també convé saber si les institucions d'educació superior promouen el compromís de l'estudiantat amb activitats d'aprenentatge que faciliten el desenvolupament d'aquestes competències clau. Resumint, volem saber on i com s'adquireixen aquestes competències.

3.2 EL MERCAT LABORAL I LA SITUACIÓ ECONÒMICA EN EL MOMENT DE LA GRADUACIÓ

Per a poder comprendre millor els resultats d'aquest estudi, es fa necessari situar-los dins el context econòmic en el qual s'ha dut a terme. Per això, es mostrarà una quantitat d'informació macroeconòmica, que contextualitza tot el període abraçat.

És important esmentar que en l'espai de temps que comprèn aquest estudi, s'han produït distintes modificacions metodològiques de l'Enquesta de Població Activa (EPA), en els anys 1999, 2000 i 2002, a més d'una actualització a principis de 2005. Aquestes modificacions pretenen millorar el mesurament de les variables relatives al mercat de treball.

D'una altra banda, la majoria de la informació de l'entorn macroeconòmic que a continuació serà presentada, procedeix de les dades proporcionades per l'Institut Nacional d'Estadística (INE), de les publicacions anuals dutes a terme pel Consell Econòmic i Social espanyol (CES), de la informació administrativa facilitada per l'Institut Nacional d'Ocupació (INEM, recentment reanomenat Servei Públic d'Ocupació Estatal – INEM), dels informes del Banc d'Espanya i del Ministeri d'Economia i Hisenda, de les dades proporcionades pel Servei Valencià d'Ocupació i Formació (SERVEF), dels anuaris estadístics del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport (MEC), de la informació disponible en el lloc web de l'Institut Valencià d'Estadística (IVE) i de les dades oferides pels distints organismes oficials.

Finalment, és convenient assenyalar que les dades de desocupació registrada oferides per l'INEM corresponents als titulats i titulades universitaris de Castelló, no necessàriament reflecteixen la desocupació entre els graduats i graduades de l'UJI. D'una banda, una part de joves residents a Castelló i registrats en les oficines provincials de desocupació, poden haver estudiat fora de la província. D'altra banda, els titulats i titulades de l'UJI desocupats amb residència familiar fora de Castelló, segurament s'hauran registrat com a desocupats en oficines d'ocupació d'altres províncies. Així i tot, per ser l'UJI l'única universitat de la província de Castelló, la coincidència serà molt elevada.

3.2.1 SÍNTESI DE LA REALITAT ECONÒMICA I DEL MERCAT DE TREBALL EN EL PERÍODE 1998-2004

En aquest apartat es farà un breu repàs d'alguns indicadors econòmics (PIB, IPC i mercat de treball) desagregant-los a nivell d'Estat, de Comunitat Valenciana i de província de Castelló.

Com a síntesi del període, pot dir-se que durant els anys 1998, 1999 i 2000 els principals indicadors macroeconòmics van ser positius per al conjunt de l'economia espanyola. Aquesta fase es va contrarestar en els anys 2001 i 2002 com a conseqüència d'una ralentització de l'activitat econòmica, per a passar a una fase de dinamisme i recuperació per al conjunt de l'economia l'any 2003. Finalment, l'any 2004, els principals indicadors macroeconòmics van reflectir un bon comportament, que va contribuir a un creixement sostingut de l'economia espanyola.

En primer lloc, el comportament del producte interior brut (PIB) va ser positiu en l'àmbit estatal, ja que va mostrar un comportament creixent durant tot el període, encara que poden diferenciar-se dos subperíodes. D'una banda, durant els anys 1998, 1999 i 2000 la taxa de creixement va mostrar una trajectòria molt positiva, passant d'un 3,8% en 1998 fins a un 4,1% en el 2000. D'altra banda, es va observar un alentiment i estabilització del ritme de creixement en els anys 2001, 2002, 2003 i 2004 amb una taxa mitjana de creixement, en aquests quatre anys, del 2,4%. Quant als motors de creixement del PIB, des del punt de vista de la demanda, va ser la demanda interna privada (principalment pel consum privat i la inversió) la principal causant del creixement en els anys 1998, 1999, 2002, 2003 i 2004. Aquest dinamisme de la demanda interna, en termes generals, va ser un dels principals pilars del diferencial de creixement econòmic en favor d'Espanya, respecte al conjunt de la zona euro.

Tant a la Comunitat Valenciana com a la província de Castelló, el comportament del PIB va ser més favorable que a nivell estatal. Durant els anys 1998, 1999 i 2000 el PIB va créixer a taxes creixents fins al 5,15% l'any 2000. A partir d'aquest any, i igual que a Espanya, el creixement va ser més lent en els anys 2001, 2002, 2003 i 2004. Cal comentar, que la tendència del PIB va ser la mateixa a Espanya que a la Comunitat Valenciana, si bé, la taxa creixement del PIB de la Comunitat Valenciana se situa per damunt la mitjana nacional.

En segon lloc, a nivell d'Estat, la inflació va tenir un comportament favorable en 1998 en què es va registrar una baixada en el seu valor. A principis de 1999 aquesta tendència es va alterar, i es va observar una trajectòria alcista que es va mantenir durant l'any 2000. En el 2001 la taxa d'inflació, mesurada a través de l'Índex de Preus al Consum, es va situar en el 2,7% i va ser l'any 2003 quan es va produir una desacceleració dels preus, contribuint en gran manera la moderació del cost del petroli importat i la fortalesa de l'euro. La situació va tornar a invertir-se l'any 2004, amb un augment de la taxa d'inflació espanyola, a causa en gran part a l'augment dels preus de l'energia a partir del mes de juny.

Respecte a la Comunitat Valenciana i la província de Castelló, el comportament de la inflació va ser semblant al d'Espanya.

En tercer lloc, les principals variables del mercat de treball van mostrar un comportament positiu durant els anys 1998, 1999 i 2000, tant en l'àmbit estatal com en

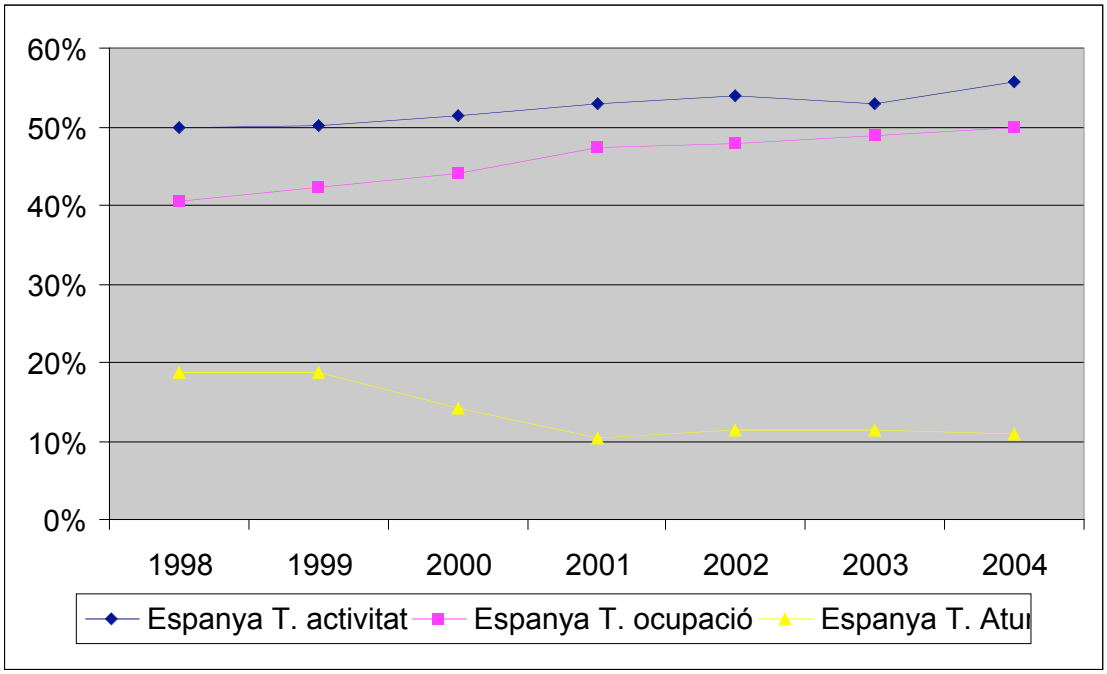
la Comunitat Valenciana i a la província de Castelló. Això es desprèn d'observar les xifres d'activitat, ocupació i desocupació, obtingudes per l'Institut Nacional d'Estadística (INE) a través de l'Enquesta de Població Activa (EPA) i per les dades d'aturats registrats en les oficines de l'Institut Nacional d'Ocupació (INEM). No obstant, cal tenir en compte que en 1999 i en 2000 es van produir modificacions metodològiques en l'Enquesta de Població Activa amb efectes difícils de quantificar que no són objecte d'aquest treball. Cal comentar també que l'anàlisi de les dades dels anys 2001 i 2002 ens mostren com l'alentiment de l'activitat econòmica va influir negativament en el procés de creació d'ocupació i en el ritme de reducció de la desocupació, i va ser aquesta reducció de menor intensitat que en els anys precedents. L'any 2003, es va mantenir un ritme de creixement sostingut, acompanyat d'un augment de la població activa, un alentiment de la desocupació i una generació d'ocupació. Finalment, a finals del 2004, es va enfortir l'ocupació i el nombre d'ocupats, i es va intensificar el ritme de creació d'ocupació (sobretot en indústria i construcció).

Pel que fa a la Comunitat Valenciana i a la província de Castelló les principals variables del mercat de treball van tenir la mateixa tendència que en l'àmbit estatal, tot i que amb un comportament més positiu.

3.2.2 EVOLUCIÓ TEMPORAL DELS PRINCIPALS INDICADORS LABORALS I ECONÒMICS

En aquest apartat, es pretenen mostrar un conjunt de gràfics i figures que sintetitzen l'evolució temporal dels principals indicadors laborals i econòmics de tot el període objecte d'estudi.

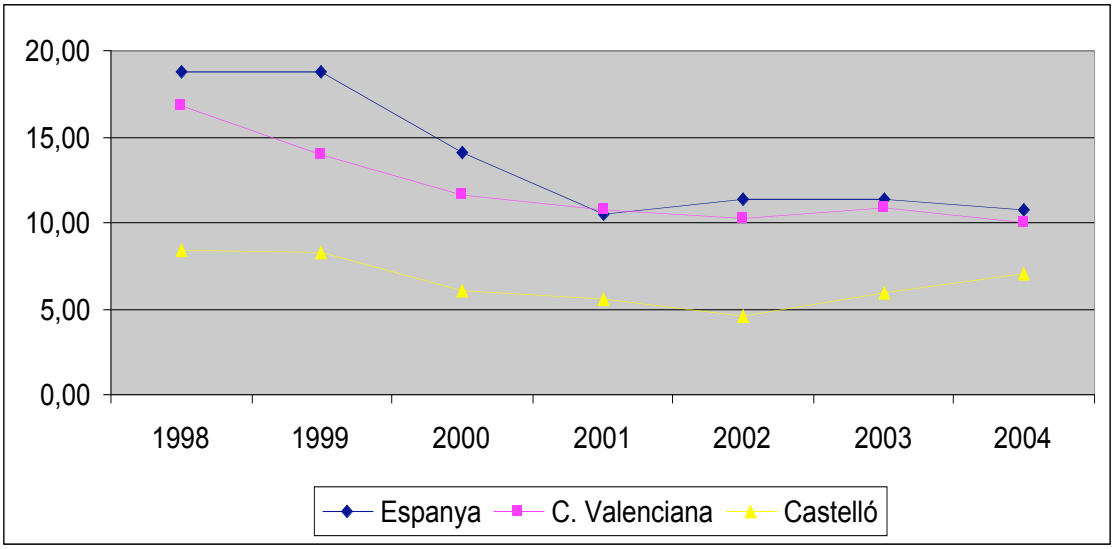
Figura 1. Indicadors laborals d'Espanya: taxa d'activitat, d'ocupació i de desocupació.

Font: INE (EPA) i elaboració pròpia.

Durant el període objecte d'estudi, la població activa efectiva va créixer més ràpidament que la població activa potencial (a excepció del 2003), la qual cosa es va traduir en unes taxes d'activitat creixents fins a arribar al 55,77% en el 2004 (figura 1). De la mateixa manera, el nombre d'ocupats també va augmentar en major proporció que la població activa efectiva, la qual cosa va comportar un augment de la taxa d'ocupació durant tot el període. Finalment, a grans línies, el nombre de parats va disminuir respecte a la població activa efectiva, i s'observa una reducció de les taxes de desocupació fins a l'any 2001 i es manté constants al voltant de l'11% durant els anys 2002, 2003 i 2004.

Figura 2. Taxa de desocupació a Espanya, a la Comunitat Valenciana i a la província de Castelló.

Font: INE (EPA), IVE (EPA) i elaboració pròpia.

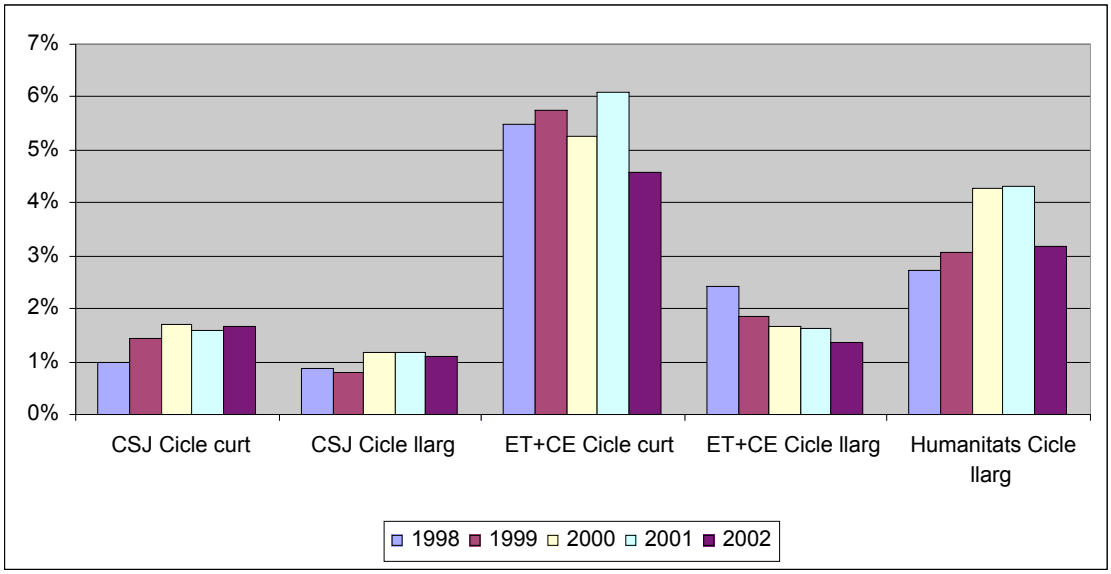
Tant la Comunitat Valenciana com la província de Castelló (figura 2) han tingut una taxa de desocupació que ha seguit un camí parell, encara que la província de Castelló ha gaudit d'una taxa de desocupació clarament més baixa. En canvi, la tendència recent sembla ser de convergència. Pel que fa a Espanya, va tenir una brusca reducció de la seua taxa de desocupació fins a l'any 2001, on va convergir amb la taxa de desocupació de la Comunitat Valenciana. A partir d'aquest any, va tornar a tenir una taxa de desocupació lleugerament superior a la de la Comunitat Valenciana.

3.2.3 EVOLUCIÓ TEMPORAL DELS PRINCIPALS INDICADORS UNIVERSITARIS

En aquesta secció es farà un repàs de la situació dels titulats i titulades universitaris de la Universitat Jaume I. Ens referirem a l'emissió de graduats i graduades al mercat laboral. Se sintetitzarà tal situació amb una sèrie de gràfics que ens mostraran: la proporció de titulats i titulades de l'UJI respecte al total de titulats i titulades de les universitats públiques espanyoles i respecte al total de titulats i titulades valencians; els distints contractes que es fan als titulats i titulades universitaris a la Comunitat Valenciana i a la província de Castelló; la desocupació dels titulats i titulades universitaris a la província de Castelló i a la Comunitat Valenciana (fins i tot desagregat per sexe); i finalment, la proporció de titulats i titulades universitaris respecte al total de treballadors, per sectors econòmics, diferenciant la Comunitat Valenciana de la província de Castelló.

La primera cosa que cal comentar és que aquest gràfic no conté totes les branques d'ensenyament recollides pel MEC, ni totes les titulacions oferides en el conjunt d'universitats. Només han sigut considerades les branques d'ensenyament i titulacions impartides a la Universitat Jaume I. D'altra banda, aquest gràfic només ha pogut ser actualitzat fins al 2002 atès que el Ministeri no disposa encara de dades suficientment desagregades d'anys més recents.

Figura 3. Proporció de titulats i titulades UJI respecte al total de titulats i titulades de les universitats públiques espanyoles.

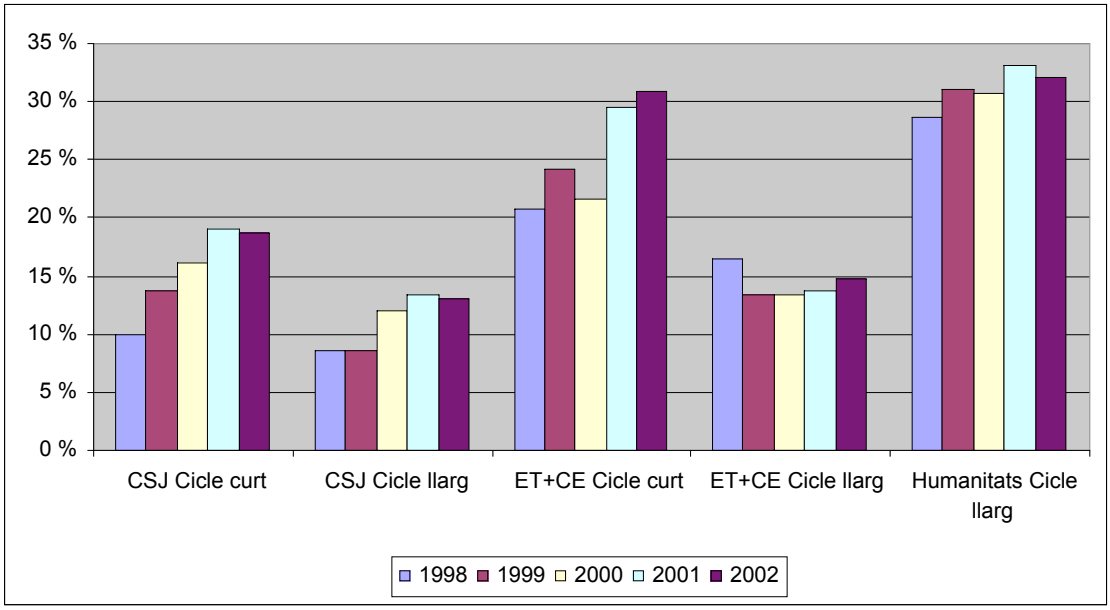

Font: Ministeri d'Educació, Cultura i Esport i elaboració pròpia.

En la figura 3 s'observa que del total de titulats i titulades d'Espanya, la presència dels titulats i titulades de la Universitat Jaume I, va mantenir una tendència alcista en Humanitats, que representa el 3,18% per a l'any 2002, i en les Ciències Socials i Jurídiques (CSJ) de cicle curt, amb un 1,65% en 2002. En el cas dels ensenyaments tècnics i ciències experimentals (ET+CE) de cicle curt, després d'uns anys de tendència alcista, el valor de 2002 és més baix, un 4,59%. Així mateix, una circumstància que cal ressenyar és el descens gradual que van patir els ET+CE de cicle llarg i l'estabilitat en les CSJ de cicle llarg.

En tot el període observat, la proporció de titulats i titulades de la Universitat Jaume I respecte al total de titulats i titulades de les universitats públiques valencianes (figura 4), va augmentar en les branques d'ensenyament de CSJ de cicle curt (amb un valor del 18,75% el 2002) , CSJ de cicle llarg (el 13% en 2002), ET+CE de cicle curt (el 30,80% dels titulats i titulades valencians en 2002) i Humanitats (fins al 32,15% el 2002). En el cas dels ET+CE de cicle llarg veiem una certa estabilitat, i arriba en 2002 al 14,78%).

Figura 4. Proporció de titulats i titulades UJI respecte al total de titulats i titulades de les universitats públiques valencianes.

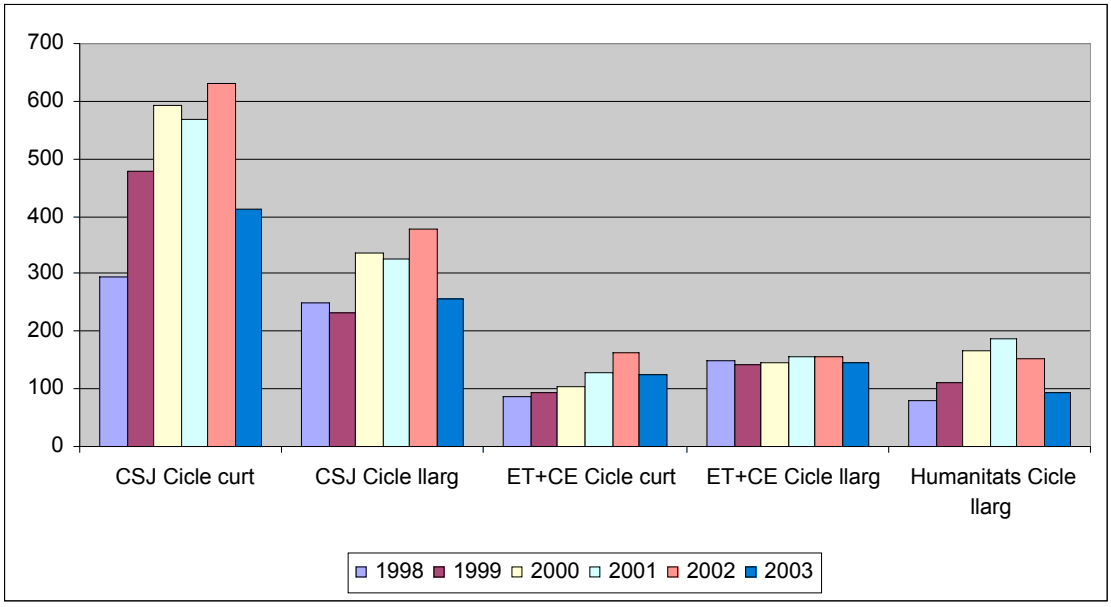

Font: Ministeri d'Educació, Cultura i Esport i elaboració pròpia.

És important assenyalar que al voltant del 30% dels titulats i titulades de cicle llarg de la branca d'Humanitats de les universitats públiques valencianes del període que va del 1998 al 2002, provenien de la Universitat Jaume I. D'altra banda, els ET+CE de cicle curt van mostrar el major augment participatiu, i els seus titulats i titulades arriben a representar quasi el 30% del total de titulats i titulades de les universitats públiques valencianes en 2001 i 2002. Quant als ET+CE de cicle llarg, els titulats i titulades UJI van mantenir, en línies generals, la mateixa participació al voltant del 14% en tot el període observat. També significativa va ser la dada dels titulats i titulades de l'UJI en l'àrea de CSJ de cicle curt, ja que van representar el 18,75% l'any 2002 del total de titulats i titulades de les universitats públiques valencianes. Finalment, cal constatar l'augment de la participació de titulats i titulades UJI en les CSJ de cicle llarg, perquè van representar el 13 % del total de titulats i titulades de la Comunitat Valenciana l'any 2002.

En aquest gràfic (figura 5) es poden observar el nombre de graduats i graduades de l'UJI segons branques d'ensenyament i la seua evolució temporal. S'observa clarament quines van ser les branques d'ensenyament que més graduats i graduades van obtenir, destacant clarament les CSJ. Els ET+CE en ambdós cicles i Humanitats de cicle llarg, van aportar el mateix nombre de graduats. En estudiar l'evolució temporal s'observa, a grans línies, com el nombre de titulats i titulades per branques d'ensenyament va anar creixent fins a 2002, per a disminuir dràsticament en 2004, a excepció de la branca de ET+CE de cicle llarg, que va mantenir estable el seu comportament.

Figura 5. Nombre de titulats i titulades UJI per anys i branques d'ensenyament (en valors absoluts).

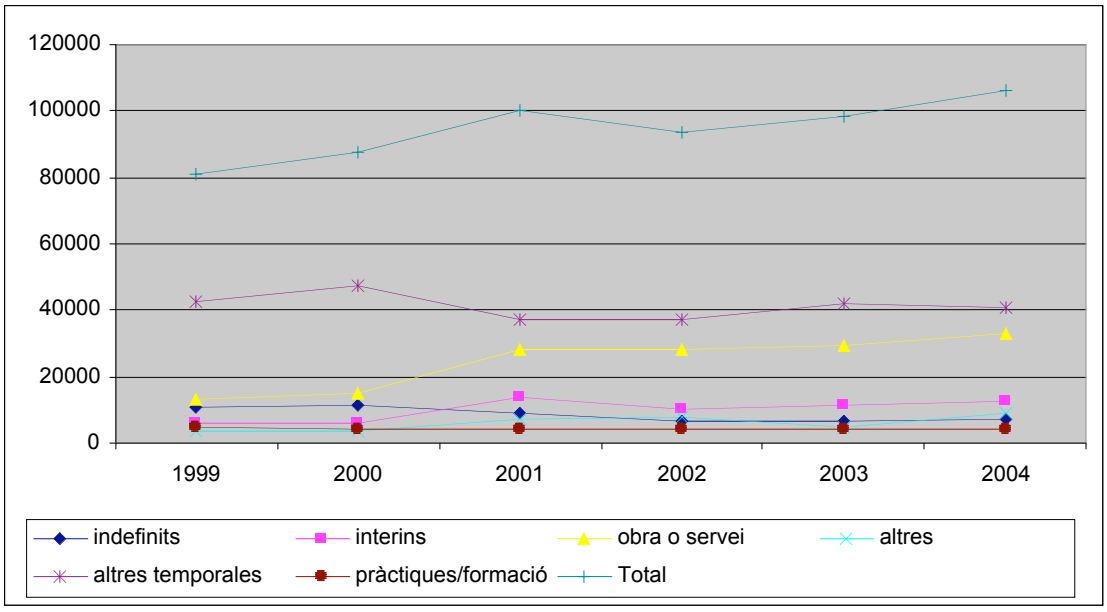

Font: Ministeri d'Educació, Cultura i Esport i elaboració pròpia.

3.2.4 SECTORS ECONÒMICS I CONTRACTACIO DE TITULATS I TITULADES

A continuació presentem una sèrie de figures centrades en la distribució de titulats i titulades en el mercat laboral. Aquests valors es comparen per a la Comunitat Valenciana i per a la província de Castelló, a més de per als darrers anys. Es presenten gràfiques que mostren el nombre de contractes a titulats i titulades. També s'inclouen dades de desocupació registrada i taxes d'atur. En la part final de l'apartat podem veure la distribució de titulats i titulades universitaris per sectors econòmics.

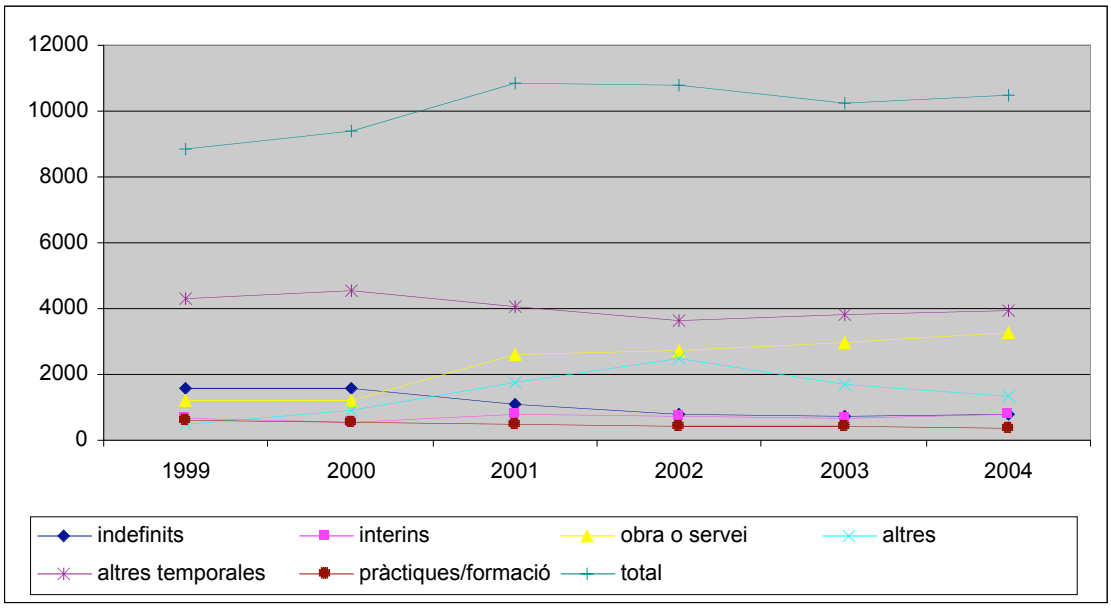
Figura 6. Contractes a titulats i titulades universitaris a la Comunitat Valenciana.

Font: Observatori Ocupacional de l'INEM i elaboració pròpia.

D'aquest gràfic crida l'atenció que, majoritàriament, els contractes que es fan als titulats i titulades recents de les universitats valencianes han sigut els d'obra i servei i els qualificats com «altres temporals» (que inclouen com més importants, els contractes de relleu i eventuals a temps parcial i a temps complet). D'altra banda, el contracte d'interinitat també ha sigut utilitzat per a la contractació de titulats i titulades valencians. Així mateix, els contractes que han tingut menor pes representatiu per als recent titulats i titulades valencians, han sigut els contractes indefinits i els de pràctiques. Quant a l'evolució en el temps, destaca l'augment que ha experimentat en tot el període el contracte d'obra i servei i l'evolució constant del contracte qualificat com altres temporals. Pel que fa al total, s'observa un augment en el nombre de contractes a titulats i titulades universitaris valencians.

Figura 7. Contractes a titulats i titulades universitaris a la província de Castelló.

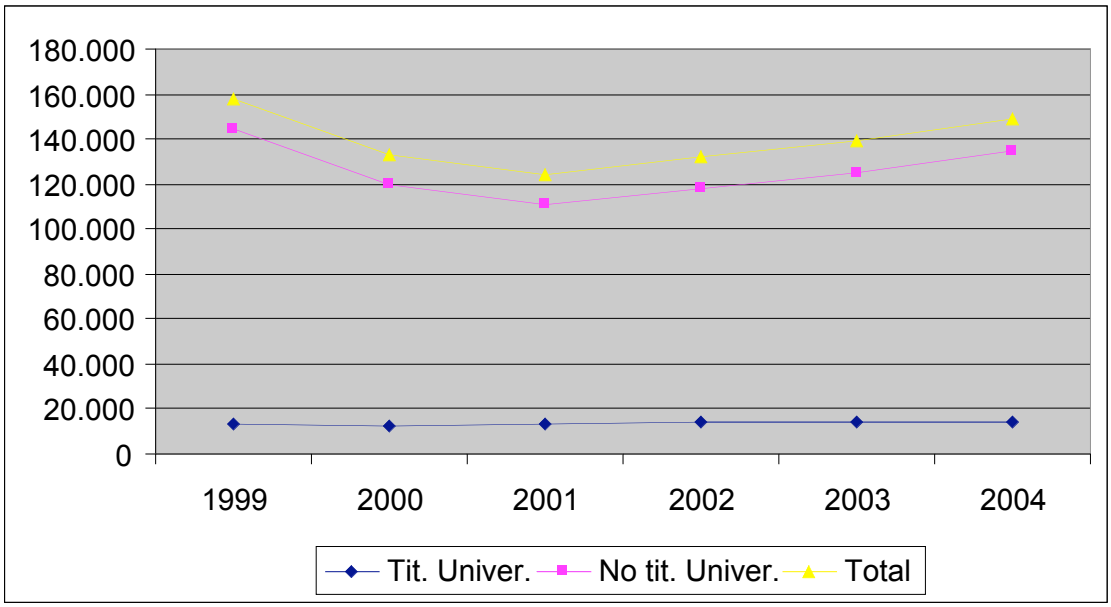

Font: Observatori Ocupacional de l'INEM i elaboració pròpia.

Aquest gràfic (figura 7) corresponent a la província de Castelló reflexa els mateixos resultats que el corresponent a la Comunitat Valenciana, amb l'excepció dels contractes qualificats com «altres». Aquests van tenir l'any 2002 un major increment a la província que a la Comunitat Valenciana. Aquesta categoria qualificada com «altres» correspon als contractes d'inserció a temps parcial i temps complet, així com la conversió de temporal amb bonificació i sense bonificació.

En la figura 8 veiem que la desocupació dels no titulats representa la immensa majoria del total, per la qual cosa la tendència de la corba del total de d'aturats és seguir una trajectòria paral·lela a la corba d'aturats no titulats. En canvi la desocupació dels titulats mostra una línia més recta i separada de les anteriors (total i no titulats).

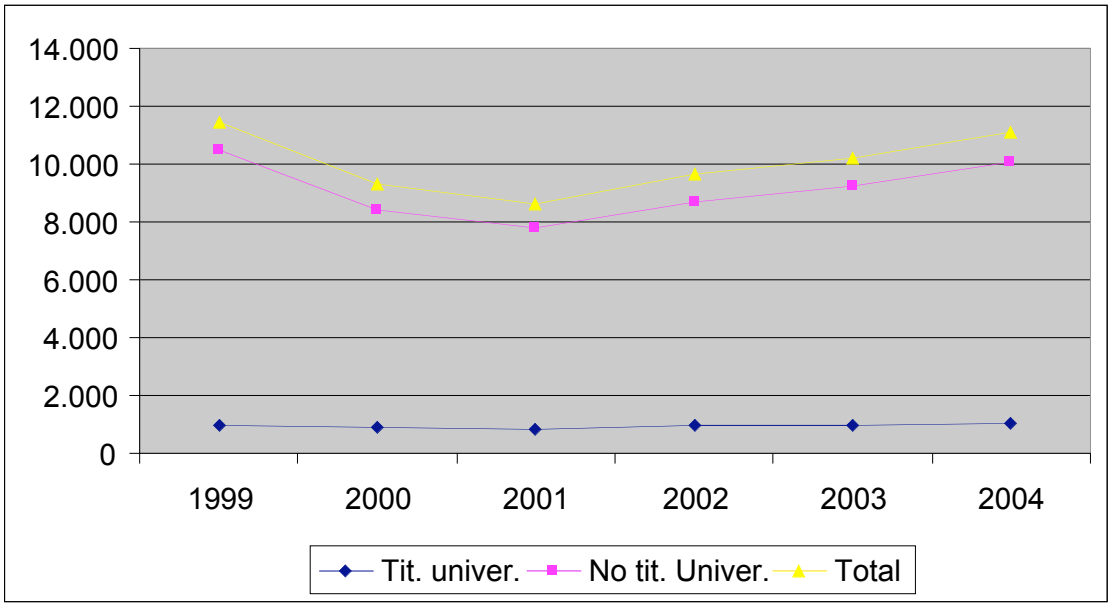
Figura 8. Desocupació registrada de titulats i titulades a la Comunitat Valenciana.

Font: SERVEF i elaboració pròpia.

Cal comentar també que quan observem el total d'aturats per nivell d'estudis a la Comunitat Valenciana, veiem una reducció d'aquests a partir del 1999 i fins al 2001. A partir d'aquest any, es produeix un augment fins a l'any 2004, on es va assolir una xifra de 148.968 aturats. D'altra banda, la corba que representa els aturats amb titulació universitària es manté molt més estable.

Figura 9. Desocupació registrada de titulats i titulades a la província de Castelló.

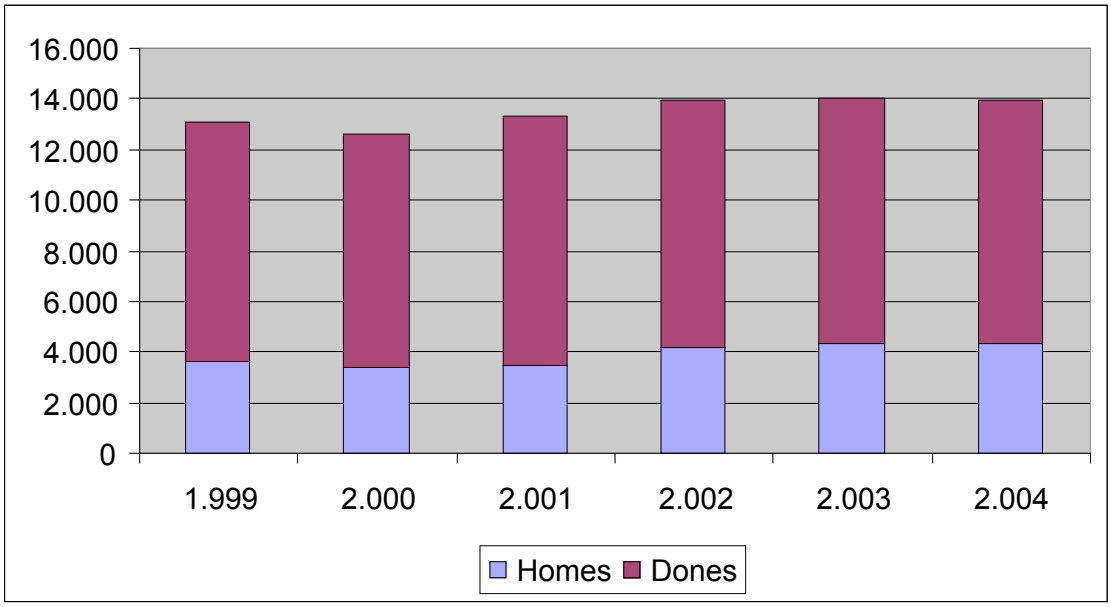

Font: SERVEF i elaboració pròpia.

Quan concretem al territori de la província de Castelló (figura 9), veiem que ocorre el mateix que en la figura anterior. La primera cosa que cal constatar de l'anterior gràfic d'aturats a la província de Castelló segons nivell d'estudis, és que els aturats no titulats són la immensa majoria del total. Per tant, la tendència de la corba del total d'aturats és seguir una trajectòria paral·lela a la corba d'aturats no titulats. Això pot observar-se, per

exemple, l'any 2004 on el total d'aturats amb titulació universitària ascendia a 1.023 i el nombre dels sense titulació a 10.086 (un 10% del total sense titulació).

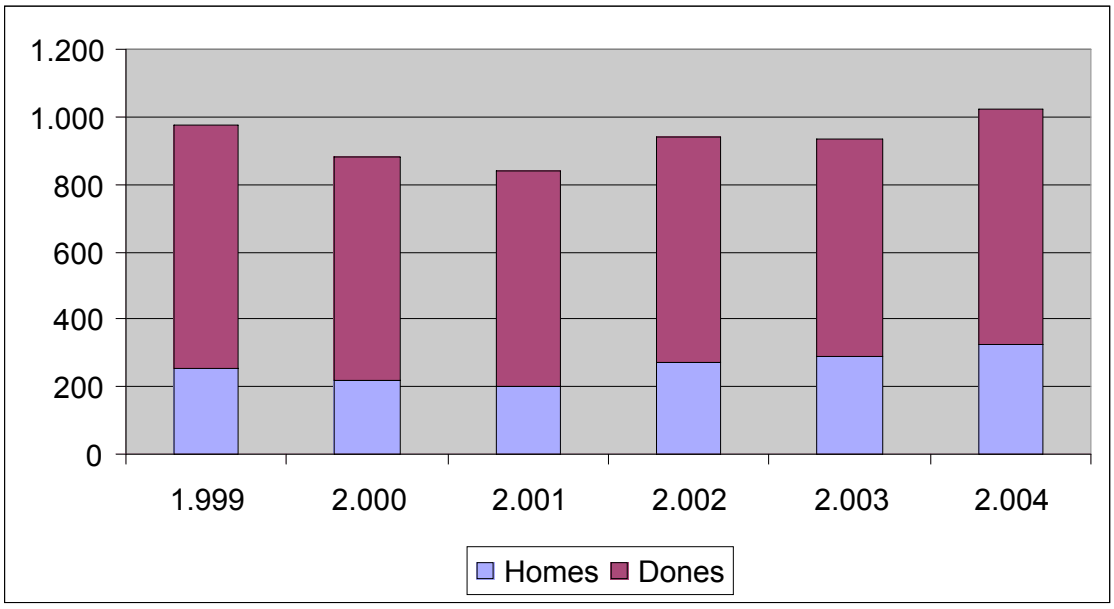
Figura 10. Desocupació registrada corresponent a titulats i titulades universitaris a la Comunitat Valenciana.

Font: SERVEF i elaboració pròpia.

A la Comunitat Valenciana els parats amb titulació universitària han mostrat, més o menys, una tendència estable que s'aguditza nítidament en els anys 2002, 2003 i 2004. D'altra banda, quan explorem les diferències en la desocupació per gènere s'observen variacions molt significatives. El col·lectiu de dones aturades amb titulació universitària es troba clarament en pitjor posició que el col·lectiu masculí. Aquestes desigualtats s'han mantingut, en termes generals, durant tot el període estudiat.

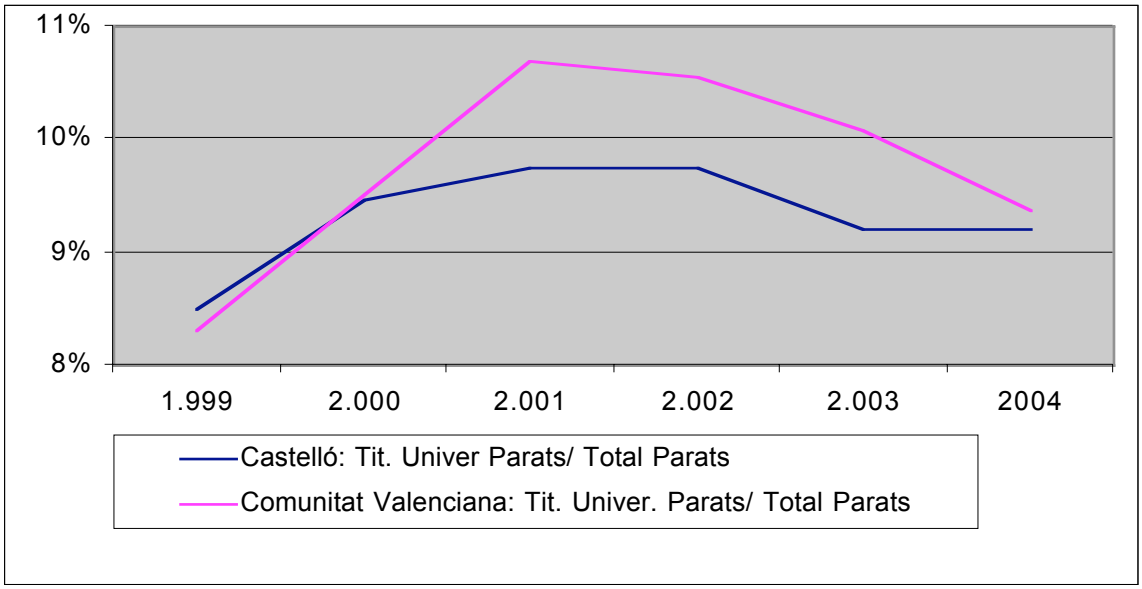
Figura 11. Desocupació registrada corresponent a titulats i titulades universitaris a la província de Castelló.

Font: SERVEF i elaboració pròpia.

En observar les dades de la província de Castelló, veiem que els parats amb titulació universitària s'han anat reduint gradualment des del 1999 fins al 2001. A partir d'aquest any, s'observa una tendència alcista fins arribar a l'any 2004. D'altra banda, en desagregar la informació segons el sexe, observem que les dones aturades amb titulació universitària es troben en una posició de desavantatge en ser comparades amb els homes. Si bé, aquest diferencial pareix que es va reduint a partir de 1999.

Figura 12. Proporció de titulats i titulades universitaris parats respecte al total de parats, a la província de Castelló i a la Comunitat Valenciana.

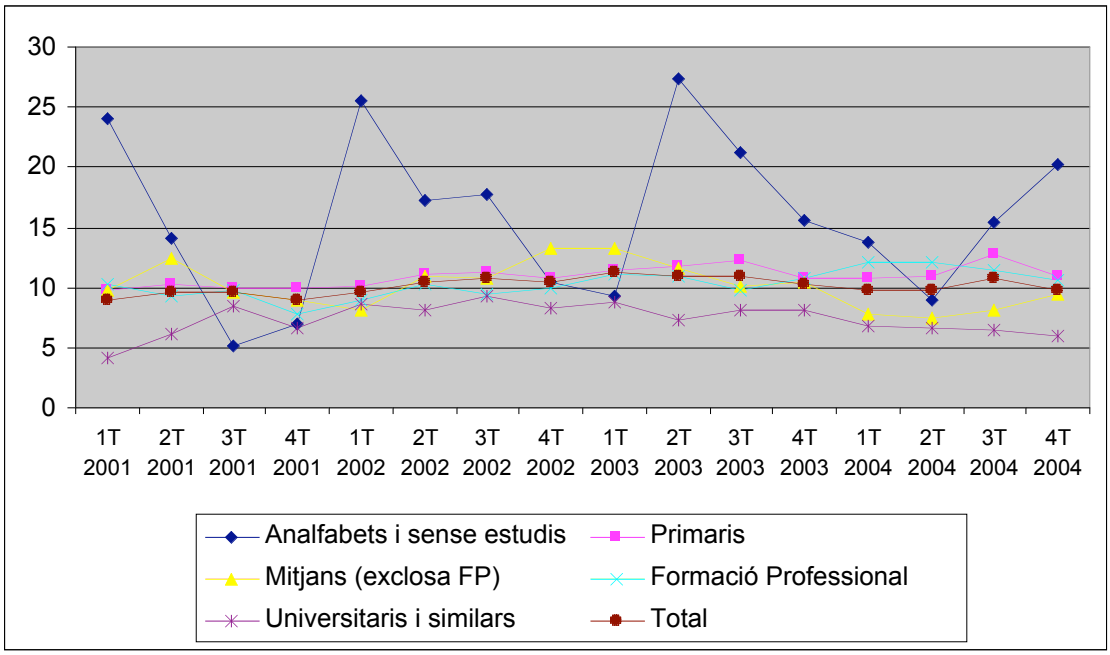

Font: Observatori Ocupacional INEM i elaboració pròpia.

En aquest gràfic s'observa que en els últims sis anys, la proporció mitjana de titulats i titulades universitaris aturats respecte al total de desocupats ha sigut a la província de Castelló del 9,30%, enfront del 9,75% de la Comunitat Valenciana. Si observem el gràfic, veiem que per a la Comunitat Valenciana es va produir una pujada des del 1999 fins al 2001 i una baixada del 2001 al 2004. Respecte a la província de Castelló, s'observa una pujada des del 1999 fins al 2002, i a partir d'ací una baixada fins al 2004. Si comparem ambdues tendències, observem que la província de Castelló i la Comunitat Valenciana van seguir una mateixa senda convergent en els anys 1999, 2000 i 2004, variant a divergent en els anys 2001, 2002 i 2003.

Fins ací hem vist diverses gràfiques compostes a partir de les dades de desocupació registrada a l'INEM. A continuació presentem les dades de desocupació proporcionades per l'Enquesta de Població Activa (EPA), les quals complementen la informació anterior atès que es mostren com a taxa i no com a valor absolut.

Figura 13. Taxa de desocupació (EPA). Comunitat Valenciana.

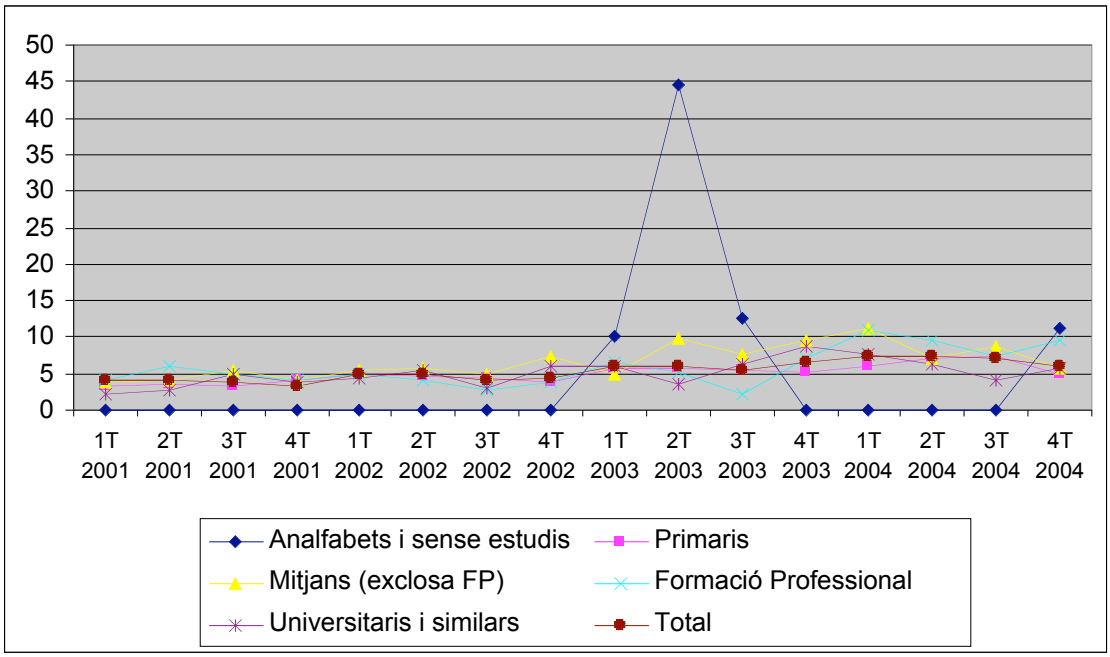

Font: IVE i elaboració pròpia.

En la figura 13 apareix la taxa de desocupació per trimestres a la Comunitat Valenciana des de 2001 fins a 2004, que són les dades disponibles a l'IVE. El primer que assenyalem és la tendència a un augment de la desocupació global, del 9 al 9,7, en aquest període. Les categories d'estudis que mostren nivells inferiors a la mitjana són l'educació superior i, en els darrers anys, la secundària. Els treballadors i treballadores amb menor nivell d'estudis presenten taxes de desocupació més elevades. En el cas dels analfabets i sense estudis veiem un patró cíclic anual, de manera que la desocupació va disminuint des dels valors més alts el primer trimestre de l'any fins a valors menors al final de l'any.

En el cas de la província de Castelló (figura 14), hi veiem similituds i diferències amb la resta de la Comunitat Valenciana. Les dades de desocupació, mesurades segons l'EPA, mostren també un augment de l'atur des del 4,2 el primer trimestre de 2001 fins al 6 el darrer trimestre de 2004. però aquests valors són menors que a la resta del país. En aquest cas, els diferents nivells educatius presenten valors molt similars entre si, amb menys diferències que en el cas de la Comunitat Valenciana. Sí que s'aprecia clarament que les categories d'estudis amb menys atur són els universitaris i els analfabets i sense estudis. Aquesta darrera categoria mostra un comportament totalment diferent en el cas de la Comunitat Valenciana.

Figura 14. Taxa de desocupació (EPA). Província de Castelló.

Font: IVE i elaboració pròpia.

En els següents gràfics i quadres que s'exposen a continuació, es pretén mostrar la proporció existent entre els treballadors amb titulació universitària i els treballadors que no posseeixen cap titulació. Aquestes observacions es realitzen en els distints sectors econòmics i en distints anys, comparant la província de Castelló i la Comunitat Valenciana.

La classificació de les activitats econòmiques l'hem realitzada segons la Classificació Nacional d'Activitats Econòmiques de 1993 (CNAE-93) elaborada per l'INE. Aquesta classificació es presenta per codis de l'1 al 17 i cada dígit engloba un conjunt d'activitats econòmiques que conformen un sector econòmic (Quadre 1).

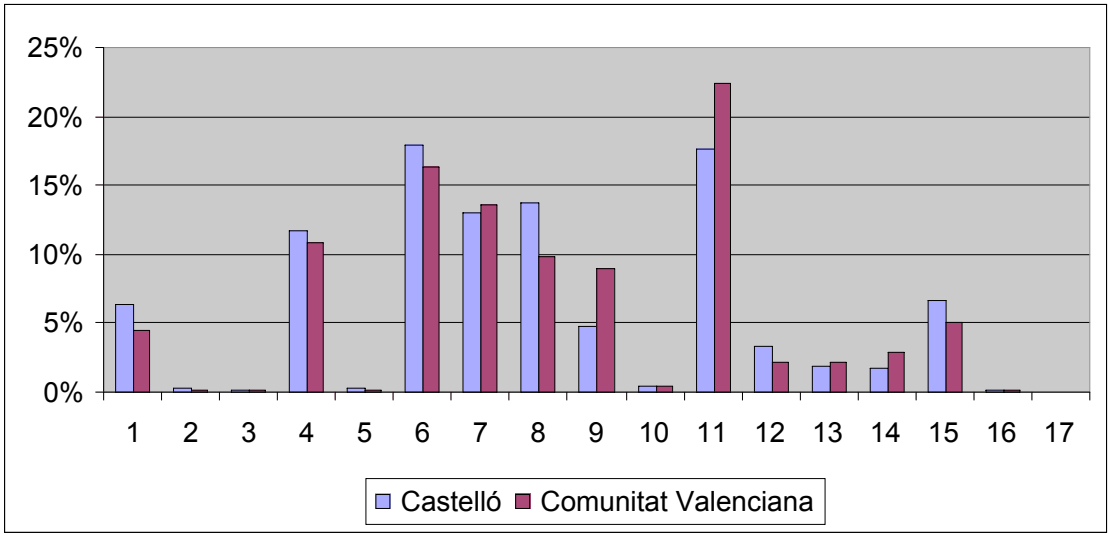
Quadre 1. Sectors econòmics.

1. Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura.	10. Intermediació financera.
2. Pesca.	11. Activitats immobiliàries i de lloguer; serveis empresarials.
3. Indústries extractives.	
4. Indústria manufacturera.	12. Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria.
5. Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua.	13. Educació.
6. Construcció.	14. Activitats sanitàries i veterinàries, servei social.
7. Comerç, reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors i articles personals i d'ús domèstic.	15. Altres activitats socials i de serveis prestats a la comunitat; serveis personals.
	16. Activitats de les llars.
8. Hoteleria.	17. Organismes extraterritorials.
9. Transport, emmagatzemament i comunicacions.	T. Total sectors econòmics.

Font: INE (CNAE-93).

Abans de descriure quins sectors econòmics són els que més titulats i titulades ocupen al llarg dels últims tres anys, plasmarem en una gràfica la distribució per sectors dels treballadors, independentment del nivell d'estudis.

Figura 15: Percentatge de treballadors ocupats per sectors econòmics. Comunitat Valenciana i província de Castelló, 2004.

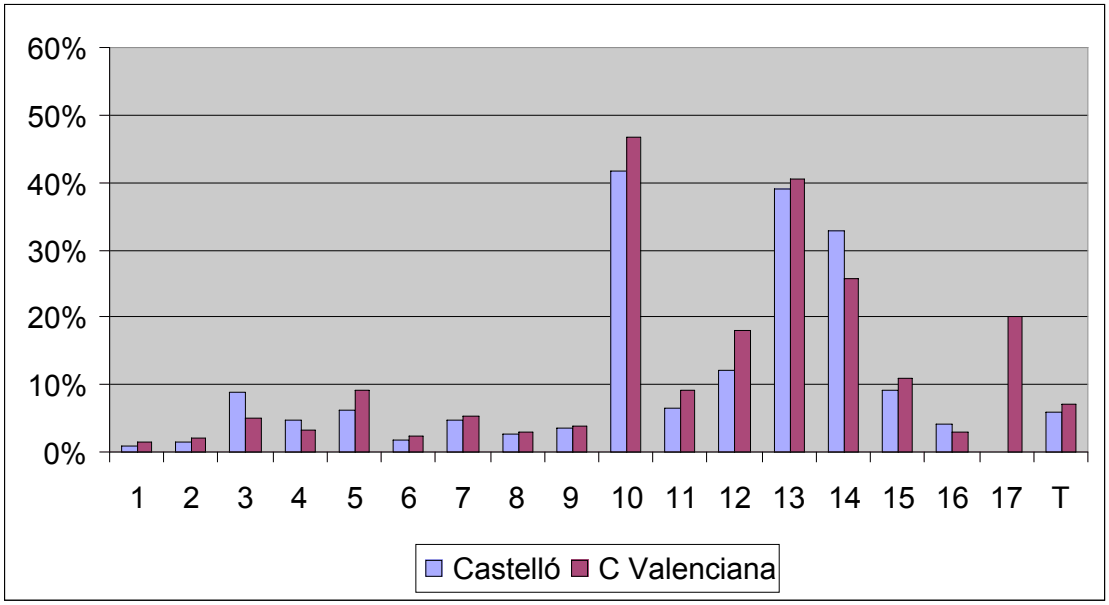
Font: INE i elaboració pròpia.

En la figura 15 veiem que els sectors que més treballadors van ocupar a la Comunitat Valenciana van ser, en primer lloc, les activitats immobiliàries i de lloguer, en segon lloc la construcció, i en tercer lloc el comerç. Quant als sectors que menys treballadors van ocupar, aquests van ser la pesca, les indústries extractives, la producció i distribució d'energia elèctrica i la intermediació financera.

Continuant amb la província de Castelló, per a l'any 2004 van ser la construcció i les activitats immobiliàries i de lloguer, seguits pel comerç i l'hoteleria els sectors que més ocupats van tenir. Quant als sectors que van ocupar menys treballadors, cal esmentar la pesca, les indústries extractives, la producció i distribució d'energia elèctrica i la intermediació financera, en coincidència amb la resta del país.

Ara descriurem quins sectors econòmics són els que més titulats i titulades ocupen al llarg dels últims tres anys, mitjançant tres gràfiques referides a la Comunitat Valenciana i a la província de Castelló. Aquestes figures mostren, sobre el total de treballadors i treballadores del sistema productiu valencià, la proporció de titulats i titulades en cada sector.

Figura 16. Proporció de titulats i titulades respecte al total de treballadors, per sectors econòmics. Comunitat Valenciana i província de Castelló, 2002.

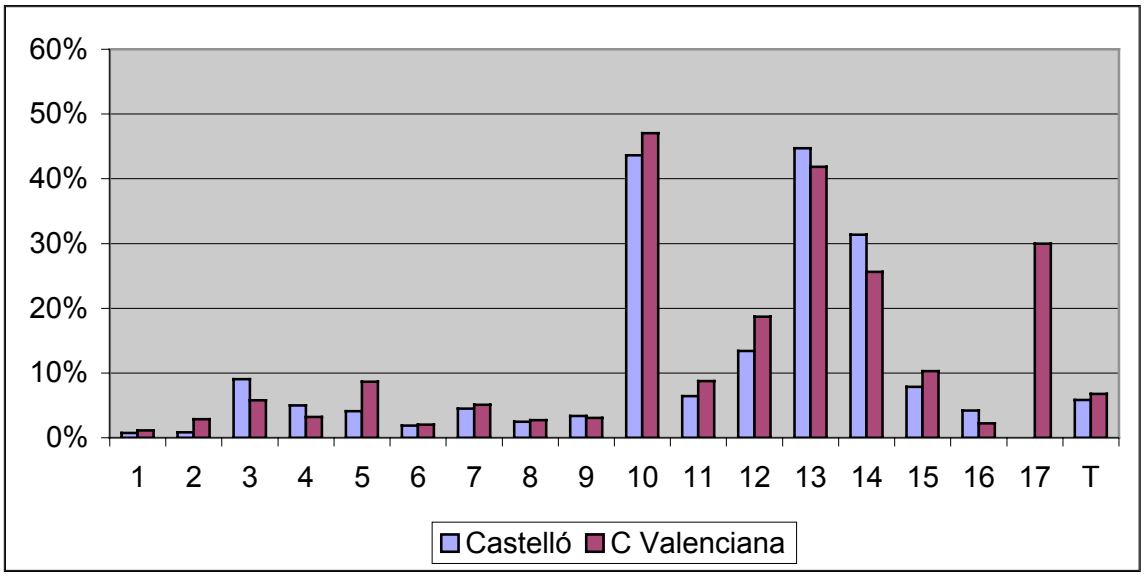
Font: INE i elaboració pròpia.

L'any 2002 (figura 16), els sectors d'activitat que més titulats i titulades universitaris van contractar a la Comunitat Valenciana van ser la intermediació financera (46,82%), l'educació (40,39%) i les activitats sanitàries i servei social (25,76%). Encara que a nivell autonòmic el sector d'organismes extraterritorials i el sector administració pública, defensa i seguretat social obligatòria també van tenir un important pes pel que fa a contractació de titulats i titulades universitaris. En el cas contrari, els sectors de pesca i afins i construcció van ser els que menys van contribuir a crear ocupació per als titulats i titulades.

La situació a la província de Castelló es similar al que passa en l'àmbit autonòmic. Els sectors d'activitat que més titulats i titulades universitaris van contractar van ser la intermediació financera, aglutinant el 41,63% del total de contractació, l'educació, amb un 38,95% de la contractació, i el sector d'activitats sanitàries i serveis socials amb un 32,79%. En cas contrari, van ser els sectors d'organismes extraterritorials, pesca i afins i construcció els que menys ocupació van proporcionar als titulats i titulades.

Cal comentar també que el sector d'organismes extraterritorials no té incidència en la província de Castelló pot ser pel fet que aquestes entitats (ambaixades, consolats i altres organitzacions supraestatals) estan ubicades en ciutats més grans, com per exemple València, i és allí on fan la contractació.

Figura 17. Proporció de titulats i titulades respecte al total de treballadors, per sectors econòmics. Comunitat Valenciana i província de Castelló, 2003.

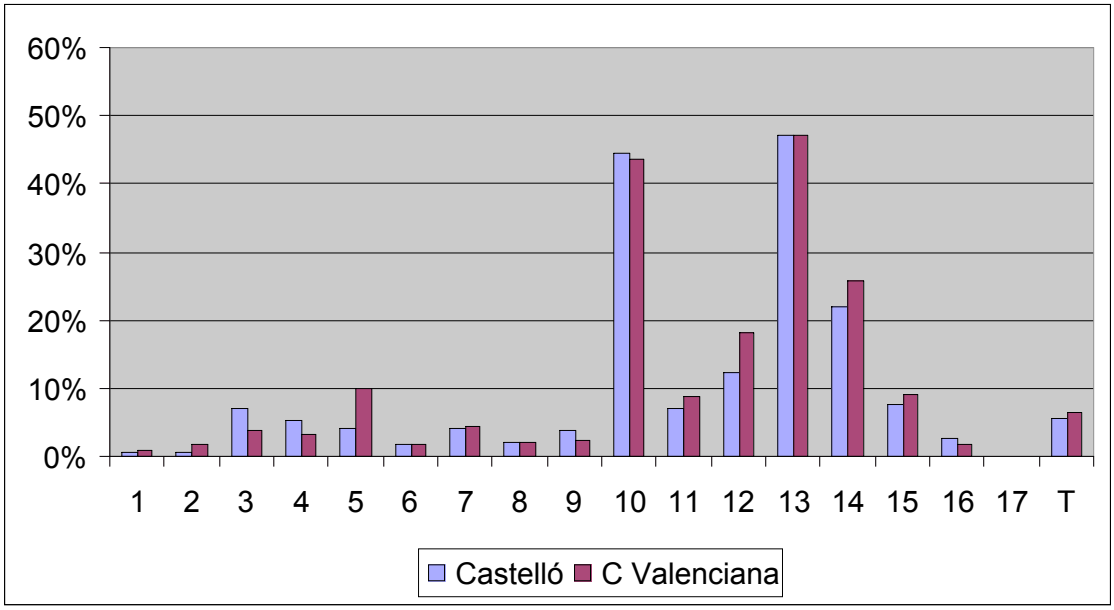
Font: INE i elaboració pròpia.

L'any 2003 la Comunitat Valenciana es va comportar igual que l'any precedent, sent la intermediació financera, l'educació i les activitats sanitàries i servei social els sectors que més titulats i titulades van contractar. Com a diferència, caldria comentar el gran augment proporcional quant a la contractació de titulats i titulades del sector organismes extraterritorials, atès que de cada 100 contractes 30 van correspondre a titulats i titulades.

En el cas de la província de Castelló van ser també la intermediació financera, l'educació i les activitats sanitàries i serveis socials els sectors que més universitaris van ocupar respecte al total de treballadors. Encara que s'aprecia una gran diferència respecte a l'any anterior, perquè el sector econòmic que més titulats i titulades va contractar va ser el de l'educació i no la intermediació financera, com l'any precedent. És a dir, es produeix un canvi en el sector que més titulats i titulades va contractar. Quant als sectors que menys titulats i titulades van ocupar, van continuar sent els mateixos que l'any anterior.

L'any 2004 (figura 18) la Comunitat Valenciana va seguir en la mateixa línia que en els anteriors, si bé, igual que ocorria a la província de Castelló, es va produir un canvi important en l'educació, que va passar a ser el sector que més titulats i titulades va contractar. Per darrere d'aquesta es va situar la intermediació financera i les activitats sanitàries i serveis socials. Finalment, cal comentar que el sector que engloba l'administració pública va tenir una presència important en la contractació de titulats i titulades.

Figura 18. Proporció de titulats i titulades respecte al total de treballadors, per sectors econòmics. Província de Castelló i Comunitat Valenciana, 2004.

Font: INE i elaboració pròpia.

Pel que fa a la província de Castelló, aquesta figura constata el que comentàvem en l'anterior gràfic (figura 17), ja que el sector de l'educació es va configurar com el sector que més titulats i titulades va ocupar, atès que del total de contractes educatius que es van dur a terme l'any 2004, el 47,12% es van fer a titulats i titulades universitaris. Cal comentar també que el sector d'activitats sanitàries i serveis socials va perdre pes atès que va passar d'un 31,35% en el 2003 a un 22,05% en el 2004. Finalment, cal comentar que els sectors d'organismes extraterritorials i pesca i afins no van generar ocupació entre els titulats i titulades a la província de Castelló.

3.3 L'ENQUESTA A TITULATS I TITULADES RECENTS DE LA UNIVERSITAT JAUME I

3.3.1 OBJECTIUS DE L'ESTUDI

L'objectiu general d'aquest estudi és conèixer les principals activitats abans i durant els estudis dels titulats i titulades de la Universitat Jaume I en el curs 2004, i les seues expectatives d'inserció laboral, tenint en compte les possibles diferències per sexe i per grups de titulacions.

3.3.2 CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES DE L'ESTUDI

De manera sintètica, aquestes són les principals característiques tècniques d'aquest estudi:

ÀMBIT: Universitat Jaume I.

UNIVERS: titulats i titulades recents que han pagat les taxes d'expedició del títol durant 2004. 1.488 titulats/es (26 titulacions).

MOSTRA RECOLLIDA: 472 qüestionaris.

PROCEDIMENT: enquesta complimentada en el moment de pagar les taxes del títol i reforç postal per a maximitzar la resposta.

ERROR: per a un nivell de confiança del 95,5%, i P = Q, l'error real és de ±3,73% per al conjunt de la mostra i en el supòsit de mostratge aleatori simple.

REALITZACIÓ: de gener a desembre de 2004.

3.3.3 POBLACIÓ I MOSTRA

En les taules següents mostrem la informació relativa al procediment de mostreig dut a terme.

La Taula 1 mostra l'agrupació de les titulacions de la Universitat Jaume I, agrupades segons les branques d'ensenyament del MEC. Apareixen sis agrupacions de titulacions: Ciències Socials i Jurídiques (CSJ) de cicle curt, CSJ de cicle llarg, CSJ de segon cicle, Ensenyaments Tècnics i Ciències Experimentals (ET+CE) de cicle llarg, ET+CE de cicle curt i Humanitats.

Com que ciències experimentals només té una titulació a la nostra universitat, s'ha unit amb els ensenyaments tècnics per a formar una categoria major.

Taula 1. Titulacions que participen en l'estudi, agrupades per branques d'ensenyament.

CIÈNCIES SOCIALS I JURÍDIQUES	Cicle curt	Diplomatura en Ciències Empresarials Diplomatura en Gestió i Administració Pública Diplomatura en Relacions Laborals Diplomatura en Turisme Mestre Especialitat Educació Infantil Mestre Especialitat Educació Física Mestre Especialitat Educació Primària Mestre Especialitat Educació Musical
	Cicle llarg	Llicenciatura en Administració i Direcció d'Empreses Llicenciatura en Dret Llicenciatura en Psicologia Llicenciatura en Publicitat i Relacions Públiques
	Segon cicle	Llicenciatura en Ciències del Treball Llicenciatura en Psicopedagogia
ENSENYAMENTS TÈCNICS + CIÈNCIES EXPERIMENTALS	Cicle curt	Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió Enginyeria Tècnica Agrícola Especialitat Hortofructicultura i Jardineria Enginyeria Tècnica Industrial Especialitat Mecànica Enginyeria Tècnica en Informàtica de Sistemes
	Cicle llarg	Enginyeria Informàtica Enginyeria Industrial Enginyeria Química Llicenciatura en Química
HUMANITATS	Cicle llarg	Llicenciatura en Filologia Anglesa Llicenciatura en Humanitats Llicenciatura en Traducció i Interpretació

A continuació, la taula 2 mostra per a cada branca d'ensenyament el percentatge que suposa sobre el total de titulats i titulades, diferenciat per sexe. També s'inclou el

mateix percentatge, però referit a la mostra recollida, i l'error mostral que suposa per a cada nivell d'agrupació. D'aquesta manera obtenim un indicador del nivell de representativitat de la mostra recollida.

Taula 2. Població participant en l'estudi i mostra recollida. Per branques d'ensenyament.

Branques d'ensenyament		**Població**			**Mostra recollida**			
		Dones%h	Homes%h	Total%v	Dones%h	Homes%h	Total%v	Error
Ciències Socials i Jurídiques	Cicle curt	65,90%	34,10%	35,08%	59,38%	40,63%	34,26%	**7,53**
	Cicle llarg	67,41%	32,59%	24,13%	70,75%	29,25%	25,53%	**8,00**
	2n cicle	58,54%	41,46%	2,76%	60,00%	40,00%	2,34%	**27,28**
			Subtotal	**61,96%**		Subtotal	**62,13%**	***5,38***
Ensenyaments + Ciències Experimentals	Cicle curt	41,83%	58,17%	13,98%	38,00%	62,00%	12,34%	**12,11**
	Cicle llarg	40,00%	60,00%	15,12%	47,95%	52,05%	17,02%	**9,45**
	2n cicle	-	-	-	-	-	-	-
			Subtotal	**29,10%**		Subtotal	**29,36%**	***7,49***
Humanitats	Cicle curt	-	-	-	-	-	-	-
	Cicle llarg	75,19%	24,81%	8,94%	80,00%	20,00%	8,51%	**14,27**
	2n cicle	-	-	-	-	-	-	-
			Subtotal	**8,94%**		Subtotal	**8,51%**	***14,27***
	Total	**59,61%**	**40,39%**	100,00%	**59,45%**	**40,55%**	100,00%	**3,73**

Nota: %h, percentatge horitzontal; %v, percentatge vertical.

La figura següent (Taula 3) presenta en xifres absolutes la distribució de la població, diferenciant per sexe, per titulacions. Igual com en la taula anterior, també veiem la mostra recollida i l'error mostral, ara per titulació.

Taula 3. Població i mostra. Per titulacions.

	Població			Mostra recollida			
Titulacions	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total	**Error**
Llic. en Administració i Direcció d'Empreses	56	42	98	14	24	38	12,50
Diplomatura en Ciències Empresarials	71	45	116	11	12	23	18,38
Llicenciatura en Dret	70	40	110	9	15	24	17,77
Diplomatura en Turisme	30	13	43	6	9	15	20,66
Diplomatura en Relacions Laborals	61	27	88	5	6	11	27,80
Diplomatura en Gestió i Administració Pública	26	22	48	8	6	14	22,28
Llicenciatura en Humanitats	19	13	32	2	7	9	28,14
Enginyeria Informàtica	5	42	47	7	2	9	29,69
Enginyeria Industrial	8	38	46	14	3	17	19,08
Enginyeria Química	31	32	63	12	13	25	15,34
Llicenciatura en Filologia Anglesa	30	12	42	4	7	11	25,69
Llicenciatura en Traducció i Interpretació	51	8	59	1	14	15	22,04
Dip. en Mestre Especialitat Educació Infantil	71	4	75	0	17	17	21,04
Dip. en Mestre Especialitat Educació Física	19	48	67	16	6	22	17,25
Dip. en Mestre Especialitat Educació Primària	44	3	47	1	12	13	23,37
Dip. en Mestre Especialitat Educació Musical	22	16	38	5	8	13	22,34
Llicenciatura en Psicologia	77	24	101	3	30	33	14,07
Llicenciatura en Química	46	23	69	5	17	22	17,37
Enginyeria Tècnica en Disseny Industrial	33	22	55	4	10	14	22,82
Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió	29	63	92	16	5	21	18,89
Enginyeria Tècnica Agrícola Especialitat Hortofructicultura i Jardineria	24	12	36	4	4	8	30,99
Eng. Tècnica Industrial Especialitat Mecànica	1	21	22	7	0	7	31,30
Llicenciatura en Publicitat i Relacions Públiques	39	11	50	5	6	11	26,36
Enginyeria Tècnica en Informàtica de Sistemes	0	3	3	0	0	0	*
Llicenciatura en Ciències del Treball	15	9	24	2	4	6	35,39
Llicenciatura en Psicopedagogia	9	8	17	2	2	4	44,17
Titulació desconeguda**						70	*
Total	887	601	**1488**	163	239	**472**	**3,73**

Notes:
* No te sentit el càlcul, atès que no s'ha recollit cap resposta per aquesta titulació.
** El titulat/ada no s'ha identificat, per la qual cosa no s'ha pogut obtenir aquesta informació.

3.4 EXPERIÈNCIES DURANT ELS ESTUDIS DELS TITULATS I TITULADES RECENTS DE LA UNIVERSITAT JAUME I

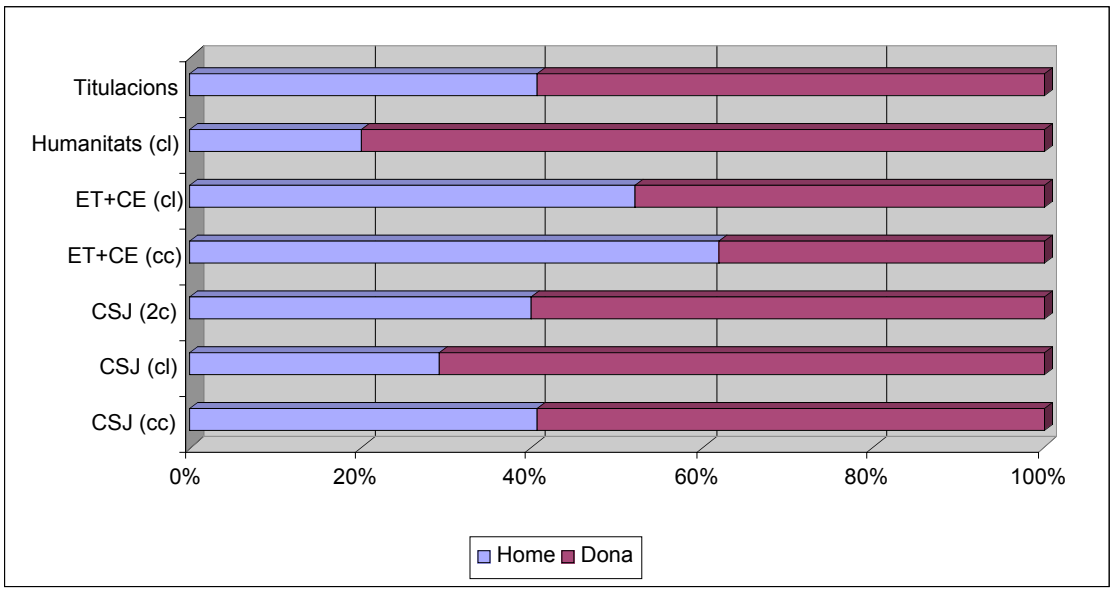
Abans de mostrar les gràfiques i comentar-les, hem de fer un xicotet comentari sobre com s'han construït. Les taules presenten percentatges o mitjanes calculades per als totals i per a les agrupacions que hem tingut en compte (sexe i branques d'ensenyament). Els totals s'han calculat sobre el total de respostes vàlides, però els marginals s'han calculat només sobre aquells que han respost la pregunta sexe o titulació, respectivament. Açò pot fer que alguns totals no corresponguen a la suma o mitjana dels seus corresponents marginals.

3.4.1 DADES SOCIOBIOGRÀFIQUES

3.4.1.1 Sexe

Un 59,45% dels titulats durant 2004 eren dones, i el 40,55% restant eren homes (figura 19). Ja hem vist en la taula 2 com aquesta proporció en la mostra recollida coincideix amb les dades reals de la Universitat. La distribució del sexe dels graduats i graduades per branques d'ensenyament és molt desigual. Humanitats presenta el major percentatge de dones (80%), mentre que els ET+CE de cicle curt mostren el més baix, un 38%.

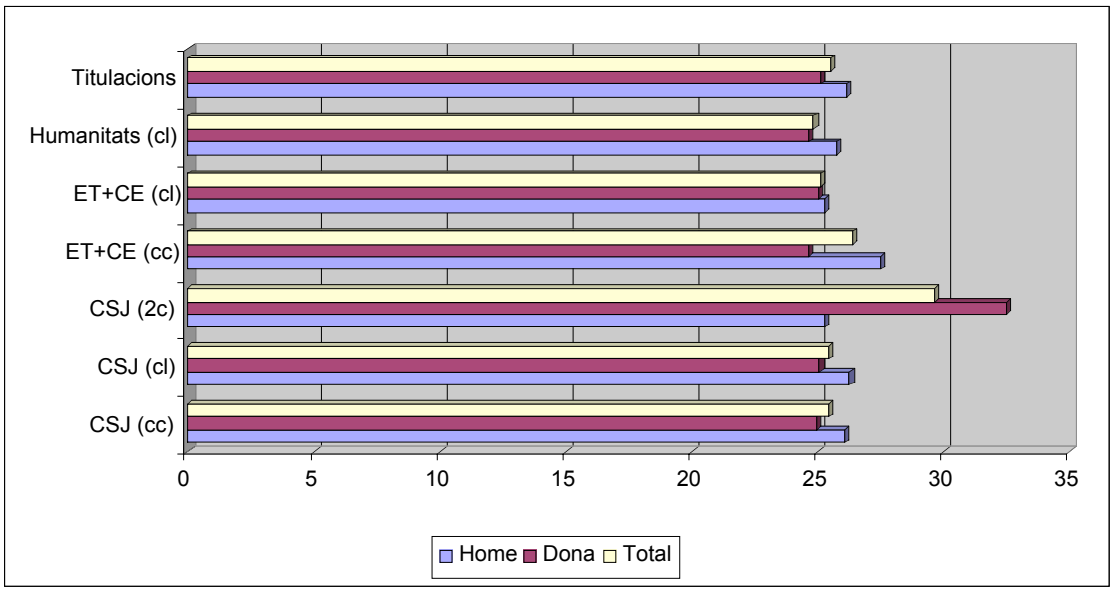
Figura 19. Sexe dels titulats i titulades. Total i per branques d'ensenyament.

3.4.1.2 Edat

Quant a l'edat dels graduats i graduades (figura 20), la mitjana per al conjunt de la Universitat és de 25,53 anys. Les dones acaben la carrera quan tenen 25 anys mentre que els homes ho fan quan en tenen 26. El conjunt de titulacions es mouen al voltant d'aquests valors, amb l'excepció de les CSJ de segon cicle. Aquests estudis mostren una mitjana de 29,6 anys, amb una diferència important per sexe; mentre que els homes es mouen en valors similars als de la resta de branques d'ensenyament (25,25) les dones presenten una edat mitjana de 32 anys i mig.

Figura 20. Edat dels titulats i titulades. Per sexe i branques d'ensenyament.

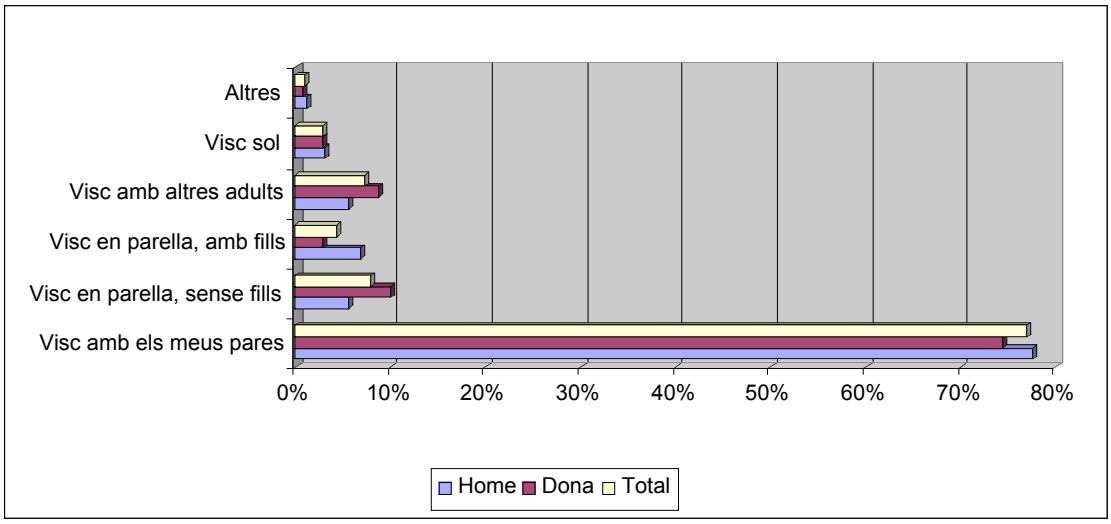

3.4.1.3 Situació de convivència

Ens interessa especialment la situació de convivència dels titulats just en el moment de finalitzar els seus estudis universitaris. En la figura 21 mostrem aquesta informació desagregada per sexe, mentre que en la figura 22 estan representades les dades per branques d'ensenyament.

En la primera gràfica podem veure que el 76,86% viuen amb els pares, mentre que el 12,23% ho fan en parella (un 4,37% d'aquests amb fills). Amb valors menors trobem els que conviuen amb altres adults (7,21%) o els que viuen sols (2,84%).

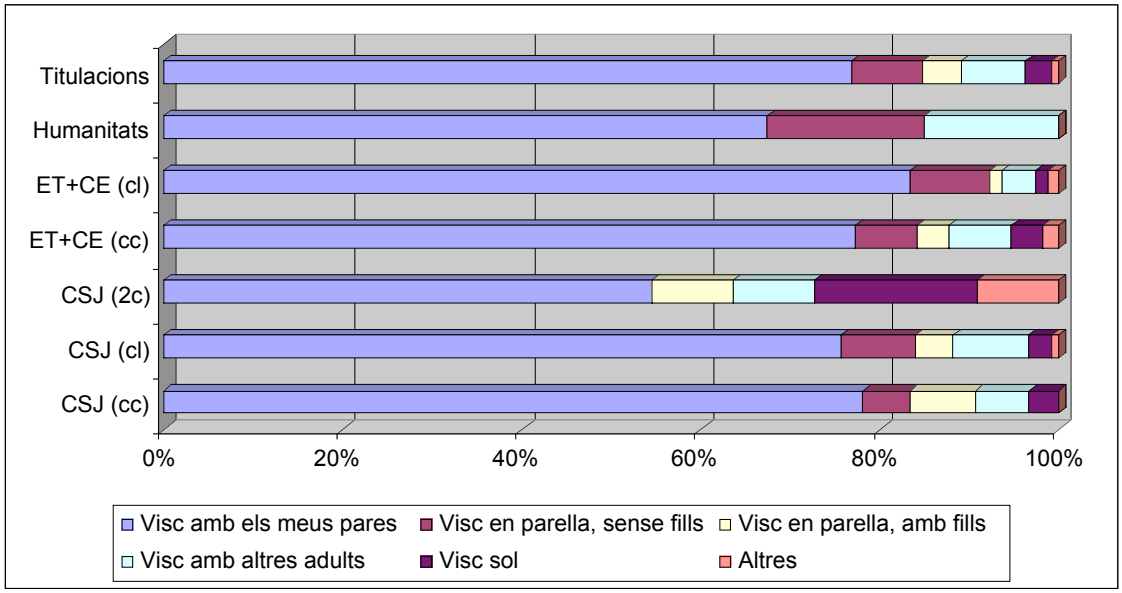
Figura 21. Situació de convivència dels titulats i titulades. Per sexe.

D'altra banda, si observem aquesta situació atenent el tipus d'estudis (figura 22), el major percentatge de titulats que viuen amb els seus pares correspon als ET+CE de cicle curt (83,33%). En l'extrem contrari, amb un 54,55% vivint amb els pares, trobem els

graduats i graduades en les CSJ de segon cicle. Aquests, a més, presenten el major percentatge de enquestats que viuen sols (18,18%).

Figura 22. Situació de convivència dels titulats i titulades. Per branques d'ensenyament.

3.4.1.4 Residència

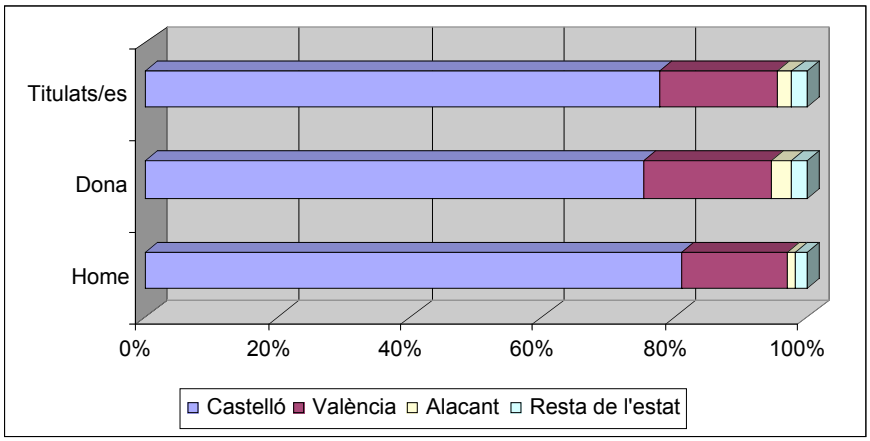
Per acabar aquest perfil sociobiogràfic dels nostres titulats recents, en les figures següents mostrem la residència familiar d'aquests durant els estudis, tant per sexe com per branques d'ensenyament.

En aquest apartat ens referim a Castelló, València i Alacant com a províncies i entenem que aquelles persones que en la enquesta estan registrades com a residents fora de Castelló durant els estudis, s'han hagut de desplaçar des de els seus llocs de residència habituals per a realitzar els estudis a la Universitat Jaume I.

Un 77,61% dels titulats i titulades eren residents durant els estudis en localitats castellonenques (figura 23). En menor mesura estudiaven a la Universitat Jaume I joves de la província de València (17,91%) i d'Alacant i la resta de l'estat espanyol (2,24% cadascun).

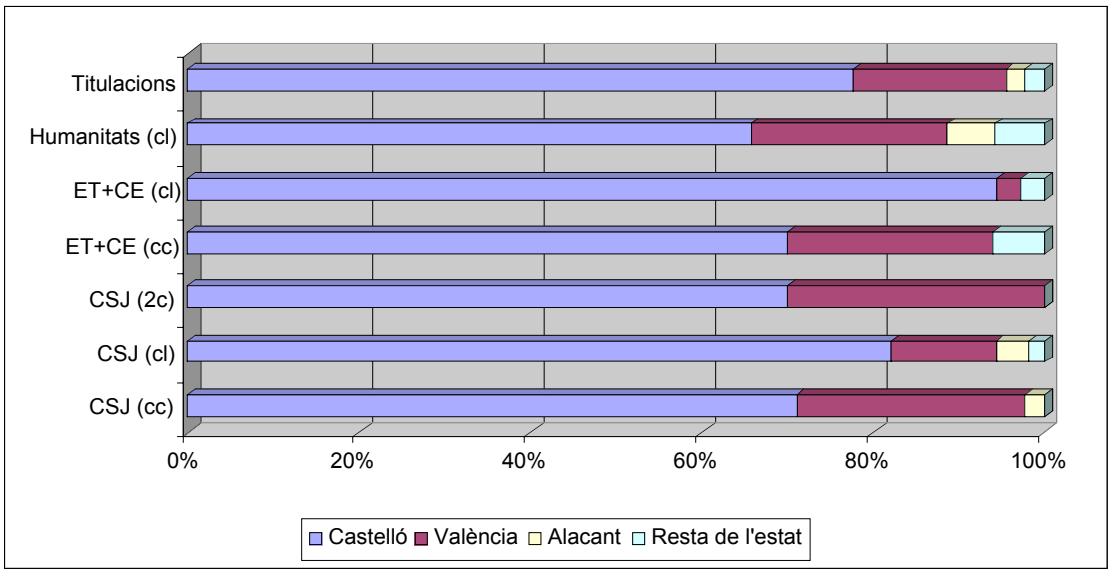
Quant al sexe, sembla que les dones presenten una major mobilitat, ja que un 75,31% eren de les comarques de Castelló, enfront del 80,98% d'homes.

Figura 23. Residència familiar dels titulats i titulades durant els estudis. Per sexe.

Quant a la distribució de la residència dels titulats per branques d'ensenyament (Figura 24), les titulacions amb un major nombre de titulats residents a Castelló són els ET+CE de cicle llarg, amb 94,52%.

Figura 24. Residència familiar dels titulats i titulades durant els estudis. Per branques d'ensenyament.

Les agrupacions de titulacions com Humanitats i els cicles curts i segons cicles (ET+CE de cicle curt, CSJ de segon cicle i de cicle curt) presenten la major presència d'estudiants de fora de Castelló, amb valors entre 35 i 30%. Encara que en tots els casos el segon territori de residencia es València, en el cas d'Humanitats hem de ressaltar que presenta el major percentatge d'estudiants desplaçats d'Alacant i la resta de l'Estat, que sumen un 11,42%.

Les CSJ de cicle llarg mostren un valor intermedi, amb el 82% dels titulats residint a Castelló durant els estudis.

3.4.2 ESTUDIS A LA UNIVERSITAT JAUME I

En aquest apartat passem a mostrar els principals indicadors que fan referència a aquelles activitats, acadèmiques o no, realitzades pels titulats i titulades recent durant els estudis a la nostra Universitat. S'inclouen també l'elecció i duració dels estudis i l'adquisició de competències i coneixements. Finalment, es mostra la valoració tant dels estudis cursats com de la Universitat Jaume I en general.

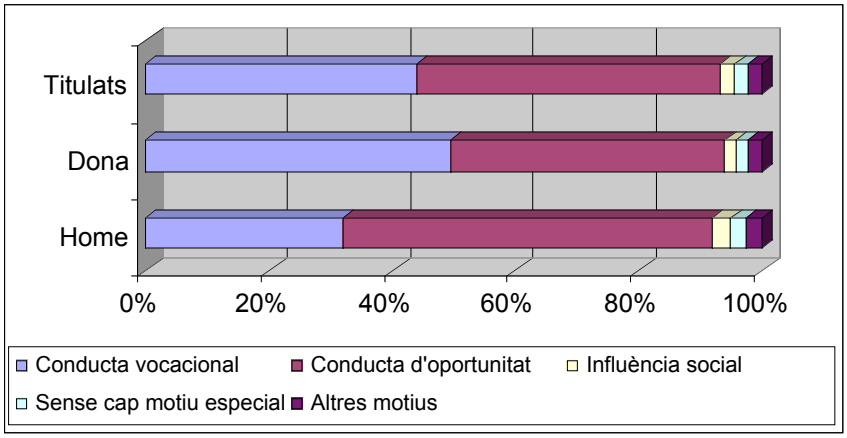
3.4.2.1 Elecció i duració dels estudis

3.4.2.1.1 Motivació per a cursar estudis universitaris

A partir del model motivacional de Rivas (2003) hem construït una escala per a conèixer les raons que han impulsat els estudiants i estudiantes a cursar estudis universitaris. Aquestes raons poden correspondre a tres dimensions diferents, anomenades conducta vocacional, conducta d'oportunitat i influència social. Davant de la pregunta «Quin va ser el motiu principal pel qual us vau decidir a cursar un títol universitari?», aquells titulats en què predomina la conducta vocacional trien expressions com «Era el que sempre havia volgut estudiar» o «Per realitzar-me personalment independentment que em servisca per a trobar ocupació». La conducta d'oportunitat es caracteritza per respostes com «Vaig pensar que em permetria trobar treball ràpidament» o «Per millorar la meua capacitació professional». En tercer lloc, les respostes dels titulats inclosos en el perfil d'influència social són del tipus «Els meus pares van insistir» o "Tots els meus amics i amigues anaven a la universitat».

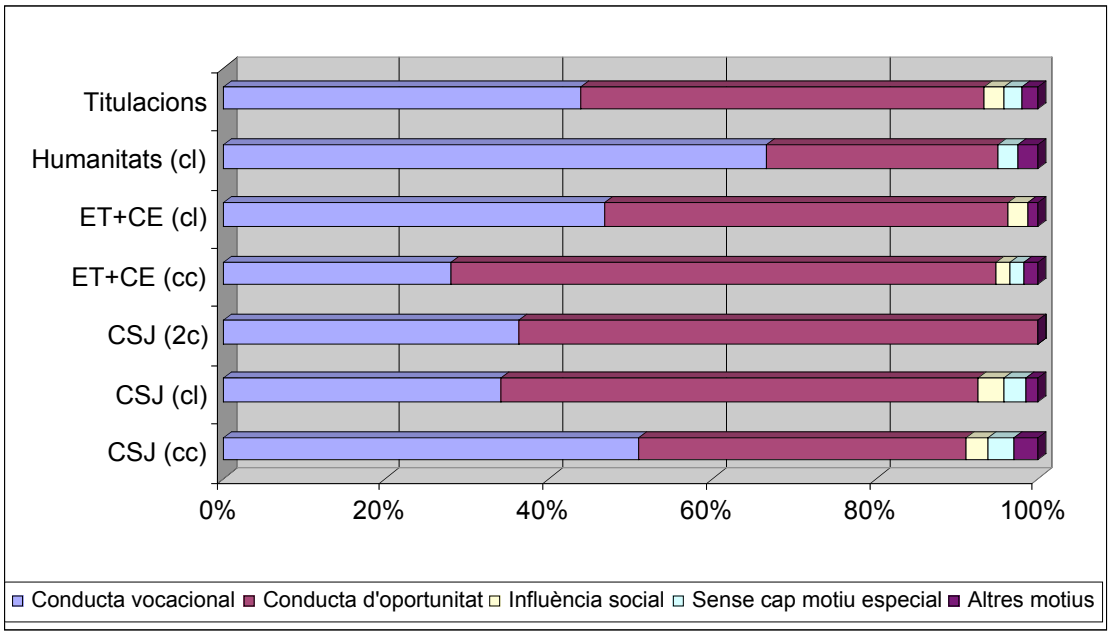
A continuació, la figura 25 mostra la motivació dels graduats i graduades. Podem veure que en les dones predomina la conducta vocacional (49,58%) enfront de la d'oportunitat (44,49%). El perfil masculí és totalment oposat. El 60,12% dels homes han triat estudiar una titulació universitària per motius d'oportunitat, enfront del 31,90% que s'han basat en una conducta vocacional. Les altres categories de resposta que s'havien considerat (influència social, cap motivació en especial o altres) mostren valors molt reduïts.

Figura 25. Motivació per a cursar estudis universitaris. Per sexe.

Si veiem què ocorre en les agrupacions de titulacions (figura 26), en l'extrem de les motivacions d'oportunitat trobem els ET+CE de cicle curt i les CSJ de cicle llarg i de segon cicle.

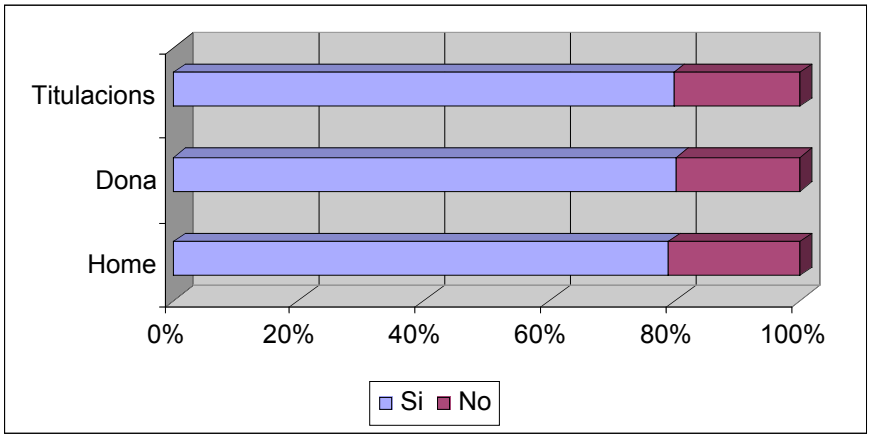
Figura 26. Motivació per a cursar estudis universitaris. Per branques d'ensenyament.

3.4.2.1.2 Elecció vocacional

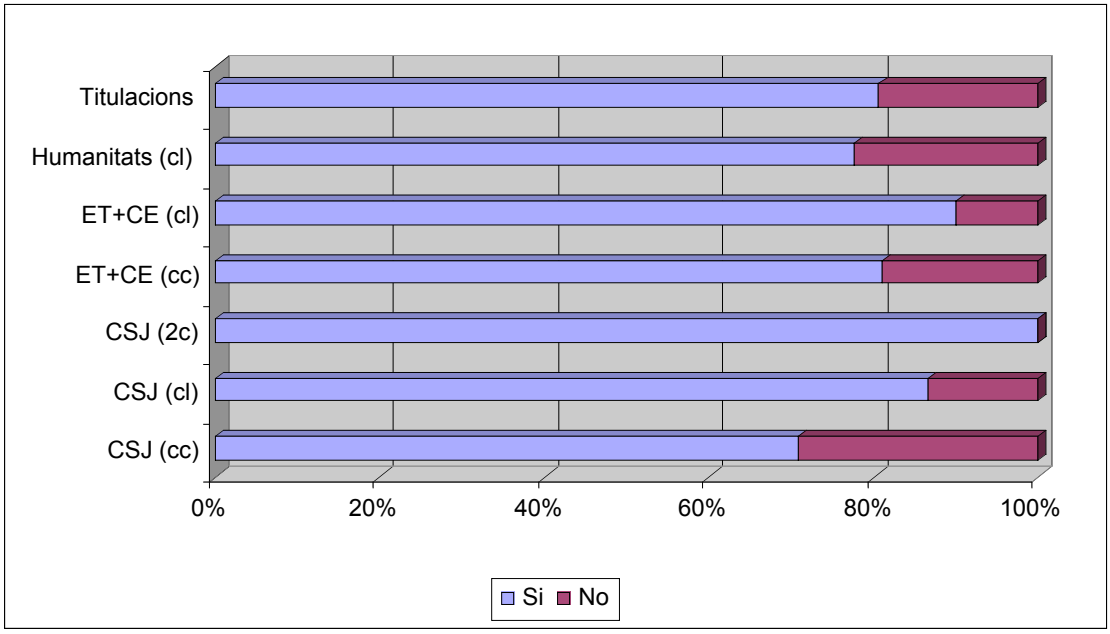
En la figura 27 podem veure el percentatge de graduats i graduades que van triar la titulació cursada com a primera opció, agrupats per sexe. El 79,75% de titulats i titulades es trobaven en aquesta situació, amb una diferència entre sexes reduïda (80,34% de dones i 78,88% d'homes).

Figura 27. Elecció com a primera opció de la titulació que es va cursar. Per sexe.

Atenent la mateixa dada, però aquesta vegada agrupada per branques d'ensenyament, la figura 28 ens mostra que el 100% de titulats i titulades de les CSJ de segon cicle havien triat els seus estudis en primera opció. El valor més baix el trobem a les CSJ de cicle curt, on un 70,81% dels titulats i titulades havien triat aquests estudis com a primera opció. En valors intermedis trobem la resta d'agrupacions de titulacions.

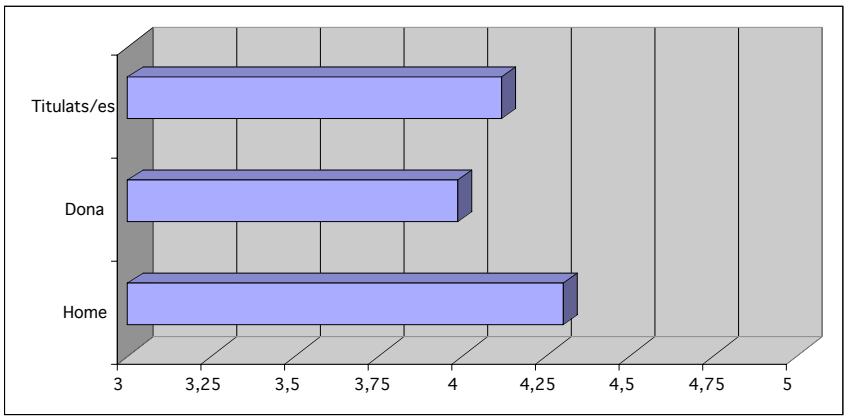
Figura 28. Elecció com a primera opció de la titulació que es va cursar. Per branques d'ensenyament.

3.4.2.1.3 Duració dels estudis

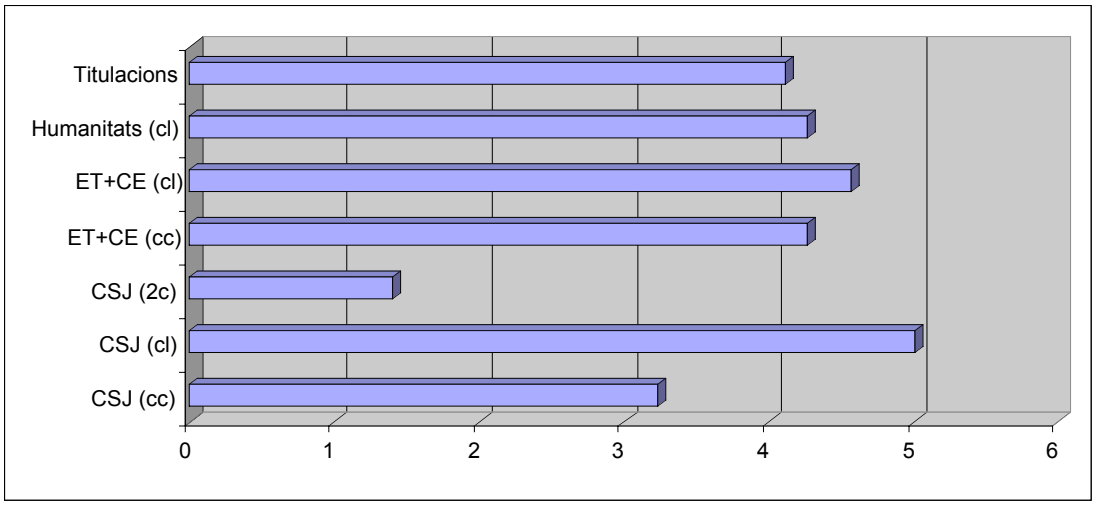
Els titulats i titulades de la Universitat Jaume I acaben els seus estudis en un temps mitjà de 4,12 anys, segons podem observar en la figura 29. Hi veiem també una lleugera diferència entre sexes, les dones finalitzen els seus estudis un poc abans (3,99 anys) que els homes (4,30 anys).

Figura 29. Duració mitjana dels estudis. Mitjana en anys. Per sexe.

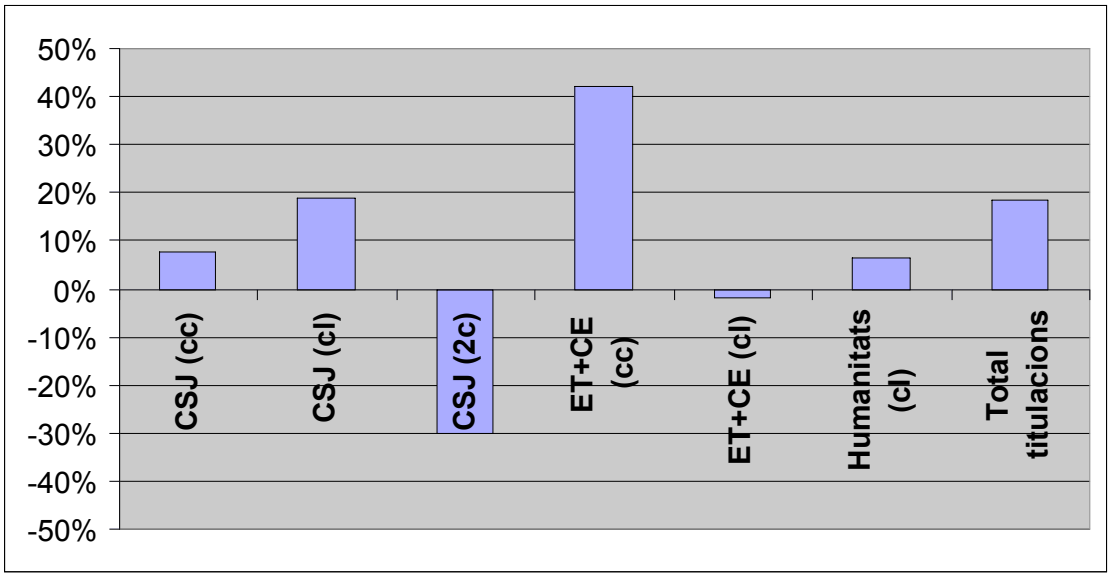
Però, atès que les titulacions tenen diferents durades segons siguen de primer cicle o de cicle superior – i també de segon cicle – és millor analitzar aquesta dada per branques d'ensenyament que amb un valor global per al conjunt de la Universitat (figura 30). Entre les titulacions de cicle llarg, les del grup de CSJ tenen una duració mitjana major, de 5 anys, enfront els 4,26 d'Humanitats o els 4,57 dels ET+CE. En el cas de les carreres de cicle curt és remarcable el cas dels ET+CE, amb una duració de 4,27 anys de mitjana, que se sembla en la duració a les titulacions de grau superior. Finalment, els estudis de CSJ de segon cicle presenten una duració mitjana d'1,4 anys.

Figura 30. Duració mitjana dels estudis. Mitjana en anys. Per branques d'ensenyament.

A partir d'aquestes dades és possible calcular un altre índex interessant. En concret podem saber en quin percentatge van superar els graduats i graduades el temps esperat en què havien de finalitzar els seus estudis. Aquest temps esperat en finalitzar els estudis són els cursos de què consta la titulació, acceptant que seria desitjable finalitzar un curs per any. La figura 31 mostra els resultats d'aquesta operació. Com a mitjana, l'estudiantat supera en un 18,26% el temps esperat de finalització dels estudis. Els ET+CE de cicle curt presenten el percentatge major, superant el temps esperat de finalització dels estudis en un 42,18%. En l'altre extrem, les CSJ de segon cicle superen els estudis en un 70% del temps esperat. Açò potser es deu al fet que l'estudiantat que accedeix a titulacions de segon cicle ve d'altres titulacions i obté convalidacions i exempció d'algunes assignatures. Finalment, cal indicar que la branca d'ensenyaments més ajustada al temps estimat són els ET+CE de cicle llarg, pràcticament en el 0% de desajust (-2%).

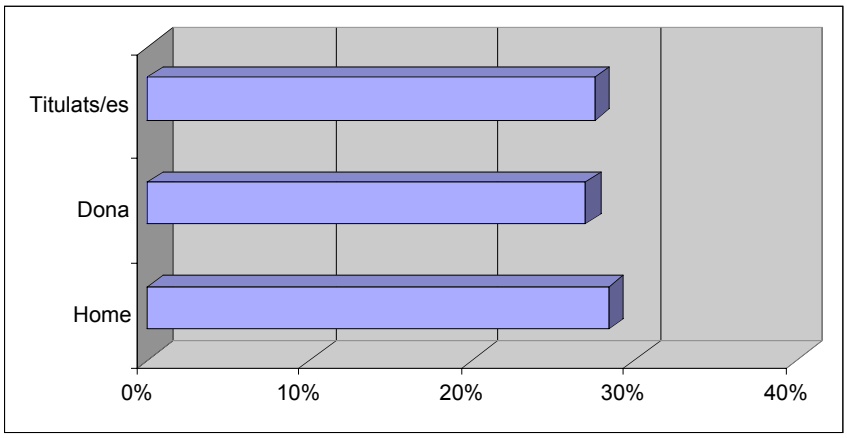
Figura 31. Temps de més en acabar els estudis. En percentatges.

3.4.2.1.4 Titulats dins del termini

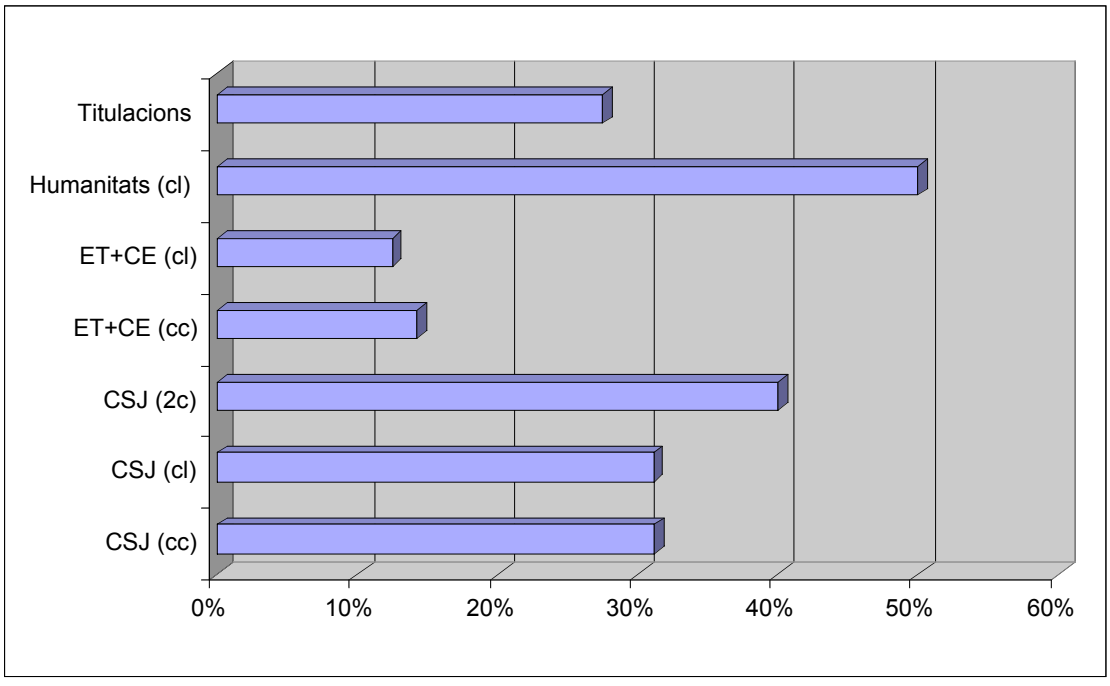
Els titulats dins del termini són aquells graduats i graduades que han finalitzat els estudis en el temps establert pel pla d'estudis. El 27,57% dels titulats i titulades del conjunt de la Universitat Jaume I es troben en aquesta situació (figura 32). En comparar homes (28,40%) i dones (27%), no hi trobem grans diferències.

Figura 32. Titulats dins del termini. Per sexe.

En la figura 33 podem veure els titulats dins del termini per agrupacions de titulacions. Hi ha grans diferències entre grups d'estudis. Mentre que en Humanitats trobem el major percentatge, el 50% dels estudiants/es acaben els estudis dins del termini, el cas dels dos ET+CE és el contrari. Només un 12,50% dels ET+CE de cicle llarg i un 14,29 de les de cicle curt acaben els estudis en el temps esperat.

Figura 33. Titulats dins del termini. Per branques d'ensenyament.

3.4.2.2 Activitats durant els estudis

En aquest apartat ens referirem a les activitats durant els estudis, diferenciant entre activitats acadèmiques o realitzades en l'àmbit de la Universitat Jaume I i activitats no acadèmiques, que poden incloure estudis o oci, però fora de l'àmbit universitari.

3.4.2.2.1 Activitats acadèmiques

Dins les activitats acadèmiques incloem:
Assistència a classe: ens referim a l'assistència a classes (teòriques i pràctiques).
Assistència a tutories: ens referim a l'assistència a les tutories dels professors.
Beques d'investigació: ens referim a les beques amb objectius de formació en investigació, que solen desenvolupar-se en els departaments.
Beques de col·laboració: ens referim a les beques amb l'objectiu de col·laborar en el funcionament de la universitat, que solen desenvolupar-se en els serveis de la universitat.
Altres activitats d'estudi relacionades amb la titulació: altres activitats d'estudi com ara estudiar a casa, a la biblioteca, realització de treballs, etc.
Altres activitats vinculades a l'UJI: una altra activitat acadèmica que es considera rellevant per part de qui respon l'enquesta i que no s'inclou en els apartats anteriors.

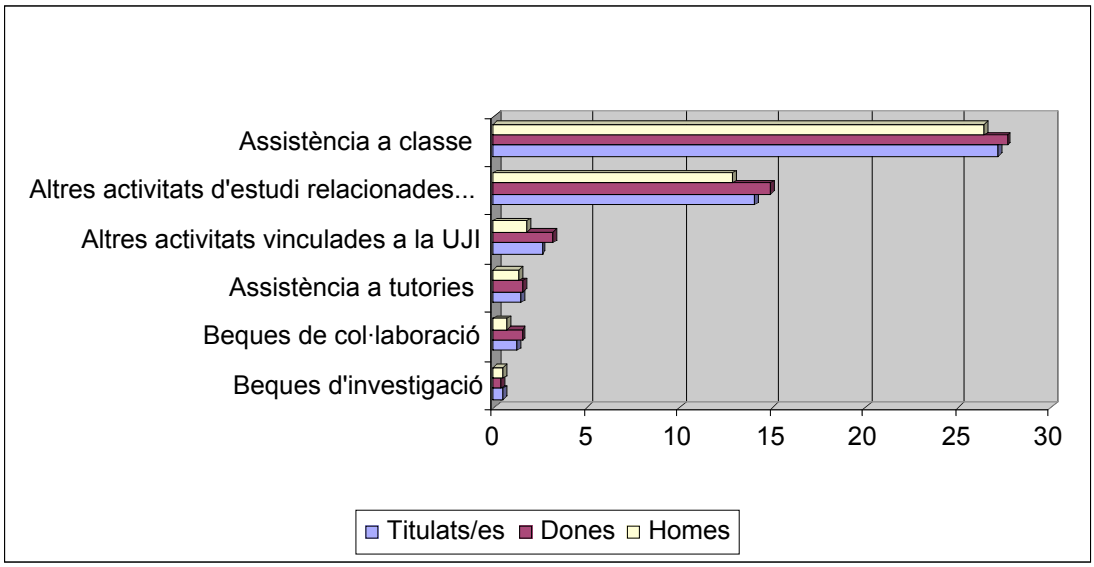
Les figures i comentaris sobre aquestes activitats apareixen en ordre de major a menor freqüència per a cada una d'aquestes categories.

A mode de resum i abans d'entrar en la distribució per branques d'ensenyament de cadascuna d'aquestes activitats, mostrem les dades per al global de la Universitat. El 99,1% dels titulats i titulades ha acudit en algun moment a classe. La quantitat d'hores setmanals dedicades pel total de graduats i graduades, també distingint per sexe, es presenta en la figura 34. Com podem veure, els nostres titulats i titulades van invertir una mitjana de 27,11 hores setmanals a assistir a classe. Les dones van anar a classe 27,62 hores setmanals, lleugerament més que les 26,42 hores setmanals dels homes.

Un 94,1% dels graduats va realitzar l'activitat «altres activitats d'estudi relacionades amb la titulació». Aquesta va ocupar 14 hores setmanals. Com en l'assistència a classe, les dones han dedicat una quantitat de temps major (14,85 hores) que els homes (12,89 hores).

De la resta d'activitats, i per no allargar-nos innecessariament, voldríem ressaltar que un 70,5% dels graduats i graduades van assistir a tutories, dedicant una mitjana d'1,51 hores setmanals, una pràctica molt important en el procés d'aprenentatge. Tant en aquesta activitat com en la resta les dones presenten valors lleugerament per damunt que els homes.

Figura 34. Activitats en l'àmbit de l'UJI. En hores setmanals. Per sexe.

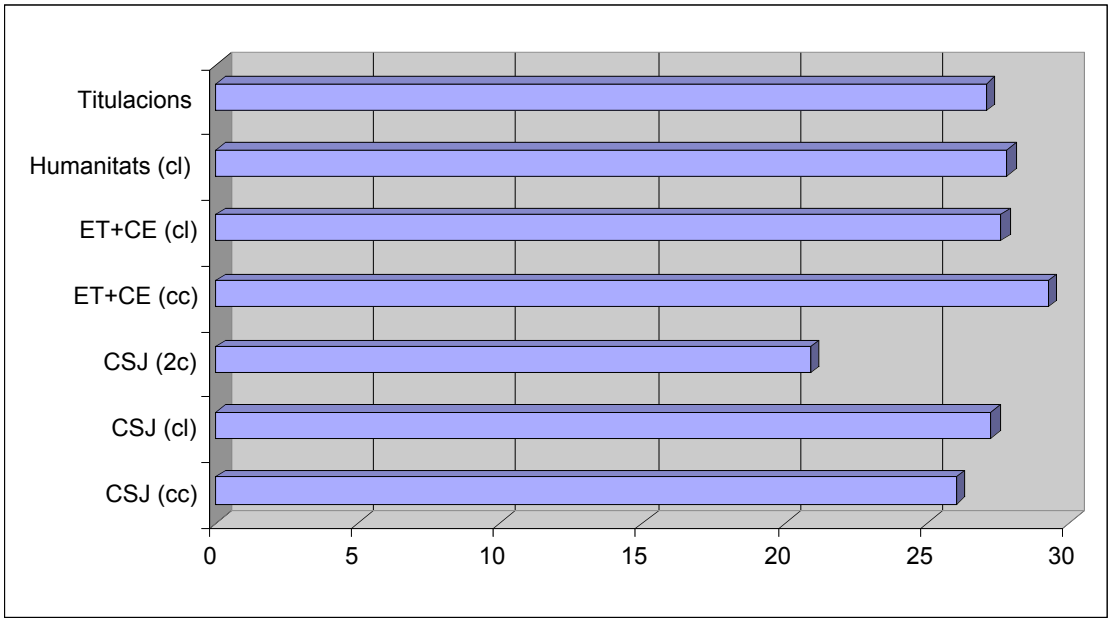

Després d'aquesta visió general, passem a valorar cadascuna d'aquestes activitats i les comparem entre agrupacions de titulacions.

Quant a l'**assistència a classe**, el 100% de titulats i titulades dels ET+CE tant de cicle curt com de cicle llarg i de ciències socials i jurídiques de segon cicle assistien de manera regular a les classes, mentre que eren el 97,3% d'Humanitats els que ho feien. Els percentatges de titulats que han realitzat aquesta activitat en CSJ de cicle curt i CSJ de cicle llarg han sigut el 98,7 i el 99,1, respectivament.

La figura 35 ens mostra les hores setmanals que els titulats i titulades de cada agrupació de titulacions van dedicar a les classes. Els titulats i titulades de ET+CE de cicle llarg van dedicar 29,26 hores, el valor més alt. Les CSJ de segon cicle van dedicar el menor nombre d'hores, 20,90, a més un valor bastant per sota de la resta de titulacions.

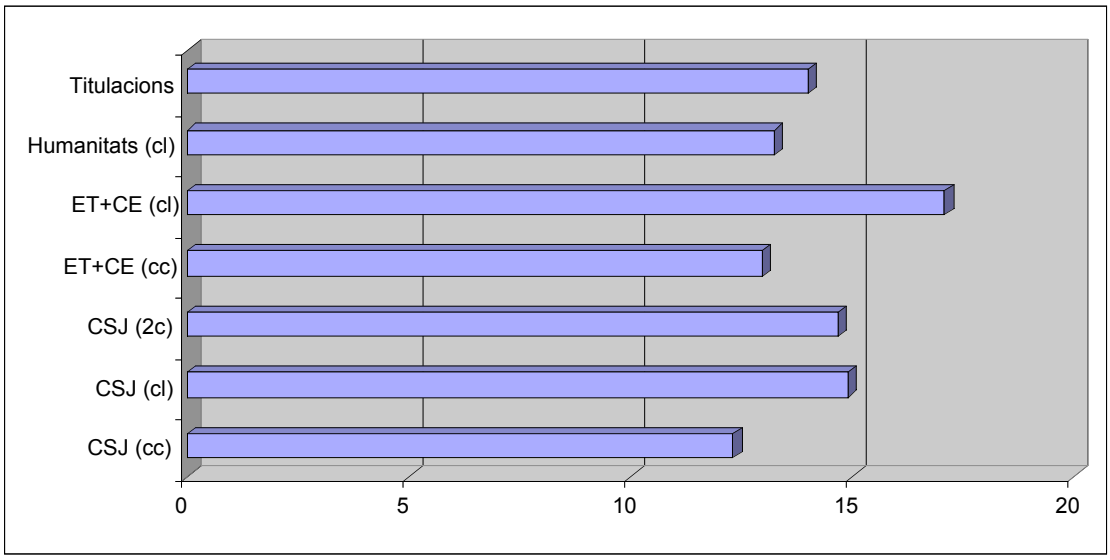
Figura 35. Assistència a classe. En hores setmanals. Per branques d'ensenyament.

Respecte a **altres activitats d'estudi relacionades amb la titulació**, ET+CE i SCJ de cicle llarg mostren el major percentatge de participació de graduats i graduades, el 98,7% i el 95,7% respectivament. CSJ de segon cicle i de cicle curt exhibeixen els percentatges menors, 90% i 91,6% respectivament. ET+CE de cicle curt presenta un valor de 94,8%

Quant a la mitjana d'hores setmanals (figura 36), el valors més alts de dedicació el presenten els ET+CE de cicle llarg, amb 17,10 hores. En l'extrem contrari, els titulats i titulades de CSJ de cicle curt dedicaven 12,32 hores cada setmana a les activitats d'estudi complementàries.

Figura 36. Altres activitats d'estudi relacionades amb la titulació. En hores setmanals. Per branques d'ensenyament.

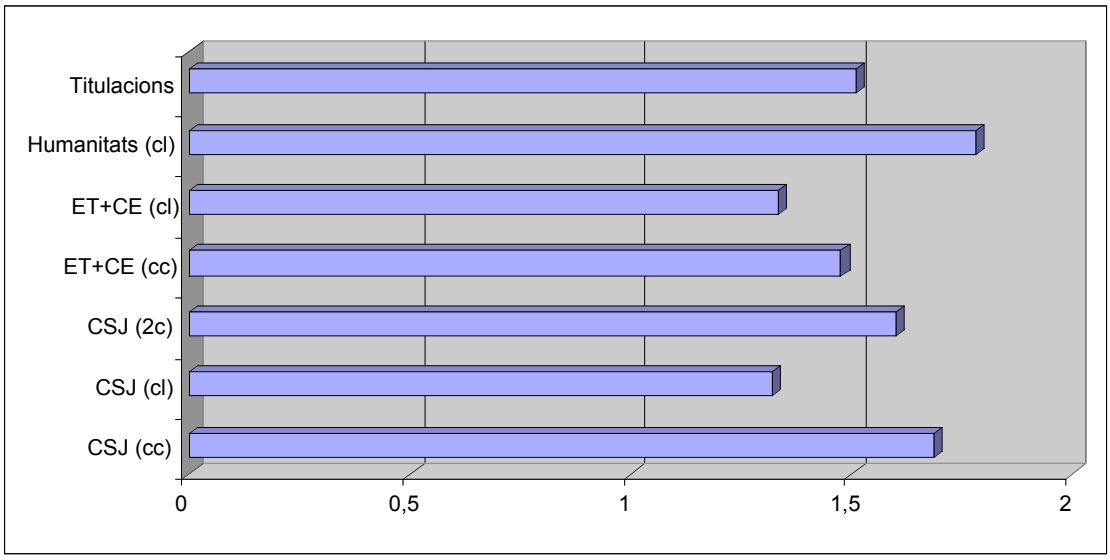

Atès que la categoria d'altres activitats vinculades a la Universitat Jaume I és molt heterogènia ja que inclou la resta d'opcions que no es poden incloure en les categories prèvies, no anem a entrar a comentar-la

Respecte a l'**assistència a tutories**, els titulats i titulades d'Humanitats i ET+CE de cicle curt són els que en major quantitat acudeixen, un 76,9 i un 75%, respectivament. Els que ho fan en menor quantitat són els de CSJ de segon cicle, només un 60%. Amb percentatges de participació intermedis trobem CSJ de cicle curt (72,1%), ET+CE de cicle llarg (68,4%) i CSJ de cicle llarg (66,7%).

En la figura 37 es mostren les hores setmanals dedicades a les tutories. Els titulats i titulades dels estudis d'humanitats dediquen 1,78 hores a visitar als seus tutors, el valor més alt. En canvi, els graduats i graduades de CSJ de cicle curt i els ET+CE de cicle llarg dedicaven durant les estudis el menor nombre d'hores setmanals per a tutories, 1,32 i 1,33, respectivament.

Figura 37. Assistència a tutories. En hores setmanals. Per branques d'ensenyament.

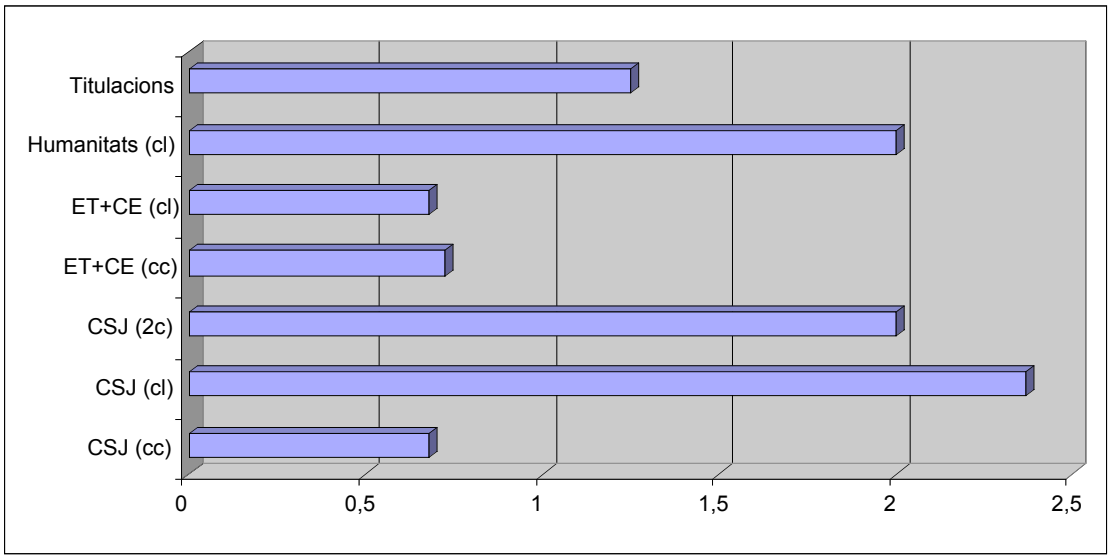

Un altre conjunt d'activitats que es realitzen a la Universitat i que són de gran interès per als titulats i titulades són les beques. Com que aquestes beques estan molt vinculades a les titulacions de segon cicle, avancem ja que els diplomats i enginyers tècnics tenen un accés més reduït a aquestes beques.

Quant a les **beques de col·laboració**, Humanitats, les CSJ de cicle llarg i les CSJ de segon cicle mostren els percentatges de participació més alts, el 12,8, el 11,1 i el 10%, respectivament. CSJ de cicle curt presenta un 2,6%, el valor més baix. Els ET+CE de cicle llarg i les de cicle curt exhibeixen valors intermedis, el 6,3 i el 5,2%, respectivament.

En la figura 38 podem veure que els titulats i titulades de cicles llargs i segons cicles presenten valors similars de participació en beques de col·laboració, amb valors entre 2 i 2,37 hores setmanals. En canvi, els ET+CE de cicle llarg presenta valors de participació en beques d'aquest tipus baixos (0,68 hores setmanals), similars als estudis de primer cicle.

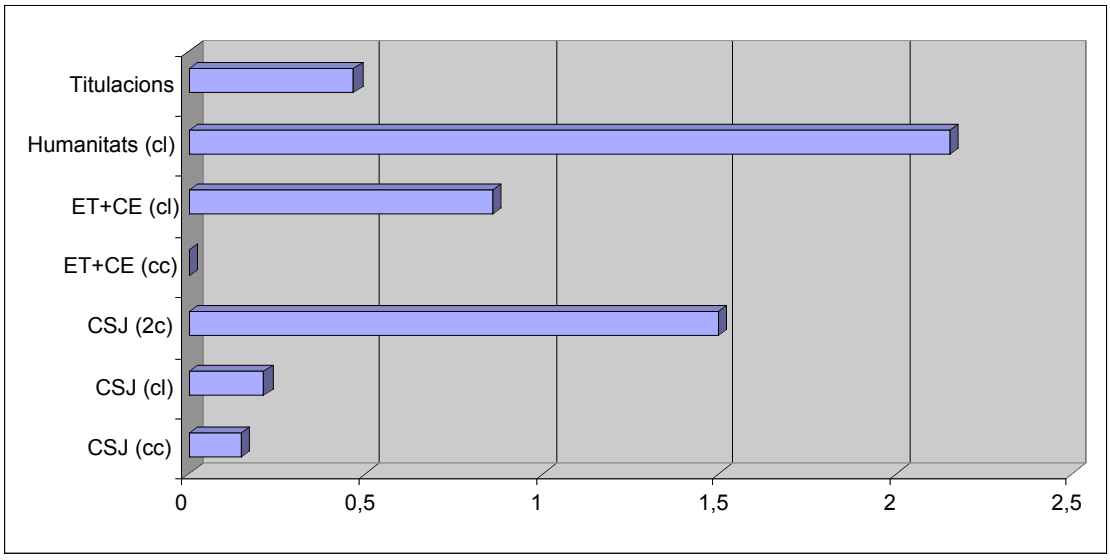
Figura 38. Beques de col·laboració. En hores setmanals. Per branques d'ensenyament.

En el cas de les **beques d'investigació**, la participació de les titulacions de primer cicle és encara molt més reduïda. Humanitats i CSJ de segon cicle mostren els valors més alts, el 12,8 i el 10%, respectivament. Per als ET+CE de cicle curt la participació és del 0%. CSJ de cicle llarg i curt presenten valors de l'1,7 i l'1,3%. Finalment, l'5,1% de graduats i graduades dels ET+CE han realitzat aquest tipus de beques.

Quant a les hores setmanals (figura 39), entre les titulacions de grau superior, els titulats i titulades d'Humanitats han participat una mitjana de 2,15 hores. Les altres titulacions de cicle llarg mostren valors menors, i són les de CSJ les que tenen valors més baixos (0,21 hores setmanals).

Figura 39. Beques d'investigació. En hores setmanals. Per branques d'ensenyament.

3.4.2.2.2 Activitats no acadèmiques

Durant el temps d'estudis superiors l'estudiantat també realitza una sèrie d'activitats fora de l'àmbit universitari. Hem tingut en compte les següents:

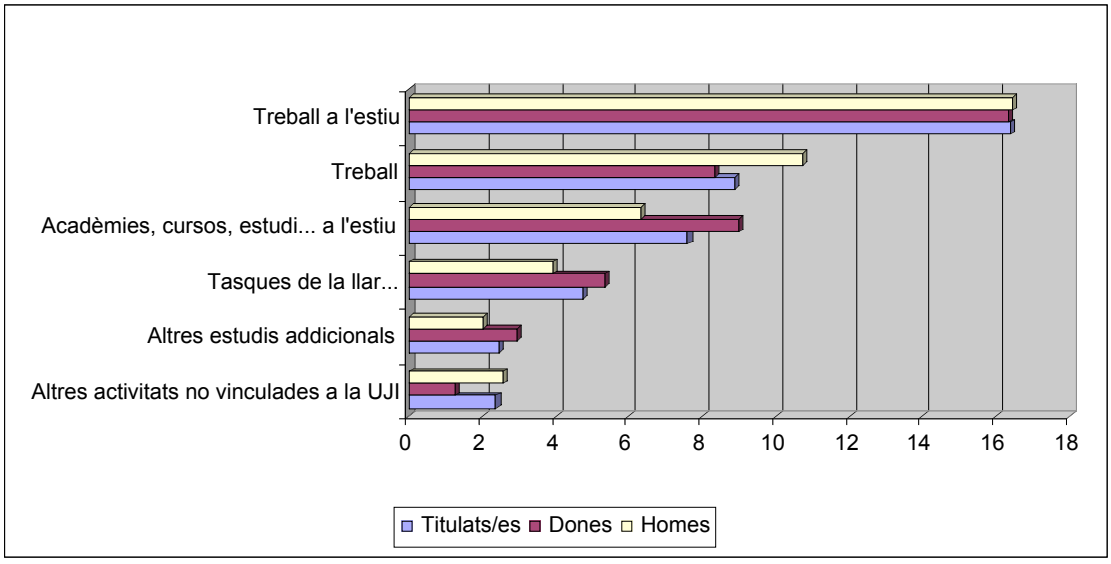
Altres estudis addicionals: inclou l'assistència a altres centres d'estudi (per exemple escoles oficials d'idiomes).
Treball: ens referim a qualsevol tipus de treball, excloent-hi les estades en pràctiques obligatòries dels estudis a l'UJI.
Treball de temporada d'estiu: en aquest cas demanem les hores setmanals només durant el període en què s'ha treballat, no una mitjana anual.
Tasques de la llar i atenció de fills o familiars: aquelles tasques de la casa que els titulats o titulades duen a terme en el seu entorn familiar o de convivència domèstica.
Activitats d'estudi a l'estiu: a l'estiu, assistència a acadèmies, cursos d'estiu o estudiar per compte propi.
Altres: alguna altra activitat no acadèmica o no vinculada a l'UJI no inclosa en les categories anteriors.

En les figures següents s'ordenen aquestes categories de major a menor freqüència de participació. Per al conjunt de l'UJI l'activitat que ha involucrat major percentatge de titulats i titulades ha sigut la participació en tasques de la llar, amb un 52,5%. Molt prop hi ha el treball d'estiu, amb un 51,1%. La categoria més genèrica d'altres activitats inclou el 18,1% de graduats i graduades. Estudiar a l'estiu ho han fet el 48,6% dels titulats i titulades. Treballar ha sigut una activitat secundada pel 43,6% de graduats i graduades. Per acabar, el 39,6% dels graduats i graduades han dut a terme altres estudis addicionals no relacionats amb la universitat.

En la figura 40 podem veure un resum general de la mitjana d'hores setmanals, diferenciant per sexe. L'activitat més desenvolupada pels titulats i titulades universitaris és el treball a l'estiu. En aquesta època la mitjana d'hores que hi dediquen a la setmana és de 16,38. La diferència entre sexes és molt reduïda; 16,33 hores les dones i 16,45 hores els homes.

Quant a un treball habitual entre setmana, els titulats i titulades hi dedicaven una mitjana de 8,90 hores. Ací sí que hi ha una diferència entre homes (10,73 hores) i dones (8,34 hores).

Figura 40. Activitats fora de l'àmbit de la UJI. En hores setmanals. Per sexe.

Ja hem dit que demanàvem que es responguera sobre les hores setmanals durant el període de temps en què es desenvolupava l'activitat. Així, pot ser el total d'hores treballades durant l'any o les èpoques d'estudi superen el total de treballades durant els mesos d'estiu. Però en tot cas, el que queda reflectit en les figures és el nivell d'intensitat major de treball durant els mesos d'estiu, fora de la temporada d'estudis.

La tercera activitat no relacionada amb la Universitat a la qual els titulats i titulades van dedicar més temps durant els estudis (7,61 hores setmanals) va ser la participació durant l'estiu a cursos, acadèmies o similars. Les dones hi van dedicar 9 hores setmanals, bastant per damunt de les 6,34 hores dels homes.

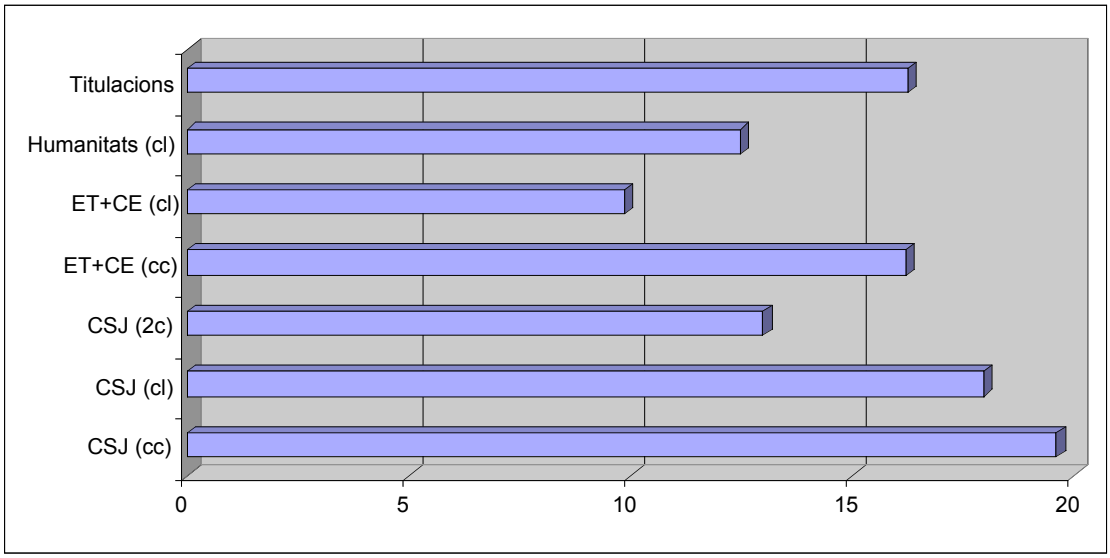
Encara que la resta d'activitats que mostrem en la gràfica van ocupar menys temps, voldríem comentar finalment les 5,36 hores setmanals que les dones van dedicar a tasques de la llar, enfront de les 3, 96 que hi van dedicar els homes. El conjunt de titulats i titulades hi van destinar 4,76 hores a aquesta activitat.

A continuació anem a fixar-nos en aquestes activitats, una a una, centrant-nos en les diferències per branques d'ensenyament, amb l'excepció de la categoria «Altres activitats no vinculades a l'UJI», per ser menys important.

El 56,9 i el 56,5%, respectivament, dels titulats i titulades d'CSJ de cicle curt i cicle llarg són qui més van **treballar durant l'estiu**. El menor percentatge el presenten les CSJ de segon cicle, amb un 33,3%. Els ET+CE de cicle llarg i cicle curt mostren uns valors del 36,4 i el 53,4%, respectivament, mentre que Humanitats va participar en un 44,7%.

En la figura 41 podem apreciar que els titulats i titulades de CSJ de cicle curt són els que dediquen més temps a l'estiu a treballar (19,53 hores setmanals), mentre que els de ET+CE de cicle llarg són qui en dediquen menys (9,87).

Figura 41. Treball a l'estiu. Hores setmanals. Per branques d'ensenyament.

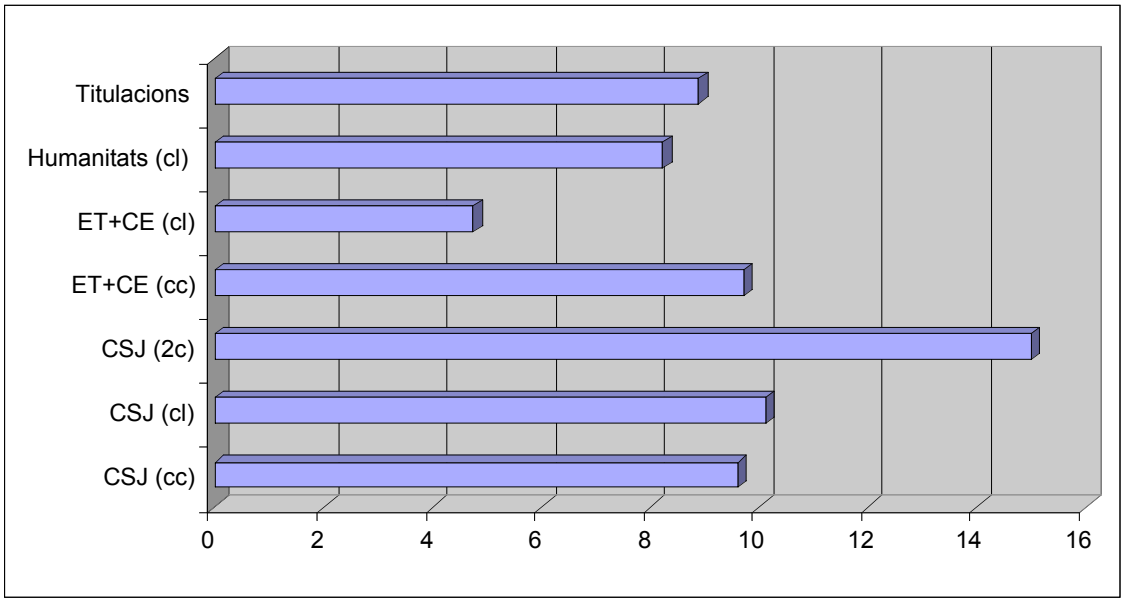

La segona activitat no vinculada a l'UJI a la qual els graduats i graduades dediquen més temps és el **treball**. El 60% del graduats i graduades de CSJ de segon cicle i el 50% d'Humanitats són els que presenten major participació. ET+CE de cicle llarg mostra els

nivells menors, un 31,2%. Amb valors intermedis trobem les CSJ de cicle llarg i curt, amb un 45,7%, i els ET+CE de cicle curt, amb un 44,8%.

En la figura 42 veiem que el major temps, 15 hores setmanals, el dediquen els titulats i titulades de CSJ de segon cicle. En la situació contrària es troben els ET+CE de cicle llarg, amb 4,75 hores setmanals.

Figura 42. Treball. Hores setmanals. Per branques d'ensenyament.

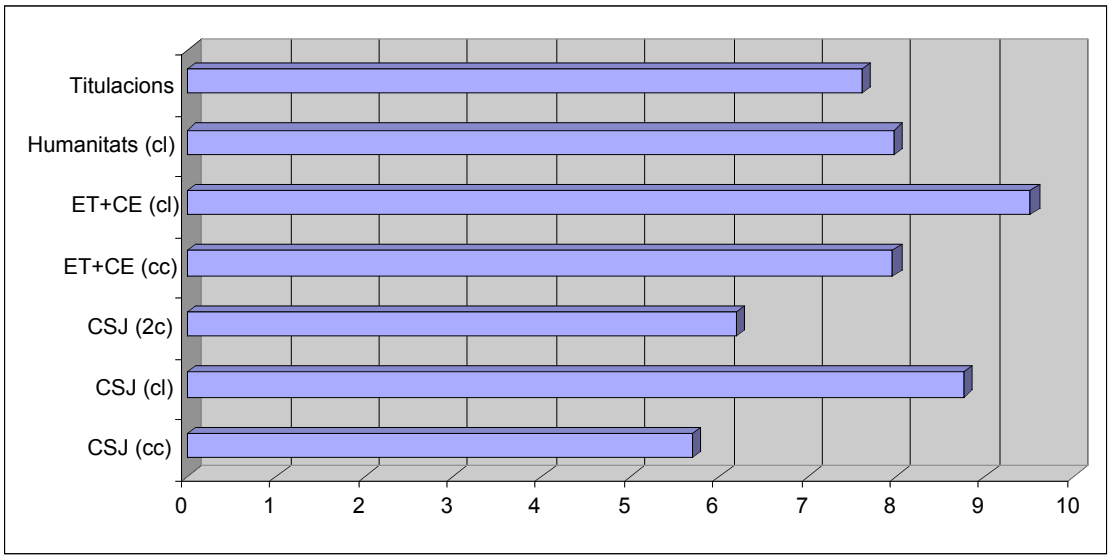

Durant l'estiu l'estudiantat pot dedicar un temps a diverses activitats formatives, més o menys relacionades amb els estudis universitaris, ja que tant poden repassar el que han aprés durant el curs o preparar-se els exàmens de setembre, com realitzar formació per compte propi per anar canalitzant el seu futur professional.

Si ens fixem en les **activitats d'estudi a l'estiu**, el 60% de titulats de CSJ de segon cicle n'han realitzat alguna, i és la branca d'ensenyament que presenta un major percentatge de realització d'aquestes activitats. Amb el valor menor trobem CSJ de cicle curt (43%). Els ET+CE de cicle llarg i curt mostren valors del 45,5 i el 55,2%, respectivament. En el cas d'Humanitats, el 56,4% dels seus titulats i titulades van realitzar aquestes activitats.

La figura 43 mostra el temps dedicat a aquestes activitats. Els ET+CE de cicle són qui més temps hi dediquen, 9,52 hores setmanals. D'altra banda, les CSJ de cicle curt són qui menys temps han dedicat, només 5,69 hores.

Figura 43. Activitats d'estudi a l'estiu. Hores setmanals. Per branques d'ensenyament.

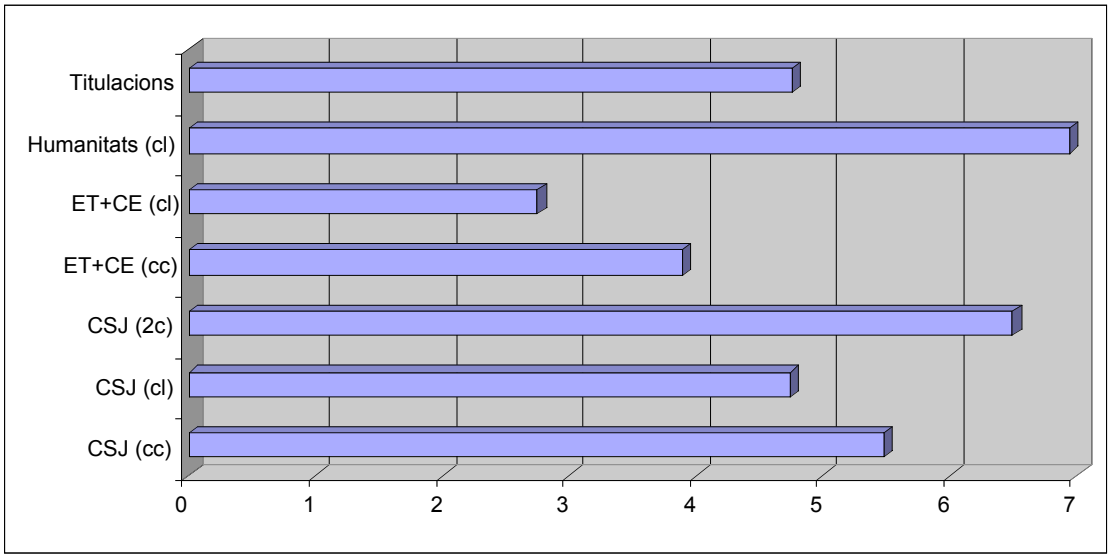

Els joves tenen una responsabilitat a ajudar en casa realitzant diferents tipus de tasques, que poden ocupar més o menys temps i per tant interferir d'alguna manera en la seua dedicació als estudis.

El 61% dels titulats i titulades d'Humanitats van realitzar activitats relacionades amb les **tasques de la llar**, i presenten el percentatge més alt de les diferents agrupacions de titulacions. Encara que aquesta categoria és la que presenta menors diferències entre branques d'ensenyament. Les CSJ de cicle llarg, curt i segon cicle mostren uns valors del 56, el 51,3 i el 50%, respectivament. Els ET+CE de cicle llarg i curt presenten percentatges del 48,1 i 49,1%, respectivament.

La figura 44 mostra el temps setmanal dedicat pels titulats i titulades de la Universitat Jaume I a les tasques de la llar. Mentre que Humanitats són les titulacions que més temps hi dediquen, 6,95 hores, els ET+CE de cicle llarg són les que hi dediquen menys, 2,75 hores.

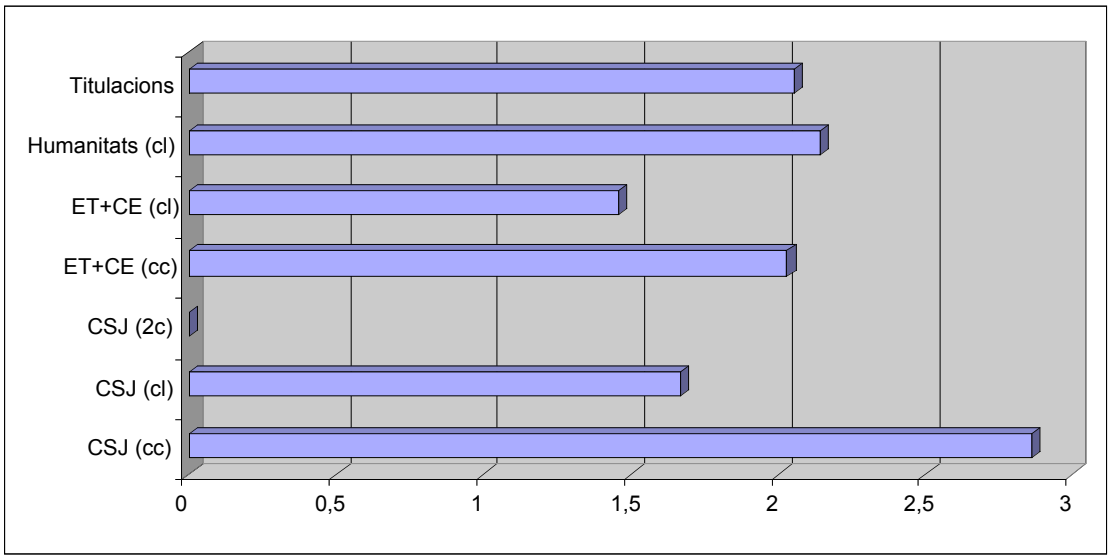
Figura 44. Tasques de la llar. Hores setmanals. Per branques d'ensenyament.

Respecte a la realització d'altres estudis addicionals no vinculats a la Universitat Jaume I, el major percentatge de participació el presenten els graduats d'Humanitats, amb un 59%, mentre que els de CSJ de segon cicle mostren els percentatge menor, un 20%. ET+CE de cicle llarg i curt presenten percentatges del 31,2 i el 43,1% respectivament, i CSJ de cicle llarg i curt mostren valors del 41,4 i el 37,3% cadascun.

Si ens fixem en la figura 45, el primer que crida l'atenció sobre la dedicació en hores setmanals dels titulats i titulades de la Universitat a realitzar altres estudis addicionals (acadèmies, EOI, altres centres, etc.) és que els estudiants de CSJ de segon cicle no van dedicar cap esforç a aquestes activitats. En canvi, els titulats i titulades de CSJ de cicle curt han sigut els que més temps han dedicat a aquesta ocupació, 2,86 hores setmanals.

Figura 45. Altres estudis addicionals (no universitaris). Hores setmanals. Per branques d'ensenyament.

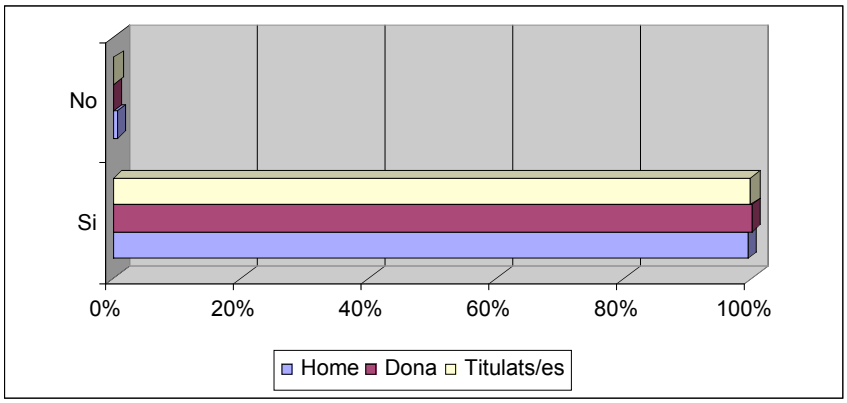
3.4.2.3 Competències i coneixements adquirits

Els pas dels joves per les institucions d'educació superior té com un dels seus objectius l'adquisició de competències i coneixements que els permeten desenvolupar en el futur una professió. En les següents gràfiques veurem els resultats obtinguts sobre aquesta qüestió en la nostra enquesta.

3.4.2.3.1 Valencià

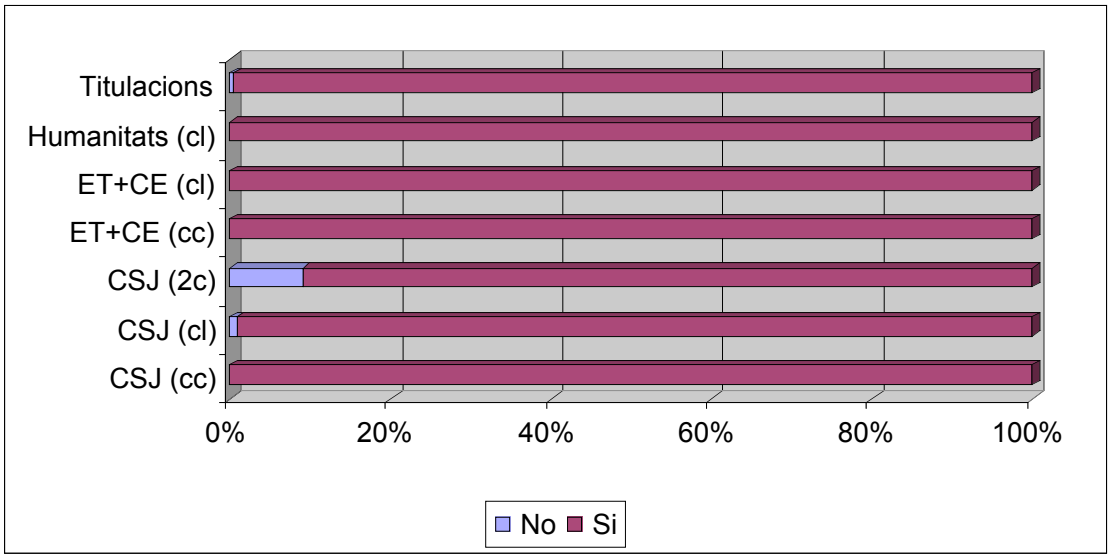
El coneixement i ús del valencià té una entitat preeminent a la nostra universitat i per això s'ha inclòs en aquest estudi. En la figura 50 podem observar que pràcticament la totalitat de titulats i titulades de la Universitat Jaume I afirmen teir coneixements de valencià (99,8%). Les diferències entre sexe són molt reduïdes, el 100% de dones i el 99,4% dels homes en tenen coneixements.

Figura 50. Titulats i titulades amb coneixements de valencià. Per sexe.

Per branques d'ensenyament (figura 51), només trobem dues agrupacions de titulacions amb graduats i graduades que afirmen no tenir coneixements de valencià. És el cas de les CSJ de segon cicle (90,91%) i amb menor mesura les CSJ de cicle llarg (99,17%).

Figura 51. Titulats i titulades amb coneixements de valencià. Per branques d'ensenyament.

Un pas més en l'aprofundiment de l'estudi dels coneixements de valencià dels titulats i titulades de la nostra universitat, a més de saber si coneixen o no la nostra llengua, és el nivell de competències que hi posseeixen. En la figura 52 podem veure el nivell global per a la universitat de les diferents competències lingüístiques (expressió verbal, comprensió oral, escriptura i lectura) i comparades entre sexe.

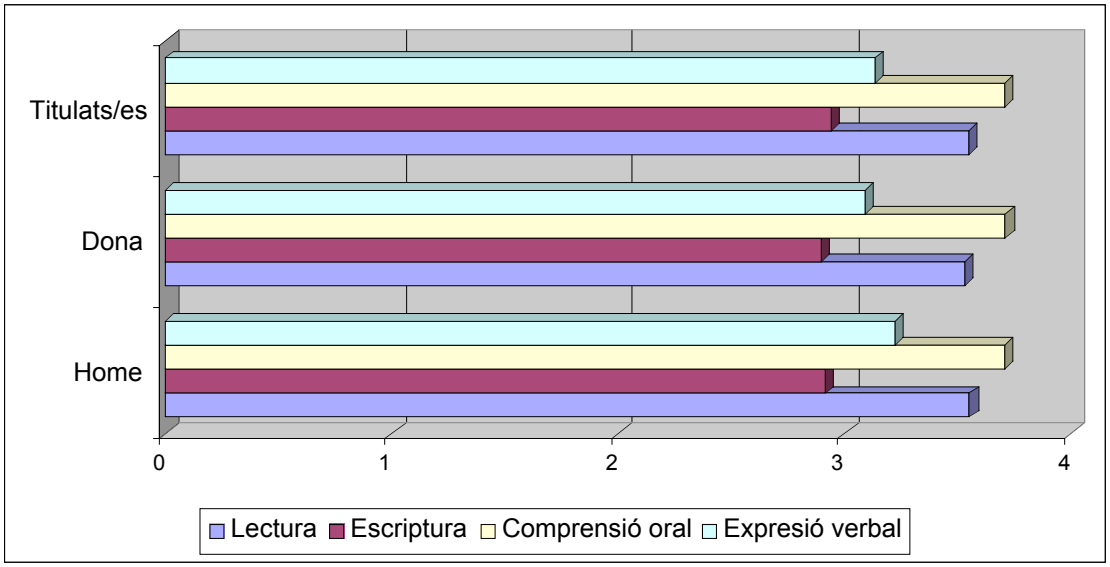
En primer lloc, valorarem la puntuació global de la universitat. La primera observació és que els nostres graduats i graduades no se «suspenen» a l'hora de valorar el seu nivell de coneixements de valencià, atès que en cap cas presenten puntuacions menors de 2 (recordem que en una escala de 0 a 4).

Quant a la capacitat d'escriptura, els titulats i titulades es puntuen ells mateixos amb 2,94 sobre 4, el valors més baix. A continuació, l'expressió verbal obté una puntuació de 3,14. Amb valors més elevats trobem la capacitat lectora, amb 3,55, i la comprensió oral, amb 3,71. Així doncs, l'expressió verbal i l'escriptura, que es consideren

competències «dures», presenten valors menors que la comprensió oral i escrita (les competències «blanes»).

Quant al sexe, la diferència entre homes i dones és pràcticament nul·la, encara que els homes presenten valors lleugerament superiors a les dones.

Figura 52. Competència valencià. Per sexe.

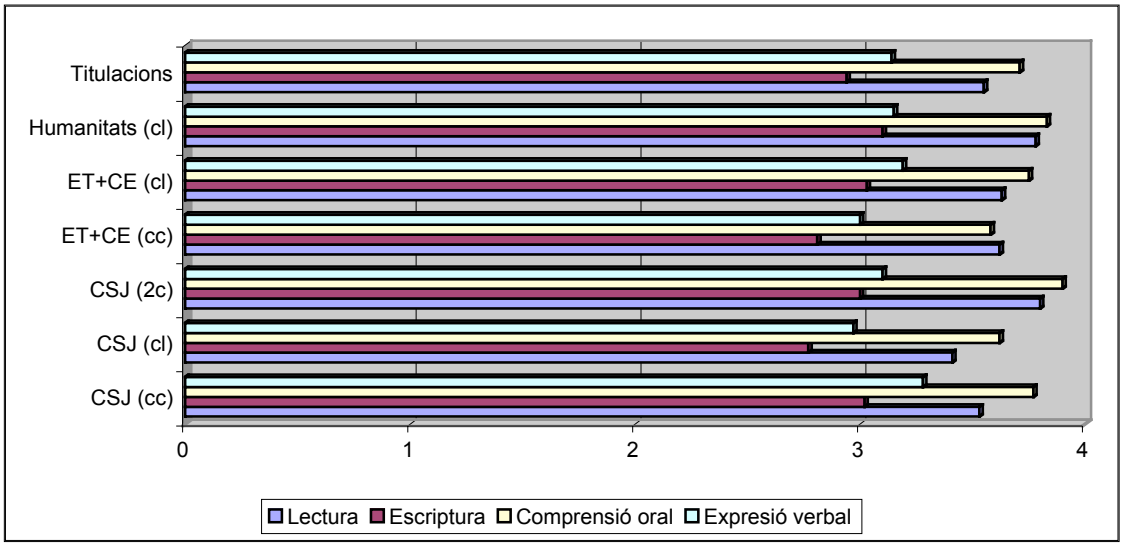

Finalment, en la figura 53 podem veure els nivells de les quatre competències lingüístiques comparades entre agrupaments de titulacions. A trets generals podem veure de nou que les competències «dures» (parla i escriptura) obtenen valors menors que les «blanes» (comprensió oral i escrita).

Els nivells més baixos de parla i escriptura les trobem en les CSJ de cicle llarg, branca d'ensenyament que també presenta el valor més baix de lectura (3,41). El valor més baix de comprensió oral el presenten els ET+CE de cicle curt (3,58).

D'altra banda, el nivell més alt d'escriptura (3,1) el presenten Humanitats i el més alt de parla (3,28) les SCJ de cicle curt. Pel que fa a les competències «blanes», són els titulats i titulades de CSJ de segon cicle els que presenten els nivells de lectura (3,8) i comprensió oral (3,9) més elevats.

Figura 53. Competència valencià. Per branques d'ensenyament.

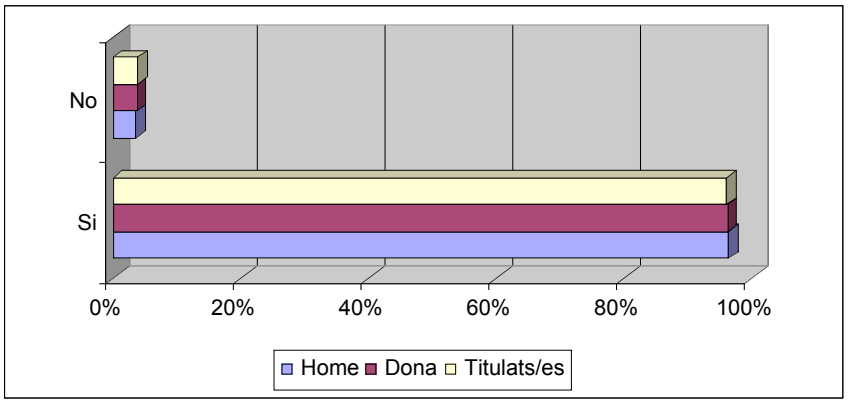
3.4.2.3.2 Llengües estrangeres

Un altre element formador de gran importància i que la Universitat Jaume I també intenta ressaltar en els seus estudis són les llengües estrangeres, sobretot l'anglès. A continuació mostrem les dades recollides en l'enquesta a titulats recents referides a llengües estrangeres.

3.4.2.3.2.1 Anglès

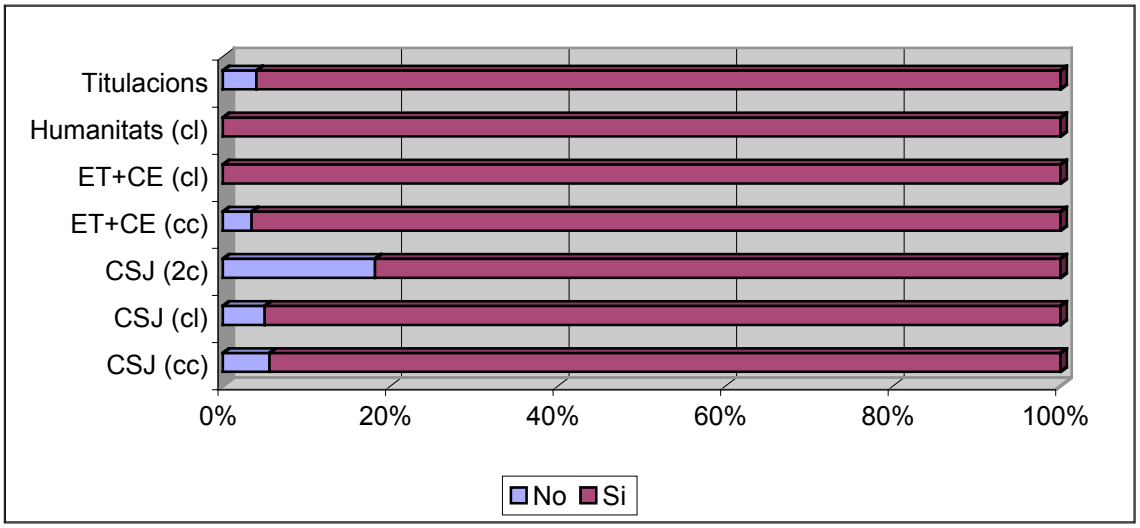
El 96% dels titulats i titulades enquestats afirmen tenir coneixements d'anglès (figura 54). No hi ha diferències per sexe.

Figura 54. Titulats i titulades amb coneixements d'anglès. Per sexe.

Per titulacions, la totalitat dels graduats i graduades en Humanitats i en ET+CE de cicle llarg presenten coneixements d'anglès (figura 55). El menor percentatge el trobem en les CSJ de segon cicle81,82%, encara que no deixa de ser un valor alt.

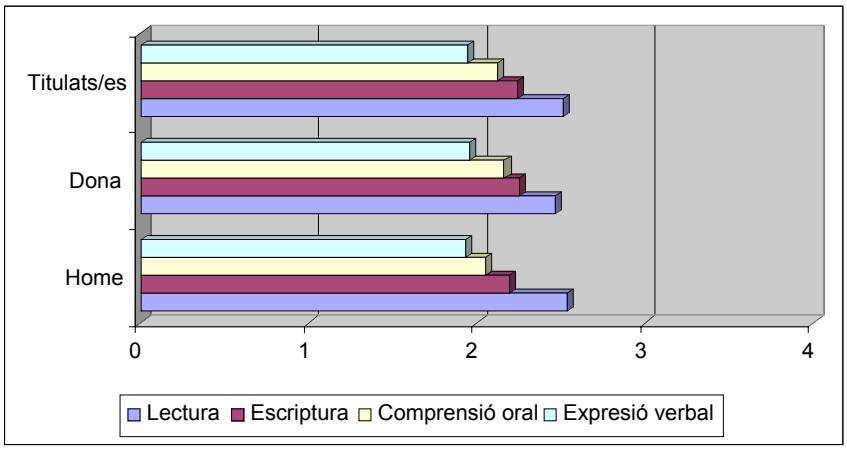
Figura 55. Titulats i titulades amb coneixements d'anglès. Per branques d'ensenyament.

Si passem a analitzar les competències lingüístiques (figura 56), els titulats i titulades dominen, en primer lloc, la lectura (2,51), en segon lloc, l'escriptura (2,24), en tercer lloc, la comprensió oral (2,12) i en quart lloc, l'expressió verbal (1,95). La parla és l'única competència amb valors menors de dos, per tant ací els graduats i graduades se «suspenen» ells mateixos.

Fixant-nos en les diferències entre sexe, són pràcticament nul·les. Si de cas es pot comentar que les dones presenten valors superiors en totes les competències, amb excepció de la lectura.

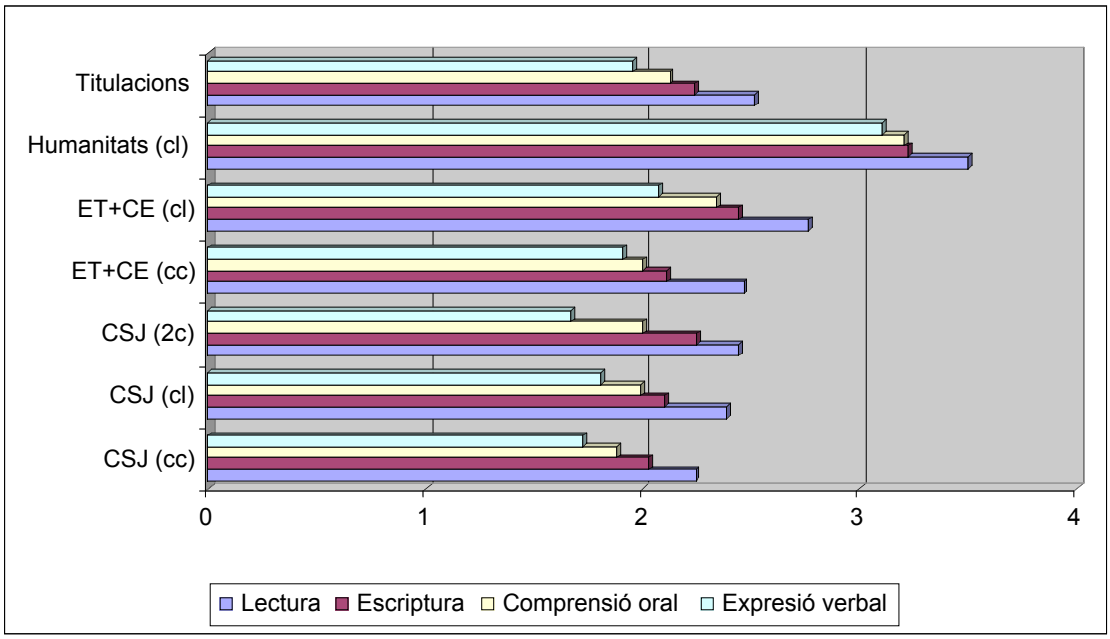
Figura 56. Competència anglès. Per sexe.

Quant a l'anglès, la figura 57 ens mostra el nivell de competències per branques d'ensenyament. Clarament Humanitats mostren nivells superiors de coneixement que les altres agrupacions de titulacions (lectura, 3,5; escriptura 3,23; comprensió oral 3,2 i expressió verbal, 3,1).

Els ET+CE de cicle llarg són, a més d'Humanitats, l'única agrupació de titulacions amb valors superiors a dos (lectura, 2,76; escriptura 2,44; comprensió oral 2,34 i expressió verbal, 2,08).

Figura 57. Competència anglès. Per branques d'ensenyament.

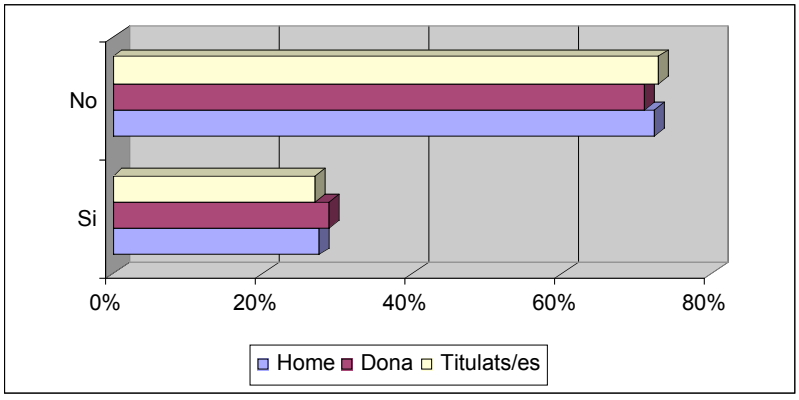
Les CSJ de cicle curt presenten els valors més baixos de coneixements d'anglès (lectura, 2,24; escriptura 2,03; comprensió oral 1,88 i expressió verbal, 1,72). Hem de remarcar, també, que dues de les competències presenten valors inferiors a dos, per tant, els mateixos graduats i graduades se «suspenen» en aquestes competències.

3.4.2.3.2.2 Francès

Finalment, en l'apartat de llengües estrangeres només ens falta donar un colp d'ull a les dades obtingudes sobre el coneixement de francès.

La figura 58 mostra els percentatge de graduats i graduades amb coneixements d'aquest idioma, globalment i per sexe. Un 27,1% dels titulats i titulades de la Universitat Jaume I tenen coneixement de francès, el 28,9% de les dones i el 27,6% dels homes.

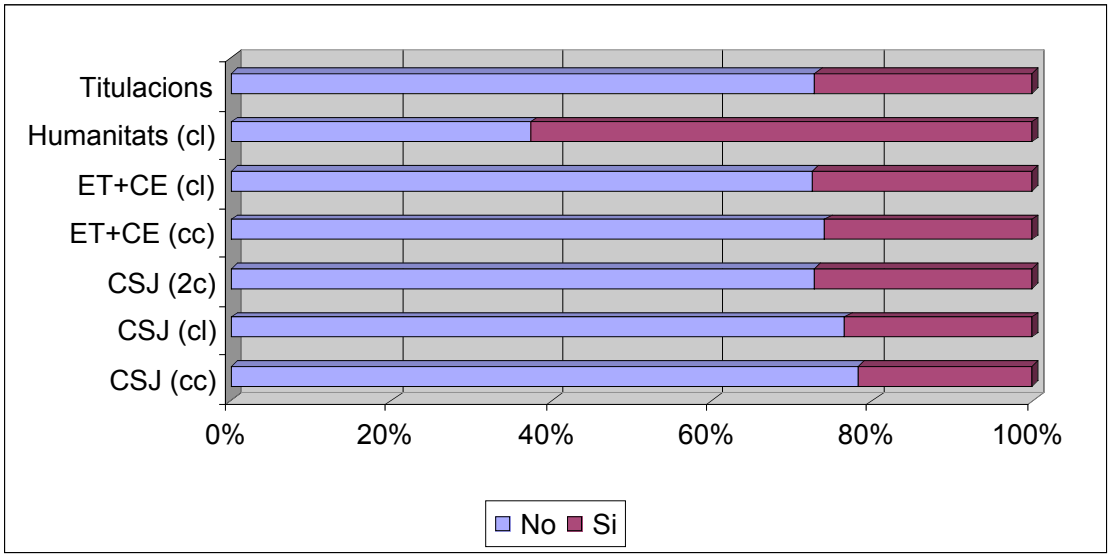
Figura 58. Titulats i titulades amb coneixements de francès. Per sexe.

Respecte al coneixement de llengües per branques d'ensenyament, veiem un patró similar a l'anglès i diferent de l'alemany. Humanitats és la branca d'ensenyament amb major percentatge de titulats i titulades amb coneixements de la llengua 62,5%), com podem veure en la figura 59.

La resta de branques d'ensenyament mostren valors menors i al voltant de la mitjana, i és en les CSJ de cicle curt on menor percentatge de graduats i graduades coneixen el francès, només un 21,71%.

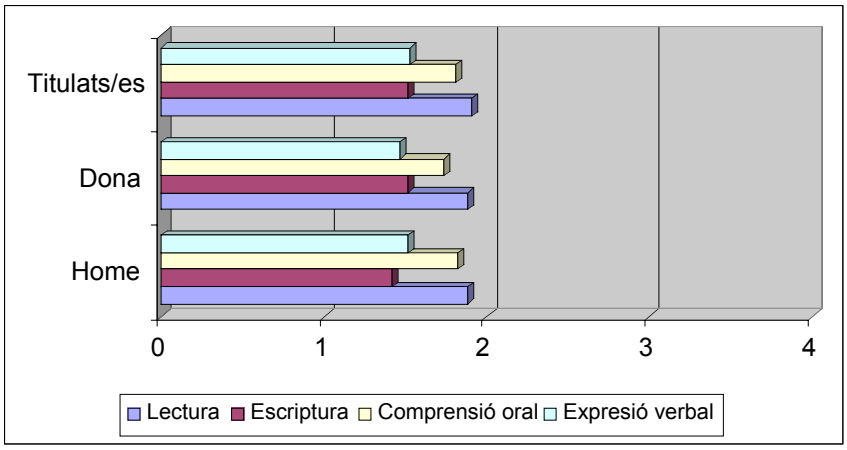
Figura 59. Titulats i titulades amb coneixements de francès. Per branques d'ensenyament.

En la figura 60 podem veure ja l'anàlisi més detallada de les competències lingüístiques. A diferència de l'anglès, ací apareix de nou el patró de competències «blanes» enfront de competències «dures». Lectura (1,91) i comprensió oral (1,8) obtenen majors valors que escriptura (1,52) i expressió verbal (1,53).

També en la comparació entre homes i dones apareix el patró de competències «blanes» i «dures», sense que apareguen diferències massa evidents entre sexes.

Figura 60. Competència en francès. Per sexe.

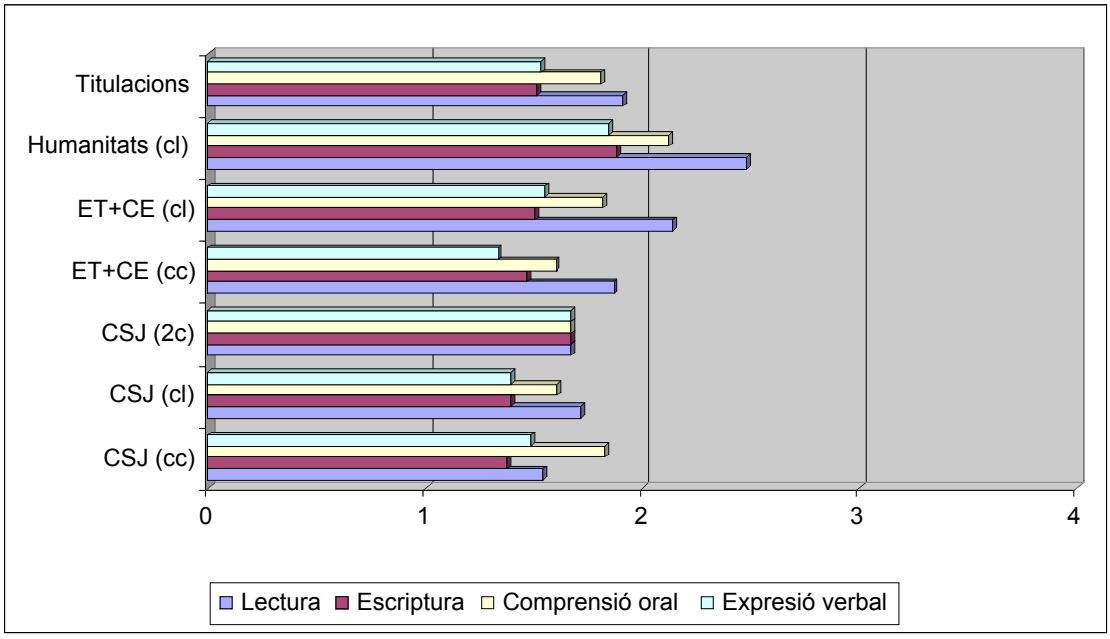

També en el cas de les branques d'ensenyament (figura 61) tornem a trobar diferències entre les competències «blanes» i «dures», i també Humanitats presenta majors nivells de competències. Lectura (2,48) i comprensió oral (2,12) en Humanitats i lectura (2,14)

els ET+CE de cicle llarg, són els únics valors superiors a 2. La resta d'agrupacions de titulacions presenten valors menor de 2, però en cap cas baixen per davall d'1.

Cal comentar que la forma de la gràfica per a les CSJ de segon cicle es deu al fet que només inclou tres persones, que casualment van respondre el mateix.

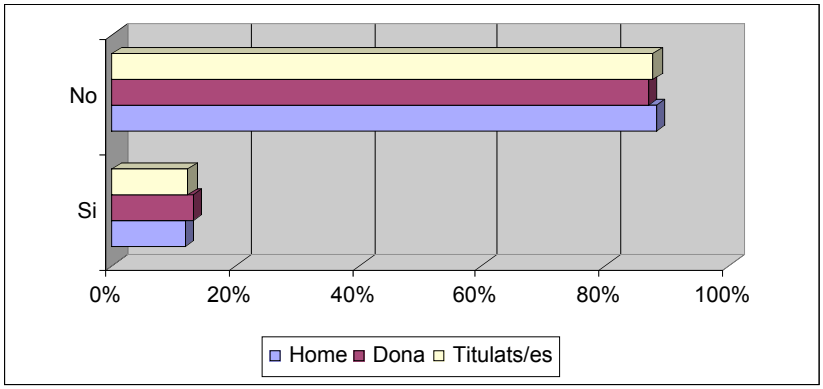
Figura 61. Competència en francès. Per branques d'ensenyament.

3.4.2.3.2.3 Alemany

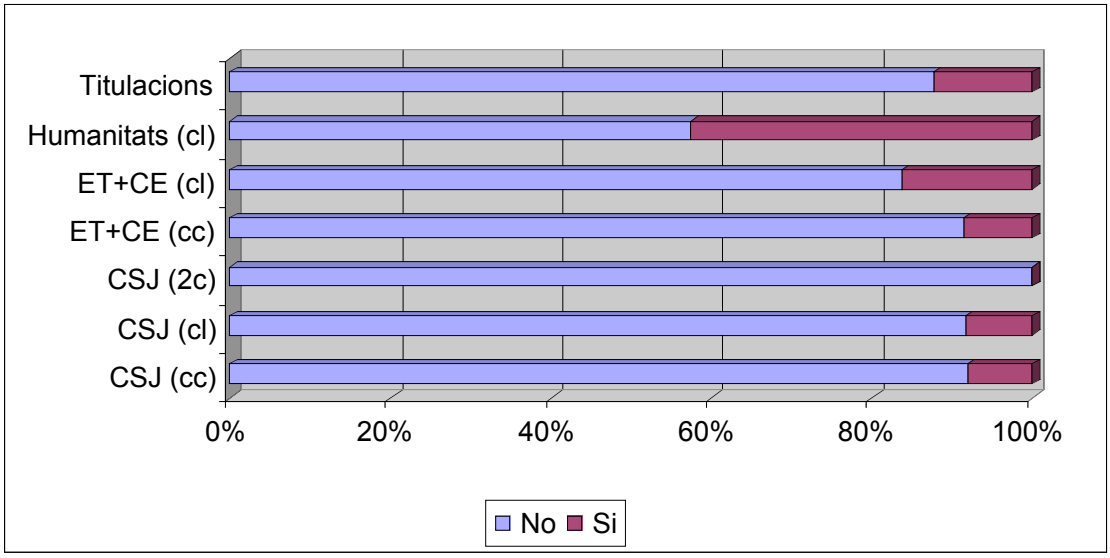
La figura 62 ens mostra que un 12,3% de titulats i titulades de la Universitat Jaume I tenen coneixements d'alemany. Per sexe, un 13% de dones coneixen l'alemany enfront d'un 11,7% d'homes.

Figura 62. Titulats i titulades amb coneixements d'alemany. Per sexe.

Per branques d'ensenyament (figura 63), i igual que en el cas de l'anglès, Humanitats presenta el major percentatge de coneixement d'alemany, 42,5%. La resta de titulacions presenten valors menors, al voltant de la mitjana de la nostra universitat, amb l'excepció de les CSJ segon cicle, en la qual cap titulat/da ha declarat que coneix aquest idioma.

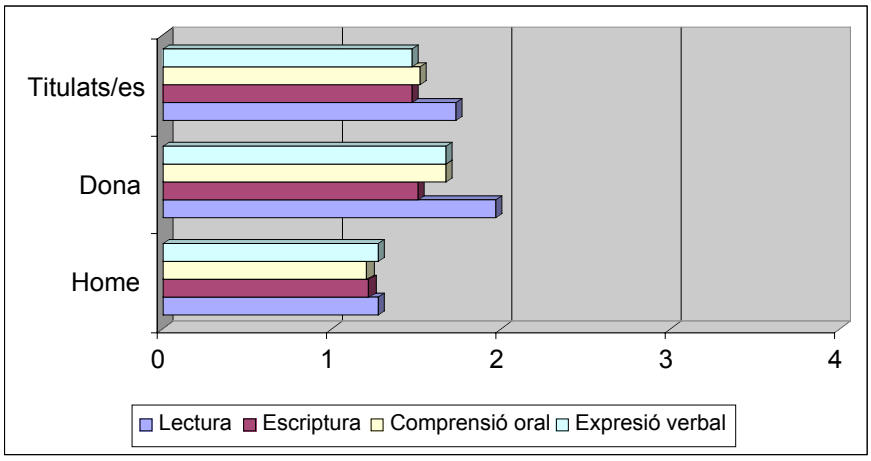
Figura 63. Titulats i titulades amb coneixements d'alemany. Per branques d'ensenyament.

Si passem a les quatre competències lingüístiques bàsiques (figura 64), la mitjana de la universitat presenta valors menors de dos. Els graduats i graduades tenen més competències en lectura (1,73) i a continuació, amb valors encara més baixos, de comprensió oral (1,52) i expressió verbal i escriptura (1,47 cadascuna).

Per sexe, en el cas d'alemany hi ha diferències més clares entre homes i dones que en el cas de l'anglès. Les dones informes de valors majors, encara que sense arribar a l'«aprovat», en totes les competències (lectura, 1,97 enfront d'1,28; escriptura 1,52 enfront d'1,22; comprensió oral 1,68 enfront d'1,21 i expressió verbal, 11,68 enfront d'1,28).

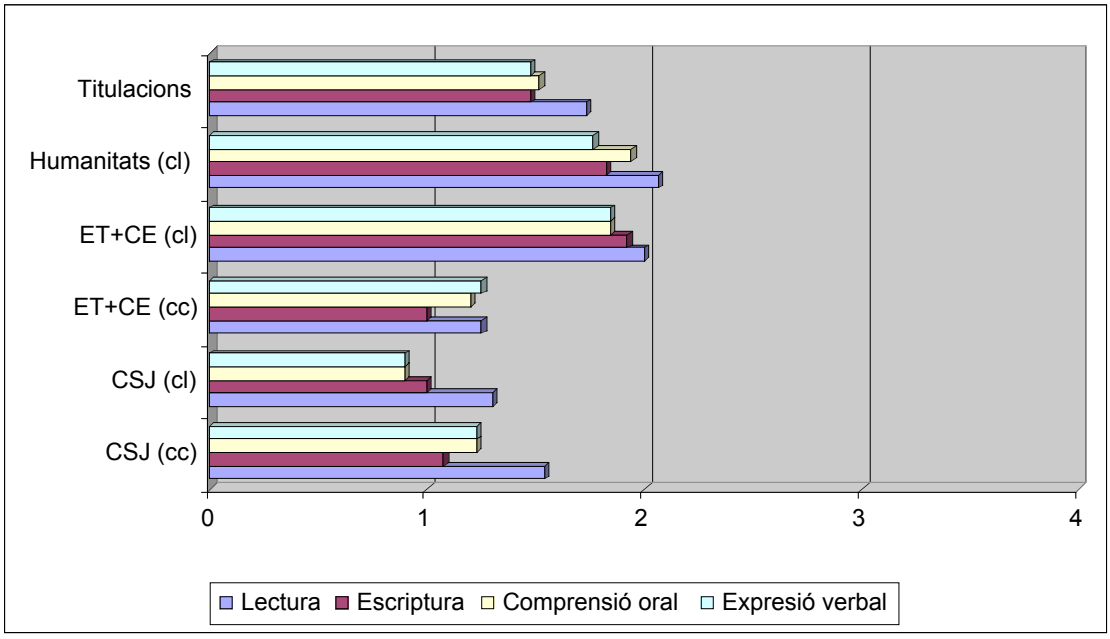
Figura 64. Competència alemany. Per sexe.

Per acabar amb l'alemany, la figura 65 mostra el nivell de competències per branques d'ensenyament. En aquest cas trobem que Humanitats i els ET+CE de cicle llarg presenten valors similars, que a més són els més alts. La competència amb major domini en aquestes dues agrupacions és la de lectura, amb un 2,06 en el cas d'Humanitats i un 2 just en el cas dels ET+CE de cicle llarg. Aquests dos casos són els únics en què es sobrepassa el valor de 2.

En l'altre extrem trobem les CSJ de cicle llarg, que presenten els valors més baixos de competències en alemany, globalment. Mentre que en lectura (1,3) i escriptura (1) es prenen valors iguals o lleugerament majors que 1, comprensió oral i expressió verbal mostren el valor de 0,9.

Figura 65. Competències alemany. Per branques d'ensenyament.

3.4.2.3.3 Informàtica

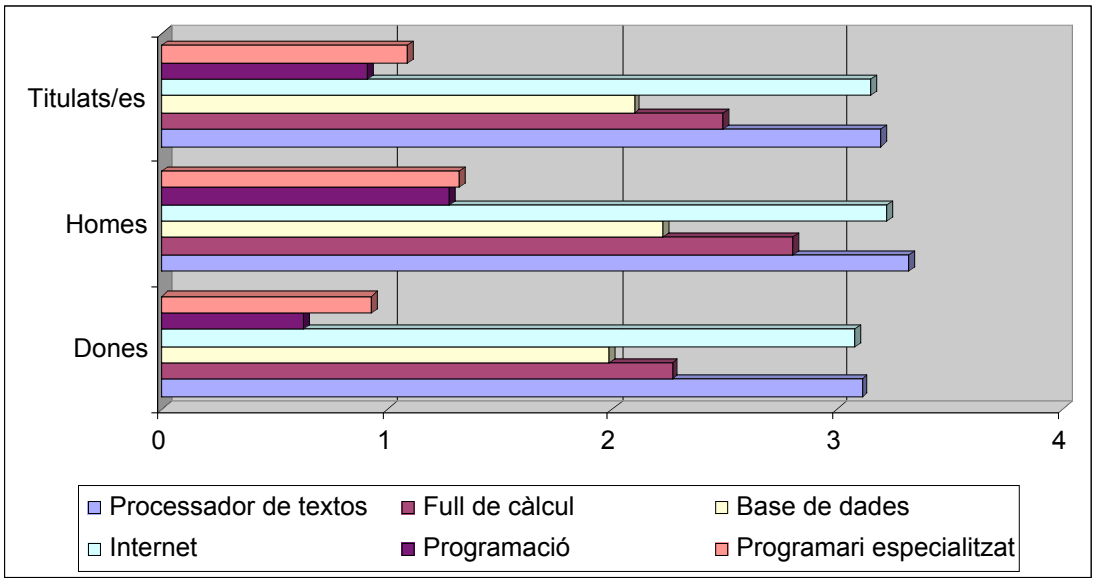
En aquest apartat veurem el nivell de coneixements informàtics que els titulats i titulades de la Universitat Jaume I afirmen posseir. Aquests es van valorar amb una escala de cinc punts que anava des de 0 (cap coneixement) fins a 4 (excel·lent coneixement).

Quant al conjunt de la universitat, un 98,3% de titulats i titulades tenen algun coneixement sobre processadors de textos, un 92,9% sobre fulls de càlcul, un 89,4% sobre bases de dades, 98,3% sobre Internet, un 49,7% sobre programació i un 48,5% sobre programari específic per a les seues capacitats professionals.

En la figura 66 veiem que els processadors de textos (3,19) i Internet (3,15) són els elements informàtics que els titulats i titulades de la nostra universitat dominen millor. Amb valors menors, però «aprovant», trobem els fulls de càlcul (2,49) i les bases de dades (2,1). Finalment, aquelles ferramentes informàtiques en les quals els graduats i graduades mostren més carències són el programari especialitzat (1,09) i els coneixements en programació (0,91).

Fixant-nos en les diferències per gènere, mostren majors coneixements els homes, però amb diferents magnituds. La major diferència la trobem en el coneixement de fulls de càlcul (2,80 homes enfront de 2,27 dones). Quant a bases de dades, els homes puntuen 2,23 i les dones 1,99. Relacionat amb els processadors de textos, els homes indiquen 3,32 i les dones 3,11. Respecte Internet, els homes puntuen 3,22 i les dones 3,08.

Figura 66. Competències en aplicacions informàtiques. Per sexe.

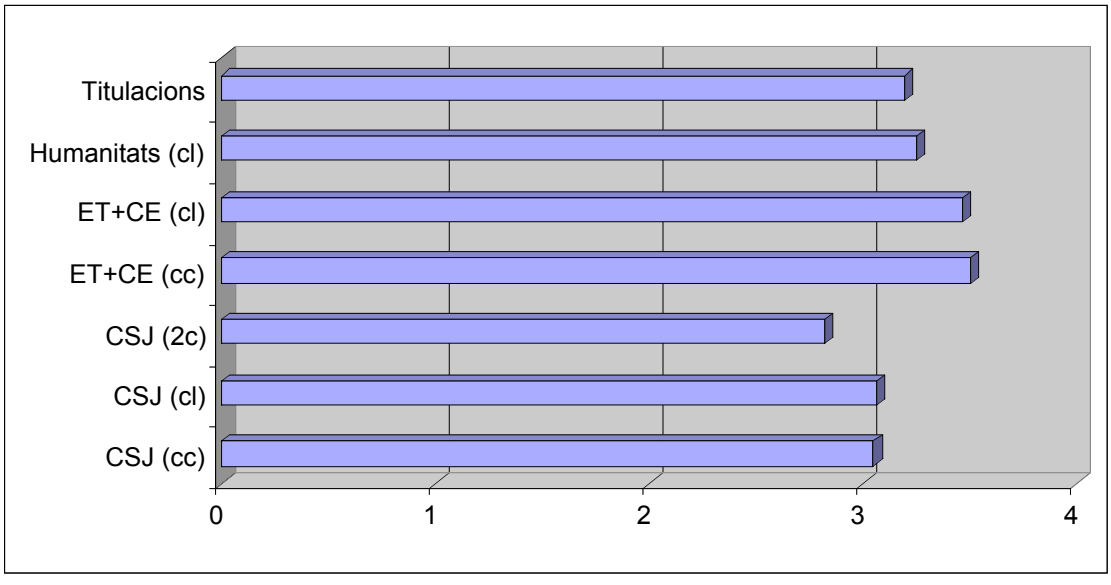

Per visualitzar millor les competències en eines informàtiques per branques d'ensenyament, donarem dades i gràfiques per a cadascuna d'aquelles.

El percentatge de titulats i titulades amb coneixements sobre l'ús de **processadors de textos** és molt elevat, entre el 100% dels dels ET+CE i el 90,9% de CSJ de segon cicle, passant pel 98,8% de CSJ de cicle curt, el 97,5% dels d'Humanitats i el 96,7% dels de CSJ de cicle llarg.

La figura 67 fa referència al coneixement mitjà de l'ús de processadors de textos. En totes les agrupacions de titulacions els valors són superiors a tres, excepte per a les CJS de segon cicle (2,82). Els valors més alts corresponen als ET+CE de cicle curt (3,5) i a les de cicle llarg (3,46).

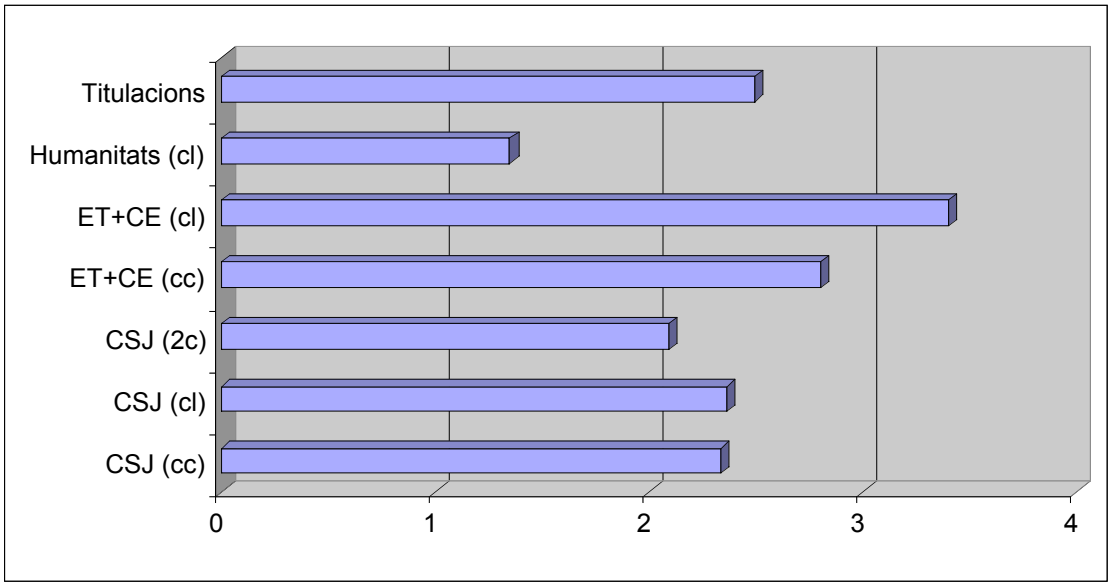
Figura 67. Competències en aplicacions informàtiques, processador de textos. Per branques d'ensenyament.

Passant als **fulls de càlcul**, hi ha també valors alts des del 100% de titulats i titulades amb coneixements en els ET+CE de cicle llarg, passant pel 94,6% dels dels ET+CE de cicle curt, pel 93,3 i 93,1% dels de CSJ de cicle llarg i cicle curt, respectivament i el 90,9% dels CSJ de segon cicle. Els graduats i graduades d'Humanitats mostren el percentatge menor, un 75%.

Observant la figura 68 veiem una major disparitat en el valor mitjà dels coneixements informàtics entre branques d'ensenyament. Humanitats presenta el valor més baix, 1,35. La resta de titulacions ja presenten valors per sobre de l'«aprovat», i són els ET+CE de cicle llarg els que obtenen la puntuació major, 3,4. El segon valor més alt és el dels ET+CE de cicle curt (2,8). De nou els valors més alts corresponen als ensenyaments tècnics.

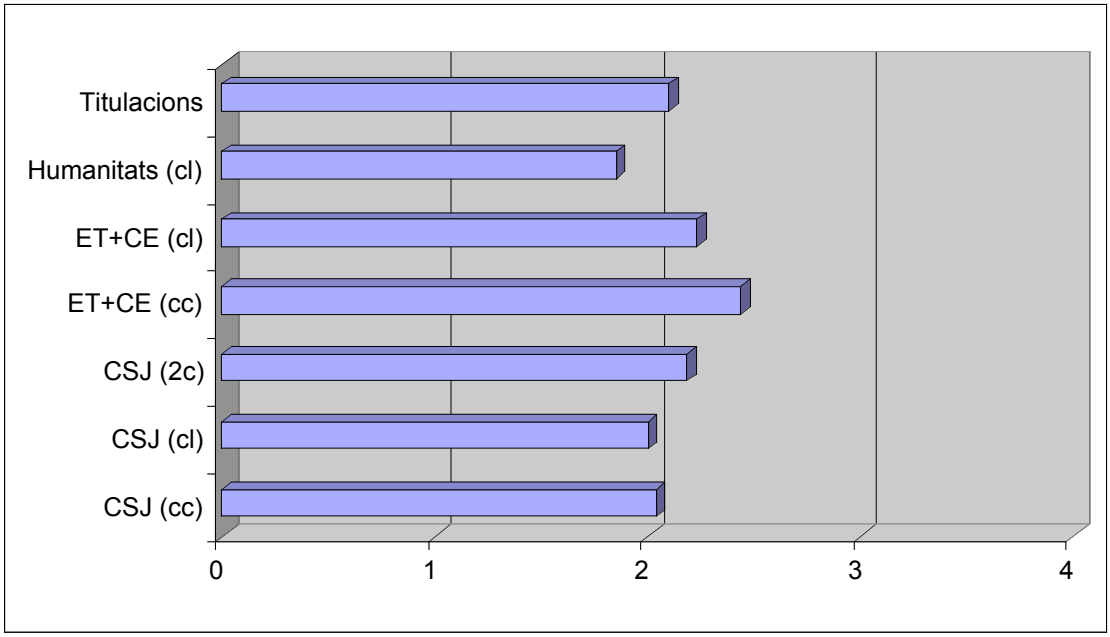
Figura 68. Competències en aplicacions informàtiques, full de càlcul. Per branques d'ensenyament.

De nou els percentatges de titulats i titulades amb algun coneixement de **bases de dades** són molt alts. En CSJ de segon cicle el 100%. En CSJ de cicle curt el 91,1%. En Humanitats el 90%. En CSJ de cicle llarg el 89%. I en ET+CE de cicle llarg i curt el 87,2 i el 86%, respectivament.

A continuació, la figura 69 mostra la mitjana de coneixements en bases de dades. Els valors són bastant homogenis entre titulacions, però més prompte baixos, ja que es mouen al voltant de 2. Amb 1,85, Humanitats presenta el valor més baix, mentre que els ET+CE de cicle curt mostren l'estimació major (2,44). El segon valor major és el dels ET+CE de cicle llarg (2,23). Així, el nivell més alt de coneixements sobre bases de dades tornen a tenir-lo els titulats i titulades dels ensenyaments tècnics.

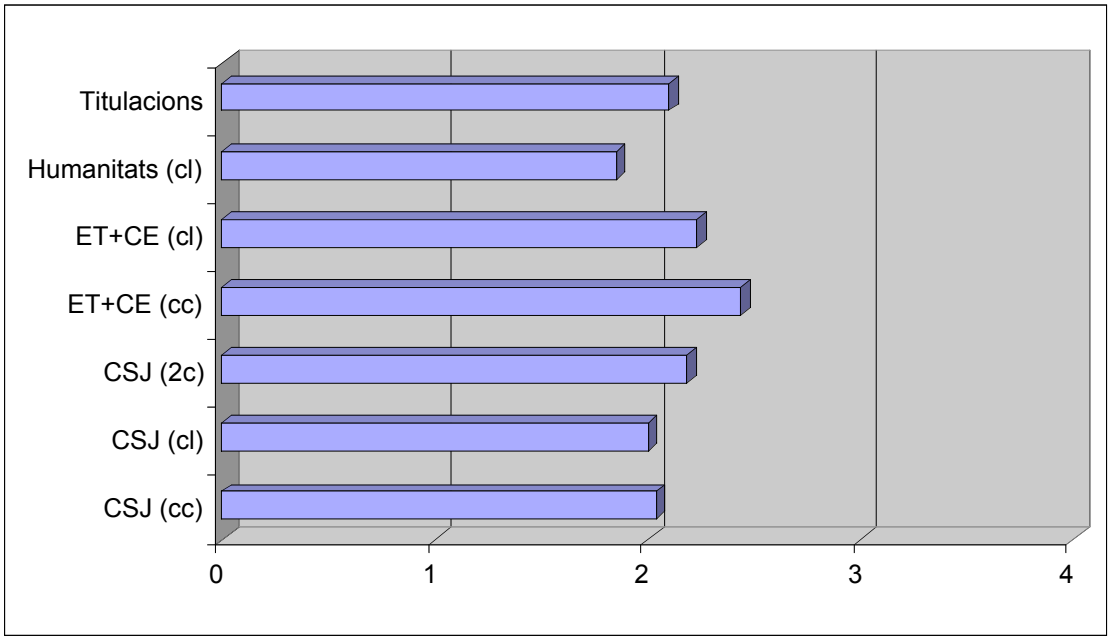
Figura 69. Competències en aplicacions informàtiques, base de dades. Per branques d'ensenyament.

Pel que fa a **Internet**, la gran majoria de titulats tenen algun coneixement. Els valors més alts, del 100%, els trobem a CSJ de segon cicle, ET+CE de cicle curt i a Humanitats. ET+CE de cicle llarg mostra un valor de 98,7%. CSJ de cicle curt presenta un valor de 98,1%. Finalment, CSJ de cicle llarg mostra un percentatge de 96,7%.

Quant a la mitjana de coneixements, no hi ha grans diferències entre les agrupacions de titulacions (figura 70). De nou els ensenyaments tècnics presenten els valors més alts (2,44 el cicle curt i 2,23 el llarg). Per contra, Humanitats es valora amb la puntuació menor, 1,85.

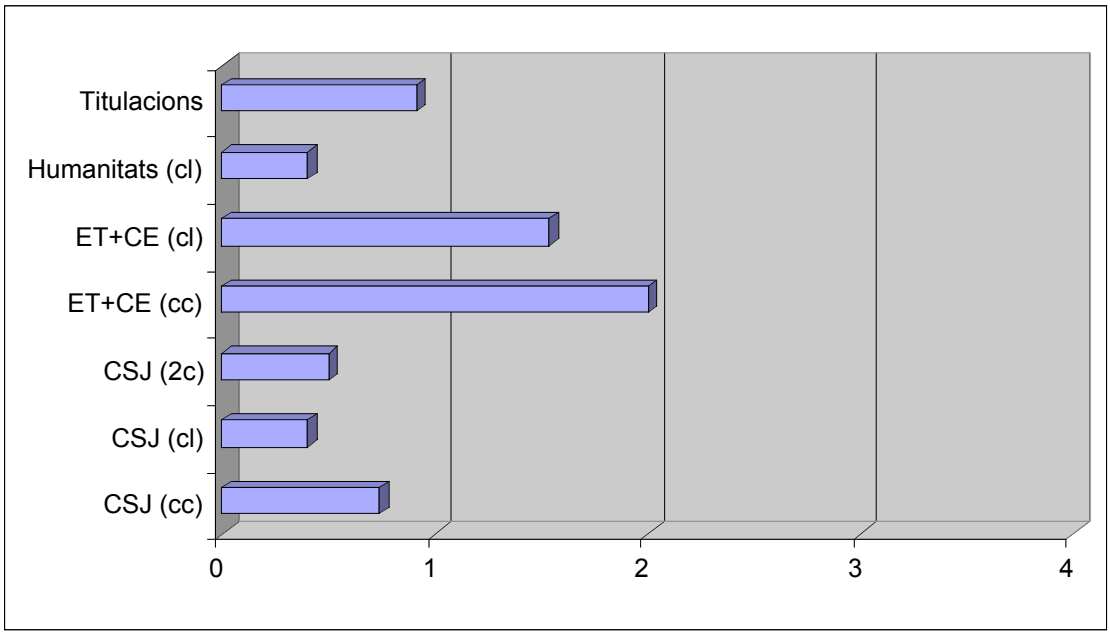
Figura 70. Competències en aplicacions informàtiques, Internet. Per branques d'ensenyament.

Pel que fa als coneixements de **programació**, com que queda fora del que s'anomena ofimàtica i són més propis d'unes poques carreres, té sentit que trobem fortes diferències entre branques d'ensenyament. Els ET+CE de cicle curt i cicle llarg presenten el major percentatge de graduats i graduades amb coneixements de programació, el 80,7 i 71,8%, respectivament. CSJ de cicle curt i CSJ de segon cicle presenten percentatges del 45,8 i 40% cadascun. Finalment, CSJ de cicle llarg i Humanitats mostren els percentatges menors, un 32,2 i 30% cadascun.

La figura 71 exhibeix el nivell mitjà de coneixements. Una vegada més els ET+CE de cicle curt (2) i les de cicle llarg (1,64) presenten els valors majors. La resta de titulacions, amb estimacions menors, no mostren tantes diferències entre si, encara que de nou els titulats i titulades en Humanitats són els que tenen menors coneixements en aquesta variable informàtica.

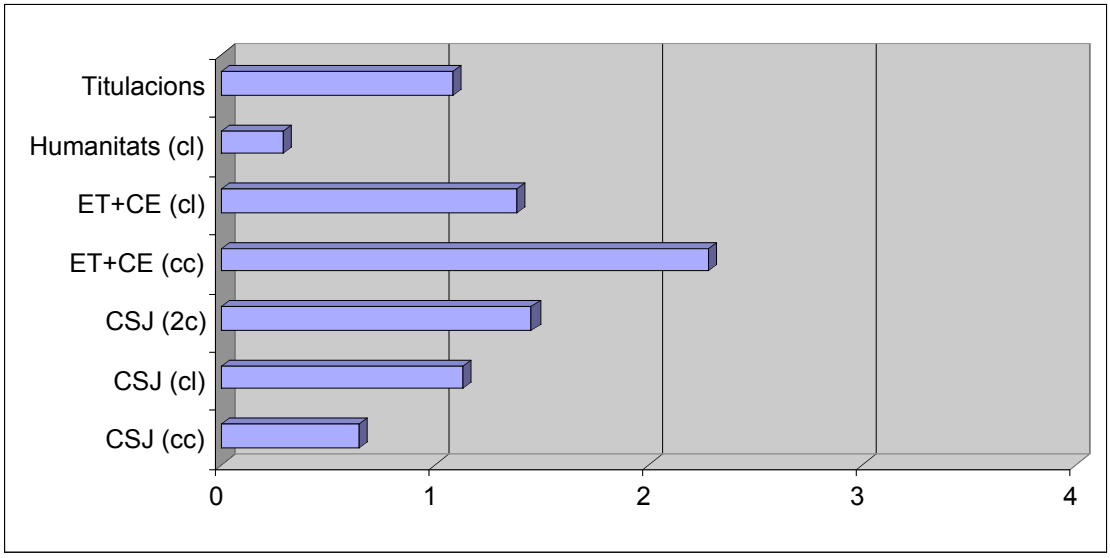
Figura 71. Competències en aplicacions informàtiques, programació. Per branques d'ensenyament.

Finalment, veiem els coneixements en **aplicacions informàtiques especialitzades**. Ací també trobem grans diferències entre branques d'ensenyaments. Ens referim a aquell programari específic que s'utilitza en el desenvolupament professional. Per exemple, programari de traducció en el cas d'estudis d'idiomes, programari de comptabilitat en el cas d'estudis d'economia i empresa o programari de planificació i gestió de sistemes en el cas d'estudis tècnics o enginyeries. Els ET+CE de cicle curt inclouen el major percentatge de titulats i titulades amb aquests coneixements, un 81,5%. Al contrari, els d'Humanitats presenten els percentatges més baixos i amb diferència, un 15,8%. CSJ de segon cicle mostra un valor més elevat, 72,7%. A continuació CSJ de cicle llarg i ET+CE de cicle llarg presenten valors de 58,6 i 56,9%. CSJ de cicle curt mostra un percentatge de 31,5%.

En la figura 72 observem que 1,09 és el valor mitjà per al conjunt de titulats i titulades de l'UJI, un valor baix. El valor més alt el presenten els ET+CE de cicle llarg, un 2,28. De nou, a la cua de coneixements relatius a informàtica, Humanitats, amb un valor de 0,29.

Figura 72. Competències en aplicacions informàtiques, programari especialitzat. Per branques d'ensenyament.

3.4.2.3.4 Competències

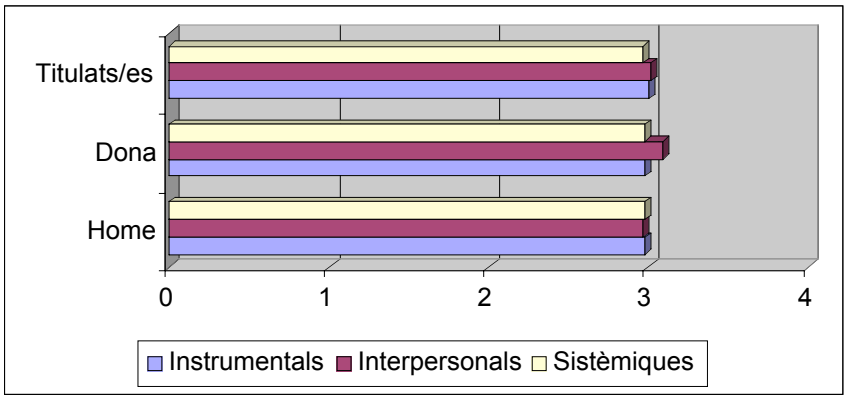
L'adquisició de competències genèriques i específiques que preparen per al correcte acompliment laboral és un dels objectius importants de la formació universitària. En aquest estudi hem seguit el model de competències genèriques del Projecte Tuning. Aquest model consta de tres tipus de competències:

- Instrumentals: tenen una funció de mitjà o ferramenta per a obtenir una determinada finalitat.
- Interpersonals: fan que les persones aconseguisquen una bona interrelació amb els altres.
- Sistèmiques: suposen destreses i habilitats relacionades amb la comprensió de la totalitat d'un conjunt.

En les figures següents comentarem els resultats obtinguts referits a l'adquisició d'aquestes competències per part dels titulats i titulades durant els estudis.

La figura 73 mostra els valors d'aquestes competències per al conjunt de la Universitat Jaume I i diferenciant per sexe. En els dos casos els valors estan molt prop de 3 i a penes hi ha diferències importants entre les tres grups de competències. L'única diferència digna de comentari és que les dones presenten un valor de competències interpersonals lleugerament superior als homes (3,09 sobre 2,96).

Figura 73. Competències. Per sexe.

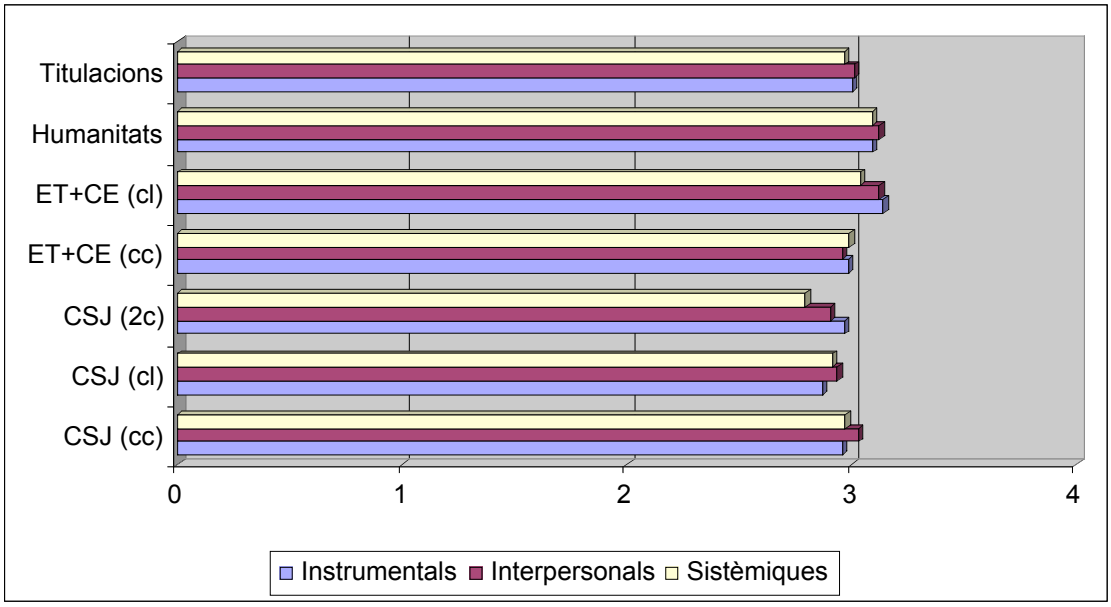

En la següent gràfica (figura 74) apareixen els nivells d'assoliment per part dels graduats/des dels tres tipus de competències comparant branques d'ensenyament. En conjunt, no hi ha diferències massa fortes entre titulacions, i es troben la majoria de valors al voltant de 3.

Els titulats i titulades dels ET+CE de cicle llarg i Humanitats presenten els nivells de competències més elevats. Els ET+CE de cicle llarg presenten els valors de competències instrumentals (3,14) i interpersonals (3,12) més alts. El nivell més alt de competències sistèmiques el mostren Humanitats (3,09).

D'altra banda, les CSJ de segon cicle i les de cicle llarg mostren els valors de competències més baixos. Els titulats i titulades de CSJ de segon cicle presenten els indicadors de competències interpersonals (2,91) i sistèmiques (2,80) més baixos. En el cas de les competències instrumentals, el valor més baix el presenten els graduats i graduades de les CSJ de cicle llarg, un 2,87.

Figura 74. Competències. Per branques d'ensenyament.

3.4.3 VALORACIÓ DELS ESTUDIS

Aquest apartat inclou la resposta a aquelles qüestions amb què els titulats i titulades valoren la formació rebuda durant els estudis. S'inclouen els aspectes i modalitats d'ensenyament transmesos per la Universitat Jaume I i el conjunt del professorat, les característiques dels estudis i el compromís i satisfacció amb la titulació.

3.4.3.1 Aspectes i modalitats d'ensenyament

Els aspectes i modalitats d'ensenyament fan referència a l'estil educatiu de la institució universitària. Les figures següents mostren perfils de resposta diferents, segons els sexe o l'agrupació de titulacions a què es fa referència.

La figura 75 mostra els aspectes i modalitats d'ensenyament representatius del conjunt de la Universitat Jaume I i diferenciant per sexe. Els elements més representatius de l'estiu formatiu de la universitat serien els més valorats i també els menys. La importància de les teories i conceptes és, amb diferència, el tret distintiu de la formació en la Universitat Jaume I, amb una valoració de 3,11 sobre 4 (l'escala va de 0 a 4). Professor com a principal font d'informació (2,45) i l'assistència regular a classe (2,44) completen els valors més alts.

Per l'altre extrem, els aspectes i modalitats menys valorats –la falta d'aquests– també donen indicacions d'aquest estil educatiu de què parlem. La menor puntuació la mostra escriure una tesina, tesi o projecte de final de carrera (1,45). L'adquisició directa d'experiència laboral és el segon aspecte menys valorat (1,64), mentre que l'avaluació regular del procés acadèmic ocupa el tercer lloc per la cua amb una puntuació d'1,69.

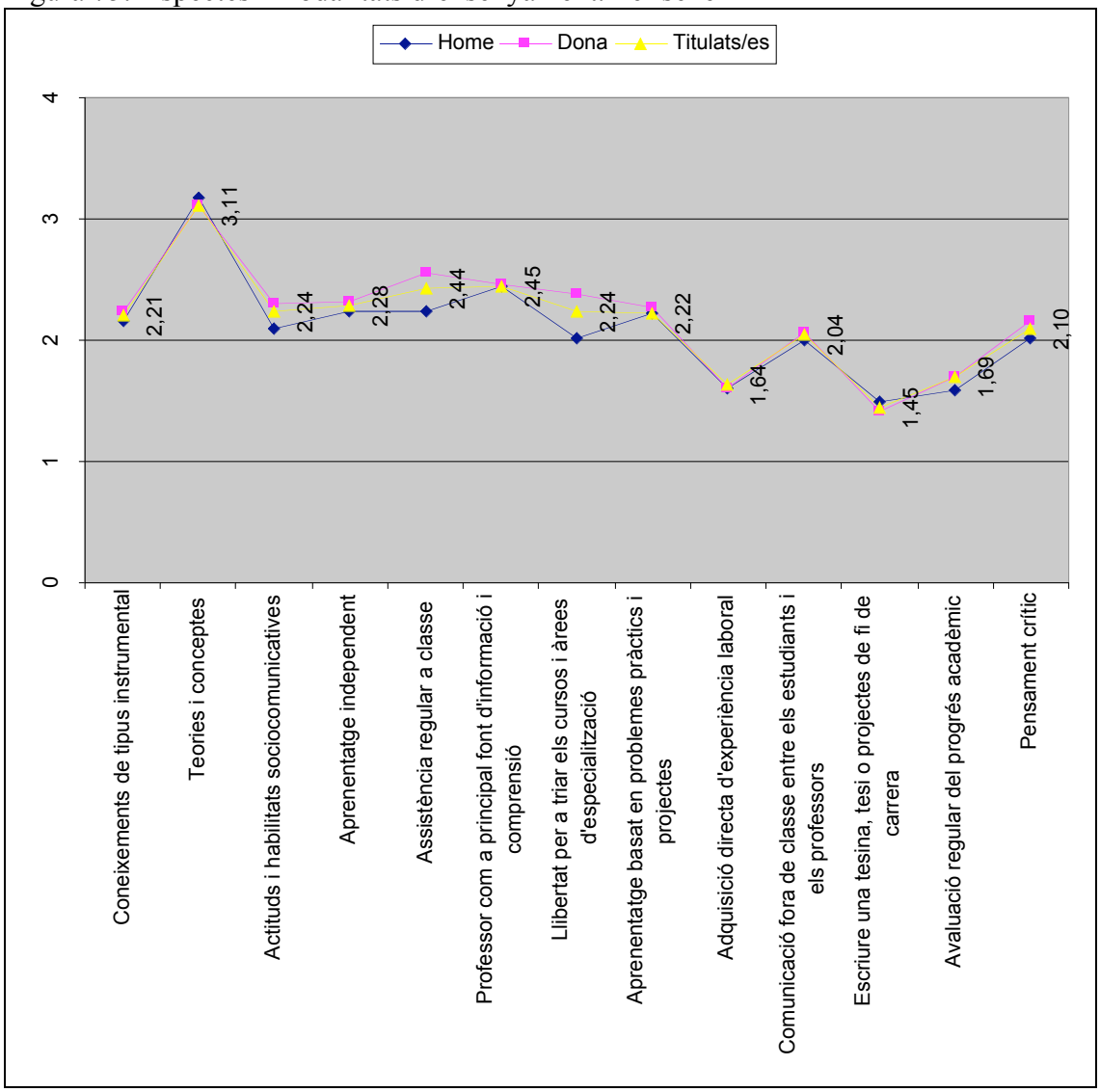
La figura 76 mostra els aspectes i modalitats d'ensenyament per branques d'ensenyament. El perfil global de la Universitat Jaume I queda desdibuixat davant la varietat entre agrupacions de titulacions que observem en aquesta gràfica. Per tal de fer uns comentaris clars i sense deixar-nos informació rellevant, insistirem en les diferències més evidents entre titulacions en aquelles modalitats d'estudi en què es troben.

Quant als **coneixements instrumentals**, no hi ha massa diferències entre titulacions. Hi veiem valors són entre 2 (ET+CE de cicle curt) i 2,5 (ET+CE de cicle llarg).

En referència a la importància de les **teories i conceptes**, trobem valors no massa dispersos, entre 2,87 (Humanitats) i 3,35 (ET+CE de cicle llarg).

En el cas de les **actituds i habilitats sociocomunicatives** hi trobem una gran diferència entre branques d'ensenyament. Amb els valors més baixos trobem els ET+CE de cicle llarg (1,64) i les de cicle curt (1,88). Els valors més alts corresponen a Humanitats (2,8) i les CSJ de segon cicle (2,73). Les CSJ de cicle curt (2,31) i llarg (2,44) queden amb valors propers a la mitjana.

Figura 75. Aspectes i modalitats d'ensenyament. Per sexe

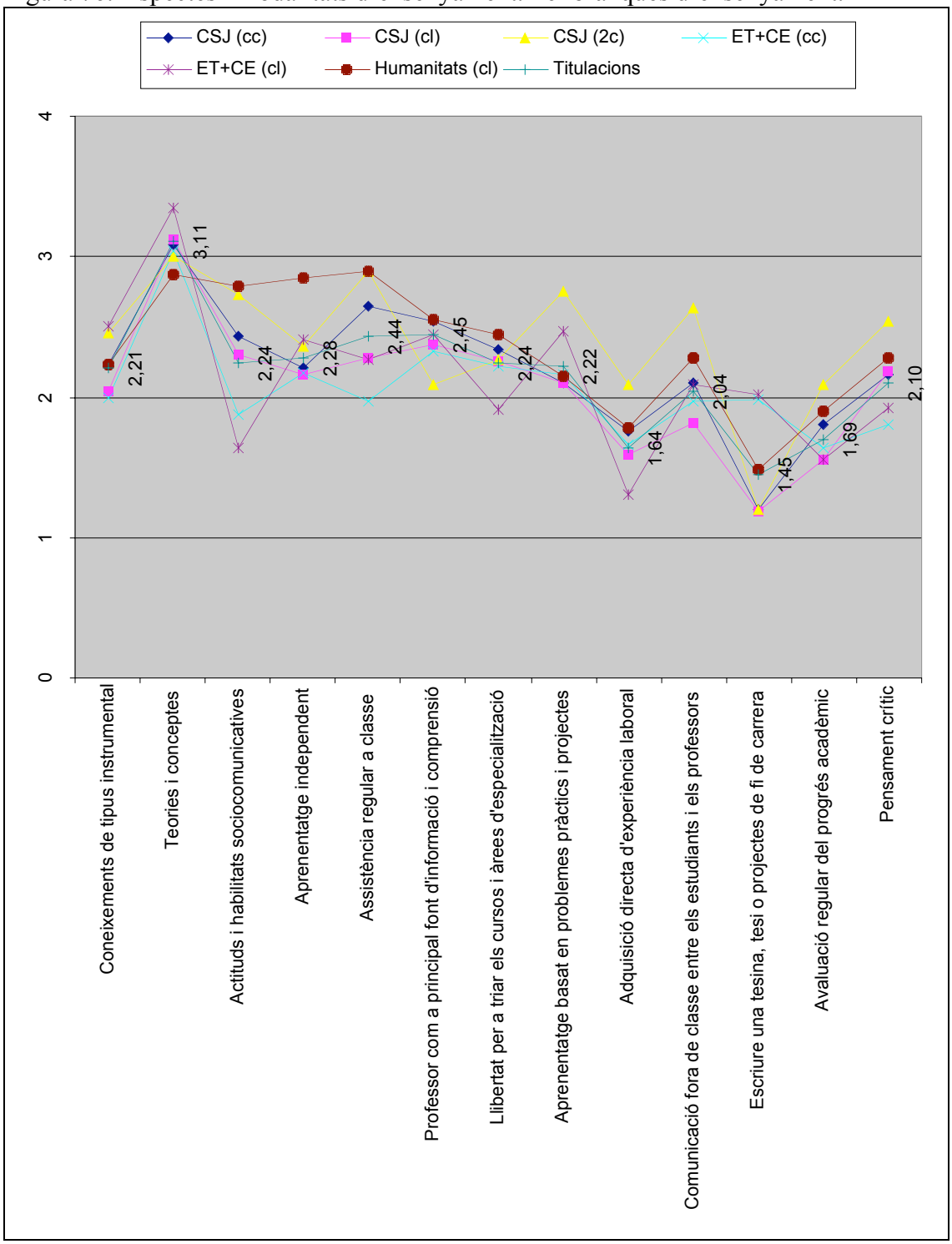
En el cas de l'**aprenentatge independent**, Humanitats, amb un 2,85, destaquen per damunt de la resta d'agrupacions de titulacions, que queden al voltant de la mitjana.

L'**assistència regular a classe** és valorada de manera diferent per les diferents branques d'ensenyament. Els titulats i titulades dels ET+CE de cicle curt són els que perceben aquest aspecte menys important en l'estil educatiu dels seus estudis, amb un 1,97 sobre 4. En l'altre extrem, les CSJ de segon cicle i Humanitats perceben l'assistència a classe amb major importància, totes dues amb un 2,9.

Pel que fa a ternir el **professor com a principal font d'informació i comprensió**, no hi ha massa diferències entre les branques d'ensenyament. Les CSJ de segon cicle presenten la puntuació més baixa (2,1) mentre que les CSJ de cicle curt (2,55) i Humanitats (2,54) perceben en major mesura aquest fet.

Amb la **llibertat per a triar els cursos i àrees d'especialització** tampoc trobem grans diferències entre titulacions. La majoria de branques d'ensenyament s'agrupen al voltant de la mitjana, i és el valor més alt el d'Humanitats (2,45). En canvi, els ET+CE de cicle curt s'aparten un poc del conjunt, amb el valor mínim d'1,91.

Figura 76. Aspectes i modalitats d'ensenyament. Per branques d'ensenyament.

La valoració de l'**aprenentatge basat en problemes pràctics i projectes** presenta un cert nivell de dispersió. La majoria d'agrupacions de titulacions es troben en valors propers a la mitjana, amb un mínim de 2,1 per a les CSJ de cicle llarg. En canvi, hi ha dos valors que s'aparten de la mitjana per la part superior del gràfic. Aquest és el cas dels ET+CE de cicle llarg (2,47) i les CSJ de segon cicle (2,75).

La valoració dels titulats i titulades sobre la importància de l'**adquisició directa d'experiència laboral** presenta diferències en funció de l'agrupació de titulacions. El

valor més baix (1,31) el presenten els ET+CE de cicle llarg i el més alt (2,1) les CSJ de segon cicle. La resta de branques d'ensenyament puntuen la importància d'aquest aspecte amb valors al voltant de la mitjana.

Quant a la **comunicació fora de classe entre els estudiants i els professors** també observem diferències entre les branques d'ensenyament. El valor que més s'allunya de la mitjana, i per sobre, és en les CSJ de segon cicle (2,64). Els titulats i titulades d'Humanitats valoren aquest aspecte un poc per damunt de la mitjana (2,28). L'agrupació de titulacions que hi dóna menys importància són les CSJ de cicle llarg, amb 1,82. La resta de titulacions presenten valors al voltant de la mitjana.

Els ET+CE, tant de cicle llarg (2,01) com de cicle curt (1,98), consideren que en les seues titulacions és on es dona major importància a **escriure una tesina, tesi o projectes de fi de carrera**. Just en el cas contrari estan el conjunt de les CSJ, segon cicle i cicle curt ho valoren amb un 1,2 i cicle llarg amb un 1,18. En Humanitats es situen pràcticament en el valor mitjà (1,49).

Les titulacions que perceben amb menor importància l'**avaluació regular del progrés acadèmic** com aspecte característic dels seus estudis són les CSL de cicle llarg (1,56) i els ET+CE cicle llarg (1,55), encara que ací no hi trobem una dispersió massa destacable entre titulacions. Amb valors superiors de la mitjana trobem Humanitats (1,90) i les CSJ segon cicle (2,1).

Finalment, podem observar una dispersió bastant important en referència al **pensament crític**. Els titulats i titulades de CSJ de segon cicle el valoren com aspecte rellevant de l'estil formatiu dels estudis per sobre de la resta de titulacions, amb 2,55. Contràriament, els ET+CE presenten les puntuacions menors, 1,81 les de cicle curt i 1,92 els de cicle llarg. La resta de branques d'ensenyament presenten valors lleugerament per sobre de la mitjana.

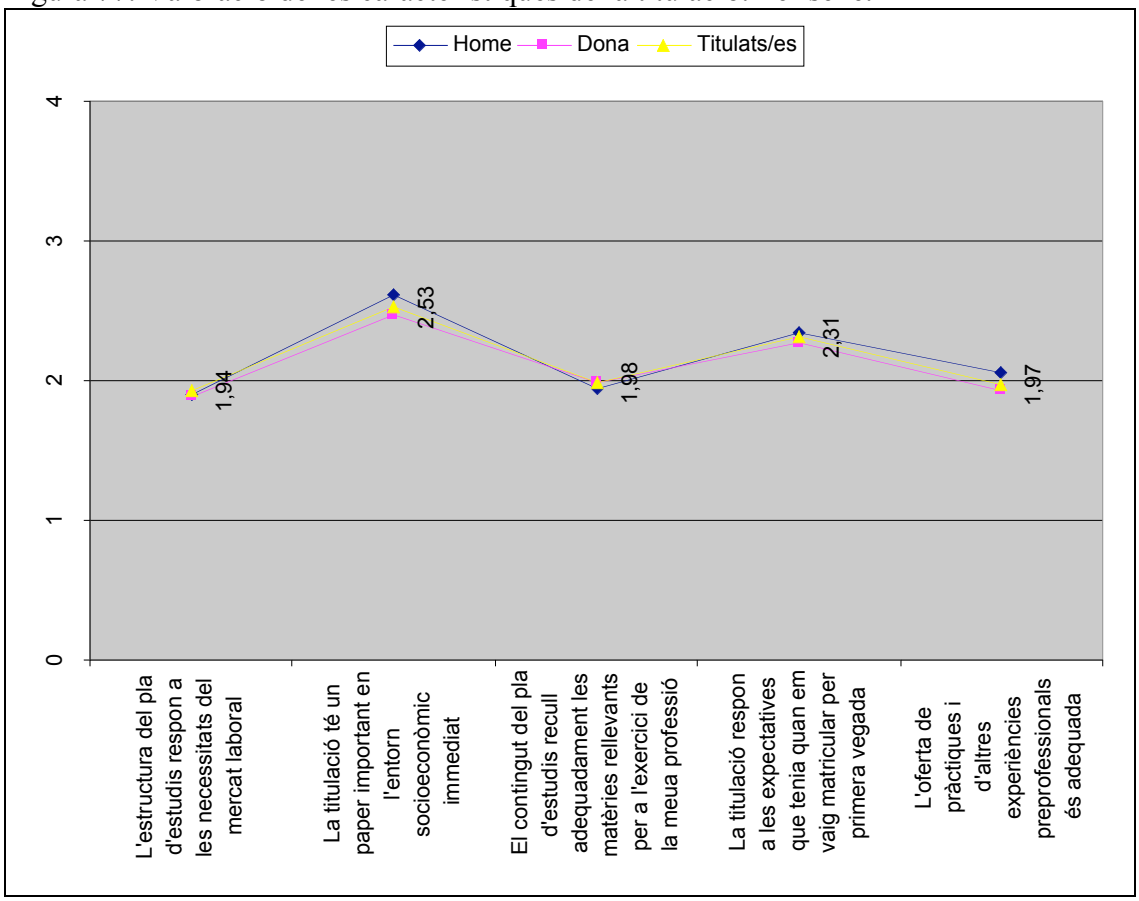
3.4.3.2 Característiques de la titulació

Sota la denominació de característiques de la titulació hem incorporat una sèrie de preguntes sobre els plans d'estudis de les titulacions, les seues característiques i adequacions a la realitat econòmica de Castelló i el seu entorn immediat. Els resultats els mostrem en les figura 77 i 78.

En la primera gràfica (figura 77) veiem la valoració global dels titulats i titulades de la Universitat Jaume I i la comparació entre sexe. Les valoracions dels titulats i titulades no són massa positives. Els graduats i graduades consideren que la titulació que han estudiat té un paper important en l'entorn socioeconòmic immediat i li adjudiquen un valor de 2,53 (en una escala de 0 a 4). També valoren moderadament que els estudis han respost a les expectatives que tenien quan es van matricular (2,31). En canvi, la resta de característiques estudiades obtenen valors inferiors a 2: el contingut del pla d'estudis recull adequadament les matèries rellevants per a l'exercici de la meua professió (1,98); l'oferta de pràctiques i d'altres experiències preprofessionals és adequada (1,97) i l'estructura del pla d'estudis respon a les necessitats del mercat laboral (1,94).

Entre homes i dones a penes hi ha diferències, amb l'única qüestió destacable que els homes «aproven» l'oferta de pràctiques i activitats preprofessionals, amb un 2,06.

Figura 77. Valoració de les característiques de la titulació. Per sexe.

En el cas de la comparació entre branques d'ensenyament (figura 78), ací no hi veiem els perfils per titulacions tan marcats com en les figures anteriors (Aspectes i modalitats d'ensenyament).

Quant a l'**adequació del pla d'estudis a les necessitats del mercat laboral**, les CSJ de segon cicle hi donen el valor més alt (2,37), mentre que Humanitats ho puntua amb el més baix (1,68). CSJ de cicle curt mostra uns valors un poc per damunt de la mitjana (2,13), mentre que la resta de titulacions obté puntuacions lleugerament per sota.

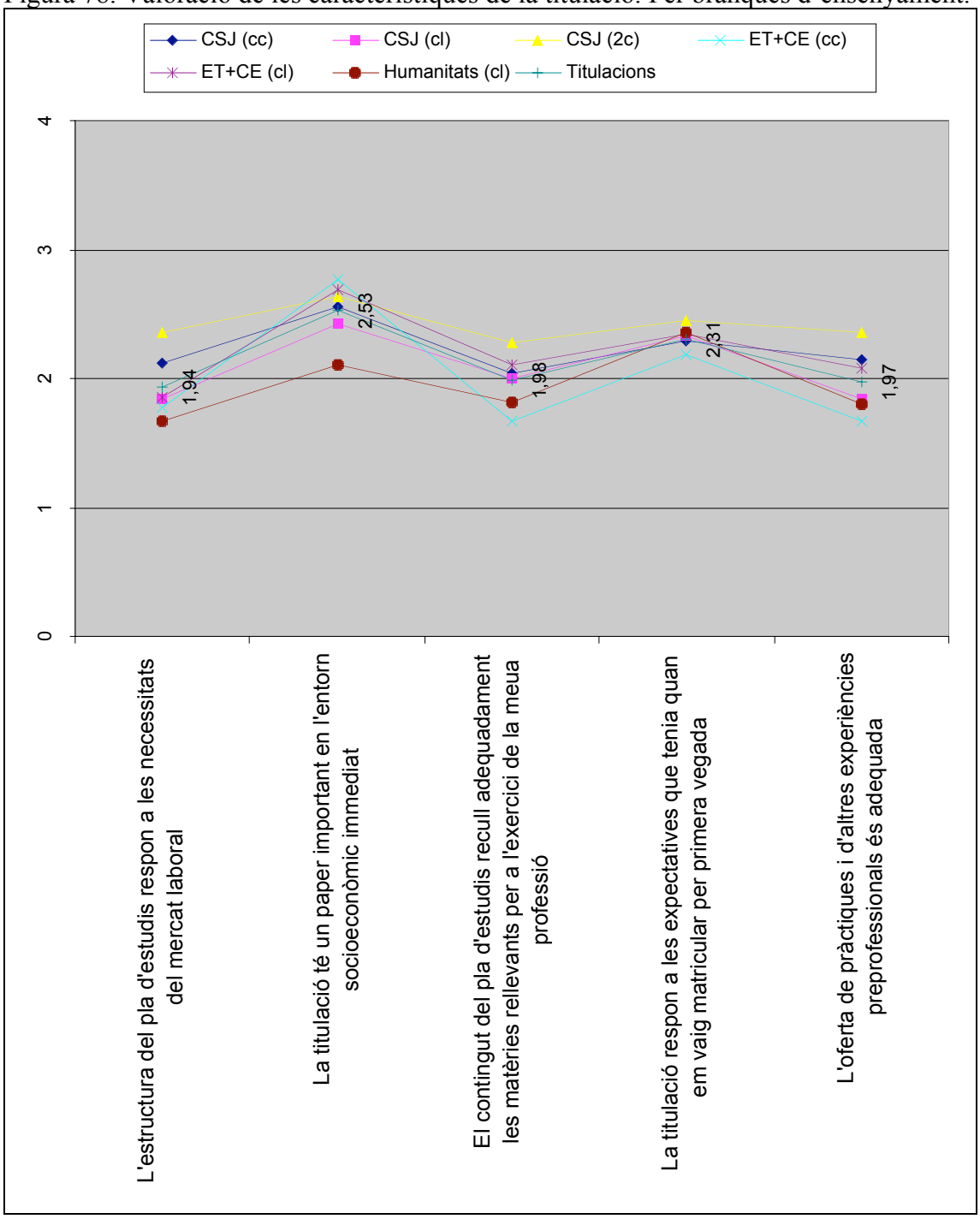
Els ET+CE són les agrupacions de titulacions que amb major mesura creuen que **la titulació que han cursat té un paper important en l'entorn socioeconòmic immediat**, mostrant un valor de 2,77 el cicle curt i 2,69 el cicle llarg. Els titulats i titulades d'Humanitats són els qui valoren pitjor aquesta característica, i es distancien de la resta de branques d'ensenyaments, amb un 2,1

Els titulats i titulades que es mostren més en desacord amb l'afirmació que «**el contingut del pla d'estudis recull adequadament les matèries rellevants per a l'exercici de la meua professió»** són els dels ET+CE de cicle curt (1,67). També mostren una puntuació per davall de la mitjana els d'Humanitats (1,82). Les CSJ de segon cicle hi donen la puntuació més alta, amb 2,27 sobre 4. La resta de titulacions queden al voltant de la mitjana.

Sobre si **la titulació respon a les expectatives que tenia el graduat/ada en matricular-se per primera vegada**, les respostes de les diferents branques

d'ensenyament mostren la menor dispersió d'aquest apartat de característiques dels estudis, a més de situar-se per sobre de 2. Els ET+CE de cicle curt presenten un 2,19, el valor més baix. Per l'altra banda, amb un 2,46, les CSJ de segon cicle hi mostren la major puntuació. La resta de agrupacions es troben molt prop de la mitjana.

Figura 78. Valoració de les característiques de la titulació. Per branques d'ensenyament.

Finalment, de nou trobem una gran diferència entre branques d'ensenyament a l'hora de valorar fins a quin punt l'**oferta de pràctiques i d'altres experiències preprofessionals és adequada** en els estudis cursats. El valor més baix el presenten els ET+CE de cicle curt (1,67). Trobem també amb valors baixos Humanitats (1,8) i les CSJ de cicle llarg (1,85). Un poc per sobre de la mitjana es situen els ET+CE de cicle

llarg i les CSJ de cicle curt (2,15). Finalment, aquells titulats i titulades que valoren més positivament aquest aspecte dels seus estudis són els de CSJ de segon cicle.

Com a síntesi, els ET+CE de cicle curt i Humanitats «suspenen» les mateixes tres característiques (adequació del pla d'estudis al mercat laboral, reflex en el pla d'estudis dels continguts rellevants per a l'exercici professional i oferta adequada de pràctiques), mentre que les CSJ de cicle curt i segons cicle valoren millor que la resta les característiques de la titulació vinculades al pla d'estudis.

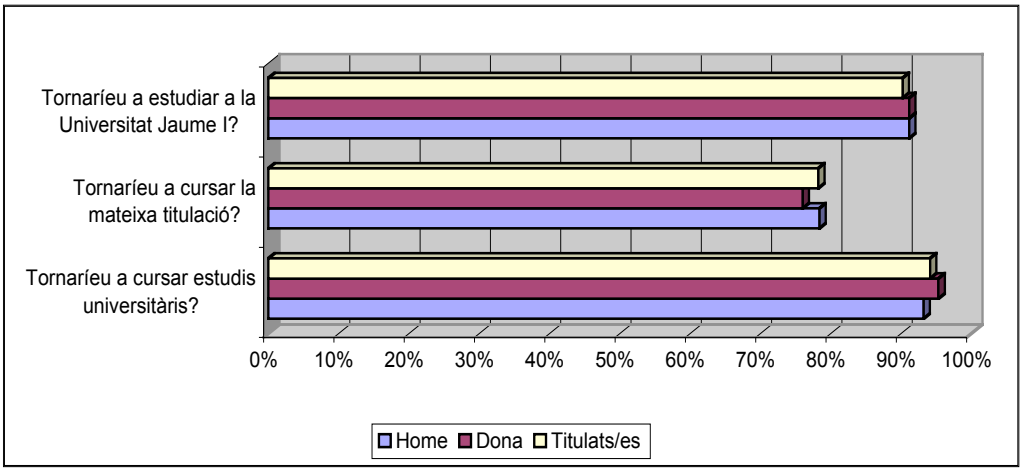
3.4.3.3 Satisfacció

Dins d'aquest apartat veurem dues possibles maneres d'avaluar el grau de satisfacció del titulat o titulada amb la seua experiència universitària.

Demanar als graduats i graduades universitàries si tornarien a estudiar la mateixa carrera que ja van cursar o en la mateixa universitat es pot entendre tant com una mesura de satisfacció com de compromís amb els estudis i amb la institució universitària.

Respecte al total de la Universitat Jaume I, el 94,13% dels graduats i graduades tornarien a cursar estudis universitaris (figura 79). Als que responen així, afirmativament, se'ls fan dues preguntes més. El 90,24% dels titulats i titulades tornarien a triar la nostra institució per cursar estudis superiors i un 78,22% triarien la mateixa titulació.

Figura 79. Tornaríeu a... Per sexe.

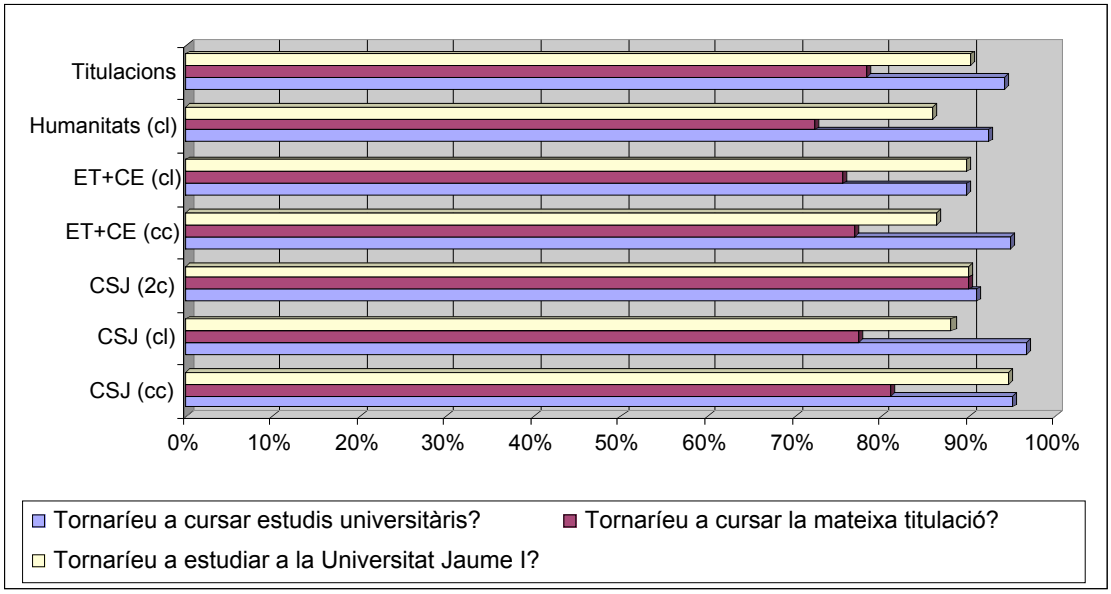
Fixant-nos en el sexe dels graduats i graduades, un percentatge lleugerament major de dones que d'homes tornarien a cursar estudis universitaris (95,32 contra 93,21). En canvi, els homes triarien de nou la mateixa titulació, un 78,38, amb una major freqüència que les dones (76,02).

En la figura 80 veiem aquestes dades referides a branques d'ensenyament. Els titulats i titulades que amb major proporció tornarien a estudiar a la universitat són els de CSJ de cicle llarg (96,52). Per contra els ET+CE de cicle llarg presenten el percentatge menor, un 89,74%, encara que no deixa de ser un valor elevat.

Les CSJ de cicle curt presenten el major percentatge de titulats i titulades que tornarien a triar la Universitat Jaume I, el 94,52%. En la situació contraria estan els titulats i titulades d'Humanitats, un 85,71 quals ho preferirien.

El 90% dels graduats i graduades de CSJ de segon cicle tornarien a triar els estudis elegits, si es trobaren de nou en aquesta situació. En el cas contrari es troben els d'Humanitats, on un 72,22% d'ells tornaria a triar les seues carreres.

Figura 80. Tornaríeu a...? Per branques d'ensenyament.

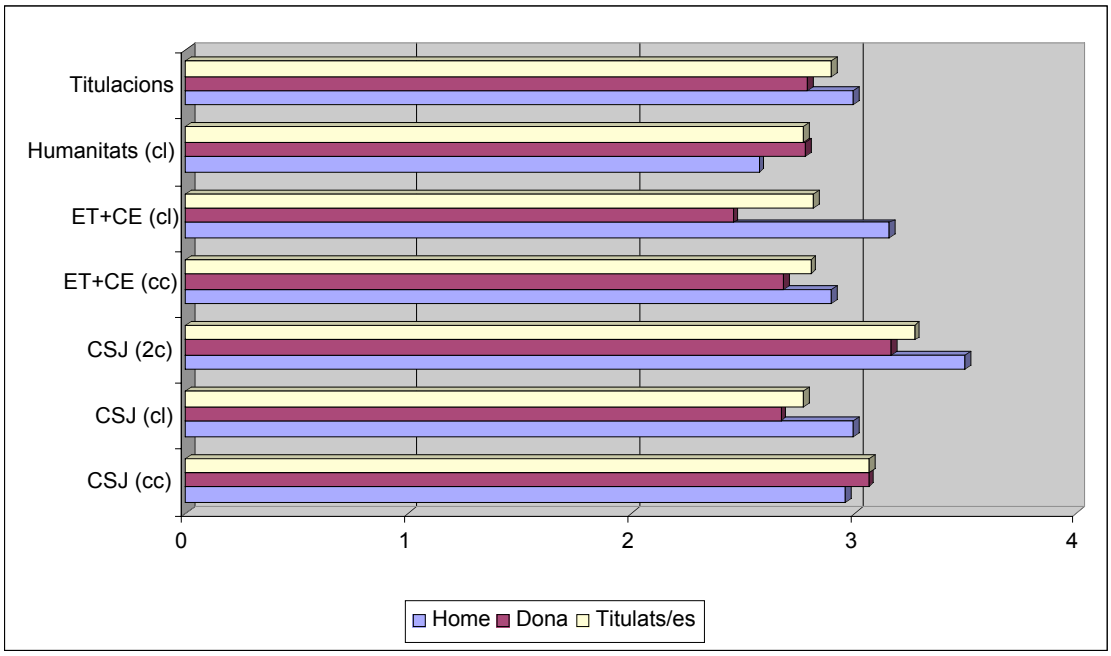
La satisfacció dels graduats i graduades universitaris com a indicador global de l'èxit del procés formatiu és un senyal àmpliament utilitzat. En aquesta enquesta no hem volgut mostrar un únic valor global de satisfacció –que també incloem– i hem descompost aquest en valoracions de satisfacció sobre aspectes un poc més concrets, d'interès evident. Així, hem valorat la satisfacció amb el èxits acadèmics, amb el procés d'ensenyament-aprenentatge, amb els coneixements teoricopràctics adquirits i amb les pràctiques en empreses.

Les següents taules mostren la satisfacció de cadascun d'aquests conceptes referits al conjunt de graduats i graduades, al sexe i a les diferents branques d'ensenyament.

El conjunt de titulats i titulades de la Universitat Jaume I concedeix un 2,9 (en una escala de 0 a 4) a la satisfacció amb els èxits acadèmics aconseguits en els estudis (figura 81). Açò és un valor moderadament alt. Els homes indiquen una satisfacció major (3) que les dones (2,79).

Els titulats i titulades de les CSJ de segon cicle mostren el major nivell de satisfacció per agrupacions de titulacions (3,27). Per contra, les CSJ cicle llarg i Humanitats, amb un 2,78, són les branques d'ensenyament menys satisfetes amb els seus èxits acadèmics.

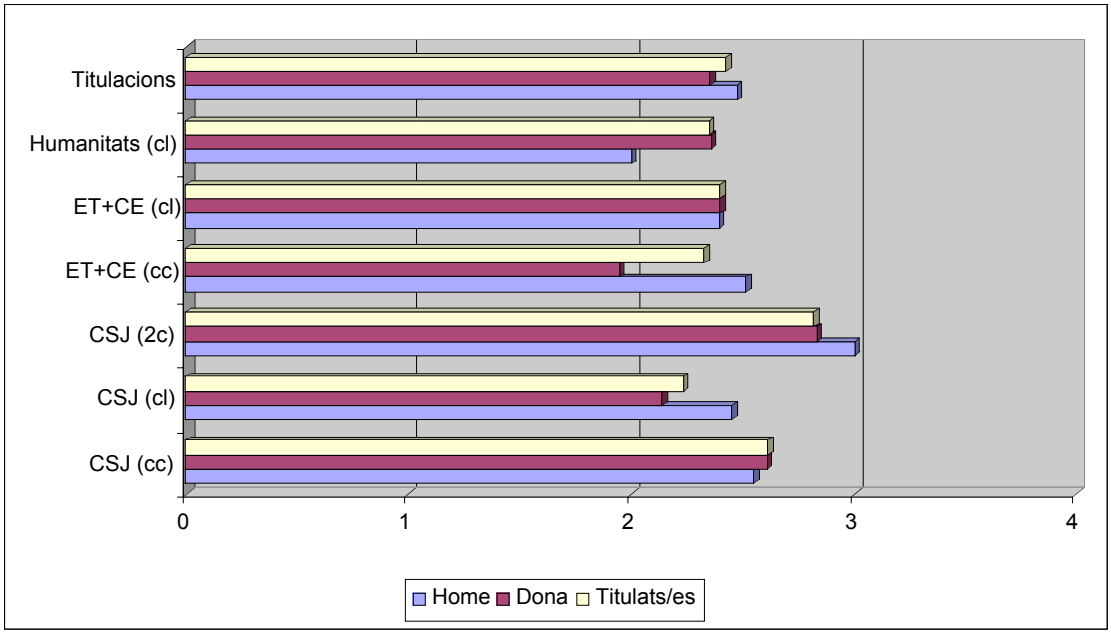
Figura 81. Satisfacció amb els èxits acadèmics. Per sexe i branques d'ensenyament.

El conjunt de la universitat valora la satisfacció amb al procés d'ensenyament-aprenentatge amb un 2,43 (figura 82). Ens movem per valors mitjans, per sobre del 2, que és justament la mitjana. De nou són els homes, amb un 2,48, els que presenten una satisfacció lleugerament superior al sexe contrari (2,35).

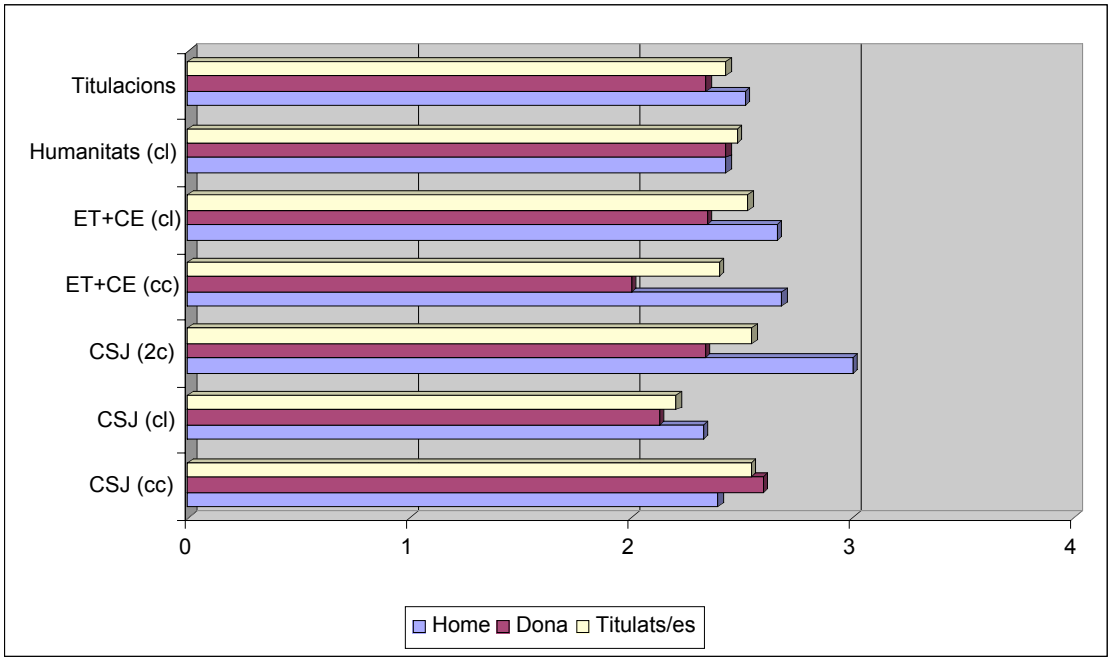
Per branques d'ensenyament, de nou les CSJ de segon cicle acullen els titulats i titulades més satisfets (2,82). En l'altre extrem també apareixen els graduats i graduades de CSJ de cicle llarg, que valoren la seua satisfacció amb el procés d'ensenyament-aprenentatge amb 2,23.

Figura 82. Satisfacció amb el procés d'ensenyament-aprenentatge desenvolupat a l'UJI. Per sexe i branques d'ensenyament.

La satisfacció dels titulats i titulades de la Universitat Jaume I amb els coneixements teoricopràctics adquirits es mostra en la figura 83, i tenen un valor de 2,43. De nou una puntuació per sobre del 2 però sense alçar-se massa sobre la mitjana. També, un altra vegada, els homes estan més satisfets (2,51) que les dones (2,34).

Figura 83. Satisfacció amb els coneixements teoricopràctics adquirits durant els estudis. Per sexe i branques d'ensenyament.

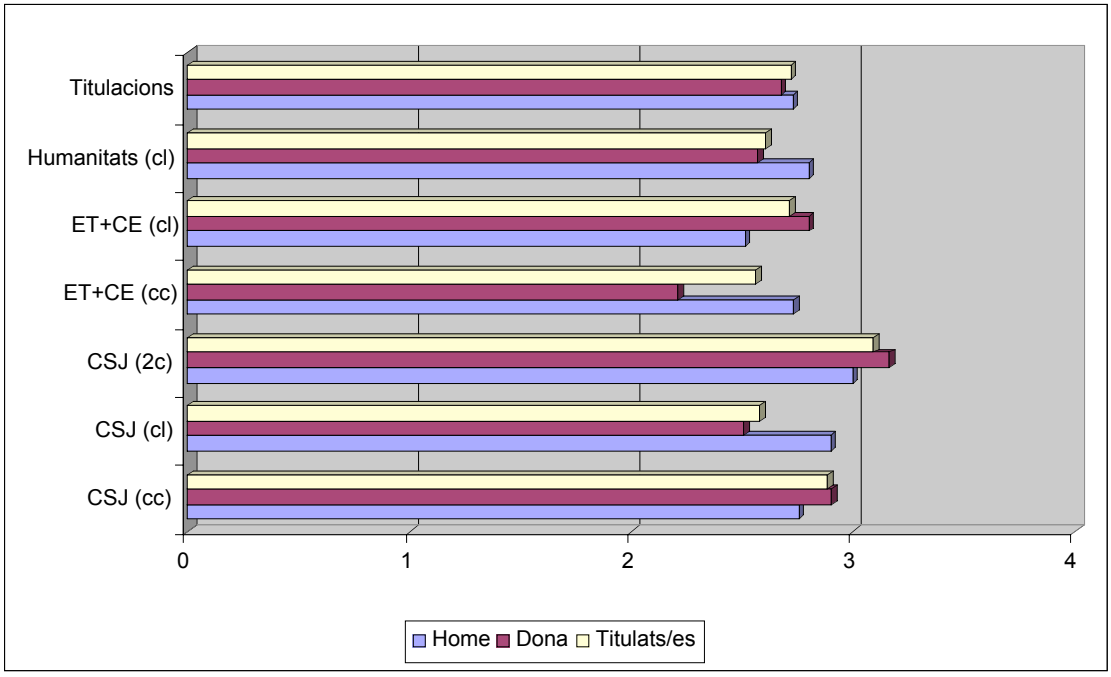

Passant a les diferències per titulacions, veiem que una altra vegada els graduats i graduades de CSJ de segon cicle són els més satisfets (2,55). També es reprodueix el patró quant als menys satisfets, els titulats i titulades de CSJ de cicle llarg puntuen un 2,2.

Amb un 2,72 valoren els titulats i titulades de la Universitat Jaume I la satisfacció amb les pràctiques en empreses, un valor mitjà-alt (figura 84). Els homes puntuen lleugerament per damunt de les dones (un 2,73 contra un 2,68).

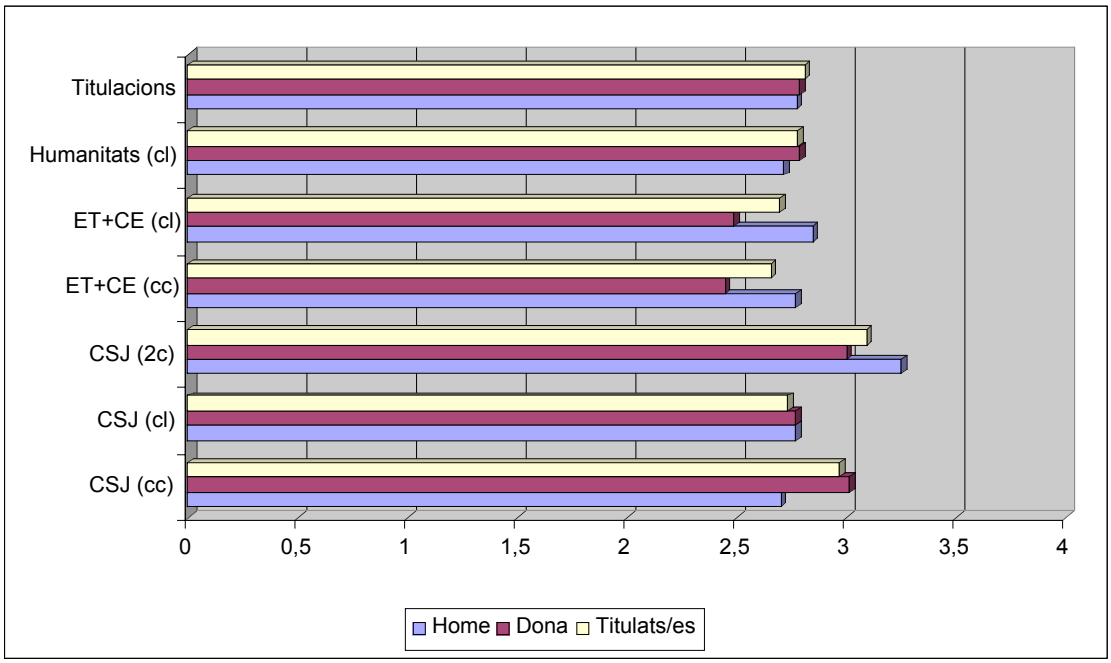
Quant a les diferències per branques d'ensenyament, una altra vegada les CSJ de segon cicle mostren la puntuació major (3,1), mentre que són els ET+CE de cicle curt els que hi donen la puntuació menor (2,56).

Figura 84. Satisfacció amb les pràctiques en empreses. Per sexe i branques d'ensenyament.

Finalment, demanàvem també als recent titulats i titulades que ens indicaren el seu nivell de satisfacció general amb la titulació cursada (figura 85). La valoració del conjunt de titulats i titulades de la Universitat Jaume I és de 2,81, el que podem considerar una puntuació mitjana-alta. Per sexe, les dones obtenen un 2,78, un valor lleugerament superior al 2,77 dels homes.

Figura 85. Satisfacció general amb la titulació cursada. Per sexe i branques d'ensenyament.

Quant a les diferències per branques d'ensenyament, de nou les CSJ de segon cicle són les més satisfetes, amb un 3,1. D'altra banda, amb una puntuació de 2,66, els dels ET+CE de cicle curt són els menys satisfets.

Intentant sintetitzar un poc aquest apartat de satisfacció amb diferents aspectes dels estudis a la Universitat Jaume I, podríem dir que els graduats i graduades de CSJ de segon cicle són els més satisfets. En canvi, els titulats i titulades dels ET+CE de cicle curt mostren els valors de satisfacció més baixos, encara que en cap cas «suspenen» a la universitat (valors menors de 2).

3.4.3.4 Valoració dels serveis de la Universitat Jaume I

Des de l'Àrea d'Inserció Professional de l'OCIE es consideren una sèrie de serveis a estudiants de la Universitat Jaume I com serveis de millora de l'ocupabilitat (Taula 4). Açò vol dir que l'ús i la participació dels alumnes en aquest conjunt de serveis contribueixen a la millora de les seues competències professionals.

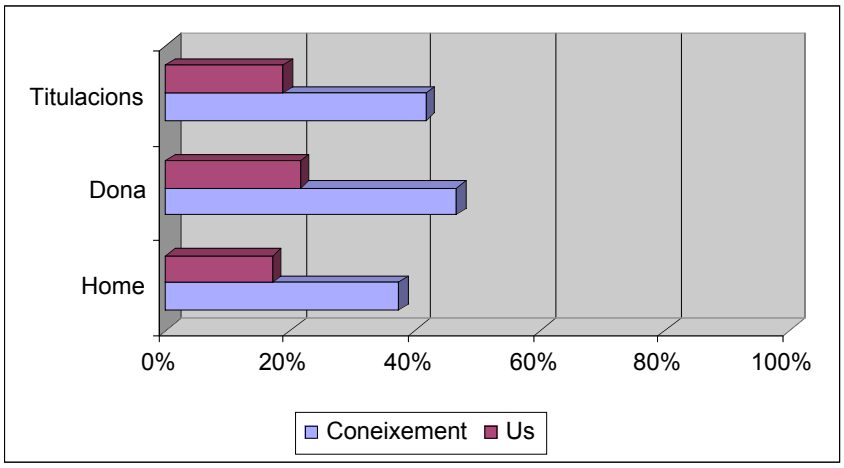
Taula 4. Serveis de millora d'ocupabilitat de la Universitat Jaume I.

- Oficina de Cooperació Internacional i Educativa (OCIE)
- Oficina de Cooperació en Investigació i Desenvolupament Tecnològic (OCIT)
- Fòrum Jovellanos de Foment Empresarial
- Oficina de Cooperació al Desenvolupament i la Solidaritat (OCDS)
  - Racó de la Solidaritat
- Centre d'Estudis de Postgrau i Formació Continuada (CEPFC)
- Càtedra d'Innovació i Creativitat (INCREA)
- Unitat de Suport Educatiu (USE)
  - Punt d'Informació i Assessorament de Centre (PIAC, actual INFOCAMPUS)
- Servei d'Activitats Socioculturals (SASC)
- Servei de Llengües i Terminologia (SLT)
  - Centre d'Autoaprenentatge de Llengües (CAL)

En la següent gràfica (figura 86), podem veure el percentatge d'aquests serveis que els titulats i titulades coneixen i van usar durant els seus estudis en la Universitat Jaume I. Mostrem les dades globals i per sexe. En conjunt, el coneixement dels serveis sempre és major que l'ús. El 41,72% dels serveis de millora de l'ocupabilitat són coneguts pels nostres titulats i titulades, que en canvi només han fet ús del 18,82% d'aquests. Hi ha uns nivells de coneixement dels serveis als estudiants baixos (en cap cas arriben al 50%) la qual cosa comporta uns nivells d'ús encara menors.

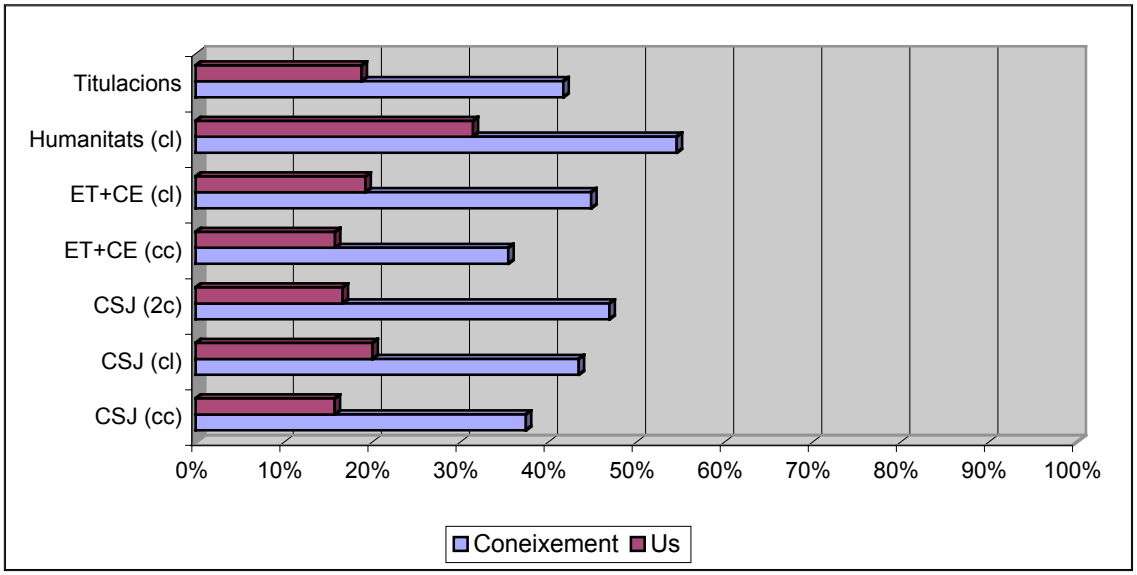
Per sexe, les dones coneixen més serveis (46,65% enfront del 37,47%) i fan un ús també major (21,54% enfront del 17,18%) que els homes.

Figura 86. Coneixement i ús dels serveis de millora de d'ocupabilitat. Per sexe.

La figura 87 ens mostra el coneixement i l'ús dels serveis per branques d'ensenyament. Els majors nivells de coneixement es relacionen també amb els majors nivells d'ús. Aquest és el cas d'Humanitats, 54,58% de coneixement i 31,46% d'ús. El menor nivell de coneixement i d'ús pertoca als ET+CE de cicle curt (35,49 i 15,80).

Figura 87. Coneixement i ús dels serveis de millora d'ocupabilitat. Per branques d'ensenyament.

En la següent figura (figura 88) mostrem el nivell de satisfacció amb el servei d'aquells titulats i titulades que n'han fet ús. Mostrem tant les dades globals com per sexe i per agrupacions de titulacions.

En conjunt, la satisfacció dels graduats i graduades de la universitat amb els serveis de millora de l'ocupació es mitjana-alta, amb un 2,80 (escala de 0 a 4). Les dones estan lleugerament més satisfetes que els homes (2,83 enfront de 2,75).

Les CSJ de segon cicle, amb un 3 i les de cicle curt, amb un 2,94, són les branques d'ensenyament més satisfetes. En canvi, les CSJ de cicle llarg són les menys satisfetes, amb una puntuació de 2,67.

Figura 88. Satisfacció amb els serveis. Per branques d'ensenyament i sexe.

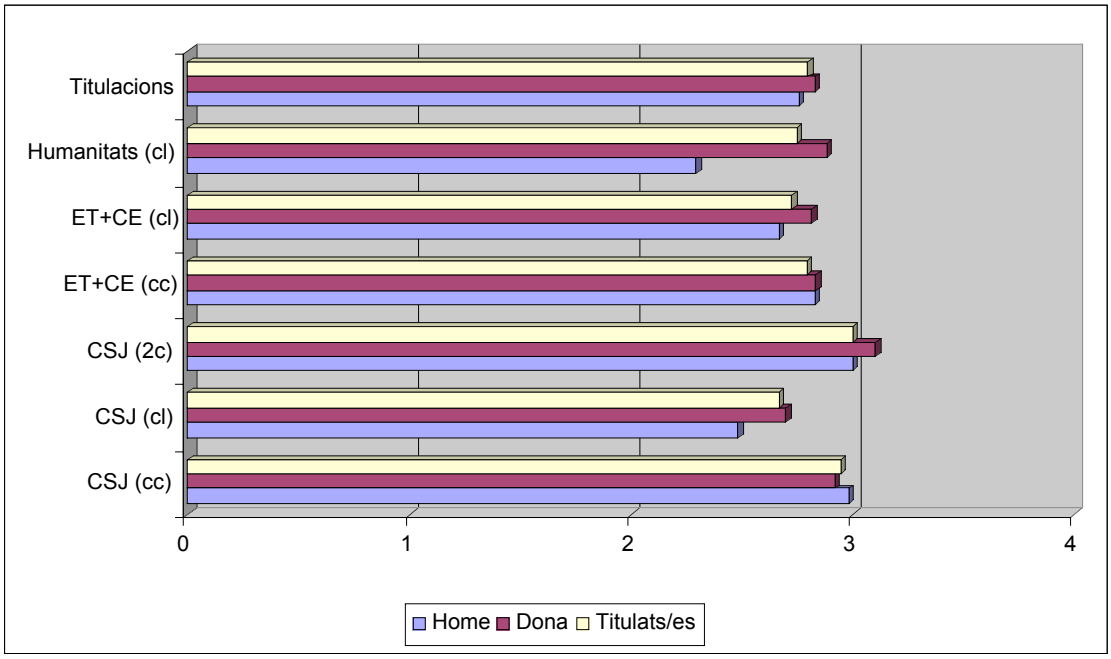
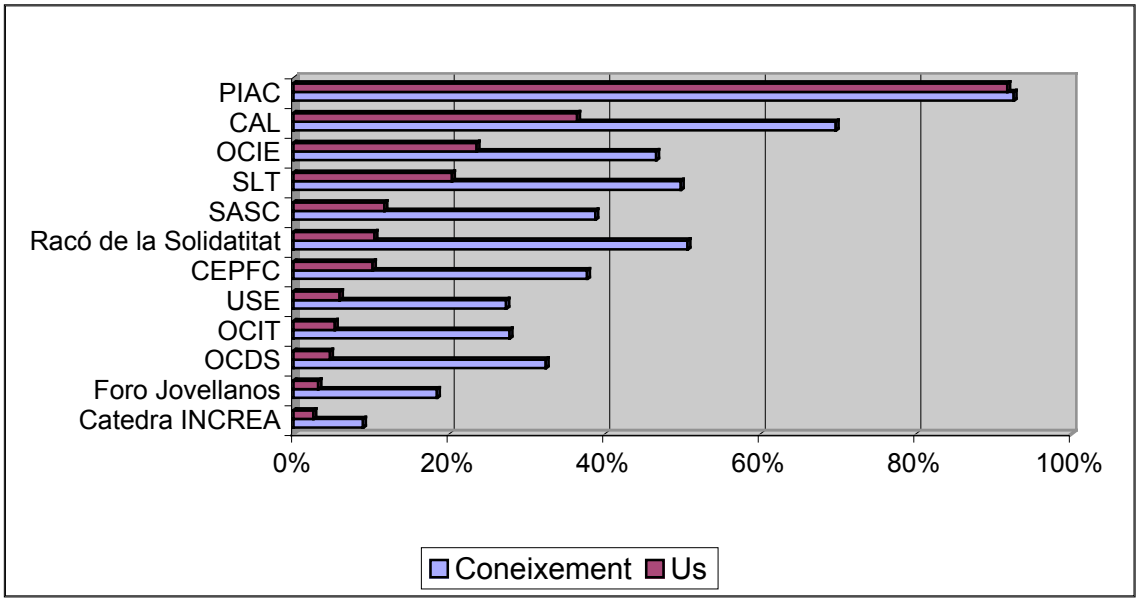

Figura 89. Serveis més coneguts i usats.

La gràfica anterior (figura 89) mostra quins han sigut els serveis més coneguts i usats per part dels titulats i titulades de la Universitat Jaume I durant els estudis. Destaca el PIAC (actualment s'ha reorganitzat amb el nom d'INFOCAMPUS) amb un valor de coneixement (93%) i us (92%) a més de molt elevat amb molt poca diferència. Per a la resta de serveis veiem que el patró habitual és que el nivell de coneixement és més elevat que el d'ús.

3.4.4 TRANSICIÓ LABORAL DELS TITULATS I TITULADES RECENTS

En aquest apartat mostrarem les primeres activitats desenvolupades pels titulats i titulades recents en la línia d'anar configurant-se el seu futur laboral.

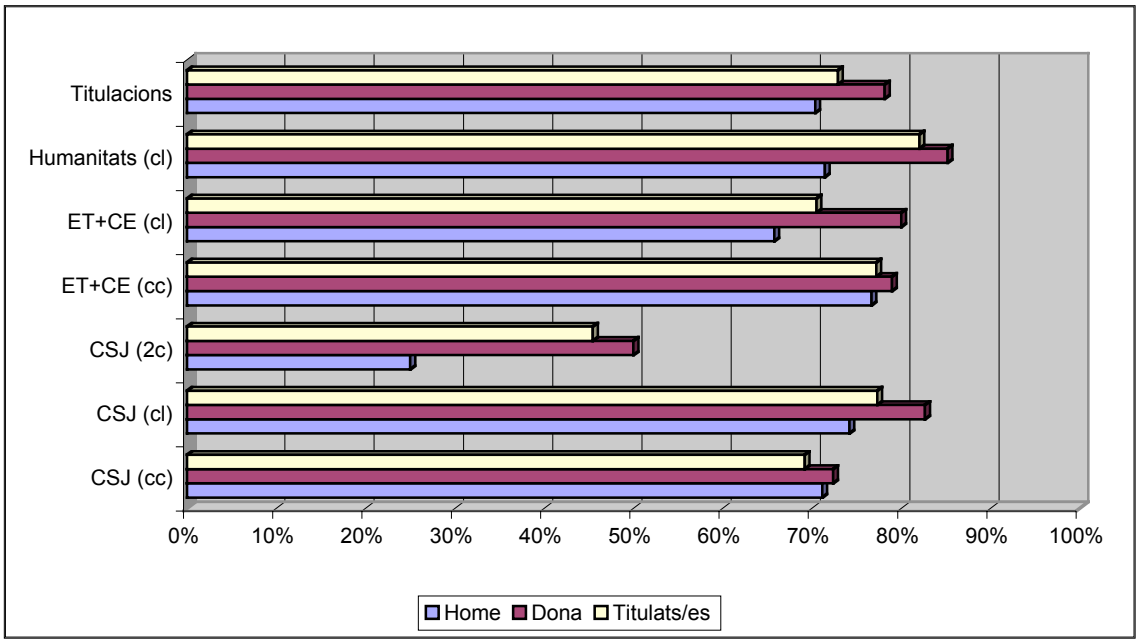
3.4.4.1 Situació laboral i recerca d'ocupació

3.4.4.1.1 Recerca d'ocupació

En el conjunt de la Universitat Jaume I un 72,9% dels titulats i titulades han buscat treball en algun moment des que van començar els seus estudis (figura 90). Dit d'una altra manera, 27,1% de titulats i titulades recents encara no han començat a buscar treball. Un percentatge molt alt si pensem que tradicionalment els estudiants universitaris es dediquen a l'estudi a temps complert. En el cas de les dones aquest percentatge arriba fins al 78,15%, més alt que els homes (70,37).

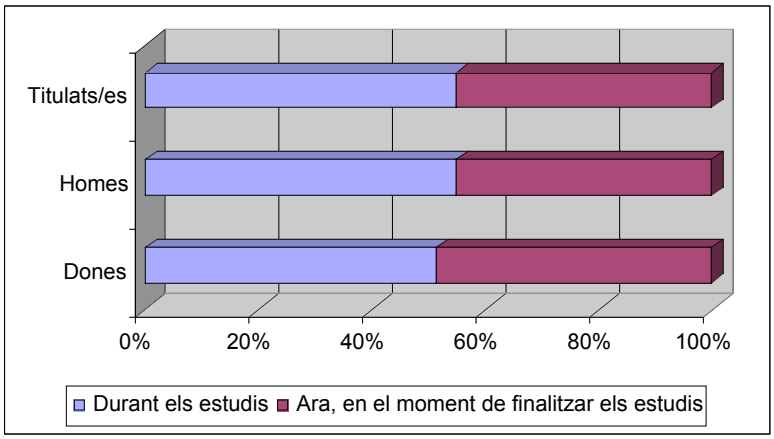
Les titulacions amb un percentatge de cerca major són Humanitats, amb 82,05%. Amb el percentatge de cerca més baix, i bastant apartat de la resta, estan els titulats i titulades de CSJ de segon cicle, amb un 45,46%. La resta de titulacions es troben en valors entre el 70 i el 77%.

Figura 90. Titulats i titulades que han buscat treball en algun moment des que van començar els estudis. Per branques d'ensenyament i sexe.

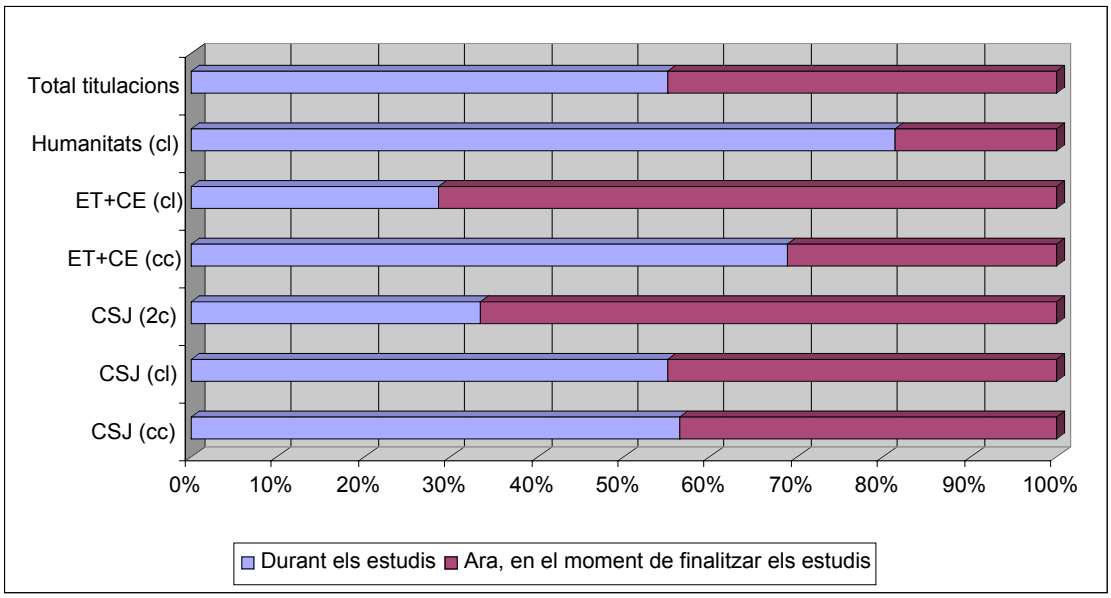
La qüestió següent és saber si es va començar a buscar ocupació durant els estudis o en el moment de finalitzar-los. En la figura 91 mostrem la dada global per a la universitat i per sexe. El 55,04% dels titulats i titulades que han buscat treball alguna vegada ho van començar a fer durant els estudis, mentre que 44,96% restant es van esperar a finalitzar la carrera. El percentatge d'homes que van començar a buscar treball durant els estudis (54,86) és lleugerament superior al de dones (51,30.)

Figura 91. Moment en què es va començar a buscar treball. Per sexe.

En la figura 92 veiem importants diferències entre titulacions respecte al moment de començament de la cerca de treball. Els titulats i titulades d'Humanitats i els dels ET+CE de cicle curt ho fan en major proporció abans de finalitzar els estudis (un 81.25 i un 68,89%, respectivament). Les CSJ de segon cicle i els ET+CE de cicle llarg majoritàriament no comencen a buscar treball fins acabar els estudis (71,43 i 66,67%, respectivament). La resta de titulacions es troben en proporcions semblants a la mitjana.

Figura 92. Moment en el qual es va començar a buscar treball. Per branques d'ensenyament.

Només els titulats i titulades que van començar els estudis han buscat treball en algun moment (N=347).

3.4.4.1.2 Actituds enfront de la recerca d'ocupació

En aquest moment del procés de recerca d'ocupació, les actituds enfront del procediment de recerca són molt importants ja que modulen la motivació i la conducta immediata i figura del titulat recent. Per aquesta raó hem inclòs en aquest estudi una escala d'actituds enfront de la recerca d'ocupació (Cuestionario de Actitudes ante la Búsqueda de Empleo - ABE), la qual consta dels següents subescales o dimensions:

Intenció conductual: disposicions a comportar-se d'una forma determinada respecte a l'objecte d'actitud. Un valor elevat indica alta probabilitat de posar en marxa conductes de recerca d'ocupació.

Locus de control: procés d'atribuir la causalitat d'un succés a causes pròpies o alienes al propi subjecte. Un valor alt és indicatiu d'un locus de control intern; la persona interpreta que trobar treball depèn d'ella mateixa i no d'elements externs.

Norma subjectiva: judici o creença de la probabilitat que altres persones significatives (amics, família, companys, etc.) esperen que el subjecte mostre la conducta a pronosticar. Està composta per la pressió social perquè hom es comporte segons les normes societals (que és exercida per les persones importants per al subjecte) i la motivació del subjecte a seguir tals normes. Una puntuació alta indica una importància de l'entorn social com a incitadora de la conducta de cerca d'ocupació.

Autoeficàcia: creences de la persona sobre si posseeix o no les capacitats o recursos necessaris para dur a terme la conducta i si existeixen les oportunitats adequades. Una puntuació alta indica creences del subjecte de ser capaç de fer la conducta de cerca d'ocupació correctament.

Actitud conductual: predisposició del subjecte a valorar (positivament o negativament) la possibilitat d'emprendre una conducta. Una puntuació elevada mostra una actitud positiva cap a la possibilitat d'emprendre conductes de recerca d'ocupació.

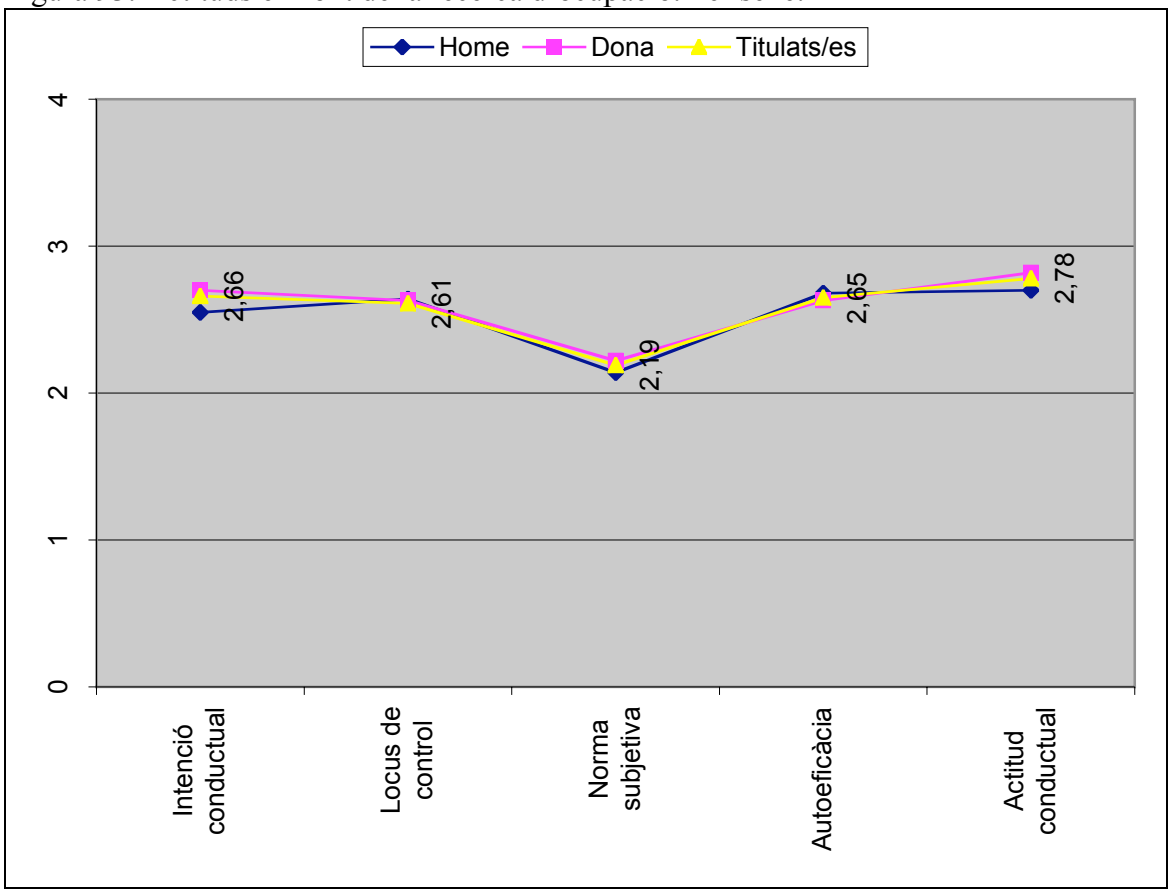
En resum, puntuacions altes en el conjunt de les dimensions prediuen major probabilitat futura d'emprendre conductes de recerca d'ocupació.

En les figures següents revisem els resultats obtinguts. En la figura 93 podem veure les puntuacions en les escales d'actituds del conjunt de titulats i titulades i per sexe. La puntuació més alta es refereix a l'actitud conductual, amb un 2,78 (escala de 0 a 4). També trobem puntuacions mitjanes-altes en intenció conductual (2,66), autoeficàcia (2,65) i locus de control (2,61). Amb una puntuació més baixa (2,19) trobem la dimensió de norma subjectiva.

Aquest patró de nivell mitjà-alt de les dimensions d'actitud conductual, intenció conductual, autoeficàcia i locus de control i nivell mitjà de norma subjectiva el trobarem sense massa variacions en la resta de gràfiques.

Per sexe trobem un patró similar tant en homes com en dones, amb valors lleugerament superiors en dones, més evidents en el cas de l'actitud conductual (2,82 sobre 2,7) i la intenció conductual (2,7 sobre 2,55).

Figura 93. Actituds enfront de la recerca d'ocupació. Per sexe.

A continuació, la figura 94 ens mostra les actituds enfront de la recerca d'ocupació, per titulacions.

La major puntuació en **intenció conductual** la presenten els ET+CE de cicle llarg (2,84). En aquesta dimensió són els titulats i titulades d'Humanitats els que mostren una puntuació menor, 2,46. La resta de titulacions es troben al voltant de la mitjana.

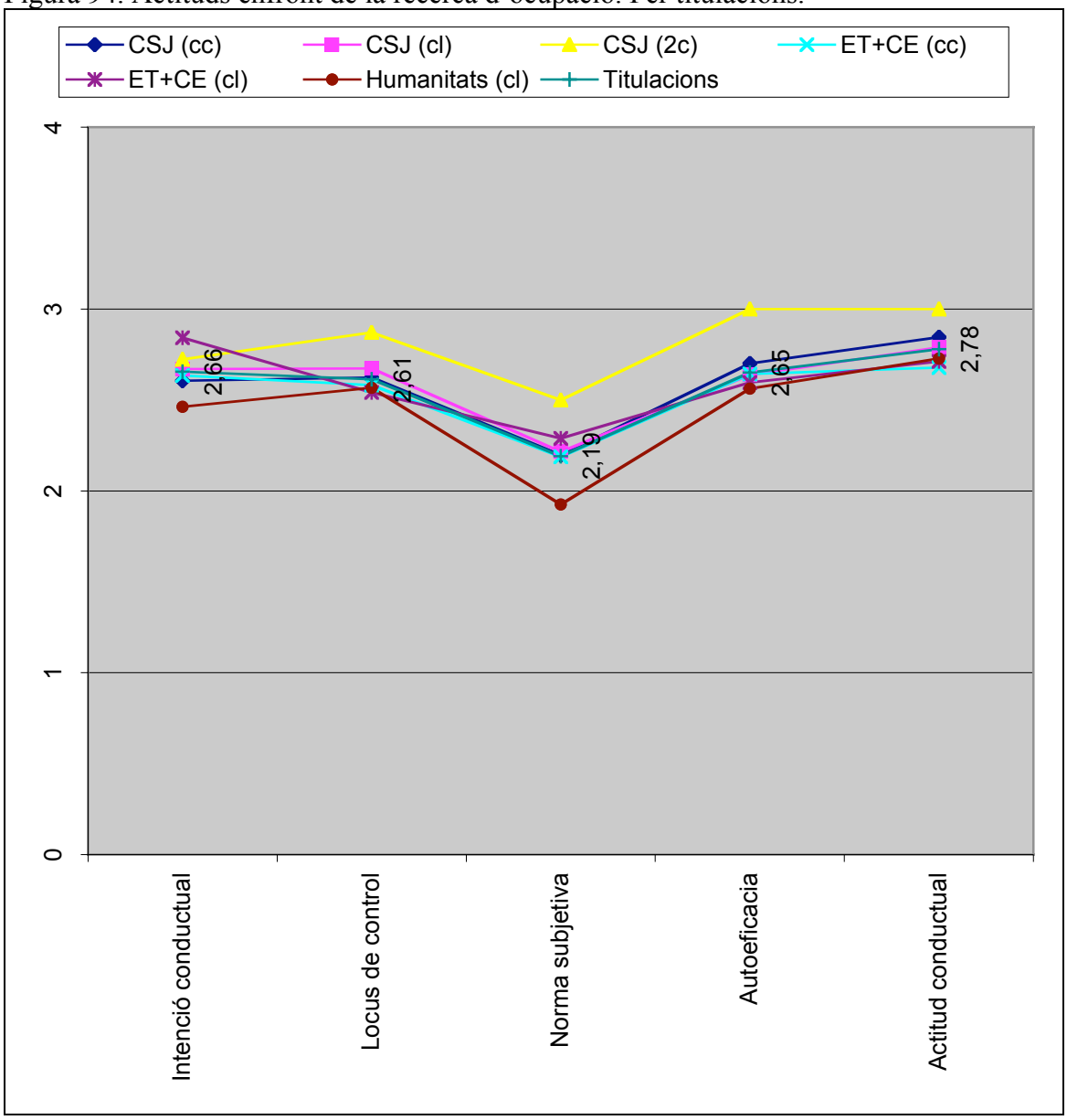
CSJ de segon cicle mostren la puntuació més alta en **locus de control**, amb 2,87. La resta de titulacions es troben prop de la mitjana, i és el valor més baix el dels ET+CE de cicle llarg (2,54).

La dimensió de **norma subjectiva** és la que presenta uns valors mínim i màxim més extrems entre agrupacions de titulacions. De nou les CSJ de segon cicle presenten la major puntuació (2,5), mentre que Humanitats presenten el valor més baix 1,93, que a més és l'únic valor per sota del 2 (el punt mitjà de l'escala). La resta de titulacions es troben al voltant de la mitjana.

En l'**autoeficàcia**, una altra vegada els estudiants de CSJ de segon cicle obtenen la major puntuació, un 3. La resta de titulacions se situen al voltant de la mitjana, i és Humanitats la que mostra el valor més baix, 2,56.

En la dimensió d'**actitud conductual** tornem a trobar les CSJ de segon cicle, amb un 3, com el valor més alt. La resta de branques d'ensenyament es troben al voltant de la mitjana, i són els ET+CE de cicle curt les que mostren una puntuació més baixa, 2,68.

Figura 94. Actituds enfront de la recerca d'ocupació. Per titulacions.

3.4.4.1.3 Situació laboral

Ja hem vist que no tots els titulats i titulades de la Universitat Jaume I s'han dedicat amb exclusivitat a l'estudi durant els anys de carrera. Per això té sentit preguntar per la situació laboral actuals dels titulats i titulades recents.

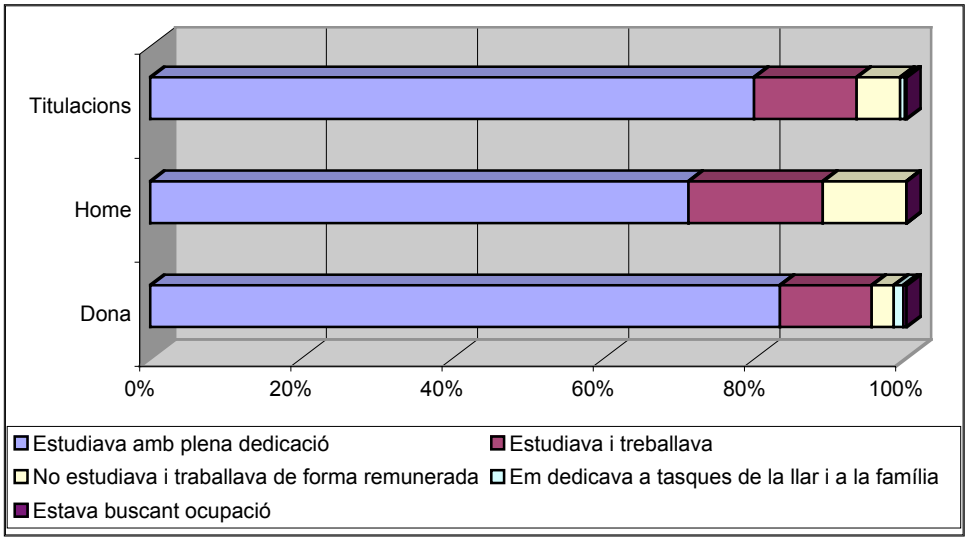
3.4.4.1.3.1 Situació laboral prèvia als estudis

Abans, però, d'analitzar la situació laboral dels graduats i graduades en el moment de titular-se, caldria tenir en compte aquesta situació abans de començar els estudis, com una espècie de línea base.

Just abans de començar els estudis superiors, el 79,83% dels actuals titulats i titulades recent de la Universitat Jaume I es dedicaven a estudiar amb plena dedicació, un 13, 59 estudiaven i treballaven alhora i un 5,73% treballaven i no estudiava (figura 95).

Per sexe, les dones es dedicaven a estudiar amb plena dedicació amb major percentatge (83,26) que els homes (71,17). En canvi aquests eren els que amb major proporció que les dones estudiaven i treballaven (17,79% enfront de 12,13) i treballaven amb exclusivitat (11,04 enfront de 2,93).

Figura 95. Situació laboral prèvia als estudis. Per sexe.

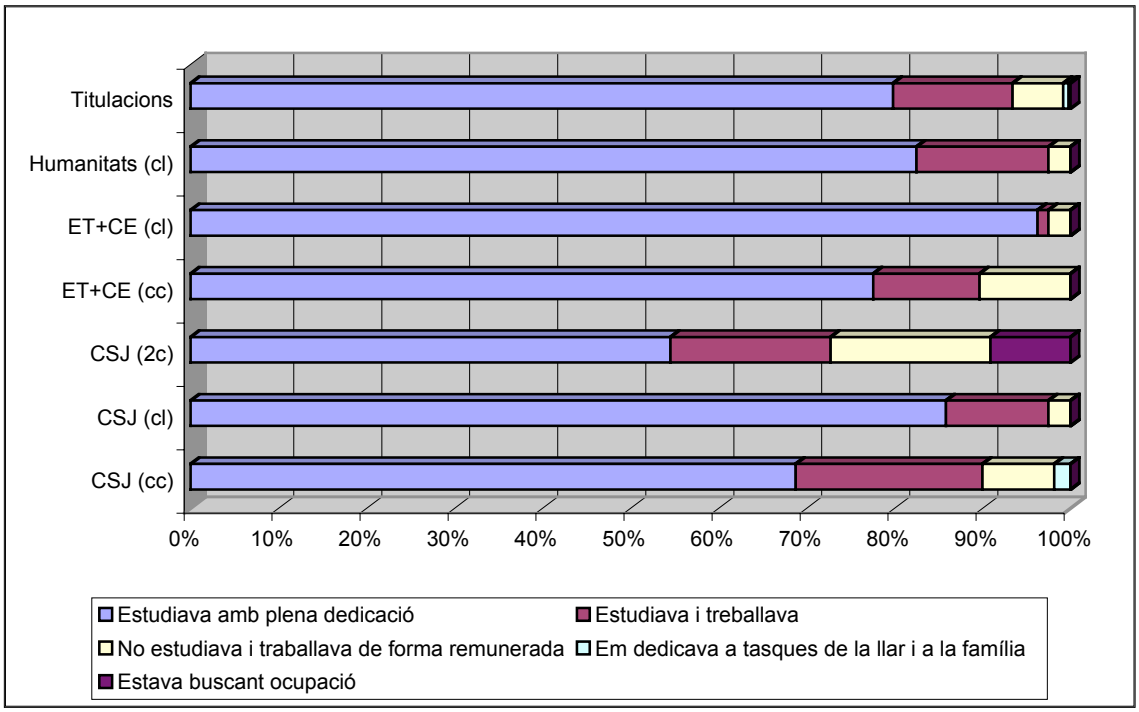
Atenent els estudis que anaven a començar, els futurs titulats i titulades de ET+CE de cicle llarg eren els que majoritàriament s'havien dedicat a estudiar a temps complet, concretament el 96,25% (figura 96). Amb el menor percentatge de dedicació exclusiva a l'estudi abans de la carrera universitària trobem els futurs graduats i graduades de CSJ de segon cicle, un 54,55%.

Les CSJ de cicle curt contenien el major percentatge, el 21,25%, de titulats i titulades que estudiaven i treballaven alhora abans de cursar estudis superiors. En l'extrem contrari estaven els futurs graduats i graduades de ET+CE de cicle llarg, amb un 1,25% de persones en aquesta situació.

El major percentatge d'estudiantat que abans de començar la carrera es dedicava exclusivament a treballar pertany a les CSJ de segon cicle, un 18,18%. Amb el valor més reduït, 2,5%, trobem tres grups de futurs titulats i titulades, els que cursaran Humanitats, ET+CE de cicle llarg i CSJ de cicle llarg.

Finalment, les CSJ de segon cicle són l'única branca d'ensenyament que presenta un nombre d'estudiantat en la situació prèvia als estudis d'estar buscant ocupació, en un percentatge de 9,09%. D'una manera similar, l'única agrupació de titulacions en què trobem estudiants que abans de començar la carrera es dedicaven a tasques de la llar o a la família, és en les CSJ de cicle curt, amb un 1,88%.

Figura 96. Situació laboral prèvia als estudis. Per branques d'ensenyament.

3.4.4.1.3.2 Situació laboral en el moment de titular-se

En primer lloc, la figura 98 ens mostra la situació global i per sexe. Un 26,15% del conjunt de graduats i graduades de la universitat treballen per compte d'un altre. Aquest percentatge és bastant superior en el cas dels homes (31,01) que en el de les dones (22,88).

Un 25,50% del total es troben desocupats i busquen ocupació, categoria en la qual no trobem diferències per sexe.

El 19,34% dels graduats i graduades recents continuen estudiant, són beneficiaris de beques o ajudes o preparen oposicions. Aquesta situació és lleugerament superior en les dones (22,03%) que en els homes (16,46).

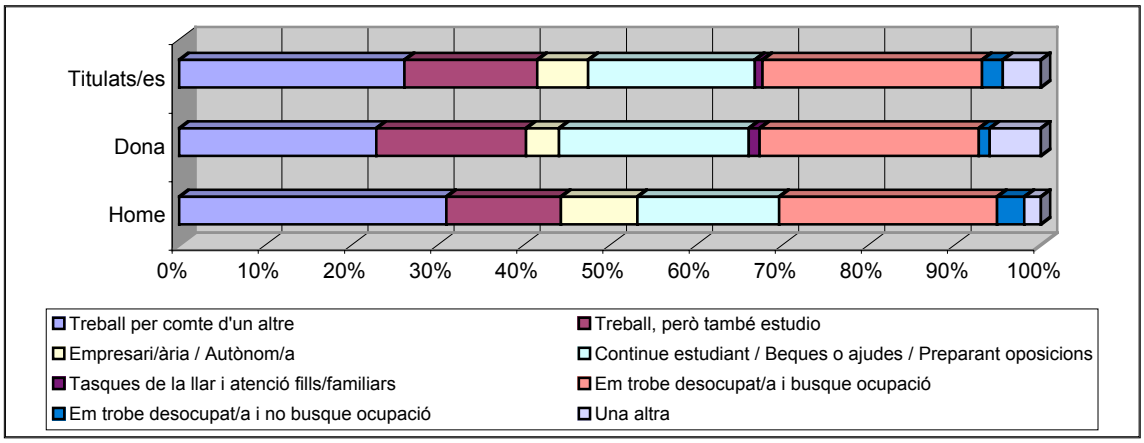
En el moment d'acabar la titulació un 15,39% dels graduats i graduades treballen a l'hora que estudien. Són les dones les que es troben amb major freqüència en aquesta situació, un 17,37% enfront d'un 13,29% dels homes.

Un 8,86% dels homes és autònom o empresari, enfront del 3,81% de dones, la qual cosa representa un percentatge global del 5,93%.

El 2,42% dels titulats i titulades recents estan a l'atur i no busquen treball, i són els homes els que es troben amb major proporció en aquesta situació (3,17 enfront d'1,27).

Més endavant, en les figures 100 a 103, veurem la distribució de titulats entre actius i inactius i ocupats i desocupats.

Figura 97. Situació laboral. Per sexe.

Continuant amb la situació laboral, la figura 98 ens mostra la situació laboral agrupada per branques d'ensenyament. En el moment de finalitzar els estudis els titulats i titulades dels ET+CE de cicle curt presenten el major percentatge de treball assalariat, un 40% d'ells treballen per compte d'un altre. Justament la meitat, un 20%, és el percentatge de treball assalariat d'Humanitats, la titulació amb un valor menor.

Les CSJ de cicle llarg presenten el major percentatge de titulats i titulades desocupats que busquen treball (30,44). Contràriament, Humanitats presenten el percentatge menor, un 20%.

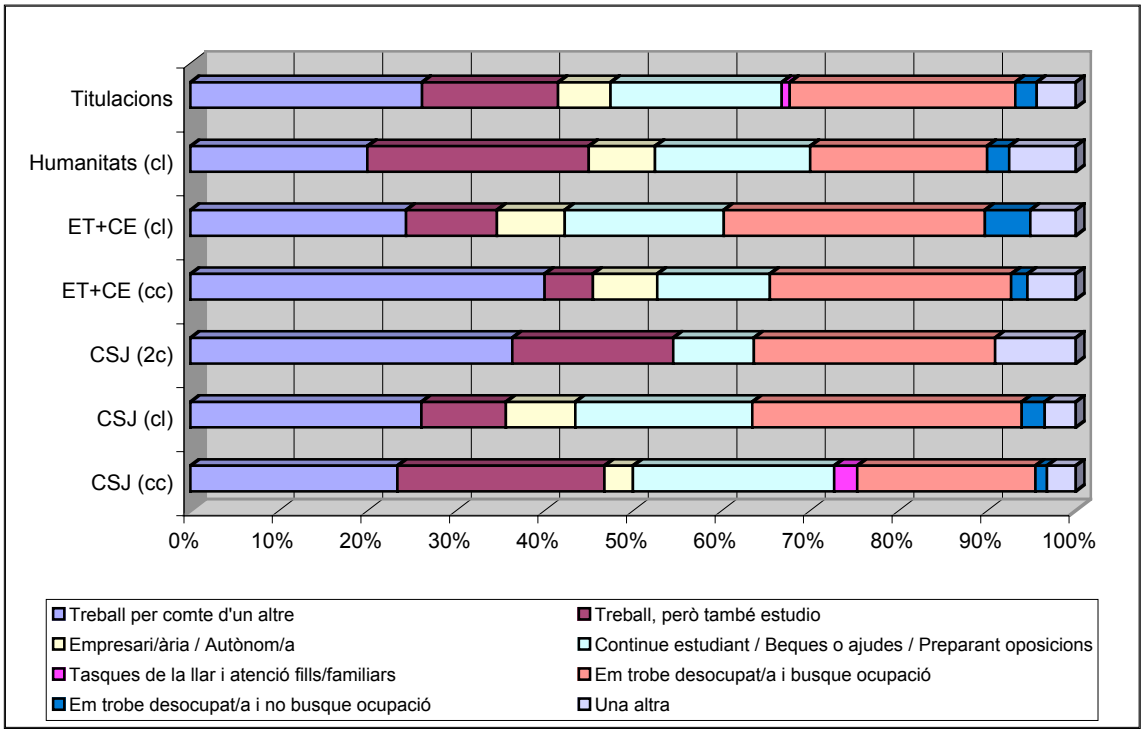
Les CSJ de cicle curt presenten el major percentatge (22,73) de titulats i titulades que continuen estudiant o amb beques o preparant oposicions. D'aquesta categoria, les CSJ de segon cicle presenten el percentatge menor, un 9,09%.

Els graduats i graduades d'Humanitats mostren el major percentatge en la situació de treballar i estudiar alhora, un 25%. La branca d'ensenyament amb menor percentatge de titulats i titulades en aquesta situació són els ET+CE de cicle curt, amb un 5,46%.

Les CSJ de cicle llarg tenen el major percentatge de treballadors autònoms o empresaris, el 7,82%. En canvi, cap titulat de CSJ de segon cicle es troba en aquesta situació laboral.

Finalment, volem indicar que entre els titulats i titulades de CSJ de cicle curt es troben les úniques persones en situació de dedicar-se a tasques de la llar o atenció a familiars, el 2,60% de graduats i graduades d'aquesta branca d'ensenyament.

Figura 98. Situació laboral. Per branques d'ensenyament.

Si combinem les anteriors categories obtenim la situació d'activitat i d'ocupació dels titulats i titulades recents de la Universitat Jaume I. Per a això seguim, bàsicament, els criteris de l'EPA.

Les següents categories formen la **situació d'inactivitat**: «**Tasques de la llar i atenció a fills o familiars**», «**Em trobe desocupat/ada i no busque ocupació**», «**Continue estudiant, rebent beques o ajudes o preparant oposicions**».

Les següents categories formen la **situació d'activitat**: «**Treballe per compte d'un altre**», «**Empresari/àriaa o autònom/a**», «**Treballe, però també estudie»,** i «**Em trobe desocupat i busque ocupació»**.

Dins de la situació d'activitat, les següents categories formen la **situació d'ocupació**: «**Treballe per compte d'un altre**», «**Empresari/ària o autònom/a**», «**Treballe, però també estudie**». Mentre que la **situació de desocupació** la presenta la categoria «**Em trobe desocupat i busque ocupació»**.

Per a fer comprensible açò, la taula 5 mostra esquemàticament el que hem dit. A més, mostrem el percentatge de titulats i titulades que estaven treballant (un 49,66%) o no (un 50,34%) en el moment d'acabar els estudis, sense tenir en compte la divisió entre actius i inactius.

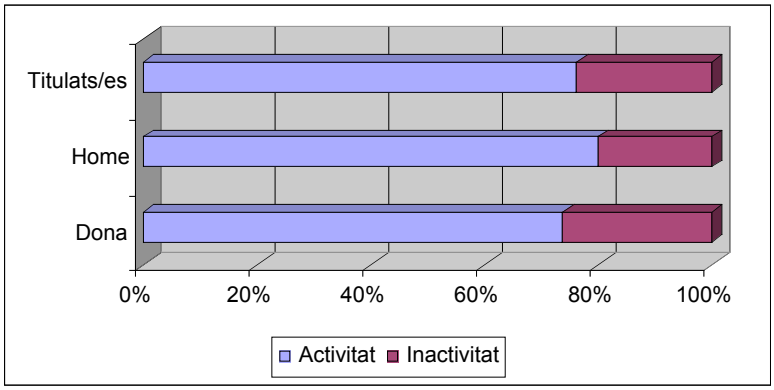
Taula 5. Correspondència entre les categories situació laboral actual, actius i inactius i ocupats i desocupats. En percentatges.

	Categories de resposta		Situació laboral actual	Actius / Inactius	Ocupats / Desocupats		Treballen / No treballen
ACTIVITAT	Treballe per compte d'un altre	OCUPACIÓ	26,15			TREBALLEN	
	Empresari/ària / Autònom/a		5,93				
	Treballe, però també estudie		15,39		65,06		49,66
	Em trobe desocupat/ada i busque ocupació	DESOCUPACIÓ	25,50	76,32	34,95	NO TREBALLEN	
INACTIVITAT	Tasques de la llar i atenció fills/familiars		0,88				
	Em trobe desocupat/ada i no busque ocupació		2,42		-		
	Continue estudiant / Beques o ajudes / Preparant oposicions						
			19,34	23,68			50,34
	Una altra*		4,40	-	-		
	Totals		100	100	100		100

* No s'ha considerat per als càlculs posteriors

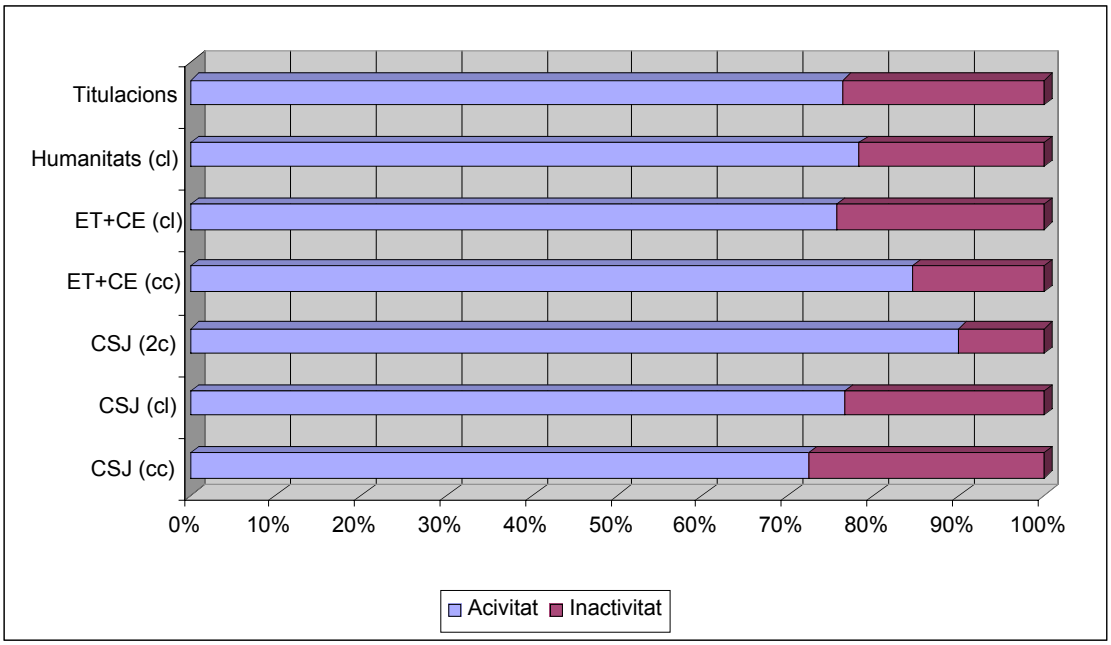
En la figura 99 podem veure la situació d'activitat per al conjunt de titulats i titulades recents de la Universitat Jaume I i comparats per sexe. El 76,32% dels titulats i titulades recents són subjectes actius dins el mercat laboral, la qual cosa es pot interpretar com valors alts d'activitat. La situació d'activitat és major entre homes (80%) que entre dones (73,87%).

Figura 99. Situació d'activitat. Per sexe.

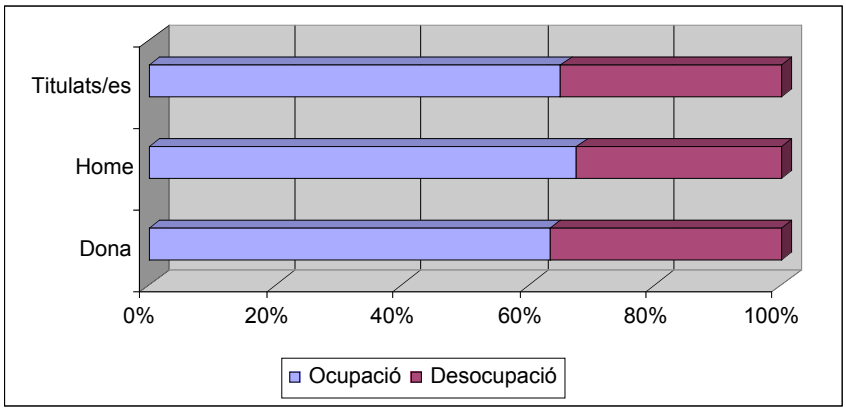
D'altra banda, en la figura 101 podem veure la situació d'activitat comparant per branques d'ensenyament. La major taxa d'activitat la trobem en les CSJ de segon cicle, amb un 90%. Per contra, CSJ de cicle curt presenta el percentatge menor, un 72,48%.

Figura 100. Situació d'activitat. Per branques d'ensenyament.

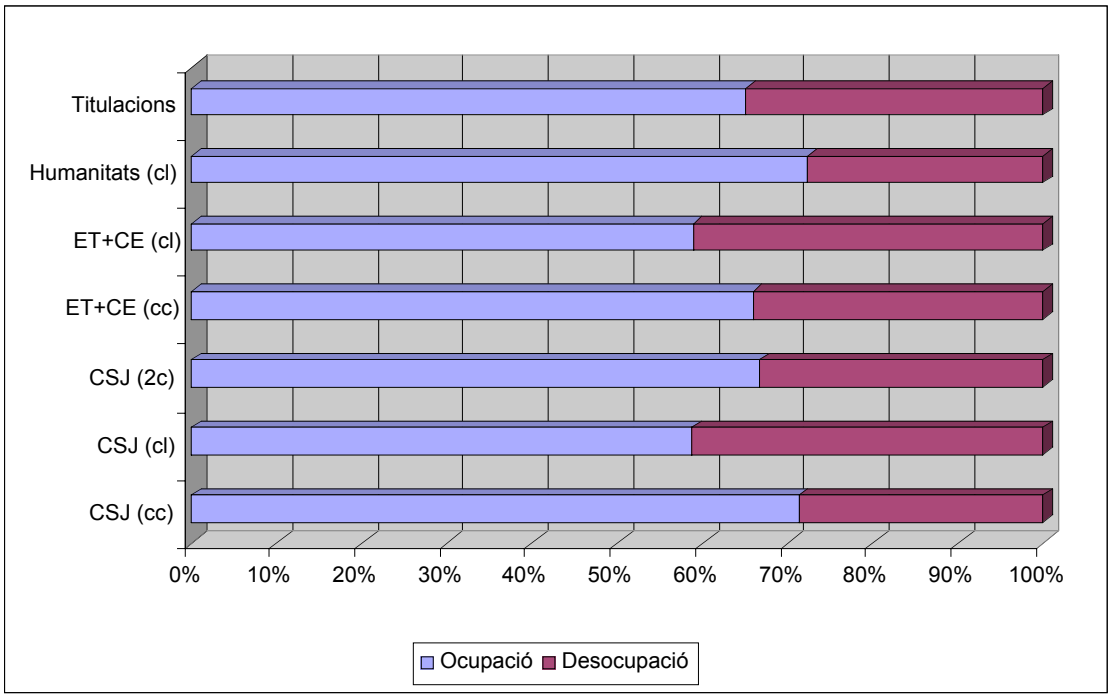
Quant a la taxa d'ocupació, en la figura 101 podem veure les dades referides al conjunt de la universitat i per sexe. El 65,06% dels titulats i titulades actius està ocupat en el moment de finalitzar els estudis. Aquest nivell d'ocupació és lleugerament superior en els homes (67,74%) que en les dones (63,42%).

Figura 101. Situació d'ocupació. Per sexe.

Pel que fa a les agrupacions per titulacions (figura 102), Humanitats i les CSJ de cicle curt són les que presenten una major taxa d'ocupació, el 72,41% i el 71,30%, respectivament. D'altra banda, els ET+CE de cicle llarg i les CSJ de cicle llarg són les branques d'ensenyament amb menor taxa d'ocupació, el 58,93% i el 58,82%, respectivament.

Figura 102. Situació d'ocupació. Per branques d'ensenyament.

3.4.4.1.4 Treballs desenvolupats

Hem preguntat els titulats i titulades recents de la Universitat Jaume I pel nombre d'ocupacions que van desenvolupar abans i durant els estudis, per tal de conèixer el nivell de contacte amb el món laboral amb què compten en el moment de finalitzar els estudis universitaris.

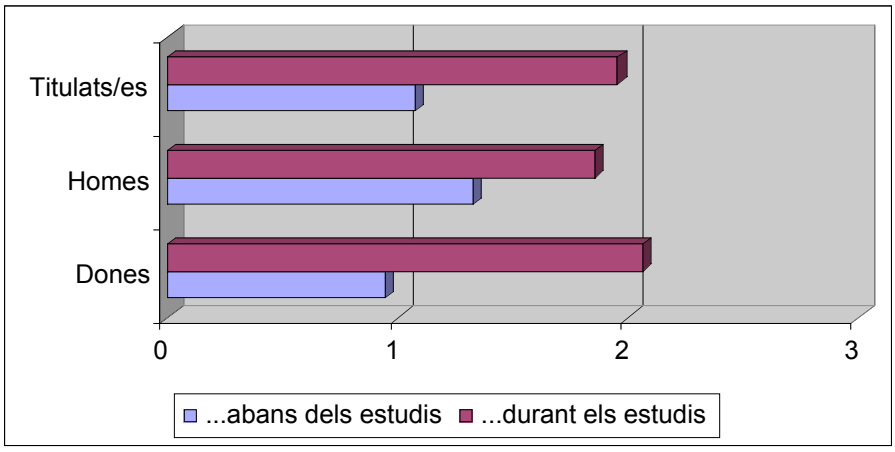
En la figura 103 mostrem el nombre d'ocupacions desenvolupades abans i durant els estudis, respecte del global de titulats i titulades i per sexe. Quant al global, abans dels estudis els graduats i graduades ocupaven de mitjana un treball (1,07), mentre que durant els estudis van doblar pràcticament aquesta xifra (1,96).

Trobem un 46,4% de graduats i graduades que no ha treballat mai abans dels estudis, un 23% que ha tingut una ocupació i percentatges decreixents (el 16,6%, dues ocupacions; el 7,5% tres ocupacions i el 2,8% quatre ocupacions); només el 3,3% ha desenvolupat 5 o més treballs.

Quant al nombre d'ocupacions desenvolupades durant els estudis, només un 17,8% no ha treballat en aquest període. El major percentatge el presenten els que han realitzat almenys un treball, un 30%. Un 21,8, un 15,7 i un 5,6% de titulats i titulades han desenvolupat 2, 3 o 4 treballs, respectivament. Només un 8,9% han realitzat 5 o més ocupacions durant els estudis.

Quant a la diferència entre homes i dones, els primers van desenvolupar de mitjana una quantitat major d'ocupacions que les segones (1,33 enfront del 0,95), situació que s'inverteix durant els estudis, quan les dones tenen de mitjana 2,06 ocupacions enfront de les 1,86 dels homes.

Figura 103. Ocupacions desenvolupades abans i durant els estudis. Per sexe.

En la figura 104 podem veure aquestes dades per branques d'ensenyaments. Abans dels estudis, són els futurs titulats i titulades de CSJ de cicle curt els que ocupen més llocs de treball de mitjana (1,48), mentre que els que n'ocupen menys són ET+CE de cicle llarg (0,39).

Durant els estudis, qui desenvolupa més ocupacions diferents de mitjana són l'estudiantat d'Humanitats (2,65), mentre que tornen a ser els dels ET+CE de cicle llarg els que n'ocupen menys, 1,5 de mitjana.

El major percentatge de titulats que diuen no haver treballat abans dels estudis (72,2%) correspon a ET+CE de cicle llarg. El percentatge menor l'exhibeixen els graduats i graduades de CSJ de segon cicle, amb el 27,3% que no han treballat mai. CSJ de cicle llarg i Humanitats presenten percentatges intermedis, el 50,4 i el 45,9%, respectivament, no han treballat abans dels estudis. ET+CE i CSJ de cicle curt mostren percentatges de graduats que no van treballar abans dels estudis un poc menors, el 37,7 i el 34,8%, respectivament.

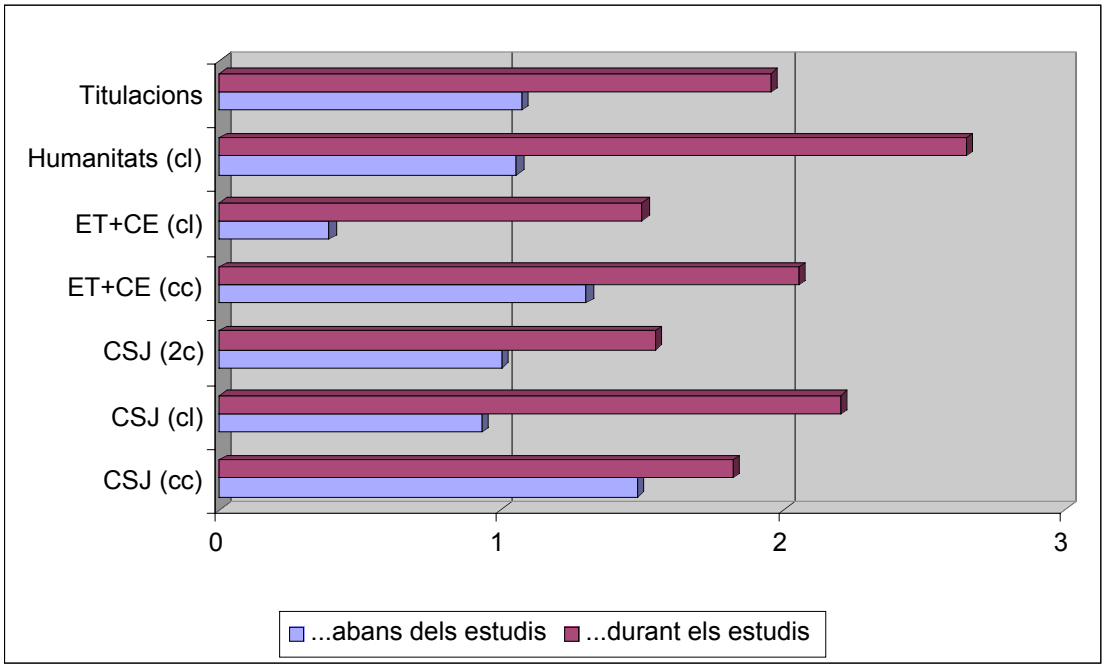
Els majors percentatges de titulats que han treballat en més ocupacions (5 o més) abans dels estudis els trobem en Humanitats i CSJ de cicle curt, 5,4 i 5%, respectivament. En les CSJ de segon cicle i ET+CE de cicle llarg cap graduat o graduada va estar ocupat abans dels estudis. Finalment, amb 5 o més treballs desenvolupats abans dels estudis trobem CSJ de cicle llarg (3,5%) i ET+CE de cicle curt (1,9%).

Pel que fa a la realització d'algun treball durant els estudis, un 31,9% dels titulats i titulades de ET+CE de cicle llarg no n'havien desenvolupat cap. En les CSJ de segon cicle i de cicle curt trobem un 18,2 i un 17,7% de graduats i graduades que no van treballar durant els estudis, mentre que en els ET+CE de cicle curt aquest percentatge va ser del 15,4% i per a CSJ de cicle llarg del 13,3%.

El major percentatge de graduats i graduades que van dur a terme 5 treballs o més durant els estudis el mostra Humanitats (21,6%). La branca d'ensenyament amb un menor percentatge de titulats i titulades que van realitzar 5 treballs o més durant els estudis va ser ET+CE de cicle llarg, amb un 1,4%. CSJ de cicle llarg presentava un 11,5% de titulats amb major nombre d'ocupacions durant els estudis, mentre que CSJ de segon cicle presentava un 9,1%. Per acabar, el percentatge de titulats i titulades amb un

major nombre d'ocupacions desenvolupades durant els estudis va ser del 7,8% en les CSJ de cicle curt i del 7,7% en els ET+CE de cicle llarg.

Figura 104. Ocupacions desenvolupades abans i durant els estudis. Per branques d'ensenyament.

3.4.4.2 Expectatives de realització d'activitats i formació complementàries

En el moment de finalitzar els estudis, s'obri per als graduats i graduades un ventall de possibilitats. Quines activitats emprendran a continuació? Es capbussaran del tot en la recerca d'un treball o preferiran millorar els seus coneixements amb estudis complementaris? En aquest apartat mostrarem la informació recollida en l'enquesta respecte del tipus d'activitats que els titulats i titulades recents pensen dur a terme, els objectius de la formació complementària que puguen realitzar, a més dels continguts i les modalitats formatives concretes.

3.4.4.2.1 Expectatives d'activitats futures

En aquesta secció ens centrarem en els tipus d'activitats que els titulats i titulades recents pensen dur a terme en el futur immediat a la seua graduació. La figura 105 ens mostra el conjunt d'activitats futures, a més de la seua agrupació per sexe.

El 84,53% dels recent titulats i titulades pensen realitzar algun tipus de formació complementària. Les dones mostren una intenció superior (88,66%) als homes (80,86%).

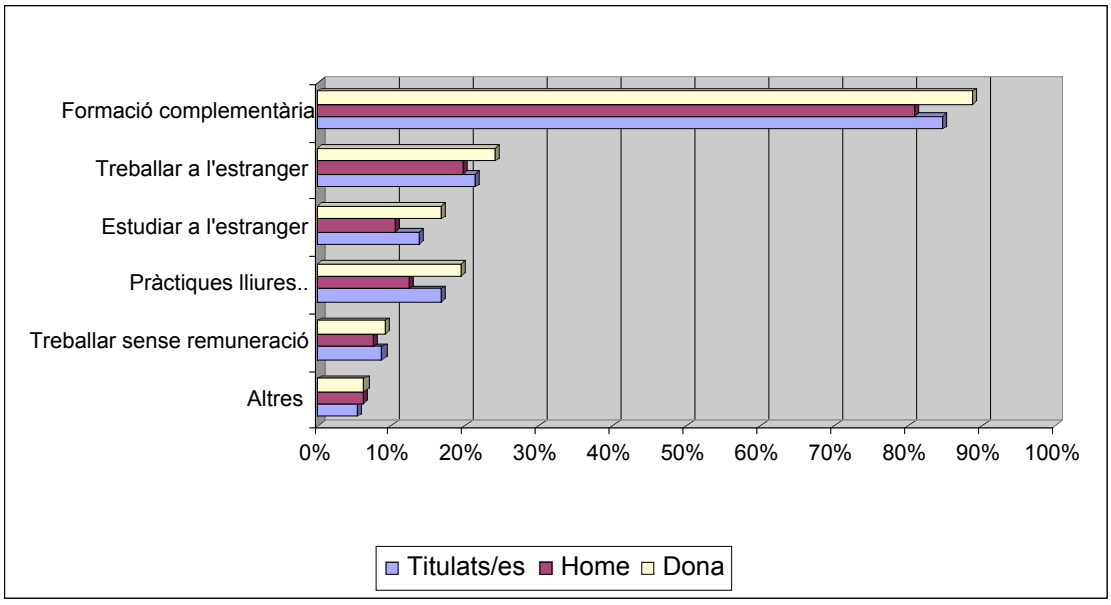
La següent activitat, però amb un percentatge prou menor que l'anterior, és treballar a l'estranger. El 21,35% de graduats i graduades pensa dur-la a terme, les dones en major mesura que els homes (el 23,95% enfront del 19,75%).

El 16,78% dels titulats i titulades recents pensen apropar-se a les col·laboracions professionals i pràctiques lliures en empreses. De nou, les dones realitzarien en major nombre aquesta activitat (19,33%) que els homes (12,35%).

Un 13,73 dels titulats i titulades recents anirien a estudiar a l'estranger. Anirien el 16,81% de dones enfront del 10,49% d'homes.

Finalment, un 8,72% dels graduats i graduades recents treballarien sense remuneració com activitat complementària després de finalitzar els estudis. En aquest cas, de nou les dones mostren un percentatge d'intenció major que els homes (el 9,24% enfront del 7,71%).

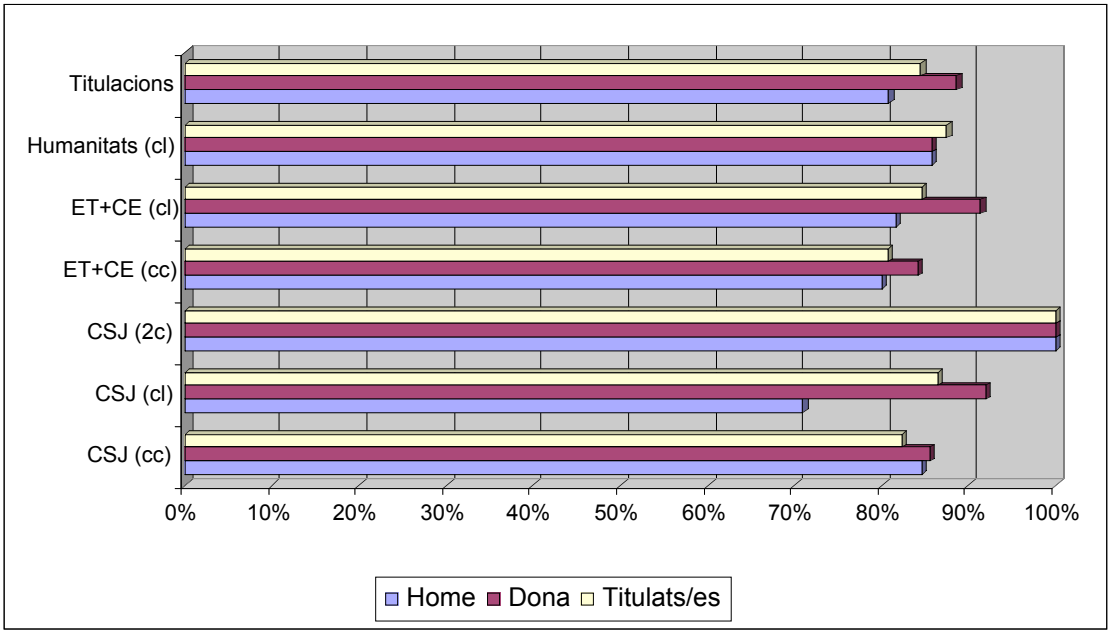
Figura 105. Resum d'activitats que es volen realitzar després dels estudis. Per sexe.

A continuació analitzarem cadascuna d'aquestes activitats, agrupades per branques d'ensenyament.

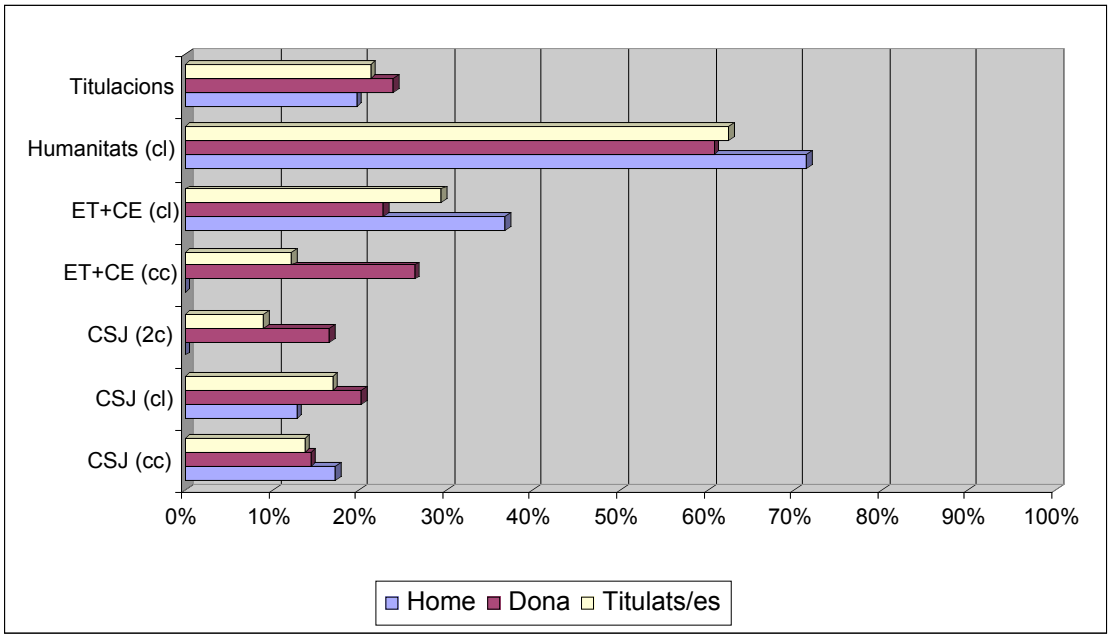
En primer lloc, la figura 106 mostra la intenció de realitzar activitats de formació complementària per part de les diferents agrupacions de titulacions. La totalitat de CSJ de segon cicle pensen fer aquesta activitat. Amb el menor percentatge, encara que és un valor alt, el 80,70%, trobem els ET+CE de cicle llarg.

Figura 106. Activitats que es volen realitzar després dels estudis, formació complementària. Per branques d'activitat i sexe.

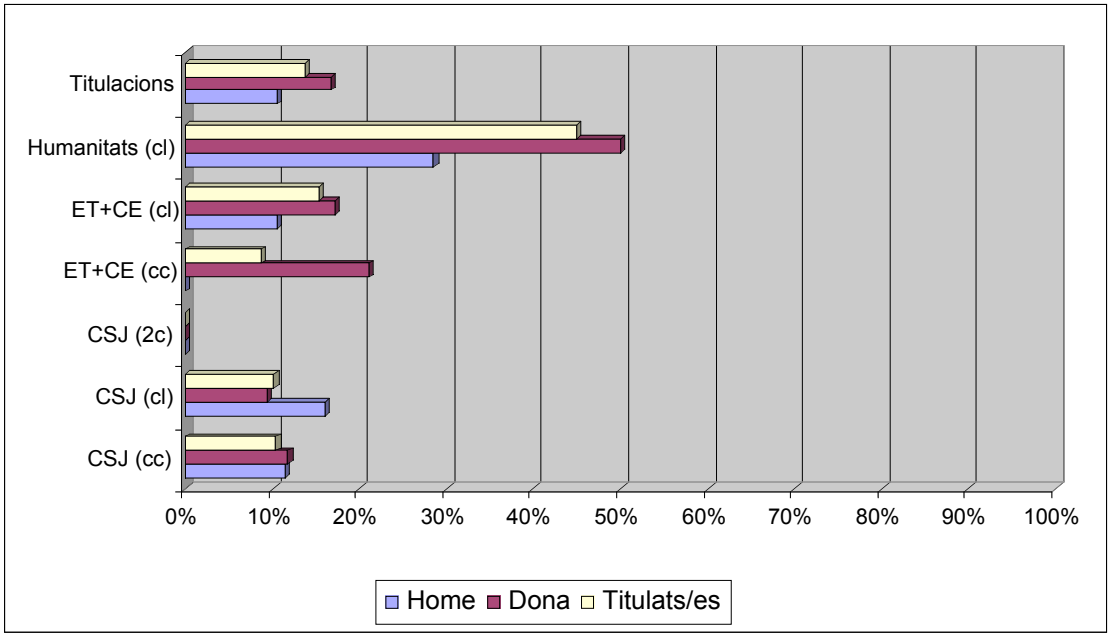
Respecte a «treballar a l'estranger», el 62,5% dels titulats i titulades d'Humanitats ho farien (figura 107). La resta de branques d'ensenyament presenten percentatges menors. Amb el menor percentatge trobem les CSJ de segon cicle, amb un 9,09%.

Figura 107. Activitats que es volen realitzar després dels estudis, treballar a l'estranger. Per branques d'activitat i sexe.

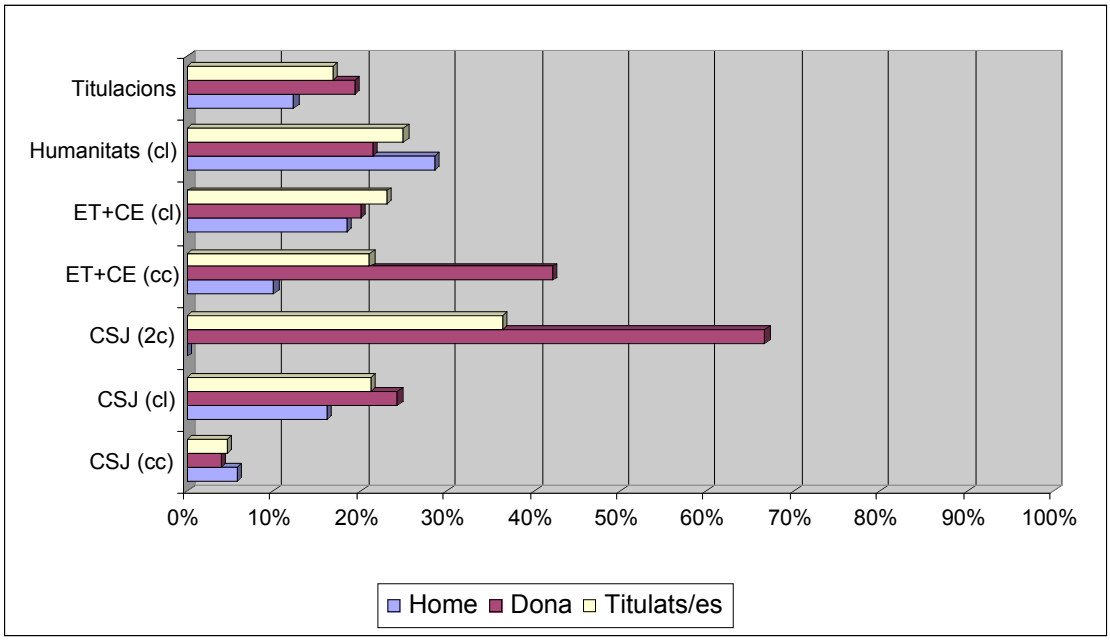
Tal com mostra la figura 108, el major percentatge de titulats i titulades amb intenció d'estudiar a l'estranger després d'acabats els estudis el trobem en les Humanitats (el 45%). Per contra, en el cas de les CSJ de segon cicle, cap recent titulat/ada ho faria.

Figura 108. Activitats que es volen realitzar després dels estudis, estudiar a l'estranger. Per branques d'activitat i sexe.

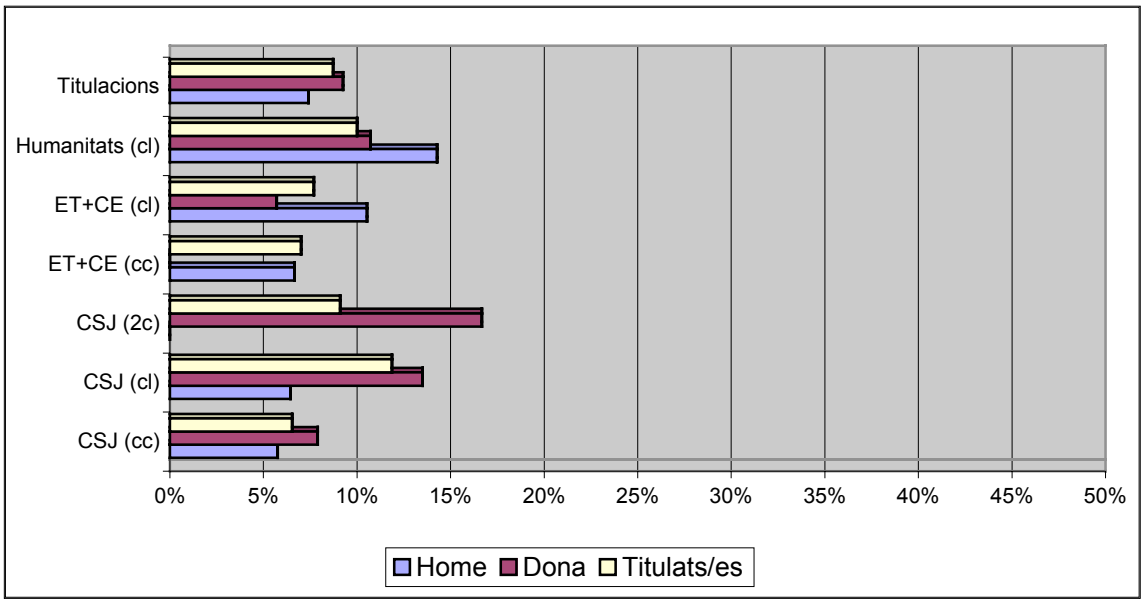
Com veiem en la figura 109, els titulats i titulades de CSJ de segon cicle són els graduats i graduades recents amb major interès per fer algun tipus de col·laboració professional o pràctiques lliures en empreses. D'altra banda, els menys interessats (4,58%) són les CSJ de cicle curt.

Figura 109. Activitats que es volen realitzar després dels estudis, col·laboracions professionals / pràctiques lliures en empreses. Per branques d'activitat i sexe.

La darrera activitat que estem tenint en compte és treballar sense remuneració (figura 110). L'11,86% de titulats i titulades de CSJ de cicle llarg realitzarien aquesta activitat. En canvi, només el 6,54% de CSJ de cicle curt ho farien.

Figura 110. Activitats que es volen realitzar després dels estudis, treballar sense remuneració. Per branques d'activitat i sexe.

Per acabar aquest apartat intentarem fer un resum indicant per a cada branca d'activitat les activitats més desitjades o d'interès superior respecte de les altres agrupacions de titulacions.

Humanitats mostra un interès alt per treballar i estudiar a l'estranger i per la possibilitat de treballar sense remuneració.

CSJ de segon cicle presenta una demanda elevada d'activitats en general, sobretot de col·laboracions professionals i pràctiques lliures en empreses i treball sense remuneració.

Des de les CSJ de cicle llarg hi ha interès en la possibilitat de treballar sense remuneració.

Els titulats i titulades dels ET+CE de cicle llarg es mostren interessats, sobretot, per treballar a l'estranger.

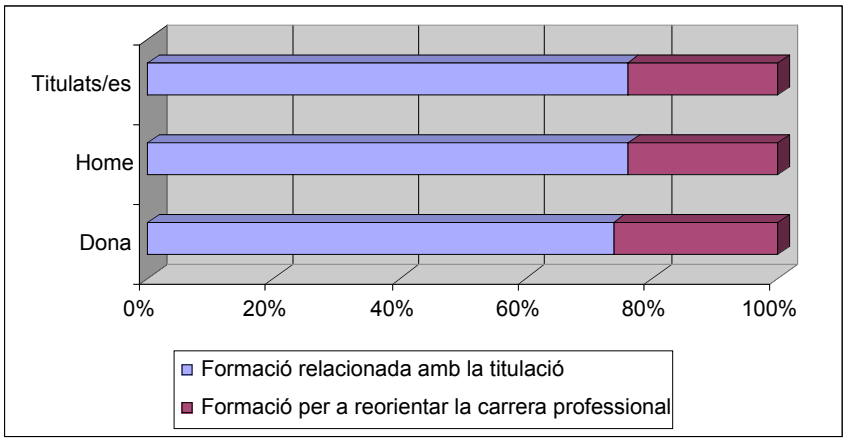
Des dels ET+CE de cicle curt es mostra interès a fer col·laboracions professionals i pràctiques lliures en empreses.

3.4.4.2.2 Objectiu de la formació complementària

En demanar en l'enquesta aquesta informació ens interessava saber quants titulats i titulades tenien intenció de reorientar la carrera professional, ja que aquesta voluntat podria ser indicativa d'una falta de satisfacció amb els estudis cursats.

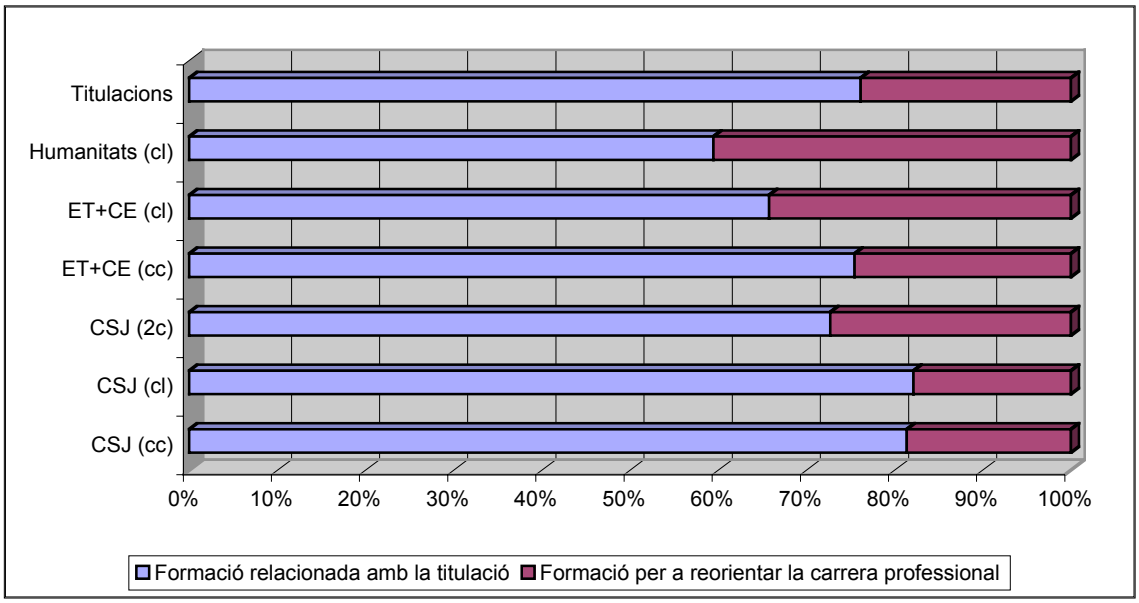
Pel que veiem en la figura 111, el 76,15% dels titulats i titulades que pensen fer accions formatives complementàries triaran una formació relacionada amb la seua titulació. Per sexe, els homes presenten un percentatge superior respecte a les dones, el 76,32% enfront del 73,91%.

Figura 111. Objectiu de la formació complementària. Per sexe.

En la figura 112 podem veure aquesta qüestió desagregada per branques d'ensenyament. Les CSJ de cicle llarg i cicle curt són les que presenten un major percentatge de titulats i titulades que triarien fer formació complementària relacionada amb la titulació, el 82,19% i el 81,38%, respectivament. Humanitats és l'agrupació de titulacions amb un menor percentatge de titulats i titulades que pensen fer formació relacionada amb la titulació, el 59,46%.

Figura 112. Objectiu de la formació complementària. Per branques d'ensenyament.

3.4.4.2.3 Continguts formatius

Ací veurem les dades obtingudes en l'estudi respecte als continguts de la formació complementària que s'espera cursar.

En la figura 113 veiem un resum dels continguts de la formació complementària que interessen als titulats i titulades recents, en general i per sexe. La formació en idiomes és la que més interessa als titulats i titulades recents, un 68,48% pensa fer-ne. A continuació, un 62,17% dels graduats i graduades recents voldrien fer formació sobre

continguts específics de la titulació que van cursar. Els continguts d'informàtica són els següents, un 58,48% dels titulats i titulades voldrien fer formació relacionada. Finalment, hi ha un apartat d'altres, que inclou un 12,17% dels nostres graduats i graduades, on s'incorporen continguts diferents dels anteriors.

Figura 113. Resum dels continguts de la formació complementària. Per sexe.

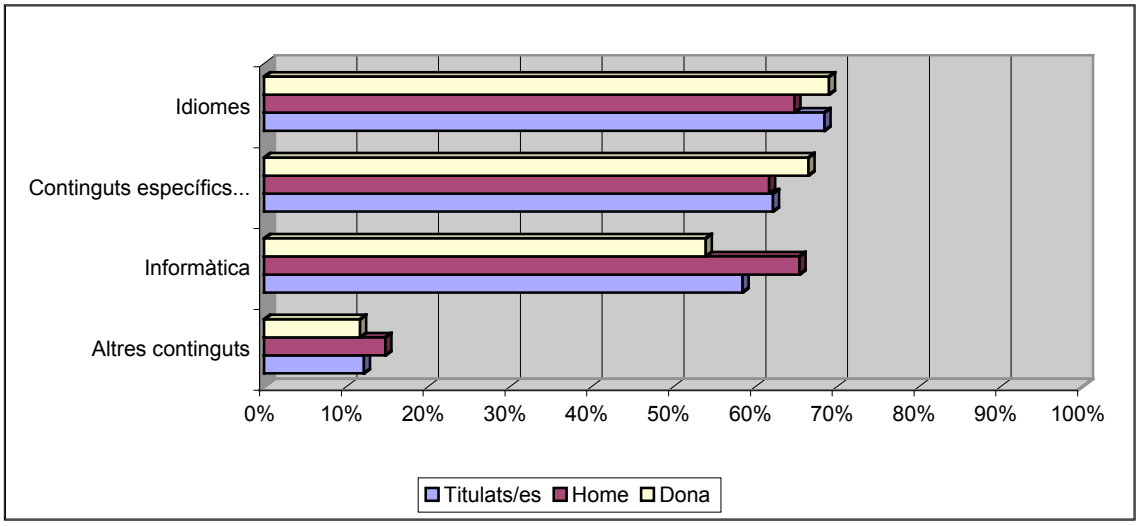
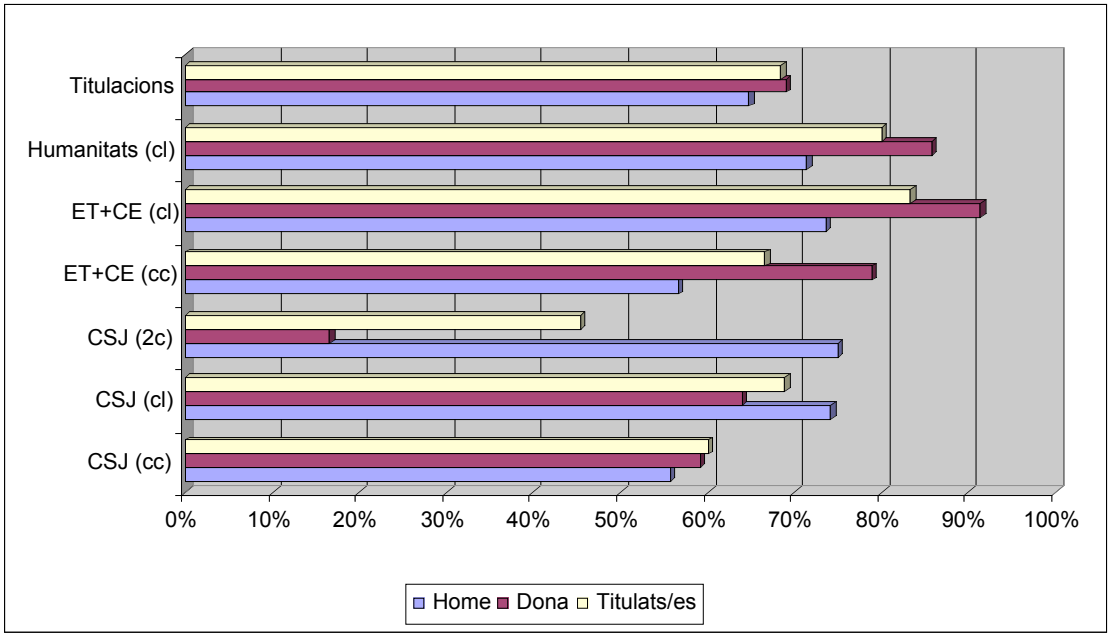

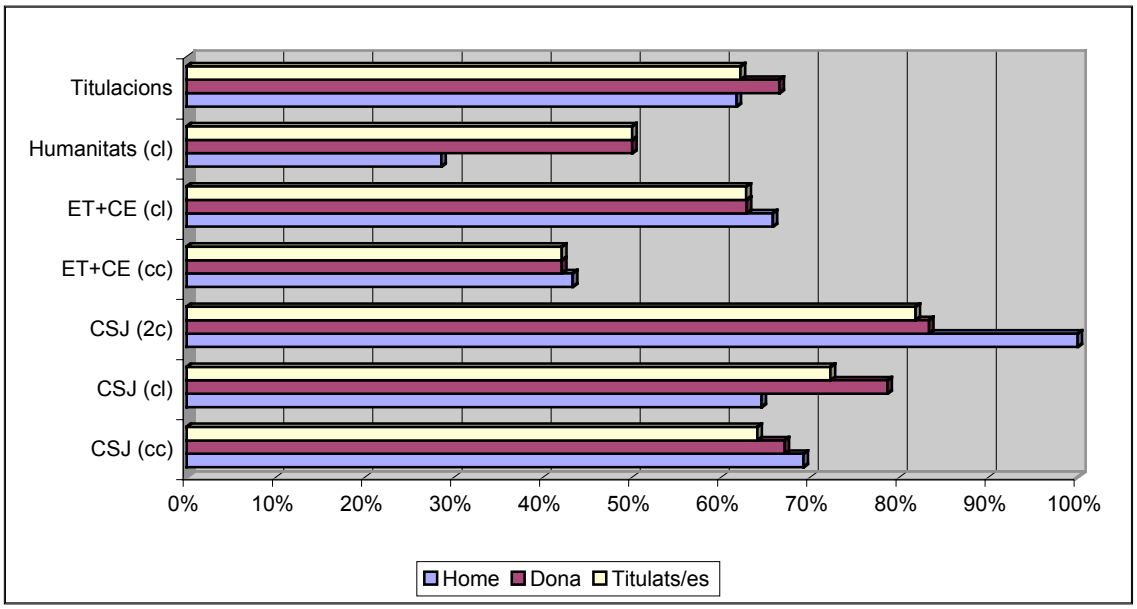
Figura 114. Continguts de la formació complementària, idiomes. Per branques d'ensenyament i sexe.

Com hem vist en la gràfica anterior (figura 114) els ET+CE de cicle llarg són les que més demanen idiomes, un 83,33%. Per contra, i amb un valor molt distant, el 45,46%, trobem els titulats i titulades de CSJ de segon cicle. També veiem forts contrastos per sexe en la demanda de formació d'idiomes entre titulacions. Per exemple, en el cas de CSJ de segon cicle, el 75% dels homes pensen fer aquesta activitat, però només el 16,67% de les dones. En aquestes titulacions i en les CSJ de cicle llarg s'inverteix la tendència de la resta de titulacions de ser les dones les que demanen més formació.

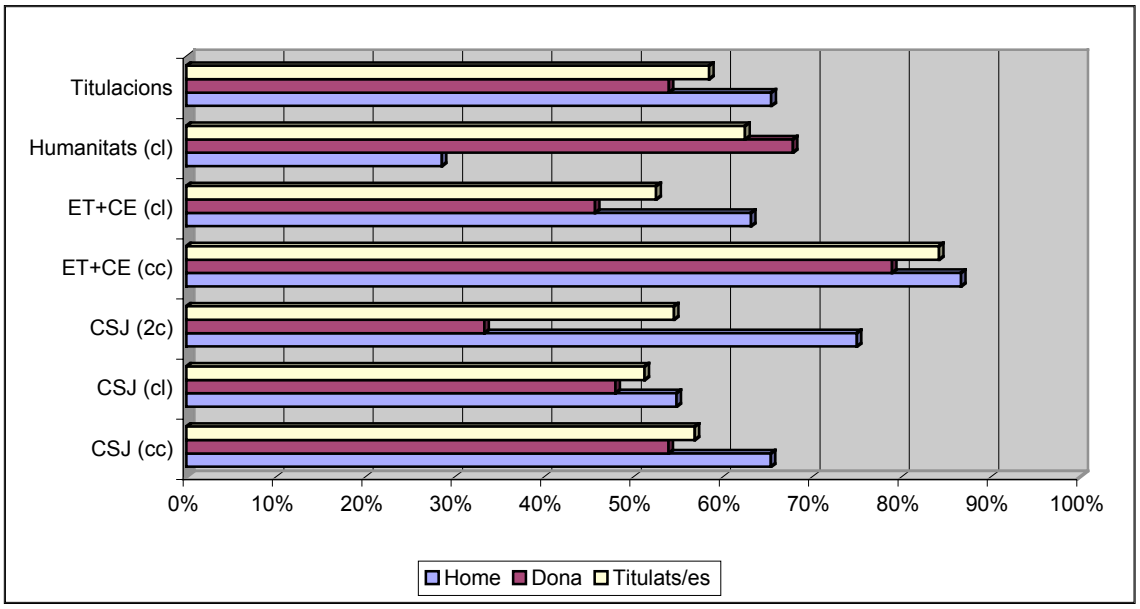
La formació en continguts específics de la titulació es mostra en la figura 115. El 81,82% de titulats i titulades de CSJ de segon cicle tenen intenció de fer aquesta formació. En canvi, els titulats i titulades dels ET+CE de cicle curt són els que mostren una menor intenció, només el 42,11% farien aquesta formació. En agrupacions de titulacions com CSJ de segon cicle i de cicle llarg i les dues de ET+CE el percentatge d'homes és major.

Figura 115. Continguts de la formació complementària, continguts específics de la titulació. Per branques d'ensenyament i sexe.

Finalment, ens referirem a la formació en informàtica (figura 116). Els ET+CE de cicle curt presenten el major percentatge de titulats i titulades amb el propòsit de formar-se en aspectes informàtics. Amb el percentatge més baix trobem les CSJ de cicle llarg, amb un 51,26%. En algunes titulacions trobem diferències de sexe molt marcades entre titulacions. Per exemple, mentre que en Humanitats les dones (67,86) estan molt més interessades en la informàtica que els homes (28,57), en CSJ de segon cicle passa el contrari, el 75% dels homes farien formació en informàtica, enfront del 33,33% de les dones.

Figura 116. Continguts de la formació complementària, informàtica. Per branques d'ensenyament i sexe.

Finalment, resumirem els continguts formatius que algunes branques d'activitat sol·liciten amb major interès que altres.

Humanitats i ET+CE de cicle llarg mostren interès sobretot per l'adquisició d'idiomes.

El conjunt de les CSJ presenten, sobretot, interès en la formació centrada en continguts específics de les pròpies titulacions.

Els ET+CE de cicle curt presenten sobretot interès en la informàtica com a contingut de la formació futura.

3.4.4.2.4 Modalitats formatives

Després de veure els interessos formatius dels nostres titulats i titulades recents referits a coneixements, un altre aspecte rellevant de la futura formació complementària són les diferents modalitats que aquesta pot presentar. Açò és interessant perquè l'ajust de la modalitat formativa a les necessitats personals pot ser decisiva a l'hora de triar una forma formativa concreta o una altra.

La realització de postgraus, màsters i similars és la modalitat més interessant per als graduats i graduades, amb un 50,44% d'adhesions (figura 117). Les dones (55,23%) prefereixen aquesta modalitat enfront dels homes (44,44%).

En segon lloc, trobem la formació contínua (que s'imparteix a treballadors i està molt relacionada amb el lloc de treball, i les seues funcions, i l'empresa). Un 36,96% dels titulats i titulades recents farien aquest tipus de formació. La diferència per sexe és molt reduïda, un 38,89% dels homes i un 37,24% de les dones l'han triada.

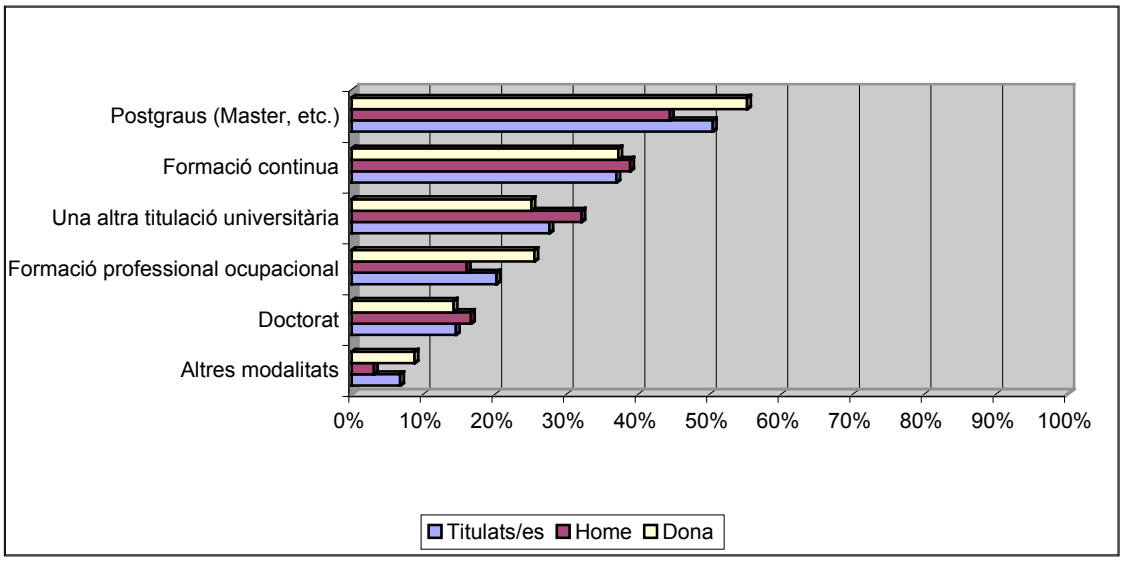
En tercer lloc, un 27,61% dels nostres graduats i graduades tornarien a cursar una altra titulació universitària. Els homes (32,1) tenen preferència per aquesta opció enfront de les dones (25,11%).

La formació professional ocupacional (formació específica sobretot per a treballadors a l'atur) ocupa, amb 20,22%, el quart lloc de preferència com a modalitat formativa. Les dones (25,53%) prefereixen aquesta modalitat enfront dels homes (16,05%).

Quasi en el darrer lloc trobem els estudis de doctorat, que triarien el 14,57% dels titulats i titulades recents. Hi ha una preferència lleugerament major dels homes (16,67) respecte de les dones (14,23) per aquesta modalitat d'estudis.

En darrer lloc, un 6,74% dels graduats i graduades han expressat opinions que queden fora de les categories abans esmentades. El 8,79% de les dones i el 3,09 dels homes han donat aquest tipus de respostes.

Figura 117. Resum modalitats formatives. Per sexe.

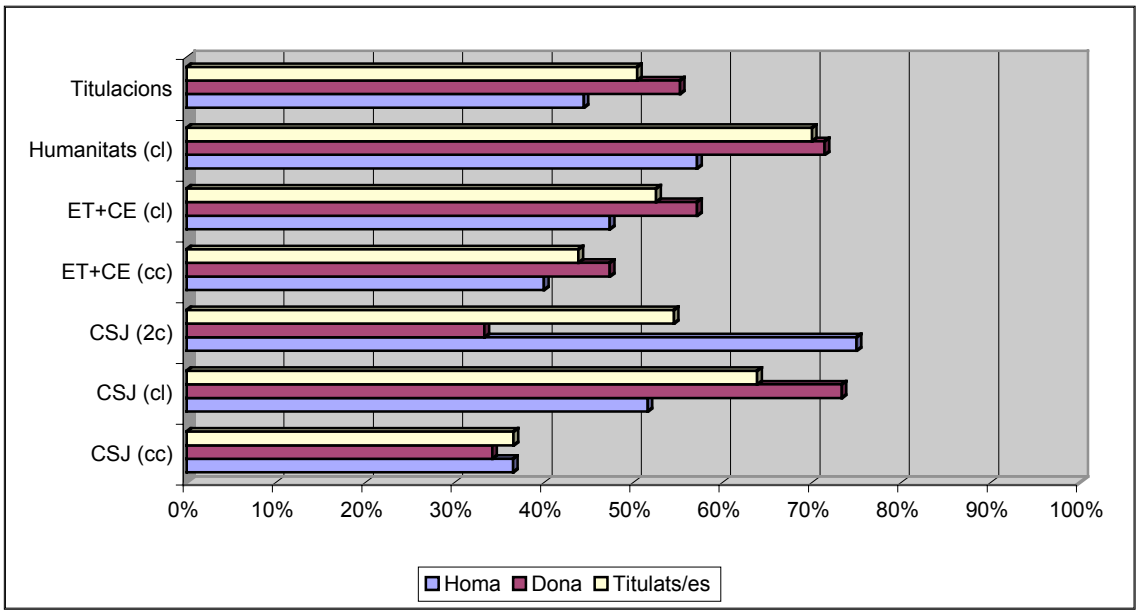

A continuació es veurà la preferència per cadascuna d'aquestes modalitats formatives per branques d'ensenyament.

La figura 118 mostra la preferència per cursar estudis de postgrau o màsters. El 70% dels titulats i titulades d'Humanitats farien aquests estudis, i és la branca d'ensenyament que presenta la major percentatge. En l'altre extrem, les CSJ de cicle curt presenten el percentatge menor, només el 36,6% dels seus graduats i graduades triarien estudis de postgrau o similars.

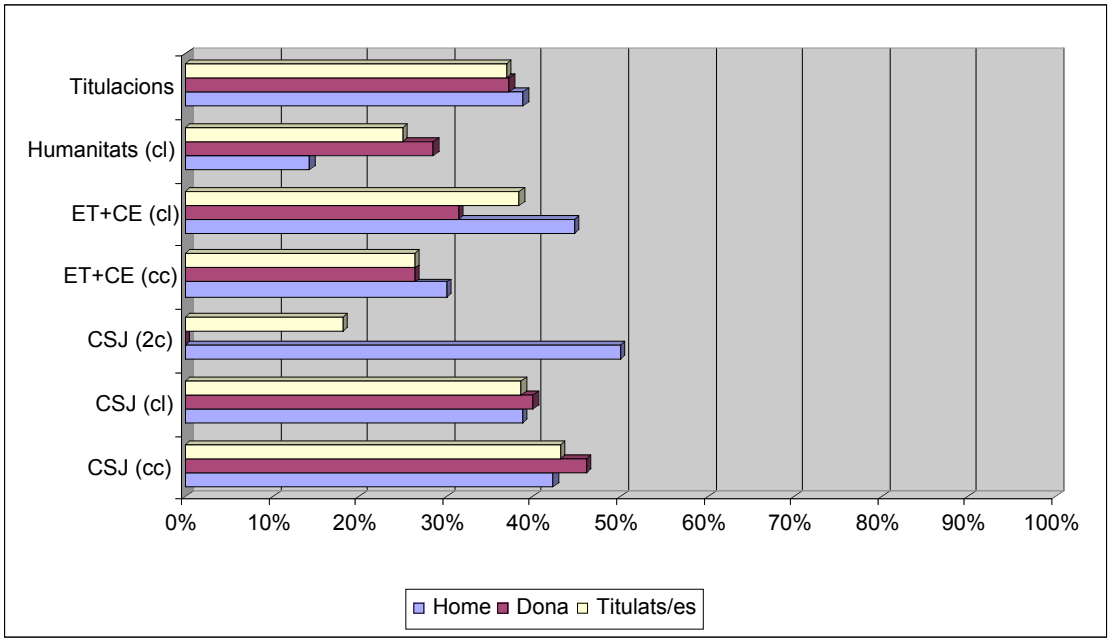
Algunes titulacions presenten unes diferències entre sexe molt fortes. És el cas de CSJ de segon cicle, on el 75% d'homes triaria fer estudis de postgrau, enfront d'un 33,33% de dones. El contrari passa amb CSJ de cicle llarg, mentre que el 73,33% de dones triaria aquesta modalitat de formació, només ho farien el 51,61% dels homes.

Figura 118. Modalitats formatives, postgraus (màsters, etc.). Per branques d'ensenyament i sexe.

A continuació es comentaran els resultats obtinguts per al cas de la formació contínua (figura 119). El valor més alt el presenten les CSJ de cicle curt, amb un 43,14%. Mentre que el valor més baix el té les CSJ de segon cicle, amb un percentatge d'interessants del 18,18%. Cal destacar també el cas de CSJ de segon cicle ja que cap dona ha mostrat interès per aquesta modalitat de formació, enfront al 50% dels homes que sí que ho han fet.

Figura 119. Modalitats formatives, formació contínua. Per branques d'ensenyament i sexe.

En la figura 120 apareix d'interès dels titulats i titulades recents per cursar una altra titulació universitària. CSJ de segon cicle mostra el major percentatge d'interessats, el

43,14%. ET+CE de cicle llarg és, contràriament, l'agrupació de titulacions amb menor percentatge de graduats i graduades interessats a cursar de nou estudis universitaris, amb un 10,26%.

Figura 120. Modalitats formatives, una altra titulació universitària. Per branques d'ensenyament i sexe.

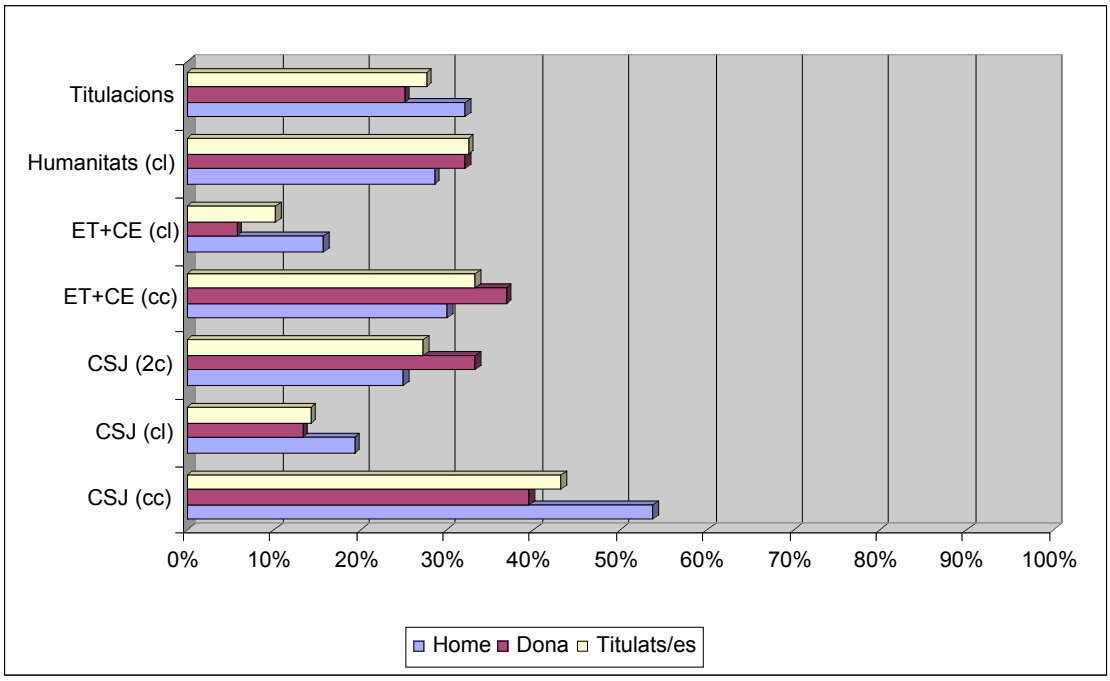
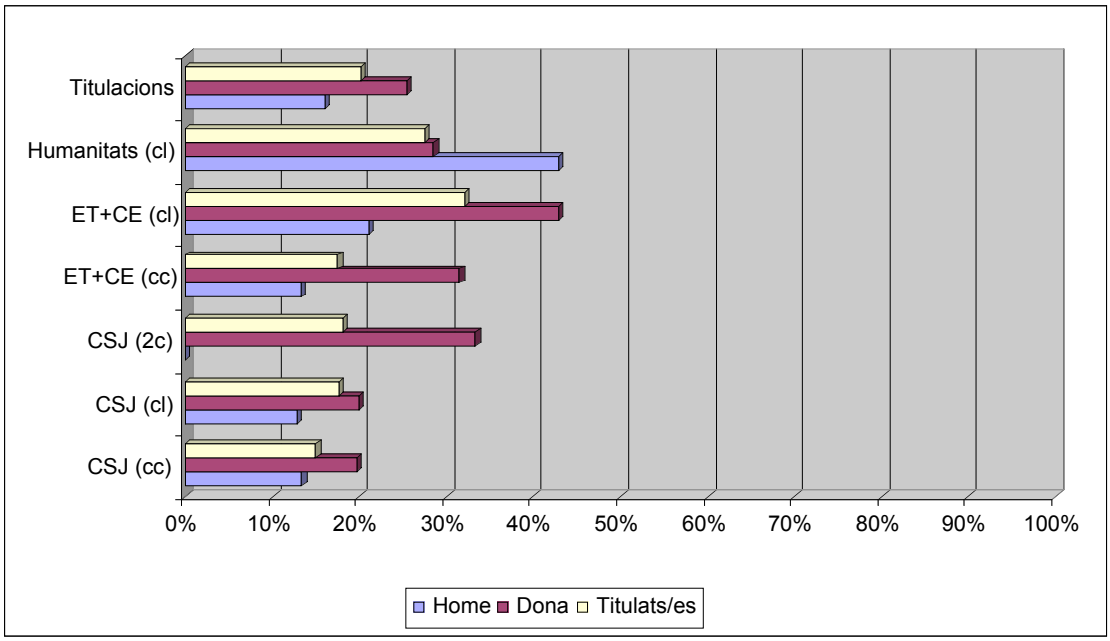

Figura 121. Modalitats formatives, formació professional ocupacional. Per branques d'ensenyament i sexe.

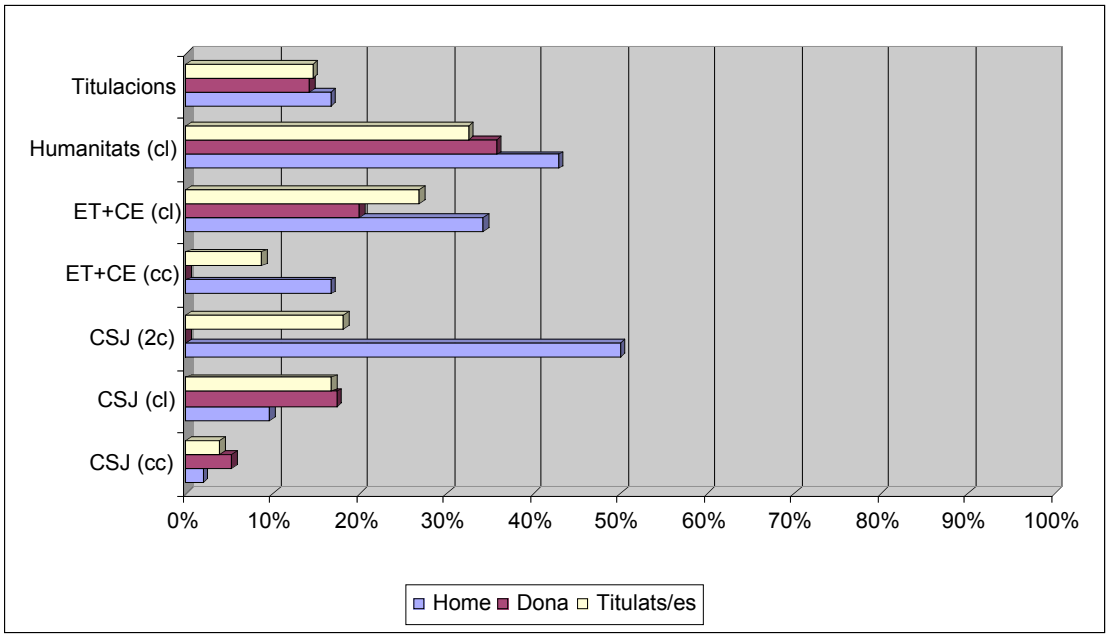
La gràfica anterior (figura 121) ens mostra els percentatges de titulats i titulades recents interessants a fer formació professional ocupacional, per branques d'ensenyament. Els ET+CE de cicle llarg, amb un 32,05%, són les que presenten un percentatge major. Per contra, les CSJ de cicle curt presenten el percentatge més baix, un 15,03%. Entre sexe hi

ha algunes diferències remarcables, com és el cas de ET+CE de cicle llarg, on un 42,86% de les dones triarien aquests estudis, enfront del 21,05% dels homes. Un altre cas que s'ha de comentar és el de les CSJ de segon cicle, ja que cap home ha triat aquesta modalitat formativa, enfront del 33,33% de dones que sí que ho ha fet.

Finalment, la figura 122 ens mostra la preferència del doctorat com a modalitat formativa a l'hora de realitzar formació complementària. Humanitats són la branca d'ensenyament més atreta per aquesta modalitat formativa, amb el 32,5% de titulats i titulades recents interessats. En canvi, els menys interessats, només un 3,92%, són els titulats i titulades recents de CSJ de cicle curt.

Per sexe, la major diferència la trobem en CSJ de segon cicle, on cap dona ha indicat preferència pel doctorat, el mateix que passa en els ET+CE de cicle curt. La tendència és que els homes prefereixen la realització dels estudis de doctorat a les dones. En els únics casos en què les titulades mostren una preferència major pel doctorat que els titulats és en les CSJ de cicle llarg i de cicle curt.

Figura 122. Modalitats formatives, doctorat. Per branques d'ensenyament i sexe.

Com a resum, l'agrupació de titulacions d'Humanitats mostra un preferència per la formació professional ocupacional i pel doctorat superior a la resta de branques d'ensenyament.

Els ET+CE de cicle llarg mostren preferència per la formació contínua, la formació professional ocupacional i el doctorat.

Els graduats i graduades de CSJ de cicle llarg presenten interès sobretot en la formació contínua.

Per acabar, les CSJ de cicle curt mostren preferència per la formació contínua i per cursar una altra titulació universitària en el futur.

3.4.4.3 Expectatives laborals

En el moment de finalitzar els estudis universitaris, els nostres graduats i graduades tenen unes expectatives sobre el seu futur treball com el tipus d'empresa o sector econòmic on els agradaria treballar o la situació del mercat laboral. Les dades recollides per la nostra enquesta sobre aquests temes es mostren en aquest apartat.

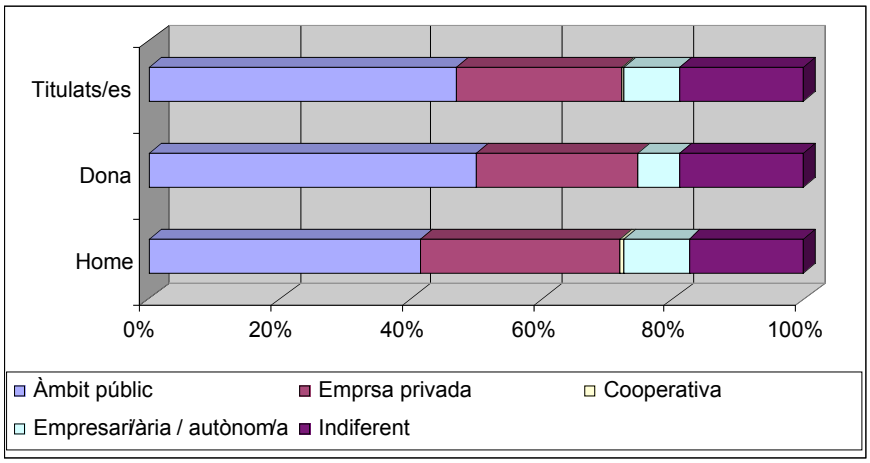
3.4.4.3.1 Tipus d'empresa

Quant al tipus d'empresa on als titulats i titulades els agradaria treballar, la figura 123 ens mostra les dades per al conjunt de la Universitat Jaume I i per sexe.

El 47,09% dels titulats i titulades recents preferirien treballar en l'àmbit públic. En segon lloc, un 25% ho preferiria en una empresa privada. Un 8,5% triarien establir-se pel seu compte com a empresaris o autònoms i només un 0,5 triarien el món del cooperativisme. També hem de tenir en compte que el 18,93% dels enquestats es mostren indiferents a aquesta qüestió.

Per sexe, encara que l'ordre de preferències es manté, les dones prefereixen en major mesura que els homes (50% enfront del 41,55%) el sector públic. Al contrari, són els homes enfront de les dones qui prefereixen el privat (30,28 enfront del 24,54%).

Figura 123. Tipus d'empresa en la que t'agradaria treballar. Per sexe.

A continuació, la figura 124 ens mostra les diferències entre titulacions. Els titulats i titulades de CSJ de cicle curt són els que en major mesura prefereixen l'àmbit públic. Al contrari, CSJ de segon cicle (30%) i ET+CE de cicle llarg (28,57) són els que tenen menys interès en l'empresa pública. Precisament els ET+CE de cicle llarg són els que tenen més interès a treballar en l'empresa privada. De la mateixa manera, les CSJ de segon cicle (10%) i les de cicle curt (11,27%) són les que menys preferència mostren per l'àmbit privat.

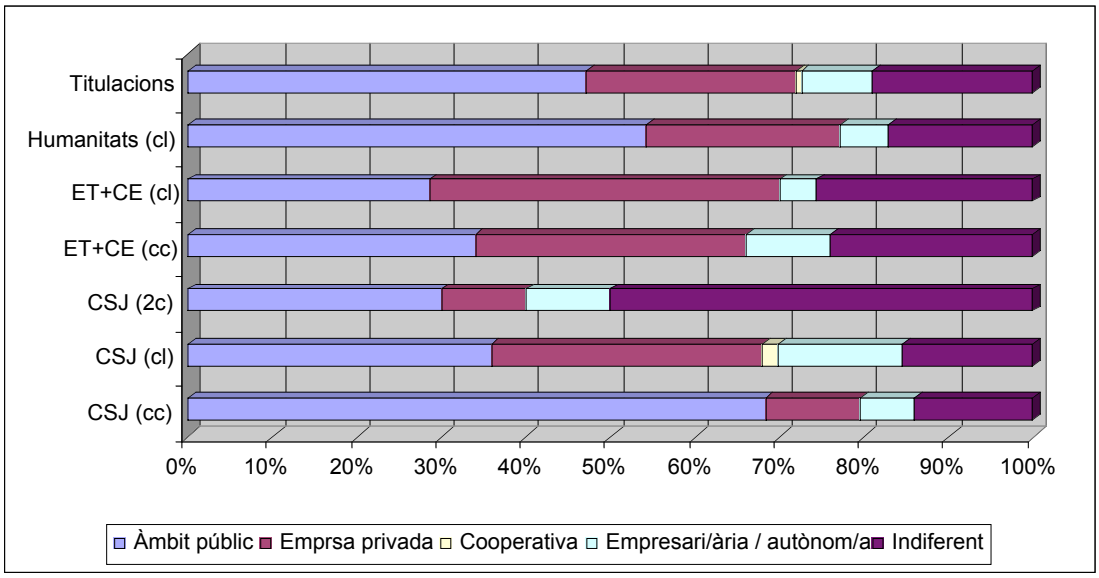
El major percentatge de titulats i titulades amb preferència pel sector cooperatiu el trobem en les CSJ de cicle llarg, amb un 1,94%. De fet, en cap altra branca d'ensenyament trobem interès en aquest àmbit.

Pel que fa a l'interès dels titulats i titulades per l'autoocupació, les CSJ de cicle llarg presenten en major percentatge (14,56%). D'altra banda, la agrupació de titulacions amb

menor interès amb l'autoocupació són els ET+CE de cicle llarg, amb un percentatge del 4,29%.

Finalment, en aquesta pregunta s'incloïa també una categoria d'«indiferent», que també pot ser interessant comentar. El percentatge més alt d'indiferents cap al tipus d'empresa en la qual preferirien treballar és el 50% dels titulats i titulades de CSJ de segon cicle. Al contrari, les altres CSJ presenten el menor percentatge d'indecisos, 15,53% les de cicle llarg i 14,09% les de cicle curt.

Figura 124. Tipus d'empresa en la qual t'agradaria treballar. Per branques d'ensenyament.

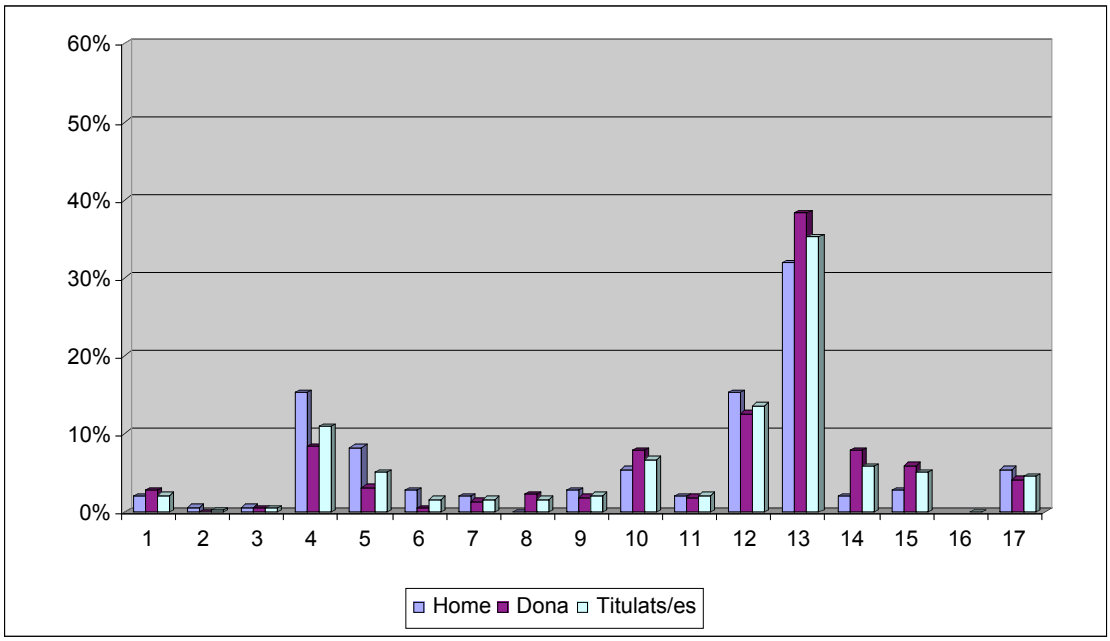
3.4.4.3.2 Sector econòmic

Respecte d'aquesta secció, recordem que en el Quadre 1 es pot veure la llista completa dels sectors econòmics, que per ser bastant llarga, ací només hi reproduïm els números que els corresponen.

En la figura 125 es poden veure els sectors econòmics preferits pels titulats i titulades recents de la Universitat Jaume I, globalment i per sexe. El major percentatge de graduats i graduades (35,21%) prefereixen el sector educatiu. En segon lloc (13,69%) hi ha l'administració pública. En tercer lloc, amb l'11% de titulats i titulades que el prefereixen, la indústria manufacturera. Amb valors menors, però lleugerament per sobre del 5%, trobem sectors com ara la intermediació financera, les activitats sanitàries i de serveis socials, altres activitats socials a la comunitat (que inclouen els serveis personals) i la producció i distribució d'electricitat, gas i aigua.

Quant al sexe, i centrant-nos en els tres sectors més importants, no hi ha diferències en l'ordre de preferència, però sí en els valors concrets. Així, les dones mostren una preferència major que els homes en educació (38,32% enfront del 31,94%). En la categoria d'administració pública la preferència dels homes (15,28%) és un poc major que la de les dones (12,62%). Finalment, els homes mostren valors més alts que les dones en el sector manufacturer (15,28% sobre 8,41%).

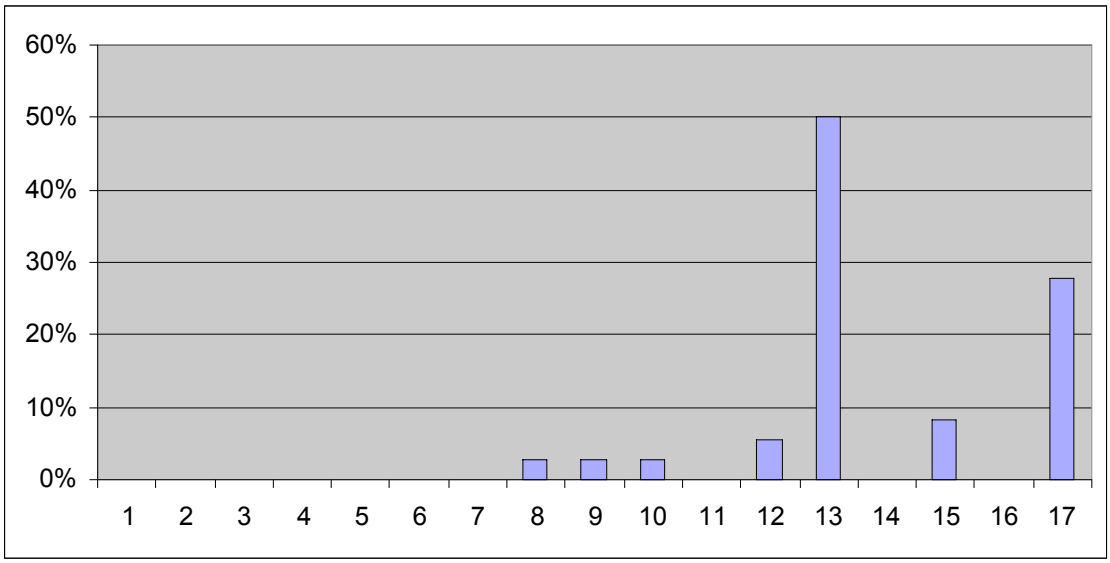
Figura 125. Sector econòmic en el qual t'agradaria treballar. Per sexe.

A continuació observarem les preferències sectorials de les diferents agrupacions de titulacions.

La figura 126 ens mostra la preferència sectorial dels titulats i titulades d'Humanitats, molt centrada en uns pocs sectors. El 50% d'ells treballarien en el sector educatiu. En segon lloc, triarien treballar en organismes internacionals (27,78%). Per acabar, en tercer lloc (8,33) escollirien ocupar-se en la categoria d'altres activitats socials i serveis personals.

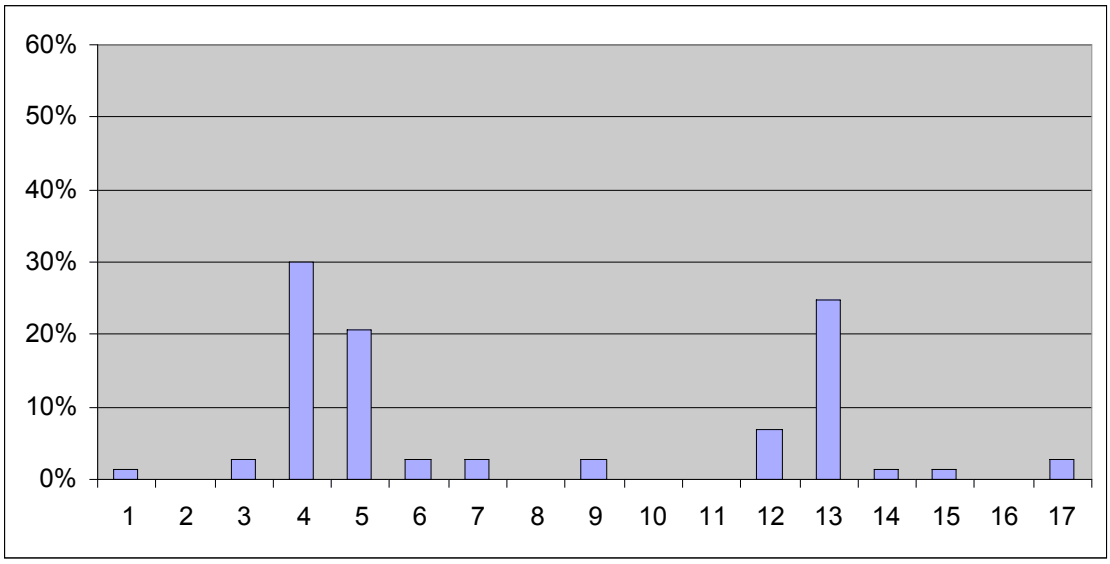
Figura 126. Sector econòmic en el qual t'agradaria treballar. Per branques d'ensenyament, Humanitats.

A continuació, la figura 127 presenta els sectors on els titulats i titulades dels ET+CE de cicle llarg els agradaria treballar. Al 30,14% els agradaria treballar en la industria manufacturera. En segon lloc, el sector més atractiu per a aquests titulats i titulades és

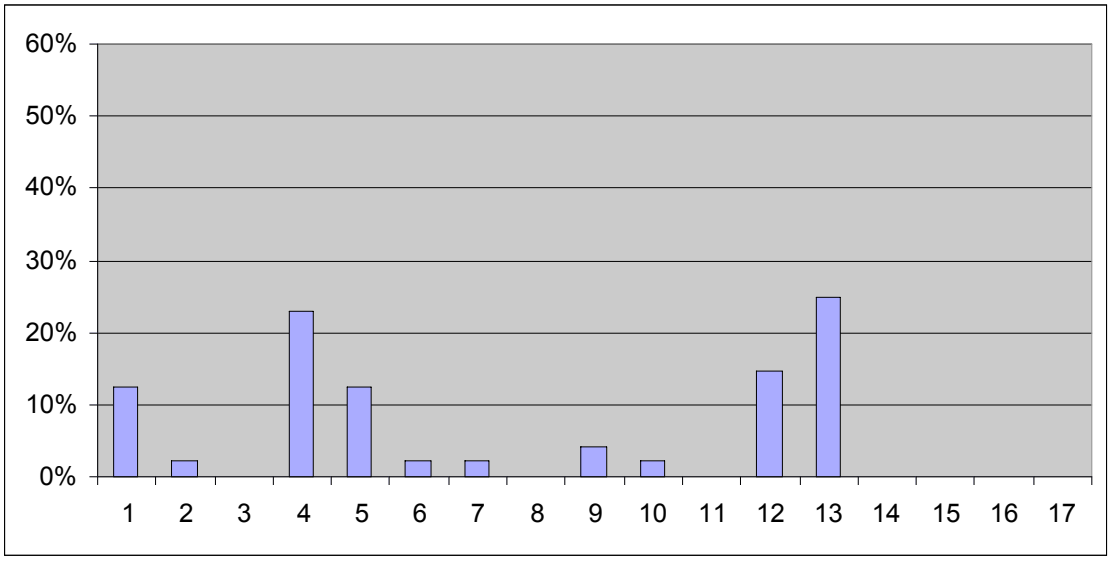
l'educació (24,66%). Amb el 20,55%, en tercer lloc trobem la producció i distribució d'electricitat, gas i aigua. Cal també comentar l'administració pública, amb un 6,85% de titulats i titulades que la preferirien per treballar.

Figura 127. Sector econòmic en el qual t'agradaria treballar. Per branques d'ensenyament, Ensenyaments Tècnics + Ciències Experimentals de cicle llarg.

Seguidament, en la figura 128 podem veure les preferències de sectors on ocupar-se dels ET+CE de cicle curt. En primer lloc, amb un 25% de titulats i titulades que la prefereixen, trobem l'educació. Prop, amb un 22,92%, es troba la indústria manufacturera. En tercer lloc, amb un 14,58%, es troba l'administració pública. En quart lloc, amb idèntic percentatge (12,5%), trobem els sectors d'agricultura i afins i producció i distribució d'electricitat, gas i agua.

Figura 128. Sector econòmic en el qual t'agradaria treballar. Per branques d'ensenyament, Ensenyaments Tècnics + Ciències Experimentals de cicle curt.

Continuant amb els sectors econòmics on les titulats i titulades de la Universitat Jaume I els agradaria treballar una vegada finalitzats els estudis, la figura 129 ens mostra el cas

de les CSJ de segon cicle. El sector més interessant per a aquests graduats i graduades és l'educació (40%). En segon lloc se situen altres activitats socials i serveis personals (20%). Finalment, en tercer lloc trobem la resta de sectors que interessen als titulats i titulades de CSJ de segon cicle, amb la mateixa puntuació (10%): agricultura, indústria manufacturera, activitats immobiliàries i serveis empresarials i administració pública.

Figura 129. Sector econòmic en el qual t'agradaria treballar. Per branques d'ensenyament, Ciències Socials i Jurídiques de segon cicle.

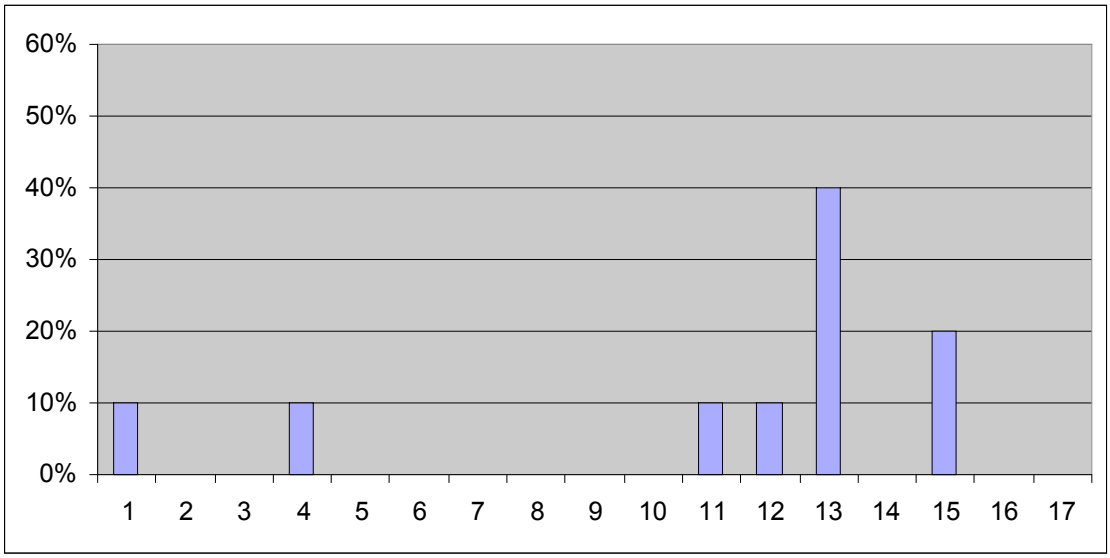
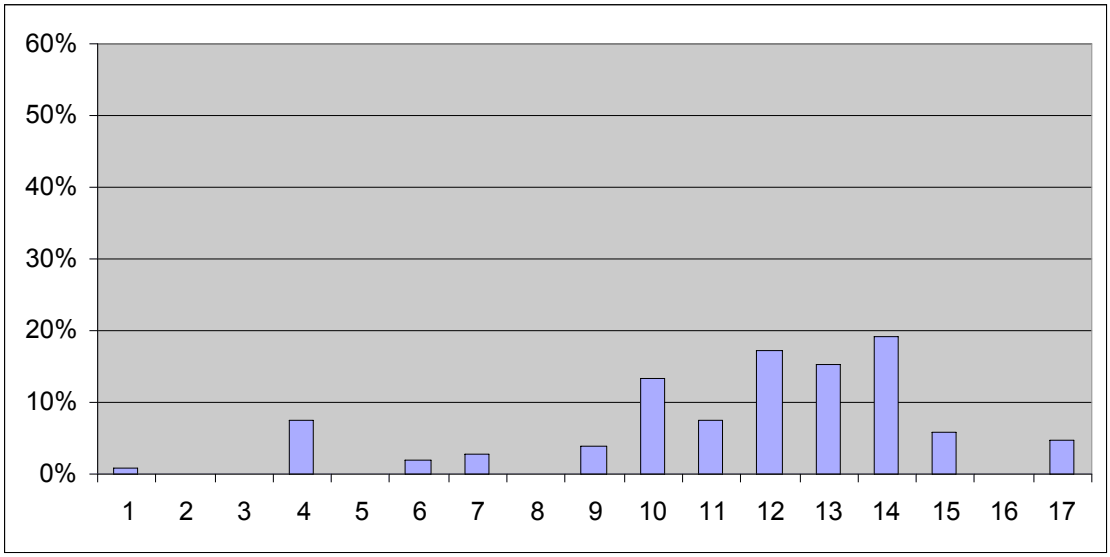

Figura 130. Sector econòmic en el qual t'agradaria treballar. Per branques d'ensenyament, Ciències Socials i Jurídiques de cicle llarg.

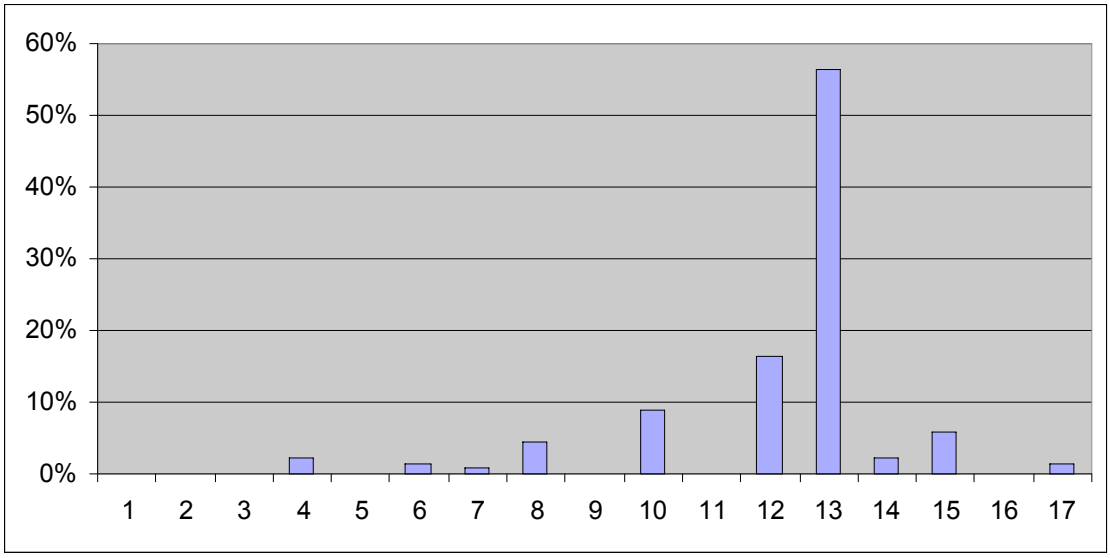

A continuació ens fixem en els sectors econòmics preferits per les CSJ de cicle llarg en la figura 130, sobre aquestes línies. En aquest cas trobem un cert grau de dispersió entre el conjunt de sectors. En el primer lloc de preferència (19,05%) trobem les activitats sanitàries i els serveis socials. En segon lloc, amb un 17,14%, es troba l'administració pública. En la tercera posició (15,24%) es troba l'educació. Cal també esmentar en quart lloc la intermediació financera, per seu percentatge amb un valor prop dels anteriors, el

13,33%. Amb valors entre el 7 i el 5% es situen la indústria manufacturera, l'activitat immobiliària i de serveis a empreses i altres activitats socials i de serveis personals.

Finalment, les preferències dels graduats i graduades de CSJ de cicle curt les veiem en la figura 131. Majoritàriament, el 56,30%, hi ha preferència pel sector educatiu. En segon lloc, a considerable distància, el 16,30%, trobem l'administració pública. En tercer lloc de preferència, amb un 8,89%, se situa la intermediació financera. Citem també la preferència en quart lloc del sector d'altres activitats socials i serveis personals, atès que presenta un valor per sobre del 5% (5,93%).

Figura 131. Sector econòmic en el qual t'agradaria treballar. Per branques d'ensenyament, Ciències Socials i Jurídiques de cicle curt.

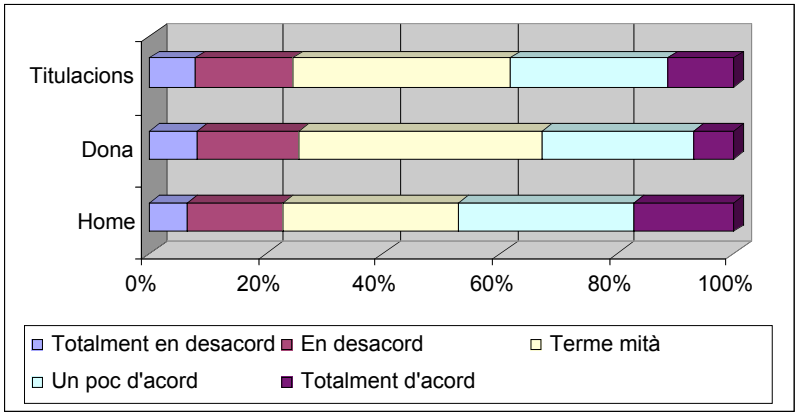

3.4.4.3.3 Percepció del mercat laboral

En aquest apartat presentem algunes opinions i creences que sobre el mercat laboral mostren els titulats i titulades universitaris recents.

En la figura 132 veiem el grau d'acord global i per sexe amb l'afirmació de si **és possible trobar un treball relacionat amb els estudis en la situació actual del mercat de treball**. Encara que el percentatge de les categories d'acord és superior a les categories de desacord (38,35% enfront del 24,67%), el valor mitjà o indiferent presenta un percentatge també alt, del 37%. Entre les dones aquest valor mitjà és superior al dels homes (41,70% sobre 29,94%); de manera que són els homes els que mostren més acord, un 47,14% enfront del 32,77% de les dones, mentre que els percentatges de desacord són similars (25,55% dones i 22,93% homes).

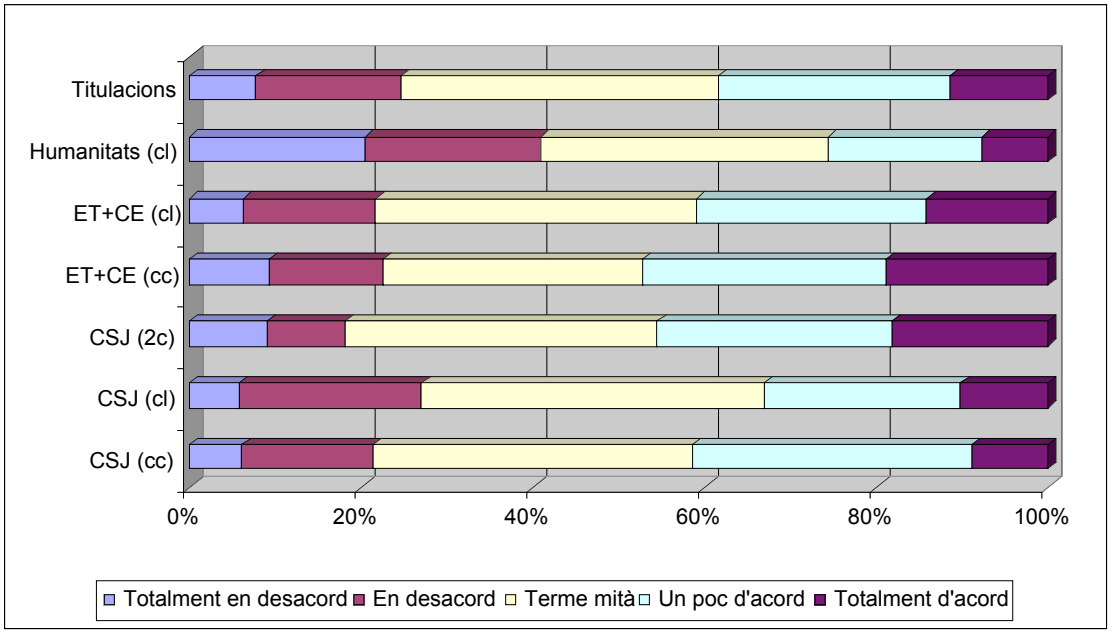
Figura 132. Creença que en la situació actual és possible trobar un treball relacionat amb els estudis. Per sexe.

A continuació veurem el grau d'acord amb aquesta afirmació, per branques d'ensenyament (figura 133). El primer que cal indicar és que els percentatges de la categoria valor mitjà oscil·len entre el 39,83% de les CSJ de cicle llarg i el 30,19% dels ET+CE de cicle curt.

Passant ja a les agrupacions de titulacions, els que mostren una creença més negativa respecte a les possibilitats de trobar un treball relacionat amb els estudis són Humanitats, on el 41,02% de titulats i titulades se situa en les categories de desacord. De forma contrària, els més optimistes són els graduats i graduades de ET+CE de cicle curt, ja que un 47,17% està un poc o totalment d'acord.

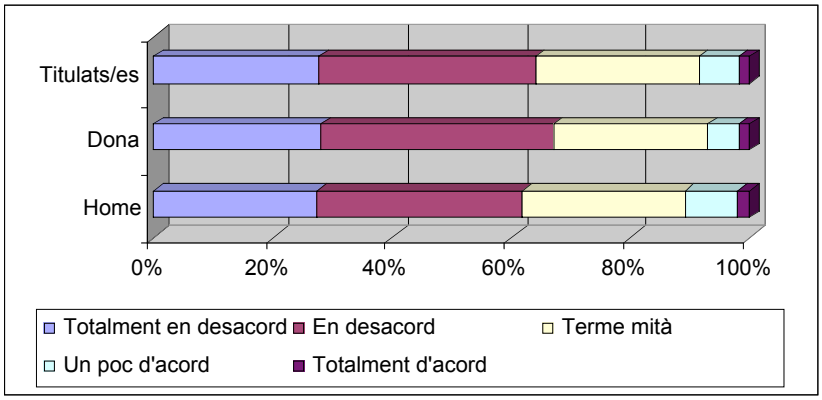
Figura 133. Creença que en la situació actual és possible trobar un treball relacionat amb els estudis. Per branques d'ensenyament.

A continuació es demanava als titulats i titulades recents si pensaven que **era possible triar l'empresa on treballar, en l'actual situació econòmica**. La figura 134 mostra el grau d'acord i desacord global i per sexe. Majoritàriament els titulats i titulades són pessimistes respecte a aquesta possibilitat, el 64,07% han triat les categories de

desacord. Per sexe, les dones són un poc més pessimistes que els homes, atès que el 67,11% estan en desacord enfront del 61,79% dels homes.

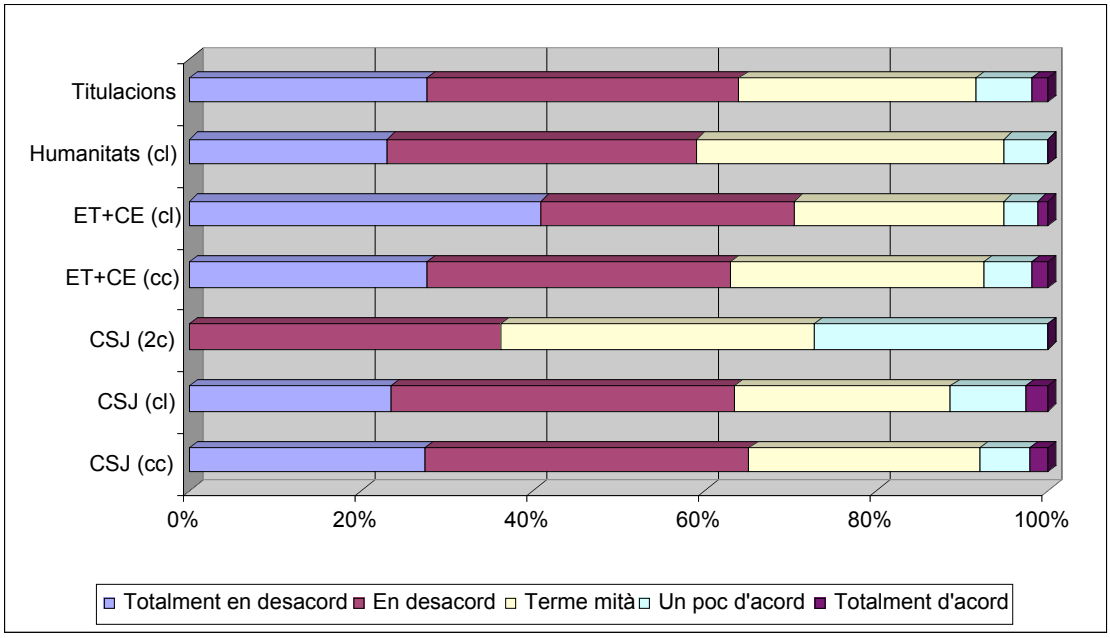
Figura 134. Creença que en la situació actual és possible triar l'empresa on treballar. Per sexe.

A continuació, la figura 135 ens mostra de la creença que tenen els titulats i titulades sobre la possibilitat de triar l'empresa on treballar, però aquesta vegada per branques d'ensenyament. La categoria de valor mitjà o indiferent pren valors entre el 24,36% en el cas dels ET+CE de cicle llarg i el 36,36% en les CSJ de segon cicle.

El major grau de desacord amb la possibilitat de triar l'empresa on ocupar-se la mostren els ET+CE de cicle llarg (70,52%). En canvi, els més optimistes són les CSJ de segon cicle, amb un percentatge de les categories d'acord de 27,27%.

Figura 135. Creença que en la situació actual és possible triar l'empresa on treballar. Per branques d'ensenyament.

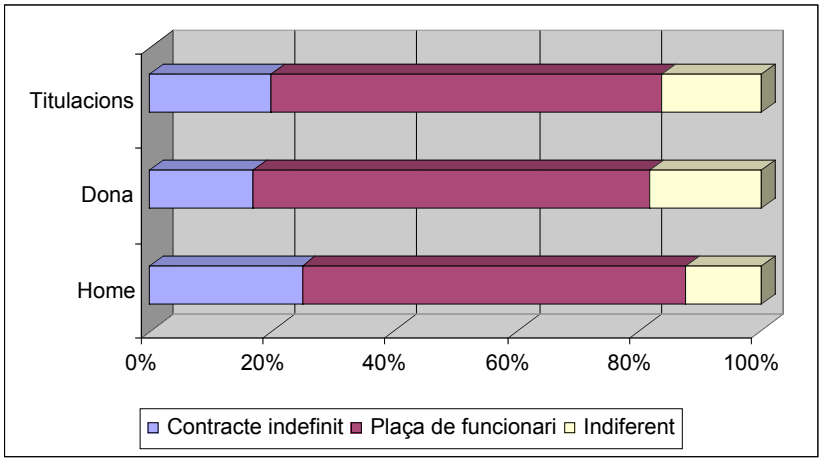

Una altra pregunta que els hem fet als nostres titulats i titulades recents és **si preferien un contracte indefinit davant una plaça de funcionari** en el seu futur treball. La resposta global i per sexe es mostra en la figura 136.

El 63,96% de titulats i titulades preferirien la plaça de funcionari, mentre que 19,78% triarien el contracte indefinit. El 16,26% es mostren indiferents.

Per sexe, un 64,98% de les dones prefereixen el contracte de funcionari enfront d'un 62,73% dels homes. Quant al contracte indefinit, el prefereixen el 24,85% dels homes enfront del 16,88% de les dones. Finalment, les dones presenten un percentatge major d'indiferència que els homes (18,14% enfront del 12,42%).

Figura 136. Preferència per un contracte indefinit vs. una plaça de funcionari/ària. Per sexe.

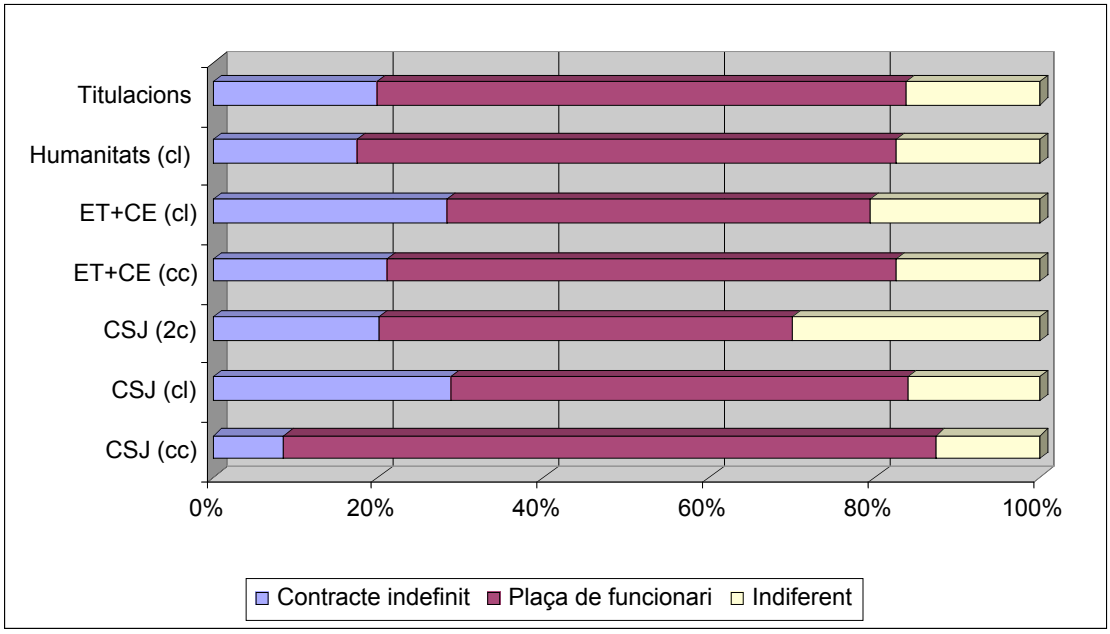

A continuació passem a comentar la preferència de tipus de contracte per branques d'ensenyament que es mostra en la figura 137. Entre agrupacions de titulacions continua dominant la preferència pel contracte de funcionari. El major percentatge (78,67%) el trobem en CSJ de cicle curt, mentre que en les de segon cicle apareix el percentatge menor (50%).

Quant a la preferència per un contracte indefinit, el major percentatge el trobem CSJ de cicle llarg i ET+CE de cicle llarg, amb un 28,81% i 28,21%, respectivament.

El percentatge d'indiferents també mostra variabilitat entre agrupacions de titulacions. El valor més alt el presenta CSJ de segon cicle (30%) i el menor CSJ de cicle curt (12,67%).

Figura 137. Preferència per un contracte indefinit vs. una plaça de funcionari/ària. Per branques d'ensenyament.

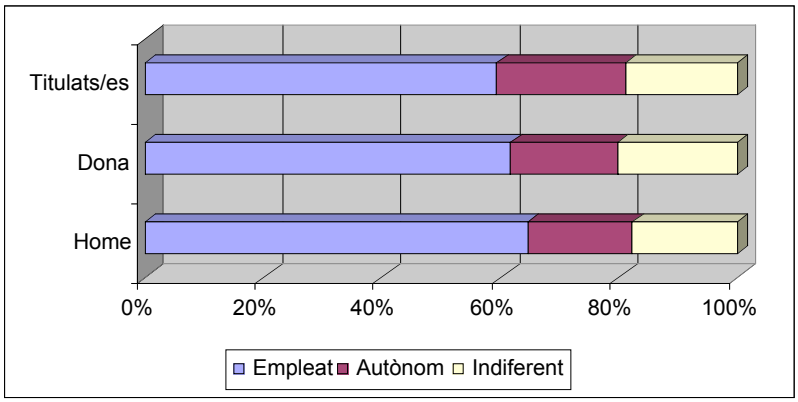

Una altra pregunta interessant en el moment en què els graduats i graduades van a incorporar-se al mercat laboral és la **preferència per estar empleat per un ocupador o treballar per compte propi**. En la figura 138 mostrem els resultats per al conjunt de la universitat i per sexe. El 59,42% dels titulats i titulades recents prefereixen treballar per a un ocupador, mentre que 21,75% ho farien per compte propi. Un 18,83% es mostren indiferents.

Ací trobem una dada aparentment contradictòria amb la que es mostra en la figura 124 (Tipus d'empresa en la qual t'agradaria treballar), on un 8,5% manifestaven la seua preferència per establir-se pel seu compte com a empresaris o autònoms. La diferència entre aquestes dues dades es deu a la manera com estan formulades les dues preguntes en el qüestionari. En el cas de la figura 124, hi ha cinc opcions de resposta, enfront de les tres opcions mostrades en la figura 139 (que pretén ser una tria pràcticament dicotòmica entre treball assalariat vs. treball autònom.

Per sexe, el 64,71% dels homes treballarien per a un altre enfront del 61,8% de les dones. Elles preferirien autoocupar-se, en un percentatge lleugerament superior als homes (18,03% enfront del 17,65%). També les dones presenten valors de la categoria indiferent per damunt dels homes (20,17 enfront del 17,65%).

Figura 138. Preferència per treballar com empleat vs. ser treballador autònom. Per sexe.

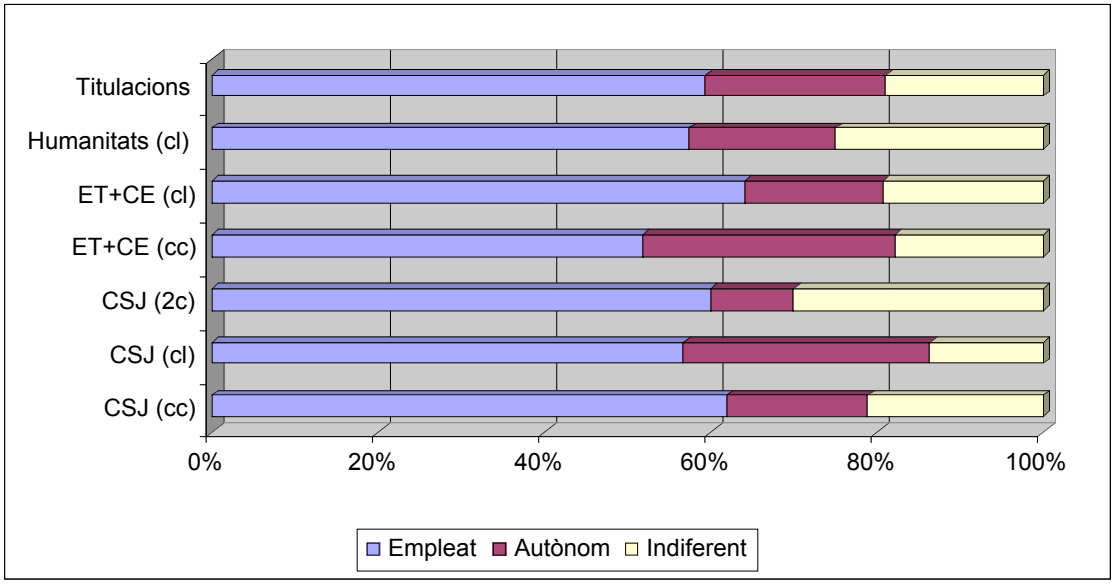
En la figura 139 es poden veure les diferències entre agrupacions de titulacions.

Els ET+CE de cicle llarg presenten el major percentatge de preferència per treballar com a empleat (64,10%), mentre que són els ET+CE de cicle curt (51,79%) els que presenten el percentatge més baix.

Quant a la preferència per ser treballador/a autònom ET+CE de cicle curt mostra el percentatge més alt, un 30,36%, mentre que CSJ de segon cicle exhibeix el més baix, un 10%.

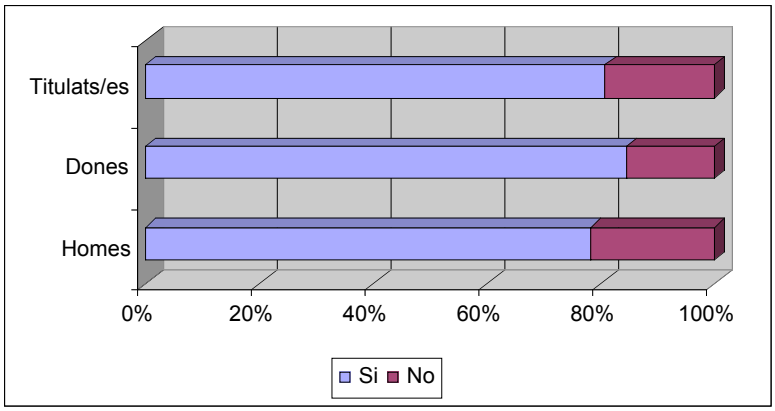
Finalment, el major percentatge de resposta indiferent el presenta les CSJ de segon cicle (30%), mentre que CSJ de cicle llarg mostra el més baix (13,56%).

Figura 139. Preferència per treballar com empleat vs. ser treballador autònom. Per branques d'ensenyament.

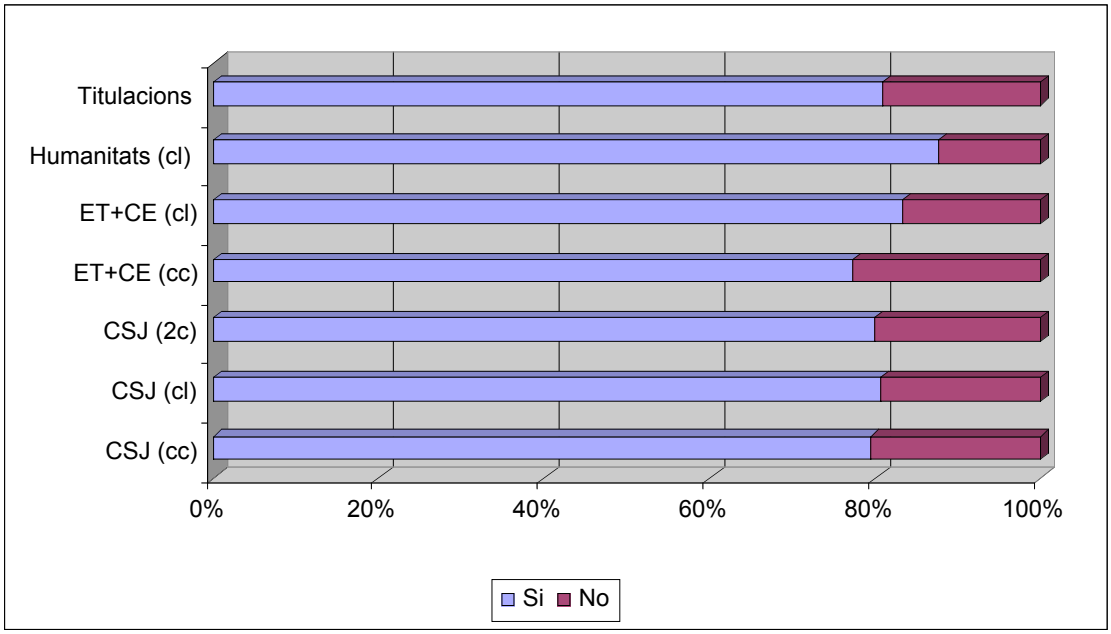
Una altra qüestió interessant referida a les expectatives dels titulats i titulades recents respecte de la realitat laboral és si s'acceptaria un treball que implique un canvi de residència. La figura 140 mostra la resposta global i per sexe a aquesta pregunta. El 80,89% dels titulats i titulades (el 84,62% de dones i el 78,26%) acceptarien aquest canvi de residència.

Figura 140. Acceptació d'un treball que implique un canvi de localitat de residència. Per sexe.

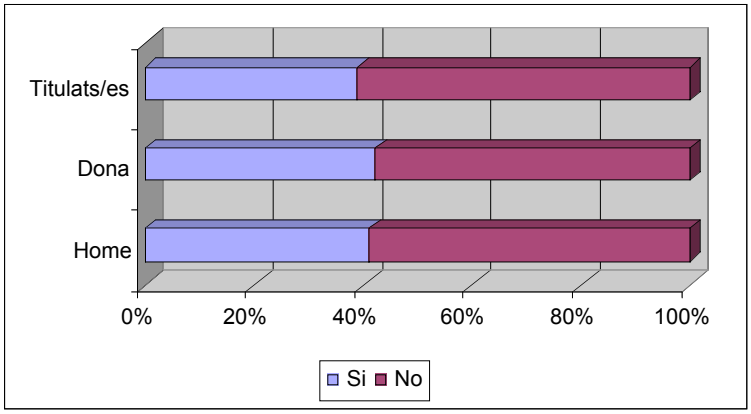
Si passem a la comparació entre titulacions (figura 141) veiem que hi ha diferències, encara que no massa marcades. El major percentatge d'acceptació de canvi de residència el mostren Humanitats (87,5%), mentre que el menor el presenta els ET+CE de cicle curt (77,19%).

Figura 141. Acceptació d'un treball que implique un canvi de localitat de residència. Per branques d'ensenyament.

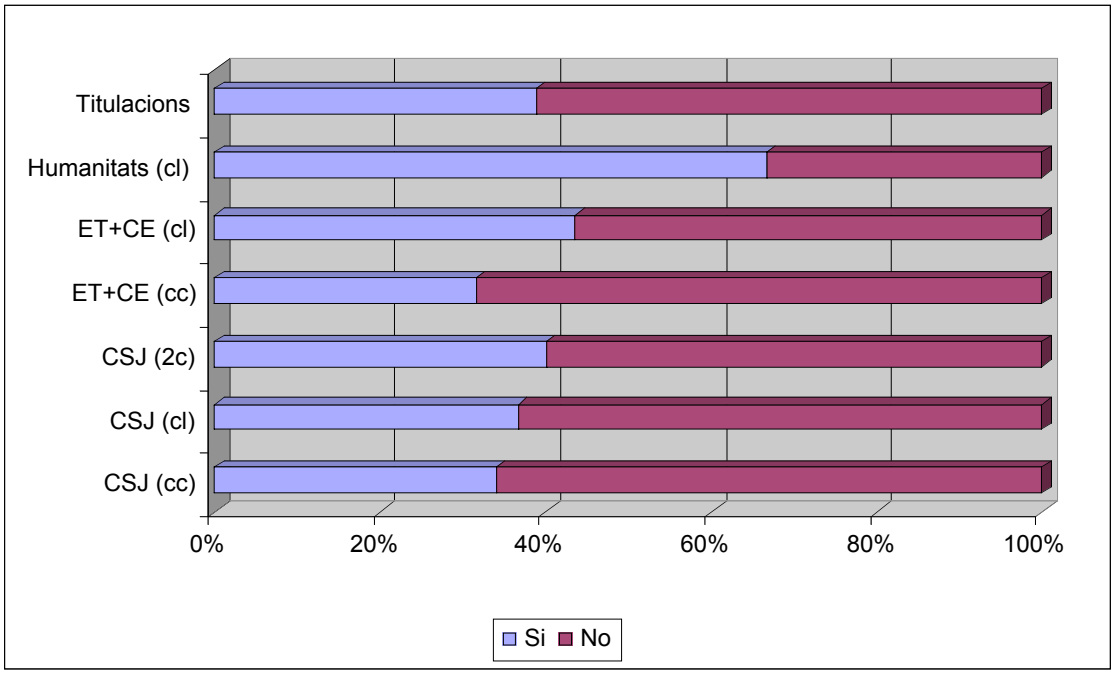
Un pas més ha sigut demanar si s'acceptaria un canvi de país de residència. La figura 142 mostra els resultats del conjunt de la universitat i per sexe. Aquesta vegada són menys els titulats i titulades disposats a aquesta situació, 38,93%. Per sexe, el 42,24% de dones acceptarien el canvi de país de residència, enfront del 41,25% d'homes.

Figura 142. Acceptació d'un treball que implique un canvi de país de residència. Per sexe.

Aquesta vegada, veiem més diferències entre titulacions que en la pregunta referida al canvi de residència de localitat (figura 143). Mentre que el 66,67% de titulats i titulades d'Humanitats acceptarien residir a l'estranger, només ho acceptarien 31,58% de ET+CE de cicle curt.

Figura 143. Acceptació d'un treball que implique un canvi de país de residència. Per branques d'ensenyament.

4 BIBLIOGRAFIA

Accenture (2001). *Expectativas de los estudiantes universitarios ante su inserción laboral*. Estudi. Disponible en http://www.accenture.com/xdoc/es/locations/spain/nuestras_ideas/exp_jovenes.pdf (Consulta maig de 2005).

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (2005). *Primera valoració dels resultats del segon estudi d'inserció laboral*. Nota de premsa. Disponible en http://www.aqucatalunya.org/Uploads/Informacions/arxiu%20pdf/3930_RODA%20PREMSA%20INSERCI%C3%B3.PDF (Consulta maig de 2005)

Allen, J.; Ramaekers, G. i van der Velden, R. (2003). «La medición de las competencias de los titulados superiores». Dins *Métodos de anàlisis de la inserción laboral de los universitarios*. J. Vidal (coord.). Madrid: Consejo de Coordinación Universitaria.

Àrea de Cooperació Interuniversitària. (2005). *Memòria del Curs 2003-2004*. Document intern de l'Oficina de Cooperació Internacional i Educativa. Castelló de la Plana: Universitat Jaume I.

Cabrera, F.; Weerts, D. i Zulick, B. (2003). «Encuestas a egresados: Tres fundamentos conceptuales en el seguimiento de egresados universitarios». Dins *Métodos de análisis de la inserción laboral de los universitarios*. J. Vidal (coord.). Madrid: Consejo de Coordinación Universitaria.

Ford, J. i Bosworth, D. (1995). «Part-time work and full-time higher education». *Studies in Higher Education*. Vol. 20, núm. 2.

Fundación Universidad-Empresa (2005). *Las demandas sociales y su influencia en la planificación de las titulaciones en España en el marco del proceso de convergencia euroepa de eduación superior*. Madrid: Fundación Universidad-Empresa.

Garcia-Montalvo, J. i Peiró, J.M. (2001). *Capital Humano. El mercado laboral de los jóvenes: formación, transición y empleo*. València: Bancaixa.

González, J. i Wagenaar, R. (Eds.). (2003). *Tuning Educational Structures in Europe. Informe final. Fase 1*. Bilbao, Universidad de Deusto. Disponible en http://www.tuning.unideusto.org/tuningeu/index.php?option=com_docman&task=docclick&Itemid=59&bid=17&limitstart=0&limit=5 (Consulta maig de 2006).

Instituto Valenciano de Investigaciones Económicas (2001). *Educación superior y empleo de los titulados universitarios en Europa*. Col·lecció Cuadernos de Capital Humano, núm. 13. València, IVIE.

Manthei, R. i Gilmore, A. (2005). «The effect of paid employment on university students' lives». *Education + Training*. Vol. 47, núm. 3.

Observatori Ocupacional. (2005). *La inserció laboral dels titulats de la Universitat Jaume I. Promocions de 1998, 1999 i 2001. Informe global*. CD-ROM. Castelló de la Plana, Servei de Publicacions de la Universitat Jaume I. Disponible en http://www.uji.es/bin/serveis/ocie/acil/prog/obser/iglobal.pdf (Consulta maig de 2005).

Rivas, F. (2003). *Asesoramiento vocacional: Teoría, práctica e instrumentación*. Barcelona: Ariel.

Rodríguez, S. i Prades, A. (2003). «La evaluación de la transición al mercado laboral de las universidades catalanas». Dins J. Vidal (coord.), *Métodos de análisis de la inserción laboral de los universitarios*. Madrid: Consejo de Coordinación Universitaria.

Teichler, U. (2003). «Aspectos metodológicos de las encuestas a graduados universitarios». Dins J. Vidal (coord.), *Métodos de análisis de la inserción laboral de los universitarios*. Madrid: Consejo de Coordinación Universitaria.

Vidal, J. (coord.). (2003). *Métodos de análisis de la inserción laboral de los universitarios*. Madrid: Consejo de Coordinación Universitaria.

Vidal, J. (2004). «Beneficios y problemas de los estudios sobre graduados universitarios». Ponència del curs «El uso de los estudios sobre la inserción laboral en la mejora de las universidades», Segovia del 27 al 29 d'octubre de 2004. Disponible en: http://www.acsucyl.com/index_archivos/documentos/ponencias/segovia20041027/j%20vidal%20univ%20leon.pps (Consulta octubre 2004).

Watts, C. (2002) «The effects of term-time employment on academic performance». *Education + training*, Vol. 44, núm. 2.